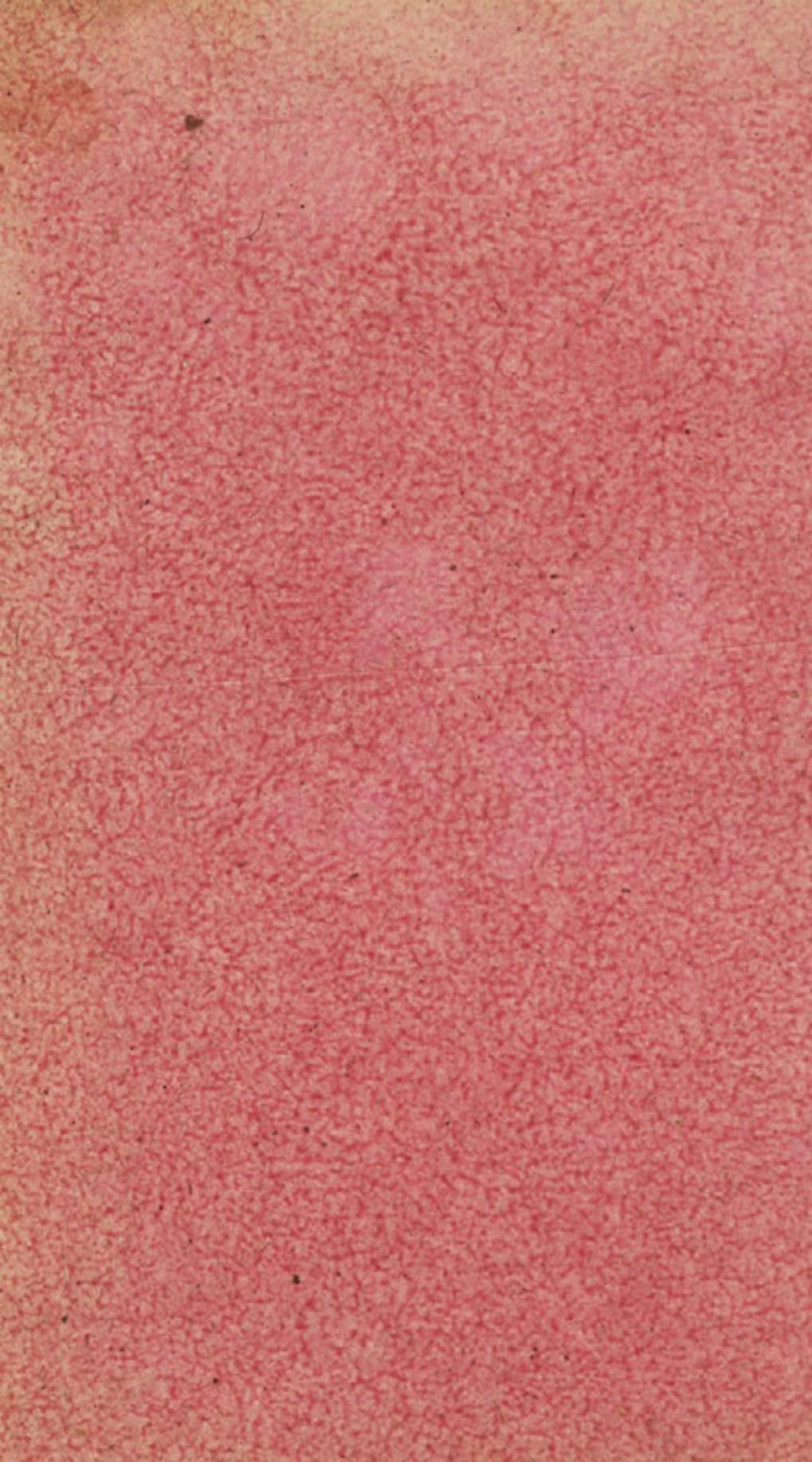


SLOVANSKA KNJIŽNICA  
LJUBLJANA

B XCIII  
3. 4.





Joh. Lever

No 17.

Wm. Lever

# SGODBE SVETIGA PIŠMA.

S A

## M L A D E L J U D Í.

*Is nemškiga prestavil Matevsh Ravnikar,  
desete shole cesarsk kraljev vuzhenik.*

---

### TRÉTJI INO ZHETERTI DÉL.

---

## SGODBE NOVIGA SAKONA.

Od Kristusoviga terplénja do prihoda  
svetiga Duhá. Apostolsko djanje  
ino zerkve perzhétik.



---

V' LJUBLANI, 1817.

Na prodaj per Adamu Henriku Hohnu,  
bukvovésu.

*Vidil*

**Avgushtín**, m. p.  
shkðf.

*Vidil*

**Kremnizer**, m. p.

*Natisnejo naj se.*

**Walland**, m. p.

~~B XCIII~~



K RA B 34/3-4

D 23, VII, 1964 | 659

## *PREDGOVOR.*

---

Podám vam , ljubi otrozi ino  
mladéñzhi ! tretji ino zheterti dél  
sgódeb svetiga písma. S' zhetertim  
so sgodbe svetiga písma konzhane.  
Ta dva déla sta prekratka , de bi  
se posebej vesala : oba v' enimu  
svésku torej jih prejmete. Tretji  
dél se per Kristusovimu terplenju  
sazhne ino fkléne o prihodu sve-  
tiga Duhá. Zheterti dél vam apo-  
stolsko djanje ino keršanské zerk-  
ve vkorenímbo ino rášho popisuje.

Bog daj, de bi vŕ ino vſi, ktiri  
sgodbe svetiga pisma beró, is njih  
veliko veselja imeli. Prosíte ga,  
de bote po lepih isglédih ino na-  
vukih, ki jih berete, vſelej tudi  
shiveli. Ljubi otrozi! ljubi mla-  
dénzhi! Bog vaf obvari!

V' Ljublani 19. dan svizhana 1817,



## *SADNI DNEVI*

*pred Jesusovim terplenjam.*

---

### 89. Jesusova ozhitna jésha v' Jerusalem.

**S**jutraj Jesus po vezhérji, ki ste mu je bili Marija ino Marta v' Betáni napravile, se je v' Jerusalem s' vuzhénzhimi vsdignil. Pod oljško goro kmalo v' stran pota so bili Betfage, terg. Dvema Jesus vuzhénzov rezhe tukaj: „V' ta lè terg pojta. Va-nj prishevšhi bota oſlízo najdla pervésano, ino per nji shebé, ki ga she nihzher ni jésdel. Odveshita, ino perpelita mi ga. Zhe vaji kdo vprasha: Kaj delata, zhimu ga odvesujeta? le rezíta mu: Gospodu ga je treba! ino pustili kmalo vama ga bodo.“

Vuzhénza sta shla, kakor jima Jésus vkashe, ino she sta se zhudila! Vše najdetá, kakor je rekel. Komej prideta v' terg, ino kmalo sagledata oflizo ino shebé per nji. Pred tergam per nékih vratih na raspotju sta bila pervésana. Shebé odvesujeta. Ki je njih bilo, jima rekó: „Kaj delata, zhimu shebé odvesujeta?” Rezheta: „Gospodu ga je treba.” Radi ti dobrí ljudjé jima ga pusté, k' Jésusu sta ga pelala.

V' ti desheli, slasti v' miruih zhafih, je bila ofle jesdariti sploh navada, tudi kralji in knési so jo imeli. Kadar se je kaj posebniga obhajalo, se je sosebno taká shivína rada jemala, ki she ni bila per nobenimu delu, ino torej nedolshna she nekáko. Vuzhénzi so Jésusu ofla s' plajshmi pogernili, in ga na-nj posadé. Zhes oljsko goso je shla pot. Kadar Jésus na verh gore perjésdi, kjer se je zésta navdól spet obernila, ino se Jerusalensko mesto pokashe; so vuzhénzi ino pred njim ino sa njim vrejózhi ljudjé nad toljkimi zhudeshi, ki so jih vidili, vši kmalo veselje ino Bogú hvalo pognali. Vše vpije: „Sdravje mu, Davidovimu sinu! Pozhèshen, pozhèshen on dójdiz v' Gospodovimu iménu! Posdravleno nam bodi ozhetva Davida kraljéstvo, ki se blisha! Mir ino blagost is neba! Zhaft ino hvala v' nebo! Slava mu na višózhini!”

Ali Jésus ni imel nizh takiga veselja nad mestam. Vše te hvale ga niso gjinile, ampak od perhódne nadlóge njegovih sovrashnikov serze se mu terga. Mesto vidi-

ti, se joka nad njim. „Kaj ko bi saj ta svoj dan tí sposnalo, je djal, kaj je k' tvoji frezhi! Pa skrito je tvojim ozhém. Ino torej dnevi pridejo zhes-te, ino tvoji sovrashniki te bodo ogradiili, od vših strani te oblegli ino stiskali, ino tvoje otroke v' tla pemandrali, ino rasvaljili te bodo do zhistiga, ino kamena na kamenu ne bodo pustili! Ino to, ker nisi dnév svojiga objiskanja, ker nisi dnév ponújane milosti sposnalo!”

Tudi she te lè Jesusove besede nam Jesusovo vshálenje nad Judmi lè tako lepo ino milo povejo, naj jih tudi perstavimo: „Jerusalem! Jerusalem! o tí mesto! tí, ki prerodekamnjáš, ino boshje posle, ki jih Bog do tebe poshila, moríš! Koljkrat sim tvoje otroke hotel sbrati, kakor kokla pod perute svoje pisheta sbéra — pa niste hotli! Lejte! vašha hisha vam bo vekomaj v' pušho!”

Joj, ví ljubi moji! Koljko révo si greshniki nakopavajo! Is ljubesni do njih solsé Jesusu v' ozhésu jigrajo, ino vender se mu ne dajo otéti! Shé ga shálli Jesausa greh! Nad terplenjam, ki ga zhaka, ni jokal, nè nad smertio, ki se blisha; grehi ljudí le ga v' solse spravijo. Joj, v' serzé vidi on všim všim, ino vzhéraj ino dansi ino vekomaj ravno tisti on ostané — kaj ko bi mu saj mi enake shalosti ne delali!

V' Jerusalem se je bilo savolo velikenožniga prasnika ljudi she bres shtevil

nashlo. Ljudje, ktiri so bili okoli Jezusa, kadar je Lazara od smerti obudil, so po višmu Jerusalemu ta zhudesh rasglasili. To-rej kmalo ko se slishi, de gre Jezus proti mestu, primejo palmove mladike v' roke, ino mu vró v' trumah naproti; vse vpije: „Posdravljen, posdravljen! požehšen bodi dójdz v' Gospodovitu imenu! on Israelski kralj!“ Veliko jih je plajšhe po tleh rasgrinalo; drugi so selene véje od drévja sekali, de mu pot s' njimi potrásajo. Ljubim kraljam je bila tako delati shega tistikrat.

Kadar od ljudí Jezus tako sprémlovan do mesta pride, de je va-nj per vratih shel, je vše mesto bilo po konzu. Vsi so vprashali: „Kdo je ta? kdo pride?“ Sprejdne Ijudske trume pa so djale: „Ta je Jezus, prerok iz Nazareta na Galilejskemu!“ Fariseji pa so raskázheli ino vše na-sajéni djali: „Sdaj vidite lé, vše nizh ne opravite! lé poglejte, ves svet dère sa njim!“

Jezus gre spótama v' tempel. Kar je pervizh kùpze in prodájze is njega pregnal, se jih je bilo spet she napravilo. Kmalo jih gre podit. „Pisano je, moji hishi se molitve hisha pravi sa vse narode, je djal; ví pa ste jo v' televajsko ljukno spremenili.“

Slepih ino krulovih je k' Jezusu v' tempel perstopilo, vézhi dél jih je bilo dovol per tempelna vratih, de so vbogajme pro-sli: ino vse je osdravil.

Ljudstvo je bilo silno vesélo, glas in hvala se po tempelnu rasléga. Otrozi zl

so veselje gnali ino vpili: „Posdravlen, posdravlen, Davidov sin!” Radi namrežh so imeli Jezusa, ino do osdravlenih se jim je dobro sdélo.

Dohovšino ino pismje, kadar te zhu-  
da vidijo, in te hvale slishijo, je grosno  
lomílo. Druge namrežh hvaliti slishati, no-  
bena rezh napuhnesha bol ne boljí. Djali  
torej so mu nektiri ino v'otroke mu kashe-  
jó: „Jih ne slishish, kaj pravijo?” Je-  
sus, dopadlo mu je otrók nedolshno ve-  
selje, jim je odgovoril: „Slishim, slishim!  
Ali pa niste nikolj v'svetimu pismu brali,  
kar sdaj lè sadéne: Is vust otrók in do-  
jénzov si hvalo sebi perpravil.” Drugi so  
Jesusu rekli: „Mojster! sej svoje vuzhénze  
posvári!” Jesus jim rezhe: „Gotovo vam  
povém: zhe tí molzhé, kamenje bo vpilo!”

Ljubi moji! V'nebesih ozhetova volja  
je bila, ino preroki so osnanovali, de se bo  
v'Jerusalemsko mesto Jesus o z hitno enkrat  
ino s'slovesam, de je Mesija ino Is-  
raelski kralj, pokasal. Ino glejte, kako  
pametno se je!

Podobo ponishnosti ino vših lepih zhé-  
nost vidimo na njemu. Kralju, ktiriga zha-  
stitivo vpelujojo, enak je njegov prihod,  
ino vender le siróshina ino vboshtvo, nizh  
posvetniga leska ni viditi. Mirno shivinzhé  
vidimo, nè konja na vojsko, selene pal-  
move mladíke, nè mezhov se bliskati. Kaj  
kraljev plajsh! krotkost ino milost, ponish-  
nost ino ljubesen ga vse lepsi oblahijo!  
Namesti djemantov ino svetlih bíserov mu

mile folse v' ozheſu jīgrajo. Is vboſiga ljudſta vuft, ki mu je nadlogo prevſdignil, ſe mu hvala rasléga, od jesika gre nedolshnih otrók ſlava njegova.

S' timi njegovimi zhloveshkimi zhednoſtmi je boshja mogózhoſt strénena. Miſli daljnih ljudí, oſla pred vratmi pervésaniga, konez ino ſtrashno gróblo Jeruſalemſkiga mesta, vſekmálo je njegovo povaſodno okó vidilo. S' viſi ga mogózhoſtjo vkashe, ino ſhe taki ſrovjáki noté morejo biti pokorni njegovim beſedam, ino ſlepzam, zhe le migne, ſe ozhi odprejo, ino krulovzi ſkózhijo po konzu. Sama ljubesen kipí is njega. Ljuzh ino mozh ſo njegovi kraljévi daróvi, nè ſlato ino ſrebro, ki jih deljí o prihódu.

Ljudſto, ki je vpilo ino ga kralja délalo; otrozi, ki ſo glas vmeſ gnali; vužhenzi, ki ſo mu po boshji previdnosti h' potu naſtavleniga oſla perpelali, vſevſe po naſédama je ſtarо prerókovo obljubo do ſadne zherke ſpolnit perpomòglo: „ Ne bój ſe hzhí, tí ſion! Vefeli ſe in vrískaj hzhí, tí Jeruſalem! dokler glej, krotek pride k' tebi tvoj kralj, on pravíza ino ſvelizhar! Glej, vboſ je, ino oſlízhino ſhebé jéſdi, ſhebé tovorivke! Naródam bo ſvelizhanje osnánil, ino mozh njegova bo od morja do morja (po deshelah in deshelah, ki jih morje oſtopa, ſe bo rasshirila).”

## 90. Dázini dnar.

Po dnevi Jesus je v' tempelu vuzhíl. Vélka duhovshina ino písmeni so mu vsako besedo prestrégli, ino skrivaj káko, postavim po nozhi, ga is poti spraviti so perloshnost lovili. Ozhitno se bojé tega storiti, vse prerádi Jesusa so ljudje poslushali, vse prevezh so mu bili vdáni. Ali Jesus, kadar se smrazhí, je s' dvanajsterimi vuzhénzmi mesto svezher sapushal, ino v' Betánjo ali na oljsko goro hodil, ino de duhovshina ni védla, je kje prenozhovál.

Duhovshina se torej stréne ino posvetuje, ga sej v' besedi káko vjéti. Poslali, préda vse dobro prevdárili, potúhnenzov, ktiri se bljíouiti snajo, so s' svijázhnjo do njega. Sakaj sami si ne vupajo iti, ker so védli, de jih posná, ino de nizh ne oprávijo. Nekoljko Heródeshu vdánih, ki so jim Herodeshovzi rekli, je moglo s' njimi iti, de bodo kmalo prizhe per rokah, zhe se toshba do pred oblastníka deshele vsdigne.

Fariséjovski pridejo k' Jesusu, is vsiga kashejo, de imajo lé toljko kaj na ferzu, prav právo bi radi svédli, vši uni nedolshni se delajo, rekó mu: „Vuzheník! resnízhen si tí, mí vémo, vse prav tí sódish, ino sa nikogar ne marash. Sakaj tí se ne ravnash po lizih, boshjo právo pot tí vuzhish. Torej saj tí nam povéj? kaj mislisch? ali gre zesarju davik opravlati, ali nè?“

Vprashanje je bilo res de svijáshko. Fariseji so mislili: „Rezhe naj de, ali de

nè, obakrát ga imamo. Zhe rezhe de, nizh vezh Mesijata ga ne bodo ljudjé dela- li; s'nejevóljo le opravlajo davke, ino Me- fija, menijo, jim bo davke ino ptujze pre- vvsdignil. Zhe pa rezhe de nè, ga bo de- shélini poglavár, de ljudí podpihuje, sgra- bil ino ga v' smert poſlal. Ne bo spodleté- la; de, ali de nè more lé rèzhi." Vse ljudstvo je v' Jezusa zhakalo, kaj bo odgo- voril.

Pa prijasne liza, perhljinen obras Jezusa ne morejo ogolfati. Kmalo je njih hudobi- jo, njih muhe ino savijazhe zhutil, rezhe jim: „Kaj me ſkuſhate, hinavzi! — Pa vender, dazin dnar mi pokáſhite. Poglédam naj ga.” Deseták fo mu podali. Dnar sdaj jim pod ozhí vtakne, ino rezhe: „Zhigava je podoba ino opis?” So djali: „Zefar- jova.” Jezus jim rezhe: „Prav je! dajte zefarju tedaj, kar je zefarjoviga, ino Bogu, kar je boshjiga.”

Ravno toljko je to, kakor bi bil rekел: „Kako ſhe neki vprashate, zhe dazini dnar zefarju gre ali nè, ker ſhe podoba ino opis to povéſta? Šé s' pravízo, ki ſte mu jo vaſhi desheli dnarje bítí pervoljili, ino de njegov dnar ino ſkorej nobeniga družiga ne ſhpógate, povéſte, de je zefar vaſh gospod. Torej podloſhniske dolshnosti do njega ſpol- nite. Dajajte zefarju, kar je ze- farjoviga — zhaſt, pokorſhino, davke.”

„Pa, kakor je zefar na ta dnar svojo podobo ino svoj napis vtisnil, ino zefarjov

je ta dnar: tako je tudi zhlovek po boshji podobi vstvarjen, ino boshje sapovdi so mu v' serze sapisane, ino last boshja je tudi on. Boshja last sim, more tedaj zhlovek misliti, nigdar se ne smé Boga sposabiti, Bogú naj da, kar je boshjiga, zhaft, podloshnost, savupanje."

De ga odgovor! polniga boshje modrosti ino ljubesni! Ti svetohljusni ga, boshjiga vuzhenika, od dnarskih rezhi oprahujejo, v' nesrézho bi ga radi spravili, on pa jih je svelizhati shélel, ino edino pot do prave frezhe ves ljubesnív jim pokashe.

Nizh rezhi pred ljudmi niso védili timu lepimu odgovoru, ki si ga niso bili vsvésti. Osterméli, vmóknili so, ino s' veliko framoto se spravijo.

## 91. Per grehu popádena gréshniza.

Ta lè sgodba je savolo enaziga sapadka lepa tovarshiza popréjhine. Torej kmalo po njéj naj stojí.

Jesuf je bil kmalo s' dnévam vred v' tempel pris hel. Vse ljudstvo se ga obsuje. Rávno vsédel se je, vuzhiti sazhne, kar hrup vstane. Pismeji ino Fariseji so sheno perpelali, nad veliko pregreho so jo sajeli. V' fredo sberalsha jo postavijo, nješo pregreho mu pravijo, ino konzhali so

s' besedami: „Vuzhenik! Moſef nam je ta-  
ke gréshnike kamnjati vkasal. Kaj rezheſh  
tí h' temu?“ Pa le ſkuſhat ga ſo tako  
djali, ino kar kolj naj bi bil Jeſuſ rekel,  
de ali de nè, oboje bi bilo hudó. Ako  
bi bil rekel: „Jo, jo!“ bi ga bili k' de-  
ſhele poglavarju toſhili; le on v' zesarjovi-  
mu iménu je do ſhivlenja in ſmerti ſódno  
oblaſt imel, ino ſegávze v' zesarjove pravi-  
ze je terdó strahoval. Ako bi bil pa Jeſuſ  
rekel: „Ne kamnjáte je nè, bi ga bili lju-  
dém toſhili, de poſtavo ometuje ino ſatíra,  
ino njega kamnjati bi jih bili ſhúntali. Vſe  
zhaka, kakſhina bo ſodba, ino, obljuhim,  
veliko ſe jih ſhe po kamnje perklánja. Je-  
ſuſ je mólzhal, perklóne ſe, ino je s' per-  
ſtam v' tla piſal. Piſmeji ino Fariseji pa le  
bol ino bol s' vprashánjimi va - nj tifhé.  
Jeſuſ ſe ſklóne, ino pogleda jih, de jim  
pogled ſkos ino ſkos ſerza ſhíne, rekózh:  
„Kdor vas je bres greha, naj pervi kamen  
va - njo vershe!“ Ino ſpet ſe je perpógnil,  
ino piſhe. Kaj je piſal, nam ſzer ni ſnano.  
Pa, bersh ko nè, take besede ſvetiga piſma  
v' párſt je piſal, on ki je v' ſerzih kakor mi  
v' bukvah bral, ktire ſo toſhníke na njih  
ſkrivne grehe opominovále, ino de jih Je-  
ſuſ vé, vſakimu poſebej povedale.

„Slíshavſhi, kar je govoril, ino bravſhi,  
kaj piſhe, ſo ſe ſtari ino mladi vſi eden za  
drugim iſmusali — Jeſuſ ino ſhena ſgol-  
ſama ſta oſtala.

Jeſuſ ſe ſklóne ino ji rezhe: „Shena!  
kej ſo tvoji toſhníki? Te ni nihzher obſo-

dil?" Shena je strahoma ino trepézha odgovorila: „Nihzher, Gospod!" Jesus ji rezhe, framovati ino ksatí se jo vidi ino gnušiti se ji nad greham: „Glej! tudi jes te ne obso-dim. Idi, ino vezh nikar greha ne delaj."

Ljubi moji! jelite, toshniki te she-ne so bili prave gerdòbe. Smert greshnize so hotli, ino smert samim savolo grehov je shla. Pa koljko ljudí je she védno, de greshnike, ktirih grehi se med ljudí rasglásé, le toljko sódijo, sami pa skrivaj vga-njajo ravno take? Zhe naš kaj med take opravlive ljudí kadaj sanèse, na Jesusovo besedo jih spómnimo, ali pa sej sebi jo rezímo: „Kdor vas je bres greha, pervi kamen naj vershe va-nje — taki naj jih sódi."

Shena, kadar se je njéna skrivna pregréha pokasala, kadar je, s'ozhmí po sebi, v'fredi ljudí stala, kadar je is Jesusovih vust sodbe zhakala, ino ko je vše va-njo gledalo, bi bila raji, obljudim, od strahú ino britkósti skopernéla, od framote raji v' sem-ljo bi se bila podrénila! — Tudi našhi she takó skriti grehi se bodo na sodni dan enkrat vprizho vsiga zhloveshkiga rodú pokasali, tudi mi vprizho vsih zhloveshkikh národov ino vsih nebeshkikh angelov bomo pred sodníkam Jesusam stali, ino sodbo k'shivlenju ali k'smerti, k'svelizhanju ali pogublénju is njegovih vust bomo saſlifiali. Le misli te framôte bi naš mogle she od budiga ovréti, tudi kjer naš nobeno zhloveshko ekó na timu svetu ne vidi!

Oh moja Dehalubi gospoda

Jesuf spokórno gréshnizo per ti sgodbi  
is gók nevsmilenih toshníkov otévshi, ino  
reshívshi jo od smerti, se je pa le finú Bo-  
gá djávza pokasal: „Jes nozhem greshni-  
kove smerti, temozh de se poboljšha ino  
shivi!“

## 92. Nerodovítno figovo dervo.

Eno jutro, kakor préd po navadi, je  
prav sgodaj, ino tesh is Betanje Jesuf v'Je-  
rusalem shel. Po poti ga lakota obhaja.  
V' stran pota nekoljko sagleda figovo dervo.  
Fíg na njemu gre jískat. Pa perje najde,  
drujiga nè. Ino rekel je: „Nikolj vezh nè  
bodi vekomaj sadú na tebi!“ Komej so vu-  
zhénzi te besede is njega sašlišhali, per ti  
prizhi se drévesove zhefhúle obéshajo, perje  
je rumenélo, ino dervo se vsusháva.

Jesuf je to dervo nalash h' potu, v sim  
ljudém, ktiri so bres dobrih dél,  
v' opombo nastavil. Vsaki memo gredózh  
nespokorjén zhlovek je svoje lastno po-  
gublenje is njega vidil. Taka svarívka je  
she sdaj vsaka nerodovítna fushiza po ver-  
tih; posékani biti, drujiga ji ne gre. Vsako  
vraheno dervo nam veléva: „Tí, zhlo-  
vek! dobro stóri, ali pogublénje te zhaka!“

Drugo jutro gre s' vuzhéozmi Jesuf  
spet memo per dervésu. Vse v' koreníne je  
bilo suhó. Vuzhénzi se niso nikolj mogli  
prezhudititi. „Kako neki, so djali, se je mo-  
glo takó naglo vsushiti!“ Ino Peter je djal

Jesusu : „Vuzhenšk! poglej, poglej! figovo dervo, ki si ga prekljél, je she vše vſuſheno.” Jesus, kadar so tako nad mozhjo njegovih beséd sterméli, ino dervo ogledovali, jim je rekel : „V' Bogá pravo savupanje le imejte! Sakaj povém vam: Nè le kaj taziga nad figovim dervésam bote samògli, zhe verjete, ino zhe dvómili ne boste; ampak lé gorzhízhiniga serna véro imej kdo, ino timu hribu naj porezhe : Vgàni se, ino v' morje se sverni, ino bo se. Ino kar kolj bote per molitvi s' terdnim savupanjem profili, bote doséigli, ino sgodilo se vam bo”

Jesus v' tih podobah nam mozh shive vére ino prave ino resnizhne molitve popishe. Kdor is shiviga veruje, v' Boga res vúpa, ino ga prav pomózhi prósi, všako hudo strast ino navado lohka is svojiga serza bo pokòpal, vrashena kakor dervo tudi naj bo; všaki ovérik, všaki napótlej svete krepósti ino zhednosti bo vshugal, tudi kakor góra velik naj se dosdéva.

### 93. Odrefheníkova zhaſt ino odrefheníkovo opravílo.

Ljubi moji! veliko vukov od poslanja svojiga na svét, ino od svojiga boshjiga opravila, ljudi modriti, pobóljšovati ino svežizhati, je pravil Jesus tu ino tam po perlošnosti. Ker so vi eniga saj epádko, jih nekoliko posebnishih tukaj po versti postavimo.

*Trétji ino zhet. dél.*

B

Jesuſ je enkrat s' ſarjo vred v' tempelu vuzhil. Szhafama je ſonze na obněbje ino v' tempel perſjalo, od vſih ſtraní ſe je is glájeniga mramora, is poslazhíl in slate-níne ytrinalo. Jesuſ je djal: „Jes ſim luh ſvetá. Kdor ſe mene dershí, ne táva po tmì, temozh luh ſhivlenja bo imel. Jes luh ſim priſhel na ſvet, de, kdor v' mé veruje, v' tmì ne oſtane. V' luh vervajte, de bote lúzhini otrozi.“

Kar ſonze ſvétu, je Kristuſ zhlo-veſhkemu ródu. ſonze s' ſvojo prijassno luhjo perněſe ſtotire ino ſtotire dobrote na ſemljo — vſe rasſvetluje, vſe ogréva, vſe oſhivla. Bres ſonza bi ſe ſvét v' tmò, v' mras ino v' ſinert povéſnil. Kristuſ ſ' ſvojim navukam, ſ' ſvojim iſgle-dam, ſ' ſvojim ſvetim Duham je ſonze zhloveſhkiga rodú. Rasſvetluje, k' dóbrimu ogréva, k' vſimu lépimu naſ oſhivla. Naſhe duſhe bres Kristuſa bi bile ſvét bres ſonza.

Tiſtih ljudí, ki jih je bil toljko v' pu-ſhavi Jesuſ prehudno ſ' jedjó naſhivel, ſo nektiri k' Jesuſu priſhli, rekó mu: „Vuzhe-ník! naſhi ozhaki v' pušhavi ſo mano jédli, tako lé je piſano: Jéſti kruha is nebél jím je dal. Kakſhino ſnamenje pa tí pokashesh, de boſmo ſposnali, de te Bog poſhle, ino de bo-ſmo v' té verovali?“ Jesuſ jím je odgo-vo-ril: „Gotovo, gotovo vam povém! jiſhete me, tode nè ſato, ker ſte zhudesh v' pu-ſhavi vidili, ampak lé, ker ſte ſe v' njéj kruha najédli. Sej ne vperájte ſe toljko po minljivi jédi, po jédi vežniga ſhivlenja ſe

faji, ktira ne mine, ki vam jo bom zhlo-  
vekov sin dal, ino ki me je Bog, moj  
ozhe, vam dati jo pooblástil. Gotovo, go-  
tovo vam povém: Mosef vam ni dal kruha  
is nebés, temozh moj ozhe vam resnizhni kruh  
daja is nebés. Ino ta kruh boshji sim jest, ki  
is nebés pridem, ino svetu shivlenju dajam."

„Jest sim shivlenja kruh. Kdor  
k' meni pride, ne bo nigdar lazhen. Kdor  
v' mé véruje, bo vekomaj shivel. Kdor te-  
ga kruha je, ima vezhno shivlenie. Kakor  
je ozhe, on isvír shivlenja, mene poslal.  
ino jes po ozhetu shivim, bo tudi, kdor  
mene je, po meni shivel. On ostane v' me-  
ni, ino jest v' njemu.”

Ljubi moi! mozh ino vumi tih skrivnô-  
stnih besedí, katiri imate k' svetimu obhají-  
lu pervizh iti frezho ino veselje, se vam  
takrat do tanjziga raslága. Torej sdaj le-  
toljko: Kakor telésu bres kruha shiveti,  
je tudi dušhi bres Kristusa sveti ino sve-  
lizhani biti nemogózhe. Kakor je kruh telésa  
shivlenje, ino mu mozh, ino sdravje ino  
lepo podóbo daja: je tudi Kristus dušhe  
shivlenje — po njemu pride mozh k' dóbrimu  
v' naš, po njemu pride sdravje ino pokoj  
v' dušho, po njemu le se prenóvlamo v'boshjo  
podobo. Zhlovek pěša, boléha, bledí ino  
hujša ino sadnih vmerje, katiri ni dolgo  
jedí nizh vshil; ravno taka je ſ' zhlovekam  
bres boshje mozhí, bres krepkosti is nebés,  
ki jo Kristus po duhu v' naš daja. Tode  
jesti moremo kruh, ne hrárimo ga le v'hi-  
shi, s'našhim shivótam, tako rekózh, po-

shivòtiti se more: ravno tako se more naša duša po véri, po vupanju ino pokoršini s' Kristusam pokrístušiti. On ino mi eniga duhá ino eniga vuma moremo biti. Bogá se moremo navdáti, to je še le pravo dušino shivlenje.

Neki drujkrat je bil Jezus o véjnatih lópah v' Jerusalemu. S' veliko zhaſtjo se je v' tempelu ta prasnik obhajal. V' spomín Israelskiga naroda, ki so nekadaj v' lopah is véj prebivali, ino pa de jim je bil Bog v' pušhavi is terde ſkale ſtudéniz oſhivel, ſo Israelzi vſako léto vrata v' tempel ino ſtebre po tempelu s' ſelenjávo ino véjsmi preprégli, ino vſe je is Silunskiga ſtudénza vodo ſajemalo; nekoljko ſo je Bogú v' dar pred altar ljíli, nekoljko pa pili, veselje gnali, ino prerokove besede na glaf isrekáli: „Kogar ſhéja, ſvelízhanskiga ſtudénza naj pije!“

Jezus pa ſe je vstopil, de ga ſnideni ljudſtvo vſe lobka vidi, ino ſavpil je na glaf: „Kogar ſhéja, k' meni pri-di, ino pi. Špolnilo ſe bo nad njim, kdor v' mé verje, kar ſveto pismo obéta: Potoki ſhive vode bodo is njegoviga snótrajniga tekli.“

S' to podóbo od shiviga obilniga ſtudénza nam je hotel Jezus pokasati: Koljka dobrota de je duh, ki jim ga vſim, ktiri va nj verjejo, misli dati. Nikolj mu ni treba ſhéje terpeti, kdor ima véden ſhiv ſtudéniz per hiſhi, tudi ob fuſhi bo vſe okolj hiſhe ſelenilo ino zvedlo ino ſad

obrodilo. Svelizhanski studeniz, kdor ima Jezusoviga duha, ima v' sebi; nikolj mu ne potèzhe, shéjo po svetosti ino svelizhanju mu védno gaší, ino ves svet okrog njega suhi ino shalostni pušhavi naj bo enak, lé ne smanjka mu snotrajniga veselja, lé pokojna je dusha.

Jesuf, ker so Israelzi vézhi dél pastirji bili, ino lepo navado imeli, ovze ino jageta v' tempel na altar opravlati, jím je o prasniku enkrat to lè lepo priliko is kmétov pravil: „Jes sim dóbri pastir, je djal, jes posnam svoje ovze, ino one mene. Moje ovze moj glas posnajo, ino sa mano hodijo. Dober pastir da shivlenje sa ovze. Najémoik pa, ktiri ni pastir, kogar ovze niso, vidi vovka priti, ino sapustí ovze ino beshí, ino vovk grabi ovze, ino jih rasplashí. Jes dam shivlenje sa svoje ovze. Vezhno shivlenje jím dam. Vekomaj ne bodo pogublène, ino nihzher mi jih is rók ne isterga. Tudi she druge ovze imam, ktire niso tega ovzhnáka. Tudi té bóm perpelal, ino moj glas bodo poslušhale, ino ena zheda bo ino en pastir.”

Dober pastir je svojim ovzam vse. Posná jih, po imenu jih imenuje, prijasno jih klizhe, krotek gre s' palizo vrazhávko pred njimi, góni jih na lepe selene spáshnike, vódi jih k' hladnim studenzam, vse jih váruje, sgublène pojíshe, sveríno odgánja ino shivlenje da sa-nje.

Kar je pastir zhédi, hozhe Jesuf ljudém, in to vslim, biti. De bi sej vslí njegov glas

poslušhali ! de bi sej , kakor je en pastir ,  
tudi lé ena zheda vši bili !

Le vbogati je treba jagnetu , vše drugo  
pastir skerbi . Ino pa res , ni je krotkejši  
ino pokórníši stvarí . Desiravno le nevumna  
shival , svojiga pastirja vender posná , le  
sa njegov , sa nobeniga nesnaniga glas ne  
mara , sa njim gre , in pelati se mu da ,  
kamor ga hozhe .

Tako se moremo tudi mí Jesusa prije-  
ti , vše se mu vdati . Kdor se od njega lo-  
zhi , on ino pa goloróko vbogo jagne ! Po  
divjih hostah , ki so polae vovkóv se bres  
pastirja tepéšhi . Noben trník zhasa si ni  
samiga šebe svésto , de ga kaj ne rasterga .

#### 94. Jesuf prerokuje rasdertuv Je- rusalemfskiga tempelna ino mesta.

Jerusalemski tempel , ví véste , je bilo  
od zhuda sidovje . Ino pa , shè tako veliko ,  
vše je bilo is beliga , ozhi jemlózhiga , mra-  
mora , ino vše po njemu je od slata miglalo .  
Vrata , ino stebrov verste so bile lepota ,  
de nekolj take . Jesuf je svezher is tempel-  
na shel , kar ga vuzhénzi opovréjo , malo  
mar , se jim sdí , mu je sa tempelna lepoto ,  
ino , de bi jo sej pogledal , ga profijo . „Vu-  
zheník ! pravijo nektiri : poglej , poglej !  
kakshino kámenje ! kakshino sidovje ! ”  
Nektiri so she perstavlali : „ tudi veliko bo-  
gastvo drasih kamenov je v' njemu , ino vše

polno imenitnih darov, kar mu she vezhi zeno da." Pa milo jim je Jesus odgovoril: „Jelite, je djal, vi vidite, to le toljko sidovje? Gotovo, gotovo vam povem: dnevi bodo prishli, ino vse to tako bo rasdjano, de kamen na kamenu ne bo ostal!"

Kadar je Jesus na oljsko goro prishel ino sedel, so Peter ino Andrej, Jakop ino Janes k'njemu od strani perstopili. Tempel ino mesto ravno ob sonzhanimu sahodu se je vse v' svetlobi nasproti vidilo. Na tihama ga vprashajo: „Vuzhenik! fej povej nam! kdaj she se bo vse to godilo? ino kakshino bo snamenje tvojiga prihoda ino snamenje konza svetá?" Vuzhenzi namrezh so menili, tempelna ino mesta rasdjanje, konez svetá ino Jesusov prihod, vse to bo en dan. Torej dve rezhi kmalo so vprashali. Jesus jim obé odgovorí, pa savolo lóshji vniétnosti bo bol, de odgovor sa odgovoram vsaziga nosebej poslushima.

Jesus je djal: „Kjer je merha, se bodo orli sberali." (Judovsko kraljéstvo, merhi she enako, ktiriga konez se blisha, bodo od vših strani sovrashniki pertisnili ino rastergali).

„Kadar tedaj bote od vojsk ino vojskih hrupov, od bòjov ino puntov slisbali: ne vstrashite se tega ino nikar se ne bòjte. Dokler, vse to se more pred sgoditi; pa ne bo she kmalo konza."

„Narod se bo nad narod vsdignil ino kraljéstvo nad kraljéstvo. Ino po krajih bo-

do potréfi, kuga ino lakota, ino na nébesu se bodo snamenja godile. Pa sazhétik nadlög je le to."

„Préden se vše to sgodi, bodo s' rokami po vas segali, vas preganjali, v' svojih s' hodnizah bizophali ino vas v' jézhe metali. Savolo mene pred kralje ino knése bote postavlani. Pa (po boshji naklómhi) vše to se bo sgodilo, de bote perloshnost s' tem od mene prizhati dobili.“

„Kadar vas bodo tedaj vlahili ino isdajali, nikar ne skerbíte, kaj rézhi ali govòriti. Govoríte, kar vam bo tišto uro v' misli daniga. Nè ví, sveti Duh bo is vas govoril. Dal jes sam vam bom sgovornost ino modrost, de ji vši vashi sòperniki ne bodo kaj mogli.“

„Per vših narodih ino per vših ljudéh skorej bote savolo mene sovrasheni. Tudi vstopalo veliko jih bo tistikrat, eden družiga bodo isdajali ino zhertili. Brat bo brata, ino ozhe otroka v' smert isdal; otrozi se bodo zhes starishe vsdigovali, ino jim shivlenje jemali. Tudi vas bodo starishi ino bratje, rodovína ino prijatli isdajali, ino neko jko vas bo shivlenje sgubilo. Tode zhes voljo vashiga ozheta v' nebesih vam lé laš ne bo is glave preshél.“

„Tudi veliko krivih prerókov bo vstajalo, ino sapelali bodo mnoge; ino ker bo hudobija presegala, bo ljubesen per mnogih vmersnila. Kdor pa do konza stanovitno prebije, on bo svelizhan. S' poterpeshlivostjo bote otéli svoje dushe.“

„ Takrat jih bo veliko s' mojim iménam slepilo, ino porezhéjo: Jes sim Kristus; moj zhas je prishel! ino sapelovali jih bodo veliko. Tode, varite se jih. Poglejte, vše pred vam povém. Ako se vam tedaj porezhe: glejte, v' pushavi je! ne hodite vanjo. Ali zhe se vam porezhe: glejte, v' bramu ( te ali une hishe ) je! nikar ne verjamite. Dokler, blisku enak, ki se od sonzhniga is-hóda do sahóda vtréne, bo drúgizhni prihod zhlovekoviga finú. ”

„ Torej, kadar bote vidili Jerusalemsko mestu s'vojskami oblésheno, védite, skorej bo rasdjáno. Ino kadar rasdertije gnušòbo, kjer ji ne gre biti, v' svetimu kraju, v' tempelnu vidite, takrat bésyi v' goro, kdor je na Ju-dejskimu. Bésyi takrat, kdor je v' mestu; ino kdor je na polju, se ne vrazhaj v' mesto po plajsh domú. Sakaj dnevi pravize maštvávke so to, vše, kar je od njih pisano, se bo v' tih dnevih spolnilo. ”

„ Gorjé pa tistikrat nôsezhim ino dojézhim. Sakaj, velika bo stiska deshele, huda bo sodba tega naroda. Toljka bo nadloga, de take ni bilo, ino je ne bo, kar je Bog svet vstvaril. Ino Bog naj bi tih dnév ne perkrajshal, nobeden deshelánov bi ne odshel. Tode savolo dóbrih, ki si jih je odvóljil, bo perkrajshal Bog te dnéve. Pa mestnizhane bodo pod mezhám pozepali, ali pa med vše narode v' fushnost jih poshenó, ino sterli bodo ajdje Jerusalem, dokler se naródov zhasi ne istekó. ”

Ljubi moji ! kar Jezus pred tukaj pred rokuje , se je na tanjko ino do sadne zherke spolnilo. Torej tudi she , kar je od konzhave ino od posledne sodbe prerokoval , se bo ravno tako do zhistiga spolnilo. Torej she s' vezhim premislikam berimo prerokovanje , ki ga pravit gremo od konza svetá : sgodba bo , de nikolj she ne take.

## 95. Jezus prerokuje konez svetá , ino vdrújzhini svoj prihòd.

„ Kmalo po dnévih te stiske ( ki jo bo Israelski narod med vse narode rastrosen na semlji prebival ) bo konez prishel , ino na sonzu , na ljuni ino svesdah se bodo snameanja godile . Pred she pa bo evangelj od boshjiga kraljestva po vših krajih sveta opriðgovan , ino po semlji vsim narodam osnanen . Sonze bo otemnělo ; ljuna ne bo vezh svetlobe dala ; svesde se bodo tergale , ino nebeshke mozhi se gibale . ”

„ Na semlji pojdejo pa v' svihke vsi narodi , ino kam se ne bodo védli djati . Strashno bodo morski valovi shumeli . Od strahu ino zhakanja , kaj bo zhes vesolni svet prishlo , toljko de skoperneli ne bodo ljudje ! ”

„ Takrat se bo snamenje zhlovekoviga šinu na nebu pokasalo , ino takrat bodo vsi

naródi na semlji krizhali ino priti na nebu v' oblakih vidili bodo zhlovékoviga finú s' veliko mozhjó ino oblastjo, s' velizhastvam ino slávo. Ino rasposlal bo svoje angele s' glasnimi glasnimi tropéntami, ino sbrali bodo njegove isvóljenze od vših shtirih vetrov, od kraja do kraja semlje, od kraja do kraja nebá."

„ Kadar pa se vše to sazhne goditi, nakvishko poglejte, glave vsdignite; vashe odreshénje namrež se blisha. Po figovimu drevésu si podobo posnemíte. Ví véste, kadar je she berst njegov mushén, ino kadar she pópke poganja, de se spomlad perblishtuje. Ravno tako, kadar vše to vidite, vam je véditi, de se boshje kraljestvo bliša, ino njegovo velizhastvo perkasuje.”

„ Gotovo, gotovo vam povém: Ta rod (Israelski narod) ne bo prešhel, dokler se vše to ne sgodi. Nebó ino semlja bo prešlo, pa moje besede ne prejdejo.”

„ Zhasa pa ino ure, kdaj bo to, ne vé nihzher na semlji, tudi angeli v' nebesih nè, ampak le ozhe. Glejte tedaj, ino zhujte ino molíte, Sakaj kdaj bo to, tega ne véste.”

„ Varite tedaj, de vam vino ino pijánost ino shivótne ſkerbí dúšh ne omámijo, ino de vas ta dan na naglim ne dobí. Kakor mrésha ali saderga namrež bo sajél vše prebivavze zele semlje.”

„ Kakor pa ob Noetovimu zhasu, bo tudi tiste dní pred prihódam zhlovekoviga finú. Kakor so v' dnevih pred potópam

jedli ino pili, se shenili ino moshili, dokler Noe ni v' barko shel, ino nizh niso zhutili, dokler ni bilo potópa, ki jih je pobral: ravno taka bo tudi o prihodu zhlovekoviga finú."

„(Ino ravno taka, kakor ob Lotovimu zhasu, bo tiste zhase pred prihodam zhlovekoviga finú). Kakor so tistikrat pred Sodome podrésam jedli ino pili, kupovali ino prodajali, sadili ino sidali do dnéva, dokler ni Lot is Sodome shel, ino dokler ni gorézhiga shvěpla na-njo deshovalo, ki jih je pokonzhál: ravno taka bo tiste dni, préden se zhlovekov fin rasodéne.“

„(Takrat se bo rasilózhik dóbrih ino hudóbnih pokasal, ktiri ne shvíga všelev v'ozhí. Takó podobni, ko so si ti ino uni ljudjé po stánu ino opravílu, tako lozhili se bodo takrat). Dva tisto nozh bota v'eni pósteli leshala; jeden bo prejét, jeden savershen. Na eni njivi bota dva; jeden bo prejét, jeden savershen. Dve boti en mljín goníle; jena bo prejéta, jena savershena. Zhujte tedaj ino molíte všelev, vsaki dan ino védno, de bote vslimu oditi vrédni sýjeni, kar tistikrat zhes hudóbne pride, ino stópiti s' svéstjo pred zhlovekoviga finú. Dokler, kdaj bo prishel, ne véste né dnéva né ure.“

„Torej vedno prepásano lédje tako rekózh ino lampe pershgáne v' rokah bi mogli imeti, po hlápzovo, ktiri po nozhi gospodarja zhaka, dokler ga is shenitnáne ni, de mu, kadar pride ino poterka, beršh gre

ödpírat. Ino blagro njemu hlapzu, ktiri-ga gospod, kadar pride, tako zhujózhiga najde!"

„Tudi to she pomislite: Ako bi hishini ozhe védel, ktiro uro bo tat prishel, zhul bi, se vé, ino ne pustil bi mu v' hisho slomiti. Torej tudi ví bodite perpravleni; sakaj ob ktiri uri se vam ne sdí, bo zhlovekov fin prishel.“

„(Od odhóda ino prihóda zhlovekovi-ga finú) tudi she té lè prílike ne posabíte: Godí se po móshovo, ktiri gre na ptuje, ino, dom slushabnikam isrozhívšhi, vsakimu hlapzu svoje opravilo odkashe, ino vrátarju zhuti saterdi. Ino kdo vas, kaj pravite, je enaki svestimu ino pàmetnimu hlapzu, ki ga je gospodar djal zhes dershíno, dajat jim zhivésh o svojimu zhafu, ino svesto odmérjat shito jim ob sbétví? Blagro hlapzu, ktiriga gospod, kadar pride, to opravlati najde. Terdno vam povém, djal she zhes vše svoje premoshenje ga bo. Rezhe pa naj hlapze sam per sebi: Mojiga gospoda dolgo ni: ino hlapze ino dekle naj sazhne pretépati ino pa pojédati ino popijati ino pjáñzhovati — prishel, ktiri dan se mu ne sdí, bo gospod, ino ob uri, ob ktiri si ga je nar manj svést, ino odlozhil ga bo, ino hinavza ino nesvéstnika plazhílo mu bo dal, ino v' kraj, kjer je rjutuv ino s'sobmí shkripanje, djati ga porezhe.“

Jesusovo opomínovanje tedaj, de zhujmo, de vedno skerbni bodimo, de svesto ino na tanjko vše svoje

dolshnosti spolnujmo, ne sadéva le apostelnov, tudi naš doséga, tudi nam veljá. Naskríš sfer bi bilo s' Jesufovimi misli kmalo komu verjéti, ktiri bi nam sódni dan saterdno préd pravil. Pa ravno tako ref je ino bo: tudi nihzher nam saterdno ne more povédati, de ga šhe dolgo ne bo. Vše, kar gotoviga vémo, je to, de je zhas negotóv. Jesus naš je per ti nevédnosti pustil, de bi tolkánj ſkerbnejſhi svoje dolshnosti ljudjé spolniti bili.

Ker pa je mogózhe, de ſhe velíko vékov lét tega dnéva ne bo, defiravno smo si ga od véka do véka svesti, ino ker bi to lohka marfikoga ponemáriло: le ſhe to le pomislimo:

Kar v simu zhloveshkimu rôdu konez sveta, to je konez shivlenja v ſakimu posámesnímu zhloveku. Nobene ure nihzher si ni shivlenja svest. Tudi smert, kakor gospod, ktiri is pota ali shenitnîne pride, hodi neprevídama, ino po nozhi, kakor tat. Tudi savolo tega tedaj nam naj bo Jesufova beſeda perporozhèna: „Zhujte, ino vedno bôdite perpravleni!”

## 96. Pósledna ſodba.

„Kadar tedaj bo ſin zhloveka prišel, ino vſi sveti angeli s' njim, bo na ſédeſhu svojiga velizhaſtva ſedel. Ino ſemlje vſi narodi bodo pred vj ſpravleni, ino fakſebi

eden od drugjega jih bo lozhil, kakor pastir lozhi ovze od kòslov. Ino ovze bo na svojo dësno, ino kosle na svojo lévo postavil."

„Potlej jim kralj na desnizi porezhe: „Bálte! ví blagoslovlenzi mojiga ozheta! posédite kraljestvo, perpravleno vam od sažhetka svetá. Dokler, lazhen sim bil, ino dajali ste mi jesti! Shéjin sim bil, ino dajali ste mi piti! Popótnik sim bil, ino sprejeti ste me! Nag sim bil, ino oblazhili ste me! Bòl'n sim bil, ino objiskali ste me! V' jézhí sim bil, ino k'meni ste prishli. Ino pravizhni mu bodo vši savsévshi odgovorili: Gospod! kdaj smo te lazhniga vidili, ino te nasítili? Ali kdaj smo te shejniga vidili, ino napojili? Kdaj smo te popótniga vidili ino pod streho jemali? Kdaj smo te nagiga vidili ino te oblékli? Kdaj smo te bolniga ali v' jézhí vidili, ino smo k' tebi prishli? Kralj pa jim bo odgovoril, ino porezhe: Gotovo vam povém: kar kolj ste tih le mojih nar manjshih bratov komu storíli, ste meni storili.”

„Potlej se bo kralj v' une obernil na levizi, ino jim porezhe: Poberíte se od mene, ví preklénzi! v' vezhni ògenj, ki je budízhu ino njegovi derhali perpravlen. Dokler lazhen sim bil, pa niste mi jesti dali. Shéjin sim bil, pa niste mi piti dali. Popótnik sim bil, pa niste me prenozhili. Nag sim bil, pa niste me oblékli. Bòl'n ino jetník sim bil, pa niste me objiskali. Ino odgovorili tudi oni mu bodo: Gospod! kdaj

smo te vidili lazhniga, ali shéjniga, ali pospótniga, ali nagiga, ali bolniga, ali vjéti-ga, de ti nismo postrégli? On pa jím bo odgovoril: kar nar manjsih tih le komu niste storili, niste meni storili."

"Ino takо pojdejo ti v' vezhno terplé-nje; pravizhni pa v' vezhno shivlènje."

Oh, ljubi moji, naj bi si mí te Jesu-sove besede prav k' serzu jemali, vši drugi ljudjé bi mogli biti!

Kdo si med shtevílo unih blagoslóv-lenzov ne bo iti shélel? — Ino kdo to-rej svojiga krúhika, ino pa prav sadni kóshzhik naj ga bo, ne bo rad komu lazh-nimu odlòmil? kdo ne bo pishkávim starim ljudém, ino revésham, zhe ga ima, nè le vode, ampak tudi vina ino mléka podal? kdo ne bo vbogim vdovam ino firótam vólj-no kaj oblazhila podélil, ali, zhe vterpí, is svojiga omíslil?

Koga, tudi kamnítiga serza naj bo, ino nizh szer k'dobroti ga ne omájaj, ne bo per misli na une preklénze grossa vbogi-ga popótnika spred vrát goniti? ali bolníkov bres pomózhi kopernéti pušhati? ali pa s' ljudmi v' nesrézhi, ino tudi lé l' hudodél-niki, gerdó delati ino k' nesrézhi jím nesré-zho perkládati?

Ino sdaj lé she to lè besédo: Zhe bo she sodba tistih ljudí tako strashna, ktiri niso svojimu blishnimu nizh do briga, pa tudi budiga nè storili, kako se bo she lè tistim godila, ktiri, kar je budiga mogó-zhe, drugim ljudém nakopavajo, ki jim

shivlenje grené, ki jih pregánjajo, golfájo, okrádovajo, sanizhujejo, vkljínajo, obrekujejo, bijejo, saframoshlujejo, ino jesó ino nevošhlívost nad njimi ispušhajo? kako se bo she le tistim godila, ktiri nedolshnost sapelujejo? ktiri solsé zlo starisham pi-jejo, ino jim pazh smert shè sheljé? Od takih ljudi molzhí **Jesús** — ino molzhímo tudi mí!

## Pofledna vezhérja.

---

### 97. Perprava velikonòzhne vezhérje.

Dva dní pred velikonózhjo — vsaki dober Israeliz se je sdaj prasnik po vrédno obhajat perpravlal — so duhovshina, písmeji ino ljudski starashíni, sbravíhi se v' dvor Kajfesha, vélkiga duhovna, svet sklepali, kako bi se dalo s' ovínkam Jesusa v' oblast dobiti, ino vmoriti. Ene misli so bili, djali so: „Lé v' prasnik nè, de hrup med ljustvam ne vstane.“ Ljudí bol kakor Boga so se bali, vite!

**Jesús**, on všigové d, je v' njih sbor, ino v' njih ferza vidil. De oni nè tako, je védel, kaj bodo storili. Shé ob sadni hóji v' Jerusalem je dvanajstim vuzhénzam djal: „Glejte! gori gremo v' Jerusalem, ino spolnilo, kar se preroki od zhlovečkoviga finú

pisali, vse se bo nad njim. Zhlovekov sin bo duhovšini, pismejam ino ljudskim starafhínam isdán. K' smerti ob sodili, ino dalí ga bodo ajdam v' roke. Sastramováli, vanj pljuvali, bizophali, krishali ino vmorili ga bodo. Tretji dan pa bo sopet od smerti vstal." Tudi sdaj ravno to v' novizh jim pové, ino sdaj jim she zhaf na tanjko odjózhi, kdaj prav se bo sgodilo: „Zhes dva dni, bo velikanózh, je djal, ino zhlovezkov sin bo isdán, de bo krishan."

Dvanajstih vuzhénzov jeden pa, Judesh Škarjót, je shel, ino s' vélkimi duhovni ino s' poglavárji se jim ga v' roke spraviti pogovorí: „Kaj mi dasste, je djal, ino vam ga isdam?" Dobro se jim je sdélo, to slišhati, ino trideset sreberníkov mu obljudbijo. Judesh jim perterdi, ino od sih mál jim je skrivaj Jésusa isdati perlóshnosti jískal, de bi ljudjé ne védli.

Pervi dan prasnika tedaj, ko se je velikonòzhno jagne klalo, so vuzhénzi k' Jésusu stopili ino mu rekó: „Kam, hozheš, de gremo, de ti velikonòzhno jagne perprávimo?" Jésus namrežh ni nizh svojiga dóma imel. Jésus rezhe Petru ino Janesu: „V' mesto pojta. Nekdo, kadar prideta, vaji bo frézhal, ki verzh vode ponese. Sajim, kamor pojde, v' hisho idita. Ondi rezita hishnemu gospodarju: „Vuzhensk ti rezhe: Moj zhaf, moje smerti zhaf, se bliša. Per tebi s' vuzhénzi hozhem velikónózh obhajati. Kej je obédniza, de bom s' njimi velikonòzhno jagne v' njej jédel?"

Ino pokasal vama bo veliko obédnizo, vso pogerneno ino perpravleno: ondi nam perpravita."

Vuzhénza gresta v'mesto, ino, kakor jima je rekel, sta najdla, ino sta velikenzhno jagne perpravila.

Ljubi moji! lepo ino gotovo snamenje svojiga boshjiga ozhéfa je she pa lé Jesos svojim vuzhénzam dal: v' véri h'per-hodnímu terplenu jih poterduje. Kakor je mosha unkrat k' vratam shebé ino oslizo per-vésovati vidil, ino misli njegoviga serza posnal: tudi sdaž njegovo vligavídno okó vidi, kaj se v' daljnímu mestu godí, vidi dershínzhe, ki po vudo gré, ino hisho, v' ktiro jo ponése, vidi vsaki zimer hishe, ino vso gospodarjovo pervoljnóst, prostóra mu dati. Ino ravno tako vsakiga hlapza Bog she sdaj vidi, kadar "konje ali voli opravla, vsako déklo, kadar per studénu vodo sadéva. Nevídna prizha je on v sih nafnih opravkov per domazhiji. V' vše domóve, ino v' vše serza on vidi. Torej vselej vam bodi na misli: „Njegovo svéto okó me vidi!“ Tako lè bote svoje vsakodánoje opravila radi ino svesto opravlali, ino gròsa vas bo, kaj hudiga storiti v' prizho njegoviga oblizhja.“

## 98. Jesuf vuzhénzam noge vmíva.

Jesuf, kadar se smrazhí, je v' svetlo obédnizo prišel, ino s' dvanašterimi vu-

zhénzi sa miso sédel, velikonòzhno jagne s' njimi jést.

Jesuf je védel, de je njegova ura sdaj prishla, is svetá iti k' ozhetu. Vuzhénzam tedaj, ki jih je vselej ljubil, je poslédno ljubesen tukaj hotel she skasati. Sadnih she, prijasno ino ljubesnivo, jih pogostí.

„Serzhno serzhno sim shélel, je s' boshjo prijasnostjo djal, ino vshálji se mu, préden terpim, to velikonòzhno jagne s' vami jésti. Sakaj povém vam: vezh s' vami ga ne bom jedel, dokler ne bo vše spolueno, (kar to velikonòzhno klano jagne poménuje). Potlej je kelh prijel, sahvalil ino rekel: „Vsamíte, ino okolj si ga podajte! Sakaj povém vam: nizh vezh s' vanii ne bom tertniga obródka pil, dokler kraljestvo boshje ne pride.”

Ví véste, po tisté deshele shègi so se gostém noge vimivale. Nar manjshih der-shínhetov je bilo to opravilo. To je! Jesuf je dobro védel, de mu je ozhe vše rezhí v' roko dal, ino de je od Boga isshel, ino de se bo spet k' Bogu vernil. Pa issa - mise je vstal, ino poverhino oblazhilo isflézhe, s' pertam se opashe, vode v' vñjívník vlije, ino noge je sazhel vuzhénzam vimívati, ino s' pertam, ki je v' njemu, jím jih brisati.

Kadar je do Petra prishel, si jih Peter is zhaftí do Jesusa ne da. Debélo je glédal, ino djal: „Kaj, Gospod! tí meni bosh noge vimíval?” Jesuf rezhe: „Kar jest delam, tí sdaj ne vesh, pa vidil bosh po-

tlej." Peter je odgovoril: „Gospod! de  
nè! vékomaj ne boš tí meni nòg vñíval!"  
Jesus mu rezhe: „Zhe se mi vñivati ne  
dash, ne boš nobeniga delésha nad mano  
imel." Simon Peter, Jesuova prijasnost  
mu je bila zhes vse, mu rezhe: „Gospod!  
zhe je taka! ne le nòg, ampak glavo ino  
roké!"

Noge vñívshi vuzhénzam, se Jesus sò-  
pet napravi, ino je sa miso sédel. „Pa vé-  
ste, jim rezhe, kaj sim vam storil? Mojster  
ino gospod mi pravite, ino prav mi pravi-  
te. Ta sim. Ker sim vam jes torej, vašh  
gospod ino mojster, noge vñival, tudi vi  
eden drugimu si jih vñivájte. Isgled sim vam  
dal, de eden drugimu storíte, kakor sim jest  
vam. Le premislite (tega sej ne bote tajíli):  
hlapiez ni boljshi od svojiga gospoda, nè pò-  
sel bólji od poshilàvza. Ker tedaj to véste,  
blagro vam, zhe bote tudi storili."

Vuzhímo se, vuzhímo od Jésusa pò-  
níshnosti ino ljubénsi, ljubi moi! On, gospod nebél ino semlje, hlapzovo  
opravilo tukaj opravla. Tudi mí tedaj, zhe  
ljubesen veléva, ne bodimo preimenítui dru-  
gim postrézhi, she tako maliga dershínheta  
opravilo szer naj bo kaj téga. Od ponish-  
nosti ino ljubesni je Jesus zlo svojimu is-  
dávzu noge vñil. Tudi mí tedaj rasshálzu  
roke ponúditi v' spravo ne bodimo preoshabui.  
Boshjiga edino rojéniga finú f' pertam opà-  
faniga vidimo v' hlapz hovskimu stanu vu-  
zhénzam per vñogah. Strán tudi mí tedaj  
s' nespametno, pusto nezhémernostjo, de bi

le gospodarili ali gospodinjili po hishi, de bi rók smòzhiti ali le posóde s' njimi dotkuñti se she bali, de bi se pustejshiga oblažila framovali, ktiriga nektiro délo potrebuje! Poníshnost ino ljubesen oblazhite zhloveka, de nizh nè tako. Kristiana persna svésta, tako rekózh, ino persna pétla ste mu, zhe ste she vidili kakshiniga gospoda kadaj, ktiri kaziga zesarškiga réda ali vórdina svésto ali petlo na persih nónijo, ki jo kralji ino zesarji samí ali po drujih pernèjo saflúshzhininim moshém.

## 99. Jesuf ino njegov isdájiz.

Po vñivanju nòg je bil Jesuf s' vñzhézmi spet per misi. V' vñih serza je vidil. Vsi polni ljubesni so bili do njega. Le Judesh je potuhnen sedel ino prijasni obras hinávshil. Jesuf jím rezhe: „Zhisti ste fizér, pa nè vñi.“ Posnám jih namrezh, ktire sim isvóljil; tode besede svetiga pisma se morejo spolniti: „Jédiz eniga kruha s' mano bo nogo v' mé vsdignil. Vite, sdaj, préden se sgodi, vam povém, de bote vérovali, kadar se sgodi: de me je (vfigavedózhi) nebeshki ozhe mene poslal.“

Po Jesusu, kadar je to rekel, se je vse gibalo. Serzhno vñmilenje do isdájza ga prehája, nè jesa. Milo posvariti ga she hozhe. She ozhitnishi tedaj je rekel, ino vse per misi jih sapóred pogleda: „Goto-

vo, gotovo vam povém: vas jeden, ktiri s' mano per misi seši, me bo isdal."

Vuzhénzi so se tega govorjenja slo vstrashili, ino so shalostni. Pogledujejo se, ino ne gre jim v' misel, koga méni. Eden drugiga vprashajo, kdo bi taki potepúh biti vtégnil, ino pa taziga kaj storil? Sapored vprashajo Jésusa: „Gospod! sej nisim jes?” Le Juhesh je molzhal, terdovráten ostane.

Jesuf, nè imenovati, le posvariti je hotel svojiga isdajavza, je she bol saterdil: „Vas dvanajstih jeden, ktiri s' mano v' eno sklédo pomáka, me bo isdal. Zhlovekov sin szer gre, pisano je to od njega. Gorjé pa mu, po komur bo isdán. Bolji bi bilo sa nj, de bi taki zhlovek nikolj rojen ne bil!”

Vuzhénze sazhne she bol skerbéti. Ljubesnivi, nedólshni Janes, posebno rad ga je imel Jesuf, je nar blishej Jésusa sedel. Peter mu tedaj Jésusa vprashati migne, koga de méni. Janes se je sdaj she bol Jésusu k' persim našlónil, tiho mu rezhe: „Gospod! kdo je?” Jesuf je ravno grishlej kruha v' sklédo pomákal, ki ga Juheshu podati misli, ino tiho je odgovoril: „Tist, komur bom pomóžheni grishlej kruha podal.”

Saj ta ljubésen, de mu Jesuf is svojih vust, tako rekózh, kruha odlómi, bi bila Juhesh omezhiti mogla, de bi se bil skásal tako ljubesniviga prijatla ino dobrótnika isdajati. Ali Juhesh kruh jemlé se s' nedólshnimi vrèd nedólshniga déla, ravno tako po-

bito besedo fili is sebe, ino s' drugimi vred je vprashal: „Gospod! sej nisim jes?”

Jesus, de ga she sadnih ino ojstro posvarí, mu je na ravnost rekèl, pa de drugi ne slishijo: „Tí, tí!” —

Judesh vidi sdaj, de vsa hinávšina nizh ne pomaga, ves je snan. Pa tudi to ga ne gáne, ne skasá se. Bosh! de bi hudo bijo svojiga naklepa sposnjal. Uno hútaсто pred-se je gledal, kakor préd terdovrátnik. No, pa stori, no! kar mislil, mu je djal Jesus, ino ne obotávlaj se she.” Vidil je, de vse opomínjanje nizh ne sdá. Sakaj Bog ne móra s' silo k' dóbriemu zhloveka. Shivlenje ino smert postavi pred-nj, ino mu is-voljiti da. V' róki vsaki svoje shivlenje nómimo, ino nè Bogu, sami sebi moremo perpisati, zhe ga sgubimò.

Le Janes, vihzher drugi zeliga omísja ni védel, sakaj mu to Jesus rezhe. Ker je Judesh dnar hranił, so nektiri menili, de mu Jesus kaj potrébniga kupiti h' prasniku veléva, ali de naj med vboge kaj da. Sakaj tudi to je bilo per Jesusu ino vuzhénzih prasnik po vrédno prasnováti.

Judesh grishlej vshívšhi vstane ino gre. Po nozhi je she bilo.

Komu se ne vmlíji nad ljubim Jesusam, de s' vuzhénzimi tako lè prijasno, tako po domazhe ravna? Pa v' dušho vas boljí, jelite, de morete per timu ljubesnívimu omisju hinavškiga, terdovrátniga isdajázha tudi viditi?

Pa kakor se je Judesh, se jih she sdaj

veliko hljini ino hinávzhi. Marsikdo je k' vla desu komu prijatel, v' serzu pa ima piko do njega. Marsikdo se drugim v' obras per lisuje, ino sa herbtam jím shkódovati sheljí. Nedolshniga marsikdo se hljini, skrivaj pa gerde ino gerde hudobije pozhénja.

Kakor je bil Judesh per Jesušovimu opomiuovánju terdovráten, ravno tak shiniga terdovrátniga serza je she marsikdo per opominovanju svojih starishov, vuzheníkov, spovedníkov — kaj, per glafu svoje lastne vestí! Le tako svesto ga vést opomínja, tako na glaf mu pravi, de to ni prav; vesel se trése, mras ga obletuje, ino le spet gre vender, ino storí spet jo pre greho!

Torej, ojstro se isprashajte, ljubi ví! zhe se tudi sadétih she ne zhutite? Kdor bi tako po hinávzhje ino terdovratuo ravnal, taki bi bil Judesh u enak. Pa terdovráčnosti she ne bo mendè per vas sléediti? ino nedolshnemu perserzhnimu Janesu raji enaki bote, jelite, ki je na persih Jesusa slónil?

## 100. Jesuf ino njegov satàjiz.

Jesuf, kadar ga Judesh isdat odide, ino ko se je njegoviga terplenja ura bol ino bol permikala, ie djal:

„Sdaj se fin zhloveka ofslavljuje, ino Bog se ofslavljuje po njemu. Ino zhe je Bog po njemu ofslavovan, bo Bog tudi njega ofslávil, od fin mal ga bo ofslávloval!“

„Oh, moji ljubi otrozhízhi! le malo sim she per vas. Jiskali me bote — pa, kar sim Judam rekel, tudi vam rezhem: „Kamor jes grém, sdaj ví ne morete iti.”

„Torej is nôviga vam dam sapoved: Ljubite se med seboj. Kakor sim jes vas ljubil, se tudi ví ljubite med seboj. Nad tim, zhe bote ljubesen eden do drugiga imeli, bodo vši sposnali, de ste moji vuzhénzi.”

Vuzhénzi niso mogli verjéti, de Jesus od svoje smerti govorí. Peter mu rezhe: „Gospod! kam pa gresh?”

Jesus mu odgovorí: „Kamor jes grém, tí ne moresh sdaj sa mano. Pa potlej bosh prishel.”

Peter rezhe: „Gospod! sakaj she neki sdaj né? Glej shivlenje dam sa te!”

Jesus rezhe: „Shivlenje dajaš sa me? O Peter! gotovo, gotovo ti povém: préden petélin dvakrat sapòje, me bosh trikrat satajil.”

„Ito pa she vši ví, je Jesus tudi drugim djal, se bote nozójshino nozh nad mano pohujshali (she všim se bo nad mano motilo, sa vših véro se bo majalo). Sakaj besede svetiga pišma se bodo spolnovale: „Pastirja bom vdaril, ino ovzhja zhéda se bo raskropila. Vstavši pa od smerti (vas bom enako raskroplènim ovzam spet sbral ino po pastirjovo) pojdem v' Galiléjo pred vami.”

Peter je djal: „Vši naj se nad teboj pohujshajo, jes se ne bom. Vékomaj se ne pohujsham nad teboj.”

Ker je Peter lé neverjéten, mu Jesus

na ravnošť ino s'he bol saterdi: „Gotovo, gotovo ti povém: „S'he dansi, s'he nozój-šino noži, preden petélin dvakrat sapoje, me bosh tí trikrat satajil. „Simon, „Simon! Lej Satan vas jishe, kakor p'shenízo presjati. Tode profil sim sa te, de ti véra ne vgásne. „Sprebernívši se pa, poterdi tudi tí svoje brate!“

S'he smiraj se Petru nemogózhe sdí, kako dé bi on svojiga nar bôljiga, svojiga boshjiga prijatla satájval. Lé s'he svojo je terdil: „Gospod! tudi vmerjem naj s' tabo, je rekel, ne satajím te le nè. V' jézho ino v' smert sim perpravlen s' teboj iti.“ Ravno to so vši drugi vuzhénzi djali.

Kar je létu Peter terdil, mu je is serza shlo. Resniza mu je bila. V' tistimu trínsku zhása se je res s' Jésusam v'mreti perpravleniga zhutil, ino, glejte! lé nekaj úr potlej je pod skushnjávo omagal: saperségal ino satoval se je, de ne posná Jésusa. Dve velíki, pa navadni spáki ste ga bile pod-se vséle.

Peter je prevézh sam v' s' é savupal. Od vših drojih vuzhénzov, boljšhi je, je ménil, ino je malo maral sa Jésusovo opominovánje. Mnogi sin, mnoga hzhi s'he sdaj méni, de je od vših svojih verstníkov ali verstníz vúmaishi ino boljšhi; nemogózhe jím je, ménijo, kadar druge velik greh storiti vidijo, de bi oni sabréddli; starishov ino prijatlov lepo opominovánje se jím sitno ino nepotrébão sdí, nobena skushnjáva, ménijo, ne bo njih nedólshnosti ino krepósti

vezh vshugala — pa v' greh, v' sramoto ino révo saveršhé. Napuh hódi pred pádam. Pametni bodimo, ino podvuzhití, opominjati se dajmo!

Peter je premalo v' Bogá savupal. Tako terdniga se déla, kakor bi nizh vezh boshje pomázhi ne potreboval. Ker pa je Jesus te pomázhi profiti per Petru zlo, ki mu je on sam ſkálnika imédal, potrébo vidil, kako bomo she mí bres molitve sa boshjo pomózh prebili? Kdor prav ne móli, tudi prav shivel ne bo. Le molituv, ki se Boga, njega vſigamogózniha, s' njó okljénemo, is kogar je vſa mozh ino terduost, bres njega pa vſe ſlabo ino nalómleno, le taka savupna, otrozhja molituv v' naš mozh is Bogá nóni, de od ſkuſhnjáv po vſih stranéh ſtiskani le vender vshugamo. Zhlovek bres molitve, ino pa drevéfize bres opúrne! — véter se vpré, ino drevéfize je poderto.

## 101. Jesus postavi sveto réfhino teló.

Med timi pogóvori so Jesus ino vuzhénzi velikonòzno jagne dojédli, ino spomín reſhítve Israelskiga naróda is Egipovske ſushnosti, ino nekdajni perzhétik ſatriga sakóna isobhajali.

Jesus se ravno sdaj ſhe k' vézhimu odreſhenju napravla — odreſhenje vſiga

zhloveshkiga rodú od greha, réve ino smerti pojde ravno opravit, ino nov sakon, sakon ljubesni ino mirú, med nebésni ino semljo postavít se ravná. Né lé, kakor nekadaj na Egiptovskimu, jagne se bo klalo, Jesuf, on sam, se sa nas Bogú v' réshni dar po-nése. On sam, velikonožnimu jagnetu enako, bo kervável.

Kakor pa je Mosef po boshji volji nekadaj létno gostovíno postavil v' spomin, de je bil Israelski narod is Egipta réshen: hozhe tudi Jesuf is ozhetove volje v' spomin zhloveshkiga odreshénja goštilo narediti.

Jesuf je v' duhu vse svoje terpljenje previdil. Sadne drobtíne zhasa so te, ki jih ima per vuzhéuzih sdaj pred smertjo. Pred njegovo smertjo tisto nozh je bilo sdaj, ino tisto uro, préden se njegovo terpljenje na oljski gori sazhne. Jutrishini dan bo njegovo teló na krish perbito, njegova krí she prelivana.

To sveto uro, ob timu nar vmlnišhmu zhasu njegoviga shivlenja prime Jesuf kruh, na misi je she leshal, v' svoje zhaftite roke, je ozhi obernel v' nebesa ino ozheta sahvalil, ino potlej prelomil ino ga da vuzhénzam, rekózh: „Vsamíte ino jéjte! To je moje telo, ki bo sa vas dano. To delajte v' moj spomin.”

Ravno tako je tudi kelh prijél — sahvalil — ino podá ga vuzhénzam, rekózh: „Vsi píte is njega! To je kelh s' mojo kervjó, ktira bo sa vas, ino sa njih veliko v' od-

pushanje grehov prelita. To delajte, kolj-korkrat pijete, meni v' spomín."

Vite! ljubi moji! Jezus tukaj je sveto skrivnost svojega telesa ino svoje kerví postavil, ktira se she toljko sto lét védno po naših zerkvah ponòvla, ki jo vši kristiani v'sveti zhasti imajo. Vesnjén globóki vum bi bilo predolgo tukaj raslagati, ino bi nas predèlezh od sgodovin odverailo. Kje drugi je to lósheji, kjer se vše, kar to sveto skrivnošt sadéva, eno sa drugim po versti lohka dopové.

Torej le she nar imenitnihi město is apostolskih listov naj tukaj postavimo, lěš gre, kakor nalašh: „Koljkorkrat kolj bote ta kruh jedli, ino ta kelh pili, osnanujete gospodovo smert, dokler ga ne bo. Kdor kolj tedaj po nevrédnim ta kruh jé ali gospodev kelh pije, se v' gospodovo telo ino v' gospodovo krí pregreshi. Kdor po nevrédnim jé ino pije, ti v' sodbo (v' pogubljenje) jé ino pije, ker Gospodeviga telesa (od drugih zhloveshkikh jedí) ne lózhi. Torej sam sebe préd zhlovek pretéhtai, ino potlej she le (kadar se prav prevdári ino perpravi) naj tega kruha jé, ino tega kelha pije.”

## 102. Jezus jemle flovó od vuzhénzov ino jih tolashi.

Posledna vezhérja je bila menila — sveti spomínik Jezusove smerti je bil postavljen —

žhaf, lozhiti se, je prishel. Jesuf pojde v'mret. Sajtro osorej bo she v' grobu njego-vo telo. Shalostni, tih sedé per misi vu-zhénzi okolj njega. Lozhítuv, ki se blisha, jím gre k' serzu, v'si so prepádeni.

Jesuf jih je toljko ljubesnívo toláshil. She enkrat jím vše svoje serze isfuje. Le tako prijasno jih pogovarja. Vsaka beseda je ljubesen ino milost, ki jo rezhe. Vsa-ziga, zbigar serza se she kaj prime, morejo njegovi odhódni pogovori gjínti, kadar jih bère. Sama boshja modróst, ino krep-kóst nebeshka je v' njih. Torej sapóred le Jesusu damo govoriti, ino kar nar mánj je mogózhe, mu bomo v' besedo segali. Kdor vamrezh velikóte ino lepóte, kdor nebesno-sti ino boshjosti tih pogóvorov ne zhuti, bi mu jih bilo saštónj raslagati ino hvaliti. Pa le resniza, biti boljšhim ino svetéjšhim, naj vam bo, ino ti Jesusovi ogóvori vam bodo smiraj bol v' ozhí shíbili, ino vedno ljubesnívši se vam bodo sdéli.

„Nikar naj vashe serze ne shaluje, je djal Jesuf. Zhe v' Bogá vérjete, tudi v' mé véravajte. V' hishi mojiga ozheta je veliko prebiválsh. Naj bi bilo drugázh, povédal bi vam. Jest grém, de vam bom mésto v' njej perpravil. Kadar odidem, de vam mésto perpravim, bom spet prishel, ino vaš k' sebi vsel, de bote tudi ví ondi, kjer sim jest. Šej véste, kam grém? ino tudi pot véste?“

Tomashe ne vumé prav Jesusovih beséd, ino védno súmiti ali zviblati je bil nagnen, rezhe mu: „Gospod! sej she

ne vémo, kam gresh, kar bomo pot védli?"

Jesuf rezhe: „Jes sim pot, resniza ino shivlénje. Nihzher ne pride k' ozhetu svunaj po meni. Ako bi bili mene ví prav sposnali, bi tudi mojiga ozheta posnali. Pa kmalo ga bote posnali, kaj! she vidili ste ga.”

Filip je Jesusu v' besedo ségel, rekózh: „Gospod! Ozheta nam pokáshi, ino to nam je dosti!”

Jesuf rezhe: „Toljko zhafa sim per vaf, ino me she ne posnáte? Filipe! kdor mene vidi, vidi ozheta. Kako tedaj moresh rézhi: Pokashi nam ozheta? — Ali ne vérjete, de sim jes v' ozhetu, ino de je ozhe v' meni? Beséd, ktire vam govorím, ne govorím sam is sebe. (Ozheta besede so, poslávšiga me, nè moje). Tudi déla on opravla, ozhe, ki v' meni prebíva. Zhe mojim besedam ne verjámete, de sim jes v' ozhetu ino ozhe v' meni, sej savolo dél verjamite.”

Kar tukaj Jesuf od svojiga v-ozhétstva, od svoje vnótrine edinosti s'ozhetam, perpo-veduje, ni majhina rézh. Jesuf je po svoji-  
mu bitju éno bistvo ino en Duh s'Bo-  
gam — je Bog. Jesuf je sa nas tako re-  
kózh boshjiga velizha stva is sfjálik,  
je nar popólnamashi boshja podó-  
ba, jè vtéleseni Bog. Viditi tedaj, kakó  
Jesuf — on boshji sin — on boshja podó-  
ba — on Bog v' zhloveshki postavi — tako  
prijasno s' ljudmí ravná, kako on v' kózhe

she take púste sahaja, kako se nad zhloveshkimi nadlógami sjokuje, kako on greshnike sprejéma, kako terplénzam pomoga — viditi, kako se s' vbogimi ríbzhi, s' svojimi vuzhénzi, pezhá, kako ga, kakor otrozi ozheta, kmalo ta kmalo un oprashujejo, ino on pa kakor ozhe otrokam toljko ljubesnívo odgovarja — viditi she, kako on sa - nje ino sa naš zlo shivlenje da — kdo ne bo nad všim tím ostermel? Se nam ne bo v' serze do Bogá dobro sdélo, ki je takí ljubesnív? Ne bo ta boshja prijasnost she tako shalostniga serza vmiríla? She tako terdiga gréshnikoviga serza do sóls omezhlíla? ino vših ljudí s' ognjéno ljubésenjo do Bogá, do ljudí, ino do všiga dóbriga vnela?

### 103. Spodbòd k' ljubesni -- obljuba svetiga Duha.

„ Gotóvo, gotóvo vam povém, je she Jesuf djal, kdor v' mé vérje, bo déla délal, ki jih jes délam, ino pa she vézhi od tih bo délal. K' ozhetu grem namrežh — ino pa storil vam bom, kar kolj bote ozheta, kádar hom per njemu povelízhan, v' mojimu iménu profili, de bo ozhe po sinu povelízhan. Kar kolj bote v' mojimu iménu profili, vam bom storil.”

„ Zhe me ljubite, moje sapovdi deršíte! Ino ozheta bom profil, ino vam bo drujiga rásheta ali troshtarja dal, de védno Trétji ino zhet. dél.

D

per vas ostane, teſnizhniga Duhá, ktiriga ſvét ne more prejéti, ker ga ne vidi ino ne posná. Ví pa ga boſte posnali, sakaj per vas bo oſtal, ino v' vas prebival."

„Ne ſapuſtím vas firót. Špet pridem k' vam. Šhe nekoljko, ino ſvét me vezh ne bo vidil. Ví pa me bote vidili: sakaj jes bom ſhivel, ino tudi ví bote ſhivel. Tisti dan bote ſpoſnali, de ſim jes v' ozhetu, ino ví v' meni ino jes v' vas.”

„Kdor moje ſapovdi ima ino dershí, on me ljubi. Kdor pa me ne ljubi, tudi mojih ſapoved ne dershí — defiravno beſede, ki ſte me jih ſliſhali, nifo moje, am-pak ozhotove beſede, ki me je poſlal. Kdor pa mene ljubi, ga bo tudi moj ozhe ljubil, ino tudi jes ga bom ljubil, ino ſebe mu bo rasodél. Kdor me ljubi, ſe bo moje beſede dershali, ino moj ozhe ga bo ljubil, ino k' njemu bova priſhla ino stanoválfhe ſi napravila per njemu.”

Vuzhénzi ſhe nifo rassvuméli, kar je tukaj Jefuſ govoril. Eden družiga po strani pogledujejo. Jefuſ jim pa tudi ne rasloſhi te ſkrivnóſti, temozh lé to lé jim ſhe re-zhe: „Toljko lé ſim vam rézhi hotel, dokler ſim ſhe per vas. Táshe pa ali troſtar, ſveti Duh, ki ga bo ozhe v' mojimu iménu poſlal, on vas bo vſe drugo podvu-zhovál, ino vas vſiga opomnoval, kar ſim vam rekel.”

Ino ſa odhódnjo je ſdaj Jefuſ vuzhénze ſhe blagoſlovil, ali ſhégnal. „Svoj mir, je djal, vam ſapuſtím. Svoj mir vam dam.

Né, kakor ga svét daja, ne dam vam ga takó. („Svét ne daja praviga mirú. Lé v' Bógu je pravi mir — pravi pokoj ino prava blagóst. Ino ta boshji mir preséšhe všo frézho ino všo bogatijo svetá).”

Vuzhénzi so bili sdaj, kadar je do slovésa prisľholo, pa le spet shaloſtni, spet vše jím vpade. Jésus tedaj jím rezhe: „Nikar naj vafhe ſerze tako ne shaluje, ino ne tárnaſte né. Slíſhali ſte, de ſim vam djal, de grem, pa de spet k' vam pridem. Ako bi me ljubili, bi ſe vam ſhe le dobro ſdělo, de ſim djal: k' ozhetu grem. Sakaj ozhe je vézhi od mene (ino ondi per njemu bom ſhe le dobro imel, ino bom povelízhan).”

„Pa vezh ne morem veliko s' vami govoriti. Oblast tega svetá ſe perblíſhuje, zhesíravno nizh nima per meni (ino po nedolšnim vmerjem). Pa de bo svét sposnal, de ozhetu ljubim, ino de ravnám, kakor mi je ozhe rekel: vſtaníte, ino stráni pojmo od tód.”

Jésus je vſtal, ino kadar so po navadi hváline pésme po jedi ispéli, gre ſmerti naproti proti oljſki gori, ino vuzhénzi ſo s' njim ſhli.

## 104. Jésus prava vinska terta.

Jésus, Jerusalemsko mésto s' vuzhénzi-mi s' njim gredózjimi sapúſhaje, je ſmed méſtinih vrát na prôstor priſbel, pa ſhe med potjo lé vuzhíl. Nográdi, ki je pot ſkos-nje ſhla, ino råvno je polna ljuna va-nje ſjala, ſo mu pa le perloſhnoſt lepe prílike:

„Jes sim prava vinska terta, je djal,  
ino moj ozhe je nôgradnik. Vsako mladíko  
na meni, ktira sadú ne obrodí, bo odrésal.  
Vsako pa bo otrébil, ktira sad rodí, de ga  
bo she vezh rodila.“

„Ostaníte v' meni, ino jes v' vas ostanete.  
Kakor mladíka ne more is sebe sadú  
roditi, zhe na tertí ne ostanet, tudi vi nè,  
zhe v' meni ne ostanete.“

„Jes sim terta, vi ste mladíke. Kdor  
v' meni ostanet ino jes v' njemu, veliko sadú  
obrodí: sakaj bres mene ne morete nizh sto-  
riti. Kdor v' meni ne ostanet, bo kakor  
suha mladíka savershen. Pobere se, v' ogenj  
se vershe ino sgorí.“

„Zhe v' meni ostanete, ino moje beseda  
de v' vas ostaneto, kar kolj hozhete, pro-  
site, ino sgodilo se vam bo. S' tem bo moj  
ozhe povelízhovan, de veliko sadú obrodi-  
te, ino de bote pravi moji vuzhénzi.“

Ljubi moi! priprósto, de otrok lohka  
vumé, nam Jesuf tukaj pokashe, kaj de  
je pravo keršan st vo.

Snotraj se moremo v' Kristusa v-edini-  
niti — polni ljubesni se ga moremo prijeti;  
polni vére ino savupanja terdó se ga more-  
mo dershati; va-nj nar raji moremo misliti;  
nar vézhi veselje nad njim imeti; s' njim, ki  
je vfigaprizhijózh, snotraj se moremo poto-  
várfshiti; eniga vuma, eniga serza, ene du-  
she moremo on ino mí biti; tako rekózh  
pokrístusfshiti se moremo: ino mozh k' vfi-  
mu dóbrimu dobimò taki potlej po nje-  
mu. Njegov duh stópi v' naš, kakor tertini

fók v' mladíko, s'boshjo mozhjó naš navdá, ino práv ino lepó shiveti sazhímni potlej smo taki.

Od svunaj moremo polni lepiga sadú dobríh děl, ino torej vsmíleni, dobrótñi, mirni, mili, krotki, zhisti, sdershni, poštěni, naravnostni, pravizhni biti — našhe besede, obras ino déla se morejo po njemu ravnati, takó, kakor na dobríh mladíkah shlahtne terte le tako grosdje rase, ktiriga se shlahtoi tertí spodóbi.

Torej s' Jesusam, ljubi moji! moremo ſkléueni biti, ino bójmo se od njega lózhiti, bojmo se biti odzhéhnena mladíka. Tode nikar ne menímo, de smo s' Jesusam ſkléueni, dokler dobríh děl nad sabo ne z hutimo. Kar je mogózhe, dobriga storímo, nízh bólj, shiga se ne da sa boshjo z hast storíti. Nógradníku je to nar vézhi z hast, kadar mladíke od téshe grosdja po nógradu kímajo.

## 105. Vnóvzhino opominovanje k' ljubesni --- tashba ino trófht o preganjanju --- obljava ſvetiga Duhá.

„Kakor ozhe mene ljubi, tudi jes vaš ljubim. Ostaníte v' moji ljubesni. Zhe moje ſapovdi dershítè, ostanete v' moji ljubesni, kakor jes ſapovdi ſvojiga ozheta dershím, ino v' njegovi ljubesni ostanem. To vam rezhem, de bo moje veselje v'vaš, ino de bo vaſhe veselje sverhama.“

„She enkrat: to je moja sapoved, de eden drugiga ljubite, kakor sim jes vas ljubil. De shivlenje sa svoje prijatle da, vezhi ljubesni pazu nihzher nima. Moji prijatli ste vi, zhe storite, kar vam sapovem.“

„Nizh vezh vam hlapzi ne rezhem, ker hlapiez ne ve, kaj je njegovimu gospodu v' misli storiti. Prijatli vam pravim, ker sim vam vse na snavje dal, kar sim od ozheta slisbal.“

„Niste vi mene isvoljili, jest vas sim isvolsjil ino odlozhil, de greste ino de sad daste, ino de vas'h sad ostane, ino de vam ozhe da, kar kolj bote v' mojimu imenu profili.“

„To je ino bo moja sapoved, de se eden drugiga ljubite!“

„Zhe vas svet sovrashi, pomislite, de je mene pred kakor vas sovrashil. Ako bi vi she svetovi bili, svojze bi svet ljubil. Ker pa niste na svetovo stran, ker sim vas od sveta odbral, vas svet sovrashi.“

„Besedo pomnite, ktiro sim vam djal: Hlapiez ni bolji od gospodarja. Kakor so mene, bodo tudi vas preganjali, kakor so mojo besedo dershali, bodo tudi vasho dershali. (Nobene ne). Vse to pa vam bodo savolo mojiga imena storili, ker ne posnajo mojiga poslavza.“

„Ako bi ne bil prishel, ino bi jim ne bil govoril, ne imeli bi greha. Tako pa nimajo isgovora svojih grehov. Mene sovrashijozhi tudi ozheta sovrashi. Ako bi del ne bil delal med njimi, ki jih nihzher dru-

gi nè, bi ne imeli toljkiga greha. Pa vidili so jih, ino mene ino mojiga ozheteta sovrashijo. Ali tako se je mogla beseda spolniti, ki je v' njih postavi pisana: „Sastónj so me sovrashili.”

„Kadar pa táshe ali troshtar pride, ki vam ga bom od ozheteta poslal, on resníze Duh, ki is ozheteta is-haja, on me bo prižbal. Ino tudi ví me bote sprizhovali, ker ste od konza per meni bili (ino vše moje besede slíshali, vše moje déla vidili, ino do konza per meni ostali).”

„Lejte, povém vam, de se tistikrat pohujšali ne bote. Preklizováli, is s-hodniz vas bodo odlozhováli. Ino pa še ura bo prisihla, de bo Bogú ménil vstrézhi, kdor kolj vas vmorí. Ino to bodo delali, ker ne posnajo nè ozheteta, nè mene. Torej še vam povém, de se, kadar ura (pregánjb) pride, tega spómnite, de sim vam préd povédal.”

„Od konza vam nisim tega pravil, ker sim sam per vas bil (ker torej te krepkótti k' pregájanju še niste potrebovali). Sdaž pa (vam morem povédati, ker) se k' poslavšimu me vernem.”

„Pa, ker sim vam to povédal, je polno shalosti vashe serzé. Nobeden vas, kakor ste me drugekrat, me vezh ne vprasha: Kam pa gresh? (Od shalosti kar glásiza ni is vas). Pa le poglejte: Resnízo vam govorím. Sa vas je prav, de grém. Ne grém naj jest, ino tudi svetiga Duhá bi ne bilo k'vam. Kadar pa ojide n, ga bom k'vam poslak.”

„Veliko vam imam she povedati, toda  
sdaj she ne prenesete tega. Kadar pa on  
pride, resnize Duh, vas bo vso resnizo vu-  
zhil. Ne bo namrezh is sebe govoril, am-  
pak kar slishi od ozheta ino od mene. Tu-  
di prihodne rezhi vam bo rasodéval. On me  
bo oslavil, on povelizhal; dokler, mojiga bo  
jemál ino vam osuanoval. Vse namrezh, kar  
ozhe ima, je moje. Torej pravim: Mojiga bo  
jemál, ino vam osuanoval.”

## 106. Jesufove posledne oveséljne besede per slovésu.

Jesuš, s' vuzhénzi she bliso oljske gore  
pershevshi, jim rezhe: „Lé she kaj malig-  
a, ino vezh me ne bote vidili, ino she  
kaj maliga, ino spet me bote vidili. K'ozhetu  
namrezh grém.”

Vuzhénzi so si sheptáie djali: „Kaj je  
she to, de pravi: Kaj maliga ino spet kaj  
maliga? Mi ne raslózhimo, kaj méni.”

„Jesuš zhuti, de bi ga radi vprashali,  
ino jim besedo prevsdigne, rekózh: „To  
se vprashate, de sim dial: Le she kaj malig-  
a, ino ne bote me vidili, ino le kaj ma-  
liga, ino spet me bote vidili? Gotovo, go-  
tóvo vam povém (prishlo je, de se lózhim).  
Ví bote jokali ino tarnali, ino svét se bo  
veseljl. Pa she tako jokajte, vasha shalost  
se bo le vender v' veselje sprevergla. Spet  
se bomo vidili, ino vashe serze se bo vesel-“

ljilo, ino nihzher věžh vam ne bo vašiga veselja odvseti mogel."

„Gotovo, gotovo she enkrat vam povém: Kar kolj bote ozhetu v' mojimu imenu (s' savupanjem v' mé, ino po moji misli kakor bi jest sam prosil) prosili, vše vam bo dal. Dosedaj she niste nikolj nizh v' mojimu imenu prosili. Prosite sej, ino prejeli bote, de bo sverhama vaše veselje.”

„Kar sim vam do sih mál govóril, je bilo v' podobah govorjeno. Ali ura perhaža, de ne bom vezh v' podobah s' vami govoril, temozh na ravnost vam bom od ozhetu perpovedoval. Tisti dan bote v' mojimu imenu molili, ino vezh ne bo meni treba ozhetu sa vas prosliti. Ozhe namrežh, on sam vas ljubi, ker vi mene ljubite, ino verjete de sim od ozhetu ishel.”

„Res od ozhetu sim ishel ino na svét prishel, ino spet sapustim svét ino grém k' ozhetu.”

Vuzhénzi so djali: „Glej! na ravnost sdaj govorish, né v' podobah. Pa vemo tudi, de ti vše vesh, ino de te ni treba she le komu vprashati. Torej pa tudi verjemo, de si od Boga ishel”

Jesus je odgovoril: „Sdaj verjete? Glejte, ura perhaja ino prishla sdaj je, de se bote vši vsaki na svoje raskropili, ino me samiga popustili. Tode savolo tega nisim sam, ker je ozhe per meni. To vam rezhem, de ste per miru savolo mene.”

Na svetu imate britkost. Pa potalashite se. Premagal sim svét.”

## 107. Posledna Jesušova glasna molítuv.

Jesuš ta góvor konzhávši je v' frédi svojih vuzhénzov per mertvi, tiki nòzhi per potoku Zédroru postál, lé nekoljko stopínj od oljske goré, ino ozhí oberne v' nebó, ino je moliti sazhél :

„Ozhe! prishla je ura (terplenja!) oslávi svojiga sinú, de tudi sin tebe oslávi, ino de jim po oblasti, ki si mu jo zhes veš shivót dal, vezhno shivlenje vlim da, ktire li mu dal.”

„To pa je vézhno shivlénje, de tebe sposnajo, samiga praviga Boga, ino Jésusa Kristusa, ki si ga poslal, (tvojiga sinú).”

„Oslávil sim te na semlji. Dokonzhál sim opravilo, ktiriga si mi opraviti dal. Ino sdaj, ozhe, tudi tí meue oslavi (ondi gori v' nebesih) s' velizhaštva per sebi, ki sim ga imel v' njih per tebi, préden je svét bil !”

„Osnanil, ktire si mi smed svetá dal, sim jim tvoje imé. Tvoji so bili, ino meni si jih dal, ino ohranili so tvoje besede. Sdaj oni sposnajo, de je vše, kar si mi dal, od tebe — ker sim besede, ktire si mi dal, jes njem dal. V' sé so jih vseli, ino resnizhno sposnajo, de sim od tebe ishel, ino oni vérjejo, de si me tí poslal.”

„Jest sa-nje profim. Ne profim te sa svét (sdaj), ampak sa njé, ktire si mi jih dal; sakaj tvoji so, ino vše moje je tvoje, ino

tvoje moje. Po njih sim povelízhovan. Ne ostanem dalej na svetu, oni ostanejo na svetu, ino jes pridem k' tebi! Sveti ozhe! ktire si mi dal, ohráni jih per tvojimu iménu, de bodo eno, kakor sva ma dva. Dokler sim per njih na svetu bil, sim jih jes per tvojimu iménu obvarvával. Obvarval sim jih, ktire si mi dal, ino pogublénski sim, de se je pismo spolnilo, nobeden drugi se jih ni sgubil."

„Sdaj pa k'tebi pridem, ino to she na svetu govorím, de bi imeli moje sverhama veselje tudi oni. Jes sim jim tvojo besédo osnanil, svét pa jih sovráshi, ker svétovi niso, kakor tudi jes nisim svétov. Ne prosim te, de jih is svetá vsámi, temozh de jih v' húšo vári. Niso svétovi, kakor jes né. S'resnízo jih posvéti. Tvoja beséda je resníza. Kakor si tí mene na svét poslal, tudi jes njé v' svét poshlem, ino sam sebe posvétim (dam se sa - nje) de so tudi on resnízi posvezhèni (Ijudém k' svelizhanju odvóljeni ino postavleni).”

„Pa né le sa - nje, ampak tudi sa vse tiste prosim, ktiri bodo v' mé s' svojo besédo verovali, de bodo vši eno, kakor si tí ozhe v' meni, i o jes v'tebi, de bodo tudi oni v' nasma eno, de bo svét véroval, de tí si me poslal. Ino njem dam velizhaſtvo, ktiriga si meni dal, de bodo eno, kakor sva ma dva eno — Jes v' njih, ino tí v' meni — de bodo popolnama vši eno, ino de svét sposná, de tí si mene poslal, ino de jih ljubish, kakor mene ljubish.”

„ Ozhe ! ktire si mi dal, hozhem , de bodo tudi oni per meni , kjer sim jes — de moje velizhástvo vidijo , ktiriga si mi dal , ker si me pred sazhétkam svetá ljubil . Ozhe pravizhni ! svét te ne posná , pa jes te posnám , ino tudi tí lè sposnajo , de si tí menę poslal . Dopovédal sim jím tvoje imé , ino šhe jím ga bom , de bo ljubesen , s' ktiro me ljubish , v' njih , ino jes v' njib . ”

Jesuf tako odmolívši , gre zhes Zedron , pòtok , proti oljski gori .

## Jesufovo terplenie ino njegova smert.

---

### 108. Jesuf na oljski gori.

Unkraj potoka Zedrona , pod oljsko gozo , je bila pristáva , ki se ji je v' Gezémani reklo . Okolj njé je bil óljnik ali óljsek vert . Oljke so v' njemu rasle . V' ta vert je šhel Jesuf s' svojimi vuzhénzi . Kmalo , kadar va - nj pride , je vuzhénza djal : „ Sédite , de molit postópim . Tudi ví molíte , de v' skushnjávo ( ob véro v' mé ne pridete , kadar bote vidili , kaj vše se bo s' ménoj godilo ). ” Le Petra , Jakopa ino Janesa je seboj vsél , ino gre bol v' vert s' njimi .

Velika shalost ino britkost ga opade . Tesháve mu hodijo , grossa ga obletuje . „ Moja

dusha je do smerti shalostna, je djal. „Sej tukaj ostanite, ino s' mano zhujte ino molite!“ Ino stopil je, ino sa en luhaj delezh se od njih vgáne, ino je pokléknil ino molil, de bi se ga, zhe je mogózhe, ta terplénska ura ogníla. „Ozhe! je djal, zhe je tvoja vólja, odvsámi mi ta kelh! tode ne moja, temozh tvoja volja se sgòdi.“

Od te molitve vstavši ino k'vuzhénzam nasaj pershevši, najde vše tri spati. „Simon! de tudi tí spísh? je djal. De she ene ure niste mogli s' mano zhuti? Oh, zhujte, zhujte, ino molite, de pod skufhnjavo ne omagate. Duh je sfer vóljn, pa meso je slabo.“

Potlej gre v'drugizh, ino na koléna do tal s'obrasam se vershe, ino v'drugizh ino she bol je molil: „Ozhe! ljubi ozhe, zhe je mogózhe — ino pa sej ti je vše mogózhe — odvsámi mi ta kelh! Tode kakor tí hozhesh, nè kakor jes.“

Potlej se sopet k'vuzhénzam poverne, ino terdo spati jih najde: „Kako de morete sdaj spati? je djal. Vstanite! molite, zhujte, de skufhnjavi odídate. Pa od saspánza ino shalosti so take okórne ozhí imeli, de samí ne vedó, kaj mu odgovarjajo.“

„Spet jih popustí, she gré v'tretjizh she bol gorézhe mòlit. Prave smertine teshave mu hodijo. Njegov pot je bil kakor kervíne káplje, ki so na tla kapale. Molil pa je: „Moj ozhe! Ako se me ne more ta kelh ogniti, de bi ga ne pil, tvoja volja se sgòdi!“

Takrat se mu je angel is neběš perka-  
sal, ino ga pokrepzhal.

Ljubi moji! pomíslimo sej, koljko Jesuf  
is ljubesni do naš she kmalo tukaj na  
oljski gori terpí! Od molitve, ljubesni  
ino hvale do njega she lètu bi se moglo  
zhloveku serze tájati. Pa Jesuf nam je  
v' terplénju tudi she isgled lep. Kakor  
naš je unkrat ob trojini skušnjaví v' pu-  
fhavi sapelivo svétovo veselje po vojháshko  
vuzhil od sebe odriníti; naš tudi ob trojini  
teshávi tukaj na oljski gori po mòshko prebití  
vuzhí svetá vše she tako strashno terplénje.  
Od njega torej se terpéti vuzhimo.

Jesuf je bersh molil, kadar njegoviga  
terpljenja ura perhaja. Samòtniga kraja ji-  
she, de ga nihzher ni mótil; na koléna se  
vershe, ves vsigamogózhni ròki boshji se  
ponísha; trikrat gorézhe je molil, poln je  
otrozbjiga savupanja, ves v' ozhetovo voljo  
se isrozhí. Tako samòtno ino pogosto, tako  
is shiviga ino po otrozhje, kadar naš o ter-  
pljenju ino nadlogi serze teshí, tudi mí mo-  
lím. Kaj veljá, tudi mí bomo od take mo-  
litve veséljšhi vstajali!

Jesuf je ozhetovo roko per-  
vismu svojimu terpljenju spos-  
nal. S' kélha podóbo, ki ga je sdravih  
sdravíl polno, naš vuzhí, kako tudi mí  
v' terpljenju boshjo roko sposnávajmo. Kelh  
ali kosárz napolnen s' sdravílam je na jesíku  
sizér gorjúp: pa ohráni naš sdrave ino shive.  
Torej kélh is ljube boshje roke poln dobrótnih  
sdravíl vsako terpljenje nam bodi!

Jesuf je bil tudi she ob uri strashniga terplénja ves v' ljubésn i do vuzhénzov. Objiskuje, tolashi jih, ferze jim daja, isgovarja jih, ino bol slábzam smed njih se she terpet spred úzh vmákne. Male dushe. zhe jim koljkaj kaj dé, se kmalo všim dolshnóstim odpovéjo, ino so nevtísnene, zhmérne ino révkajo. Take dushe ino pa shelésu! ktiro ob gerdim vreménu kmalo rjaví. Lepe dushe so tudi v' terplenju ljubesníve ino prijasne. One ino pa slato! ktiro se tudi v' gerdimu vreménu svéti ino ne spremení.

Zhe takó ob terplénju v' Bogá savupamo, zhe per terplénju boshjo roko ino voljo sposnámo, ino do blishniga krotki ino ljubesnívi ostanemo: nam bode Bog ali terplenje odvsél, ali pa — kar je she vézhi dobrota! — mozh bo v' naš dal, de ga bo mo s' veseljam ino ferzho prebíli. Ino, kakor angel Jesusa na oljski góri, milo ino prijasno naš bo ta nebeshki sónzbik pokrépzhal ino ozhverstil.

## 109. Jesuf je vjét.

Ves vèder, pokójin ino vmréti vesel je Jesuf k' vuzhénzam nasaj prishel. „Lé spíte lé ino pozhivajte! jim prijasno rezhe. Per kraju je. Ura je prishla, de bo zhlo-vekov sin gréshnikam v' roke dan. Vstaníte, pojmo! Glejte, moj isdajaviz se blisha.“ Komej je Jesuf te besede isgoveril, kar Ju-desh per vratih v' vert stópi. Sa njim gre

vojákov ino duhovščinskih sluhabnikov ve-  
lika derhal, s' latírnami ino bárklami, s' mezh-  
mi ino sulzami. Ves vert je od barkel  
v' svetlobi, po vsimu vertu je orósh je-  
roshlálo.

Ti vojáki ali soldatje ino duhovščinski  
hlapzi, kakor préd robávsi, se niso nikolj  
Jesusa pezhali posnati. Judesh tedaj jím je  
bil snamenje dal. „Kogar bom kushnil, jím  
je rekel, on je. Njega sgrabite, ino varno  
ga shenste. Takó lè je per serzhne prijasno-  
sti snamenje v' snamenje sdajbe pokásil.”

Judesh v' vert, v' ta tihi sveti kraj,  
stopívši, ki je mnogo nózh Jesuf v' njemu  
premolil, je pred derháljo shinil, ino na-  
ravnost se k' Jesufu spustí ino mu rezhe:  
„Vuzheník! posdravlén!” Ino kushne ga.  
De ga gerdiga hinavza! jelite?

Jesuf mu ljubesnívo rezhe s' ozhéšam,  
ki ga je milovalo ino svarilo: „Prijatel!  
zhimú si prishel? Judesh! kushváje isdajash  
zhlovekoviga sinú?”

Ako bi bilo Judesha lè s'zhem she po-  
bóljšhati, ta nebelhka krotkost ino ljubesen  
gotovo bi ga bila mogla! Pa tudi po njemu  
je, sgublén je, kdor je per neisreheni lju-  
besni oterp'n, s'ktiro Jesuf greshnika, she  
takiga, otéti vóshi!

Jesuf, vedózh, kaj ga zhaka, je sdaj  
jòvzam naproti shel, rezhe jim: „Koga  
jishete?” Mu odgovoré: „Jesusa, Nazar-  
reshzhána.” Jesuf rezhe, ino to po-  
boshje mogózhno ino pokójno: „Jes sim!  
Per ti besedi vši rítnisko odkózhijo, ino

popadali, kakor od stréle sadéti, so na tla.

„S te besede všigamogóznoſtjo je ozhitno Jeſuſ pokasal, de bi ga zhes njegovo voljo ne bili mogli vjeti, ino de gre k' ſmerti, lé ker ſam hozhe.

Vojaki ino duhovšinski hlapzi ſi mej tim odfopejo, ino ſkoléhajo. Jeſuſ jih ſhe vprafha: „Koga jifhete?“ Špet rekó: „Jeſuſa, Nazarefzhana.“ Jeſuſ jim rezhe, tote ſvoje premozhí jim vèzh ne da ſkúſiti: „Povédal ſim vam. Jes ſim! Zhe tedaſ mene jifhete, je poln ljubesni do vuzhénzov perdjaj, tako pufite te lè, gredó naj!“

Vojaki ino hlapzi ſo ſdaj k' Jeſuſu ſtopili, ino ga primejo, poshenějo ga. To viditi, ſhe lé vuzhénzi zhutijo, kam to kaſhe. „Gospod! mu rezhéjo, jih ne boſo ſ' mezhám, kokolj?“ Tode Peter ni dolgo vprafhal, kar mezh isdère ino mahne, ino Maſhu, vélkiga duhovna hlapzu, je děſno vuhó odfékal.

Peter je to is ljubesni do Jeſuſa storil, braniti ga hozhe. Ali druge ſnamenja ljubesni hozhe Jeſuſ, nè ſile ſovrashnikam. Jeſuſova ljubesen naſ more ſ' pohlévnostjo ino tudi do kazhjih ſovrashnikov ſ' krotkostjo uavdáti. Jeſuſ je torej vuzhénze ſavernil. „Le pufite, je djal, ino tí, Peter! kmaſo vtákni mezh v' nôshnizo. Kdor kolj namrežh drugim ſ' mezhám namérja, ſi ob mezhi vmréti ſaſluſhi. Ménish, kali? de bi ne mogel ſhe ſdaj ozheta profiti, ino vezh kakor dvanaſt vójsk angelov bi mi on

poslal. Tode, kako se bodo pa prerókov pisma spolnile, ki osnanujejo, de se more tako sgoditi? Ne bom pil kélha, ktiriga mi ozhe podá?" Ino Jesus se je hlapzoviga vufhéfa dotáknil, ino per ti prizhi mu ga persdrávi. Potlej je roke dal, ino svéshejo mu jih.

Tako lè je Jesus lè v' ozhetu okó imel, ki mu je terplénje sklénil, ne pa v' hudonih ljudéh, ktiri mu ga délajo. Tako lè je Jesus, dokler mu rók ne svéshejo, ljudém do sadniga dobro délal. Nikomur, ni hotel, de bi se savolo njega kaj shaliga sgo-dilo. Stáva njegove svete vére ni smela nikogar sovráshnikov ob káplje kerví perpraviti.

Mej tim je bilo duhovnov, templovih poglavníkov ino ljudskih starashín v' vert prishlo. Sovrashtvo do Jésusa jim ne da zhakati, de bi ga bili perpelali. Jesus njém je rekel: „Lòvit kakor rasbójuika ste me prishli s' mèzhmi, fulzami ino kolmí. Vsaki dan sej sim bil per vas v' tempelnu, ozhitno sim vuzhil, ino niste roke po meni stegnili, niste me prijéli. Tode to je vašha ura, to nozhí mozh. (Po nozhi lè per tmì si vupate svoj hudóbni naklèp ispelati).”

Kakór se je tukaj Jesusov strashni lòv per tamni nòzhi pozhlé, so od nekadaj sréli hudodélzi — tatjé, nezhístniki, pobijávzi, rashójuiki, puntarji, isdajávzi k' svojim hudobijam tamne nozhí jískali. Gerdim gerdim hudobijam torej pravimo, de fo vmasane ino ponozhnáshke. Mladéñzhi ino mladéñ-

shize torej pazh malo prida obétajo, ktirih svézher o pravimu zhasu domú ni, ktiri se po nòzhi radi ali rade potéplejo. Kdor hudo déla, se luzhi ogible.

Vsi vuzhénzi sapusté Jésusa, kadar ga svésaniga ino pelániga vidijo, vli beshé. Prav toljko se smémo tudi mí ob nadlóghah v' ljudí sanáshati, ampak le v' Bogá. Blagro mu, kdor po Jésusovo misli, ino kdor smé, kakor on, rezbi : „Vsi tudi naj me sapusté, sam le vender nisim, sakaj ozhe je per meni.”

## 110. Jésuf pred vélkim svetam.

Stótnik, v' zhigar povelju so vojaki ino duhóvshinski hlapzi bili, shene v' per-vizh Jésusa k' Anatu, prejshnimu velkemu duhovnu, ino h' Kajfeshu, sdajniga velkiga duhovna tastu. Ana je bil she terd stariz, pa velíke veljáve per Ijudéh. Ana je Jésusa od njegovih vuzhénzov ino od njegoviga vuka vprashal.

Jésuf mu odgovorí : „Ozhitno pred všimi ljudmi sim govoril. Po s- hodnízah všakrat ino v' tempelnu sim vuzhil, kamor se vti Judje s- hajajo, ino nikolj nizh na skrivnimu. Kaj tedaj me vprashash? Poslušhavze raji vprashaj, kaj sim govoril. Glej! on vedó, kaj sim vuzhil.”

Jésusu to rékevshimu je hlapzov neko-do, ki je sraven njega stal, berlúsgo dal, rekózh : „Tako odgovarjašh vélkemu du-

hovnu?" Marsikdo bi bil od take krivize ves kmalo v' togoti. Jesuf je pohlevno ino kròtko djal: „Zhe sim kaj nápzhniga rekel, nápako skashi. Zhe pa sim prav govoril, sakaj me bijesh?" Ino hlapetz ti védel kaj rézhi; sakaj, lé duhovskimu poglavárju perkúpit se, ga je bil vdaril.

Vsaki je timu hlapzhovskimu merzhéšu enak, kdor nedolshnimu zhlovéku kaj shaliga dodé, de bi se njega sovráshniku perlísnil. Jesusu, njemu ljubesnivzhiku, podóben pa je vsaki, kdor she tako krivizo pohlevno prebije, ino se vé po módro ino po vrédno odgovòriti.

Ana rezhe Jesusa h' Kajfeshu gnati. Kajfesh, duhovshine poglavár, je bil she, préden ga pershenejo, v'svoje poslópje duhovshino, písmeye ino ljudske starashine vkup spravil. Tudi podkúpleni krihí prízh, on ino njegov svetni sbór, so imeli she perpravlenih, de ga bodo imeli po zhemu k' smerti obsoditi.

Sdaj, ko je Jesuf pred vélkim svetam stál, so krive prizhe — she so bile nesdúshne, de televáji ino rasbójniki ne takó! — ena sa drugo v'sbor snuvále, ino terdo zhes Jesusa po krivimu prizhale. Pa njih prizhbe, kakor préd vézhi dél per Ishéh, se ne sadévajo. Póslednih perstópite she dve. Ena prizhuje: „Slíshali smo ga rézhi: Boshji tempel podérem, ino zhes tri dní spet postavim." Druga pravi: „Ta je rekel: Ta lè tempel, ki so ga roke stavile, bom poderel, ino po treh dnéh drujiga bres

rók storjéniga postavil." Pa, ví vidite, tudi te prizhe se nizh kaj ne sadénete, she mánj pa s' Jesusovimi mislimi, kar je on nekadaž s' tim hotel rezhi. K' smerti pa koga ob soditi she zlo nizh niste veljále. Jesus je le mólzhal.

Duhovnov poglavár je tedaj vstal, v'sré do stopil, ino Jesusu rezhe: „Nizh ne odgovorish k' vslimu timu, kar tí zhes-te spri zhujejo?" Ali Jesus je le mólzhal, ino besede ne zherhne. Na oshlátane Ishí namrezh ino krivíze, ino na takih ljudí vprashanje, ktiri le koga zhérniti ino pogubiti jishejo, nè pa resnize, je mólk nar lepshi odgòvor.

Vélki duhoven, sam, obljbim, je zhu til, de ne gré koga pred sodbo vkljéneniga góniti, ino nobene prave toshbe do njega nè imeti, de bi bilo skorej te rezhi konez, je Jesusa v' novizh ino na glas vprašhal: „Sa rotím te per shivimu Bógu, resnízo govòri: „Si tí Kristus, sin hváleniga Bogá?"

Jesus je djal: „Kar si rekel. Jes sim! Ino pa gotovo vam povém: Ne bo dolgo, ino sin zhloveka bo na desnízi vfigamogózh niga Boga sedel, ino tudi ví ga bote nekádaj na nébu v'oblakih vidili priti."

Kar oblažilo vélki duhoven na sebi pre terga, ino djal je: „Boga je kljél; kaj potrebujemo she prízh? Vite, ví samí vši ste klétuv slíshali. Kaj se vam sdí?" Vši v'en glas ga obšodijo, rekózh: „Smert mu gre."

Jesus je préd previdil, de mu bo taki odgòvor smert nagnál. Pa ne pomishluje si,

resnize povédati. Sakaj zhasni dobízhik bol ljub, kakor resniza, je le hudobním, nizh prida ljudém. Lepim dušham je resniza ljubshi od shivlenja. Mí, jelite, bomo resnizo vselej terdili, ino zhe nam jo je vkázano, na ravnost ino stanovitno sposnali, zhe bi nas prav tudi safrámba, sanizhovánie, zhasna shkóda, smert, ino drujiga ne zhakalo? Slasti od všiga draga nam bodi resniza, ktiro je Jésus sarotén v' boshjimu iméou sposnal, ino s' svojo lastno kervjó sapežhátil, resniza namrežh, de je res on Kriſtus, sin boshji, ki je na boshji sédesh posajén, ino ki ga bomo tudi na nebu v' oblakih vidili priti.

Vojáki ino hlapzi pelajo Jésusa potlej dòli v' dvoríſhe, ondi so ga varovali, kar je ſhe nozhí. Tistu doli so mu, kar so mogli, hudiga delali. Nektiri mu v' obras pljujejo, ino ga s' berlúsgami pítajo. Drugi mu ozhí savesujejo, ino ga bijejo, rekózh: „Kriſte, vélki prerok si, jeli? Prerokuj nam, prerokuj, kdo te je vdaril?“ Ino pa ſhe druge gerde klétve fo jím ſhle is vúſt.

To ravnánje vojákov ino hlapzov jih pazh ſlabo rasodéva, ljudí vše ſpridene pameti is njih pokashe. Lé ljudjé ſmed ſóderge, le odbérki ljudí fo takí, de ga kdor je ozhitno tóſhen, ſhe tudi kriviga kmalo delajo, ino zhe kdo, kdor jih je do ſih mál preſégal, v' nesrézho pride, de ga kmalo ſramujejo. Ravnó taka ſpáka kakor ti merzhéſi, je vſaki, ktirimu ſe koga v' nesrézhi oponáſhati poljubi. Kakor ti svershki, ravnó

tako hudobijo pozhnè. Ino kakor bi bil s' njimi vrèd Jésusa saframovàl, ga bo Bog. Tudi v' timu namrežh obveljá Jésu-sova beséda: „Kar ste komu she takimu malim storili, ste meni storili.”

### III. Peter satají Jésusa.

Kar je Jésus v' dvòru velkiga duhovna isprashávan, se na dvoríštu vše nekaj shalostniga godí.

Peter ino Janes sta bila od délez do vèshe vélkiga duhovna sa Jésusam prishla. Janes je bil v' hishi velkiga duhovna snàn. V' dvoríšte torek gre. Peter ostane pred vrátki. Janes pa je vratarízo profil, de bi tudi Petra skosi vrata pustila. Dovoljila je, ino Janes gre prezej po-nj, ino noter pèlak je Petra.

Nozh je bila merska. Duhóvshinski hlapzi torek ino berízhi so po sharjávze shli, ino na srédi dvoríšta savkríli, ino tí stojé uni leshé se okolj ognja gréjejo. Peter, séblo tudi ga je, se jím k'ognju perdrúshi, med-nje je sédel, ino zhaka, kakó bo s' Jésusam stekla.

Mej tim pride dekla vélkiga duhovna k' oguju — ino pa prav vrataríza — ino Petra vglédati, je berísh djala: „Ta lè je tudi uniga Galiléjza nekdo! Je she taka! je djala, ko ga per luzhi bol pogléda. Vuzhéniz Jésusa, tega Nazareshzhána si bil!”

Peter se je vstrashil ino tají: „Jes né! jes né! je djal. She ne posnám ga. Jes ne

vém, ino ne gré mi v' misel, kako moreš kaj taziga govoriti." To rékevšhi je všal, ino se per vratih smusa. Ino petélín je v' pervizh sapél, tode opárjeni Peter ni tega zhutil.

Ljubesen do Jésusa ino shelja konez viditi, kakšina bo s' Jésusam, ne da Petru pokója. Kmalo spet se na dvoríshe poverne. Druga dekla ga sagléda. Kmalo sazhne tudi ona, ino hlapzam okóljinim rezhe: „Vite! ta lé je bil tudi per Jésusu, Nazarešhhanu. Tudi je njegóviz." „Ino pa ref de, rezhe Petru hlapzov nekdo, tudi ti si njegoviz."

Peter sdaj v' drugizh tají, „Nisim nè, je djaj, ino she ne posnám ga, tega mošha!"

Nekaj zhaza potlej — ko je ravno po dvoríshu sašhumélo, de je Jésus k' smerti obšójen, ino vsaki je sdaj Jésusa ino njegove vuzhénze kljél — se spet nekak hlapez v' Petra kashejózh oglási: „Je she ref, tudi ta je njegoviz!" Peter rezhe, she huj kakor préd prestrášhen: „Mosh! jes ne vém, kaj pravish!" Tudi drugi hlapzi ga oštópijo ino premišlujejo, rekózh: „Je she gotovo, prav taka je! Njegóviz si! Galiléjhan si! Beséda te rasodéva." Peter pa je le terdil, ino ves plash'n ino opárjen se bráni: „Nè, nè! nisim nè." Pa na! she Malhov striz sdaj perstópi, ki mu je Peter vuho bil odsékal. Ta, tudi hlapez vélkiga duhovna, gre na ravnost v' Petra, ino je vpil: „Kaj? Te neki nisim na vertu per njemu yidil?"

Réveshu Petru je sdaj vše vpadlo. Sa-

rekuje ino rotí se: „She nē posnam ga, od kogar govoritè.“

Ali komej je Peter to rékevshi v' tre-tjizh Jesuſa satajil, je petélin v' drugizh sapél. V' tistimu trinku zhafa se Jesuſ is ſvetne sbórnize na dvorifhe perpelán v' Pe-tra osrè, ino milo ga kréga okó. Peter se je Jesuſovih beséd ſpómnil: „Préden bo pe-télin dvakrat pél, me bosh tí trikrat satajil.“ Peter je is dvorifha ſhel, ino v' plajſh ſe ſavije, ino je milo jókal.

Ljubi moji! Kaj pak de, globoko padel je tukaj Peter, de je ſvojiga nebefhkiga pri-jatla od strahú nektirih hlapzov ino dékel tako gerdó satajil.

Pa ſhe ſdaj s' besédo velikrat ſe Jesuſ od zhloveshkiga ſtraňu ſatajuje. Mnogi mladénizh, poſtavim, ſe neſpodóbni mu govorjénju ſoper véro vſtavi-ti ſramuje, ker ſe ſaſmehován biti bojí. Mnoga dekle, ker ſe ſamériti bojí, ſe k' ſha-lam ali ſhpafim ſméja, hi jih v' ſerzu ſama ſavershe. Kaj, ſhe per moshéh per moshéh ſe doſtikrat ſerze pogréſha, med nejevérneshmi pokásati, de jim je Jesuſ v'zhaſti, de po njego-vimu vúku ſhivé. Ino bres te ſerzhnoſti ni ven-der nobene prave zhednoſti, nobene prave bogabojézhnoſti.

She vezhkrat ſe Jesuſ ſ' dja-njam ſatajuje. Zhlovek, ktiri ſe kri-ſtiana imenuje, ino pa vender ſapovdi Jesuſove prelomljuge, taki zhlovek vſimu ſvétu ſ' djanjam takò rekózh na glaf pravi: „Me-ni ni mar ſa Kristuſa, ne pezhám ſe ſa nje-

gove sapovdi." Gréshno shivlenje nevréd-niga kristiana je vedno Jesusovo satajvánje.

Mí, ljubi moji! ne satajujmo Jezusa Kri-stusa nikolj ino s' nizhémur! Ino ako bi naš, kakor je Petra, greshiti nesrezha sadéla, bereshi ino is serza po Petrovo objokujmo greh, ino do konza po njegovo se poboljshajmo; sakaj le poboljshanje je pravo snamenje resnizhniga kasa ino prave pokore.

## 112. Judesh obvúpa ali szága.

Judesh vídevši Jezusa, ki ga je isdal, k' smerti obsójeniga, se je kafal. Od ksfá-nja ino shalosti ves smóten se vsdigne, otér ga gré, zhe bo mogózhe. Nasaj tistih tridesét sreberníkov nese duhovnam, ino na glaf, de bi se serze vtergalo, k' njem per-vpije: „Greshil sim, greshil! nedolshno kri sim isdal!"

Tako hudoben ko je bil Judesh, le veliko dobriga je she imel. Marfikdo ga stúdi, pa od njega morebiti she huji je. Dokler, vite! huji kakor Judesh vsaki je, ktiri svojiga greha ne sposná, ktiri krivizh-niga blaga do vinarja ne popravi, ktiri ob-rezhéni nedolshnosti odvséte zhaftí ne poverne.

Duhovshina rezhe vsa mersla Judeshu: „Kaj je nam sa to mar! tí glej!" Per tih besédah se Judeshu obras vdere, grossa ga sgrabi, dnarje v'tempel je púhnil, ves plash'n

po veruv divjäl, ino Judesh gre ino se obéfi.

Tako lè je vbosiga Judesha zlo resnizhni kàf v' pogublénje povésnil, ker ni savupanja do Jésusa, tudi še greshnikam vsmileniga, imel. Greh ino pa huda rana! Gol kàf je sklézh jésih va-njo, savupanje ino boshja milost hladézhe olje: oboje more biti. Gréshnik, v' ktirimu je kàf bres savupanja, je szágati v' nevarnosti. Pa tudi vupati, ino se vender greha nè kesáti je peklénska predersnost.

Duhovni so sreberníke pobrali, ino med sabo rezhejo: V' zerkóvno púshizo jih ne smémo djati; sakaj kerváv dnar so. „Samí, obljudim, jih niso mogli bres gròse pogledati. Ino vender so jih bili, de so Judesa s' njimi premotíli, is pušhize vséli!

„Samorádnost, lastna ljubesen naš namrezh tako preslepljuje, de se nam drujih hudobija vselej gershi vidi, kakor našha. Torej zhe súmish ali zviblaš, ali je prav ali nè, kar pozhnèš, le vprashaj se: Ako bi kdo drugi kaj tega storil, kar jes delam, kaj bi jes rekeli? Gredózh, kakor v' serkalu ali shpéglu, boš lastniga greha ostudno podóbo saglédal.

Duhovni se potlej pogovarjajo, kaj s' dnarmi pozheti, ino lonzhárja njivo, ptuje na-njo pokopovat, so šklenili sa te duarje kupiti. Ravno je bila na pródaj. Ino od tistiga dné so njivi ljudjé kervnata njiva rekli, ker je bila sa kervini dnar kúplena.

Ta lè rézhiza ni sa to nizh máliga, ker se je ob njéj stara prerókova beseda spomíla: „ Tistih trideset sreberuíkov — révno zéno, po ktiri so me Israelovi otrozi ozénili — bodo vséli, ino Ionzhárjovo njivo s' njimi kupili: tako je gospod rekel.”

### 113. Jesuf vprizho Pilatusha.

S' jutram vrèd so se vši svetni moshjé vélkiga sveta — duhovshina, Ijudski starašníni ino písmeji — na naglim savolo Jesuove smerti foshli. V' sbórnizo ga rezhejo perpelati, ino s'he enkrat ga vprashajo: „ Povej nam, si Kristus tí ? ”

Jesuf je odgovoril: „ Rezhem naj vam tudi, sej ne verjámete. Ino zhe vas vprasham ( ino k' resnizi napelujem ), mi ne odgovoritè, ino ne bote me ispušteli. Pa sin zhloveka bo od sih mál na desnízi boshje mozhí sedel.”

Vši kmalo so glaf sagvali: „ Tak si vender le boshji sin? ” Jesuf rezhe: „ Kar pravite, jes sim. ” Vši vpijejo: „ Zhimú s'he prízh jishemo? Is vust smo samimu slišhali. ” Vši vstanejo, koljkor jih je bilo, syésati Jesusa, ino pred rimski dvor Ponziu Pilatushu, oblastníku deshele, ga rekógnati.

Po postavi Israelzi o velikonòznhnih prasnikih s'he v' sódno hisho sméli niso. Le s' nogo va - njo stopiti je zhloveka velikonòznhiga jagneta jesti s'he nevrédniga dela-

Io. Tako ojstro vše toshbe so jím bile o timu zhasu prepovédane. Tode ti hinavzi so si snali pomagati. Ne gredó oni v'fódnó hisho, temozh Pilatusha profijo is njé priti. Boshje sapovdi nar gershi prelomlávaje so si, kakor préd hinavzi, vídes dajali, de si jih le zherkize ne vupajo prelòmiti.

„Svunaj dvora, ki se je szér sodba v' njemu imela, je bilo vishji nalash narejeno mesto, ino stopnize ali shténge so bile na - nj. Is miramora to mesto issídano, ino berhko berhko je bilo, ino Gabata se mu je reklo. Tukaj ostanejo s' Jesusam, ino so Pilatusha zhakali.

Pilatush pride, ino se savašáme, de ves vélki svet tako sgodej pred svojim dvoram sagleda. Vprasha jih: „Kaj toshbé imate zhes tega zhloveka.”

Jesusa k' smerti samí shie obsodívšhi bili radi, de bi ga bil Pilatush kar krishat gnati rekel, odgovoré mu: „Ako bi ta hudođelnik ne bil, bi ti ga ne gonili!”

Pilatush, ki jím ni le perkímovati hotel, jim terdó rezhe: „Vi ga vsamíte, ino po svoji postavi ga sodíte.”

So djali: „Mí ne smémo nikogar ob shivlenje dévati — ino sdaj shé lé so Jesusa tóshiti sazhéli, ker vidijo, de ne bo takо slahkama rézh stékla, kakor bi bili radi. Po ljudéh per vsimu se so védli ravnati. Pravi vsrök ali urshah, savolo ktiriga so Jesusa k' smerti sodili, samolzhávšhi, Jesusa lé takih rezhí obdolshujejo, ktire so po Pilatushovimu nar huji bili. Rekó mu: „Najdli

Det Dio, o Jungfrau! im Himmel getröst bat.  
Katir je zbaftitivo froja Mater v' nebesih konal.

| Edelmanner 8te Auflage. Seite 305. Gräß 1858.

sмо над тим zhlovekam, de naš narod sa-  
peluje, de zesarju davik dajati prepovdáva,  
ino Kristusa. Israelskiga kralja, se déla."

Pilatush se v' Jesusa oberne, vptalha ga:  
„Si Judovski kralj tí?"

Jesus rezhe: „Pazh! jes sim." Na tosh-  
be pa, ki so jih duhóvshina ino ljudski sta-  
rashíni právili, ni dal odgóvorá.

Pilatush rezhe: „Ne slíshish, kaj vsga  
te toshijo? Nizh ne odgovorish?"

Jesus je lé molzhal, ino besede ne re-  
zhe, de se je Pilatush sam zhudil.

Pilatush je kmalo zhutil, de so mu du-  
hovni lé is nevošhlívosti Jesusa pergnali.  
V' dvor torej nasaj se verne, ino Jesusu je  
mignil, sa njim iti, de raskazhene duhovshi-  
ne ne bo v' prizho.

Pred sabo v' sprashyávnizi stojézhiga je  
deshélski poglavar spet prijasno vprashal:  
„Ali res ménish, de si tí Judovski  
kralj?"

Jesus mu rezhe: „Govorish to sam is  
sebe, ali pa le, ker so ti drugi to od mene  
povedali? (Govorish po mislih ino vumu  
Rimlánov od gòliga posémliskiga kralja, ali  
po vumu ino mislih Israelzov od drugázh-  
niga, vishjiga kralja)?"

Pilatush pravi: „Kaj sim Júd, kalj  
(de so vashe obljube ino vashi vupi mèni sna-  
ni)? Tvoj narod ino velki duhovni so mi  
te pergnali. Kaj si storil?"

Jesus rezhe: „Moje kraljéstvo ni tega  
svetá. Ko bi bilo moje kraljéstvo tega sve-  
tá, bi sluhábnike imel, de bi se bili sa-me

vojskováli ino Judam me v' roke varvali.  
Tode moje kraljestvo ni od tod!"

Pilatush pravi: „Tako si tí vender lé kralj?"

Jesus rezhe: „Taka je, kralj sim. V'to rojen, ino na svét sim v'to prishel, de resnizi prizham. Ino moj glaf poslušha (kakor kraljéshzhan kraljovo povelje) kdor kolj je na resnize plát."

Pilatush je djal, nejevóljn zhes duhovne, de take rezhi pred njegov sódni stol vlahijo: „Kaj je to, resniza? (Ona ne gre pred glavno sodbo)." Ino to rékevshi je spet vun k' Judam shel, ino duhovnam rezhe: „Jes ne najdem nobene krivíze nad njim."

Tukaj pred Pilatushovim, kakor tam pred vélkiga duhovna sódnim stolam, obakrat s' svojim isglédam naš Jesus o pravimu zhafu govoriti ino mólzhati vužhí, kar je zlo tako kaj rédkiga med ljudmí.

Zhe nam duhovska ali deshelska gospôfska vkashe, zhe je resnízo govoriti Bogú h'zhästi ino ljudém k' pridu, serzhno jo tistikrat govorímo.

Zhe naš pa obréstni ljudjé zhernijo, ino obrekujejo, zhe sovráshniké govorjenje she huji rasdráshi, zhe jim perlóshnost daja, she bol shopíriti se v' naš, she huji naš zhérniti: poterpeshlivo molzhímo raji tistikrat.

Ino ta modrost o svojimu zhafu govoriti ino molzhati, kako lepa je she sama

na sebi? Koljko dobriga bi lohka naklonila? Koljko hudiga odvernila?

## 114. Jesuf pred Herodesham.

Po tim, kadar je Pilatush, de je Jesuf nedólshen, Judam sposnal, sdaj ſhe le prav duhovſhina ĩ' tòshbami v' Pilatusha pertisne. „She ljudí v' punt bo spravil, ſo diali, ino po vſi desheli is Galiléjskiga do lèsem, do Jerusalema, satrosuje ſvoj vuk.”

Pilatush Galiléjo ſliſhavſhi je vprashal, zhe je Jesuf morebit Galiléjzhan? Povedó mu, de je pod Herodesha goſposke. Kar k' Herodeshu ga rezhe gnati, v' Jerusalemu per prasniku je bil ravno.

Pilatush je bil posvètnesh; prepoſhtén, de bi bil nedólshniga tjè v' eno ván obsòjival; pa prebojézh, de bi ſi ga bil vupal otéti, ino fe duhovnam samériti. Rad torej sgrabi perloſhnoſt, fe vſe te rezhí odprávi- ti, ino poverh fe ſhe Herodeshu perkupiti. Prebríſano je bilo to, pa nè lepo. Pravi zhlovek ſtorí, kar je prav, ine fe ne pezhá, kaj hudobni porekó.

„Slíſhati, de mu Jefusa perpelajo, fe je Herodeshu silno dobro ſdělo. Ker je vſe ſkosi toljko od Jefusa ſliſhal, ga je Jefusa posnati, ino kak Jefuſov zhudesh viditi mikalo. Bersh v' ſvoj knéshji ſédeſh ſédel, ino vſe svoje dvórnike je okolj ſebe ſbral. Is nezhémernosti, de ima taziga mosha v' obla-

sti, kadar je Jezus pred njim stal, je bil Herodesh silno sgevorn, ino Jezus mu bo, je ménil, dal kaj kratkozhásoiga viditi ino slíshati. Mnoge vprashanja mu postavi. Pa Jezus je mólzhal, ino lé beséde mu ne odgovori.

Tako rad ino ljubesnívo, kadar je sa koga svetízhanje shlo, ko se je Jezus shé s takim malim zhlovekam pogovóril: do bedákov se on ni nikolj nepotrébne besede snébil. Shé dan danashni je vša Jezusa modrost saštonj per nezhémernimu radovézhnimu sjalu. Mutast mu je Jeshf.

Duhovshina ino písmeni se niso ganili, ino v' eno mér terdó ga toshijo Ali njih toshba, de se Jezus kralja déla, se je Herodeshu sméshna sdéla, ino Jezusov mólk ga rasshálji. Dvórniki pa ne morejo po nobeni zéni vuméti, sakaj de Jezus knésove prijnosti ne jíshe, de ga milosti ne prósi. To-rej sméh Herodesh ino njegovi dvórniki imajo s' njim, ino ga sanizhtujejo ino sverkajo. Herodesh, de se is tega kralja nòrza podélajo, ga je rekel v' svelo oblazhilo djeti, ino nasaj taziga k' Pilátushu ga poshle.

Tako nespodobno lé so ravnale te avshe s' Jezusam, ki mu je zhaſt shla, de shivi ſtvari nè toljka. She dan danashni marsiktiri rézhi, ki jo gre v' zhaſti imeti, se ljudjé smejajo, ker nizh boljga ne véjo. Prebrísnost, druge oponaſhati, je nar révnishi prebrísnost! le per ljudéh ſpakah jo je dovolj.

Herodesh ino Pilatush, do sih mál sovášnika, sta se sdaj poprijátila, pa se vé! kakor se préd taki poprijatlujejo. Desiravno je namrežh Pilatush le sato Jesusa k' Herodeshu poslal, de bi se te fitne toshbe snébil: nezhémerni Herodesh je le vender to na se obernil; de mu Pilatush f' tim zhaſt ſkásuje, je ménil, ino de ga nad-se povsdiguje.

Ino takó ſhe ſdaj ſamozháſt, ſamopríd ino hója ſa veſeljam marsikako prijasnost na-kléple. Pa take prijasnosti niſo vrédne tega iména. Le v' ſerze, ktiro je zhifo, ktiro ſamorádzhino, oſhabno, ſamoprídhino. ni, v' ktirimu ni nobene poſhélinske kuge, le v'tako ſerze ſe prava prijasnost prime.

## 115. Jefuſ ino Baraba.

Israelzi v' ſpomín odreſhènja is Egipta ſo navado imeli velikonòzhni prasnik vſelej jetnika iſpuſhati. Lepa, zhloveshka je bila ta navada, zhe ſe je lé vſelej tiſti odbraſ, ktiriga ſe je bilo nar bol vrédno vſmiliti. Tudi rimski oblaſtník je vſako velikonózhi tega jetnika Ijudém iſpuſhal, ino ſzér, ſa kogar ſo profili. Torei tudi ſdaj ſe veliko Ijudí pred Pilatushov dvor napravi, ino ſo glaf vſdigováli: po ſtari navadi naj jim ga iſpuſti.

Sa to vuóvzhino perlóshnost, kadar mu je Herodesh Jefuſa naſaj poſlal, je Pila-

tush prezej prijél, ino spet Jezusa otéva. Nekoga med jetniki je imel perpertiga, Baraba po iménu, ki je bil savolo púnta ino vbijáve v' jézho dján.

Tega rasbójnika, vite! vfiga sgubléniga v'obras, vfiga pláštniga v'ozhí, ki mu je she vbijáviz is njih glédal, perpelájo oková-niga, ino Jezusa, lepiga ino prijetníga, postavijo vshtriz njega, ki se mu Bog v'ozhéh vidi.

Ino Pilatush se k' duhovshini ino k' liudém oberne, ino v' Jezusa pokashe, rekózh: „Tega zhloveka ste mi pergnali, de ljudí sapeliuje. Pa v' prizho vas sim ga saflishal, ino nizh, zhesar ga tóshite, nisim nad nim dobíl. Tudi Herodesh ni krivize per njemu najdel. Vas same sim k' njemu pošal, ino lejte, nizh smerti vrédniga se ni dobilo nad njim. Ker je pa shega, de vam o velikidózhi jetnika ispušham: ktiriga vam ispuším, Baraba, rasbójnika ino vbijavza? ali Jezusa, ki se mu Kristus pravi?”

Tukaj je Pilátushke sluhabnik vmes prišel. Nekoljko na stran ga poklizhe, sporozhila mu je: „Ne měshaj se, de bi ti tega pravizhniga obsojvál. Sakaj veliko savolo njega sim nozójshino nozh v' sanjah prebils.”

To je bilo lepo od Pilátushke, de jo tako Jezus skerbi, de se krivíze bojí, ki jo Jezusu nakléplejo, ino de je moshá se vmes vtíkati svarila. Kaj ko bi bil Pilatush ta opomin sposnal! Sej ima Bog pótov ino pótov, po kteriorih ljudí opomínja, ino od hudiga vfa-

ko opominjanje, prav rezhi, imejmo ga spézhi ali zhujézhi, pride sadnih po Rógu. Kdor ref húdo zherti, se hudiga bojí, le tudi sánja naj se mu.

Tisti trínik zhafa, kar je Pilatush s' hlapzam govoril, so bersh duhóvshina ino ljudski starashíni sagrabili. „Baraba prosíte ino Jesusovo smert hotíte,” ljudí shúnatajo ino pregovarjajo.

Kadar se tedaj v' njé spet Pilatush obrane, ino vprashanje: „ktiriga vam ispuštím, Baraba? ali Jesusa? „povsáme; je vša derhal v' en glas krizhála: Nè tega, nè! Is poti ga! Baraba nam ispuští!”

Pilatush, tako rad bi bil Jesusa ispuštíl, je ostermel, v' drugizh jim rezhe: „Kaj pa zhém s' Jesusam storíti, ki se mu Kristus pravi?” Vsi kmalo savpijejo: „Krišhaj ga, krishaj ga!”

She v' tretjizh rezhe Pilatush: „Kaj pa je hudiga storil? Nizh smerti vrédniga ne najdem nad njim. Pa bízhati ga vender porezhem, potlej pa ga bom ispuštíl.” Pa strashno vpitje vsdignejo, ino s'enim brupam so gnali: „Na krish ga! na krish ga!”

Pilatush je njih fili sadnih odjénjal. Baraba ispuští, Jesusa rezhe pa gnati ino ga bízhati. Ino Baraba je bil sej vbijávz!

Tako lè, vite! je to divje ino oslepéno ljudstvo hudodélfkiga hudodélnika raji hotlo-kakor Ijubiga ino dobriga Jesusa, rasbónika ino spako od zhloveka raji kakor ljudí nar vézhiga dobrótnika, vbijávza raji kakor od smerti obudovávza! Ali ravno ta-

ka nespánetna voljítuv je vsaki greh. Vsaki gres hnik ima raji greh kakor zhédnost ino krepóšt — raji krivízo kakor nedólshnost — raji pogublénje kakor svelizhanje — raji nektire drobtíne zhasa kakor vézhnost — raji pekel kakor nebesa. Ino pa kar se nar strashnejshiga da missiti — Boga ino Jésusa savershe, ino se „Sátanu savéshe !

## 116. Jésuf bízhan, s' ternjam vénzhan, ino krishati isrozhèn.

Vojáki deshélskiga poglavárja so sdaj Jésusa v' sódno hisho pelali. Gerdó delati s' kom, snösti se nad kom, je bilo t h div jázhin shídano veselje. Torej rózhno she vše druge vojáke poklizhejo, ino vsa derhàl se Jésusa osuje. Slékli, k' stebru per vesáli so ga, ino bízhajo ga. Potlej ga opónáshajo, de se je kralja délal. V' shkerlástast plajsh, taki so tistikrat kralji namrežh hodili, ga oblezhejo, is ternja spleténo króno mu v' glavo potlázhijo, ino namést széptara ali kraljúle mu terst v' roko dajo. Potlej hodilo sdaj ta sdaj un, ino so pred-nj poklekováli, ino ga posdravljajo, ino se mu pázhijo, rekózh: „ Srav bodi, tí Judovski kralj ! ” Ino va-nj pljujejo, ino berlúsgajo ga, ino terst mu is rók pulijo, ino ga s' njim po glavi bijejo, de se bol ternje v' zhélo ino v' sanza sadíra. Joj, joj ! resui-

ze kralja, kakor bi bil kralj Iashniviz, tako ga sastramujejo!

Jesuf tukaj je pazh lepa podoba nebeske poter peshlivosti ino krotkosti! Vse te grosovinske krivize je molzhé ino bres marnjov prebil. De te Bog pomagaj! zhe boshjiga ediniga sinú v' ternjovi kroni vidimo, bomo she hotli, de bi naš Bog bres terplénja ino, tako rekózh, po s'róshami natróšeni poti v' nebesa pélal? Zhe v' njegovo bledo, milo obližhje mislimo, ino v' njegovo v' Bogá samáknueno, v' nebó saverneno okó, komu ne bo kri v' lize stopila, de naš le kaka nespemíshlena beseda našhiga blishuiga kmalo she vjesí?

K' sadnimu je Pilatush sraven prišel, ino storí konez tem krivizam, ki so se zhes njegovo voljo godile. Lé viditi Jesusa, se mu she vshálji. Tudi Judam, je ménil, se bo vsháljilo nad njim. Rekel je vojákam sa seboj iti s' Jesusam, vun pred dvor gre, ter duhóvshini rezhe: „Poglejte, she vam ga perpelám, ino she enkrat vam rezhem, de ne najdem nizh krivize nad njim.” Jesuf pride — ſ' kervjó oshkroptán, rasmesárien, ves v' bolezhínah, ſ' blédim mertvaſhkim obrasam, ſ' ternjovo krono na glavi, ſ' ſhker-látaſtin plajšham po ramah. Tako gerdi ino nezhlovéſhki, je miſlil Pilatush, sej mende ne bodo! ino s' gjínenim glasam jím rezhe: „Poglejte, zhlovek!” Kakor bi bil rezhi hotel: „Sej je vender le zhlovek — ne bodite do njega taki nezhlovéſhki! Sej zhlovéka spoſhtujte nad njim. Ali duhóvsh-

na ino njé flushabniki so vši v'en glaf vpi-li, komej saglédayshi ga: „Krishaj! krishaj ga!”

Ta nezhlovéshka oterpnost je mogla Jésusa boléti, de ternjova krona ino těpesh nè tako. De smo zhloveshki, de imamo vše v' zhaſti, zhemur se zhlovek pravi, slasti pa s' terplénzmi všmilenje, lé to naš ljudí ljudí déla. Zhlovek ni vezh zhlovek, v'ktirimu rasvujšdáne strasti te od Bo-gá v'naš safajène obzhutleje sadušné, po-ſháſt od zhlovéka po pravízi se mu pravi. Divja, derézha svér je on v' zhlovesh-ki postávi.

Pilatush je ves nejevóljn djal: „Pa ga ví vsamíte, ino krishajte, zhe ga po vaſhi postavi gré. Jes ne dobím nizh kriviga nad njim.”

Duhovni savpijejo: „Mí imamo poſta-vo, ino po ti poſtavi more vmréti — sakaj boshjiga ſinú se je délal!” Jésus je v'oblizh-ju ino nóſhi nekaj poſébniga ino boshjiga imel, ki se ne da isrézhi, kar je Pilatusha s' zhaſtjó ino straham do Jésusa vedno ſkri-vaj navdajálo. Torej to ſliſhati, se je Pi-latush ſhe bol bál. ſhe enkrat pelá v' po-ſlópje Jésusa, rezhe mu: „Od kod si tí?” Jésus molzhí. Pilatush rezhe: „Kaj? meni ne govorish? Ne véſh, de imam oblast kri-shati te, ino oblast iſpuſtití te?”

Jésus je odgovoril: „Nobene oblasti bi ne imel, ako bi ti ne bila od sgorej dòl dána. Tode, ktiri ti fo me isdali, imajo vézhi greh.”

Od sih mál si ga Pilatush she bol ispuſti persadéva. Što misljo gre sdaj is dvòra. Ali duhovšina je kmalo zhutila, kaj misli; naproti mu she vpijejo: „Ti niſi zesarjov prijatel, zhe tega ispuſtiſh! Sakaj v' zesarja se púnta, kdor se kralja déla.“ Rekli pa to so muhaſti duhovni, ker so védli, de per zesarju veljáci mu gre zhes vše. Ko jih Pilatush to ſliſhi, je bilo s' njegovo pravízo na enkrat per kraju.

Kdor dóbriga, pravizhniga ino lepiza zhes vše ne ljubi, taziga krepóſt ino zhédnost ino pa golúfco slato! mnogo ſkuſhno prebije, pa ognja nè, ino vender le v' ognju ſe ſkuſha slato.

Pa ſhe ena pride Pilatushu na misel. Ker se s' vſmilenjam ne dajo, jih misli s' ſrámam omajati. Špet rezhe Jefusa perpelati ino pravi jím: „Vite, vaſh kralj!“ Le viditi ga namrežh je ſhe nevumnoſt toshbe prizhalo, kakor bi mu posémlisko kraljestvo staviti, ali rimskimu zesarju zefarſtvo jemáti bilo v' misli. Tode ſaſramba pazh malo koga poboljša, rasdrashi ga ſhe lé. „She huji ſo vſili ino divjali: „Spravi ga! — na krish ga!“ „Kaj? vaſhiga kralja bom krishal?“ rezhe Pilatush. „Zesarja imamo, ſavpijejo, nobeniga kralja!“ Ino krik duhovnov ino ljudſtva ſe tako naráſha, de Pilatusha prevpijejo, ino ni ga bilo ſliſhati mogózhe.

Pilatush vidi, de nizh ne opravi, ſhe le punt bi vſtati vtégnil. V' ſódni ſtòl torej ſe vſéde, v' poſódi vode ſi rezhe pernèſti,

iro v' prizho vsiga ljudstva si roke vmitva. Vse je potihnilo, vse gleda, kaj bo. Pilatush je djal: „Jes sim nedolshen per kervi tega pravizhniga! vi glejte!” Vse ljudstvo savpije: „Zhes nas ino nashe mlajshe pri-di njegova kri!”

S tim strashnimi besedami so, tako rekoh, boshji pravizi sabavlali, Bogak' mashevauju isklizovali. Take premishlene pregrehe torej, kakor ta morituv, se v' nebó vpijzhe pregrehe imenujejo.

Pilatush jim je sdaj Jezusa, ozhitno ino s' slovesam v' prizho zeliga Israelskiga naroda, de je nedolshen, sposnanya, krishati dal — ino tako so se boshji sklep ino pretoki spolnili: „De bo Jezus po nedolshnimu ob shivlenje djan.”

Lepo je fizér od Pilatusha, de si je, Jezusa otét, toljko persadél. Pa shalosten isglèd veliziga greshnika per vsimu timu je Pilatush. Vidi se nad njim, kam zhloveshki strah ino prevelika mehkost perpelá.

De bi nikjér ne nalétel, je le s' ovínjki Jezusa oteti jiskal, ne vupa si ga na ravnost odvésati. Ino prav sato ni nizh opravil! Torej — „prav storiti, ino nikogar se batí!” — povsod to bodi nash glas.

She takrat, ko je, de duhovshino ino ljudi potolashi, le koljkaj perjénjal — ko je Jezusa bízhati rekeli, de bi smert od njega odvernili — she takrat je bilo vse samujeno. Ljudstvo ino duhovshina so kmalo zhutili, de se njegova praviza le vender omája, ino bol ino bol si vupajo. Nikolj tedaj persta gréhu

ne podájaj, sfer te bo sgrábil sa zelo rokó.

Zhisto vést imam od nedólshue kerví, je ménil, ker so duhovni ino ljudjé vpili, de oni greh na· se vsamejo. Pa to je govorjénje vših hudióbnih ino nesdúshnih ljudí bilo ino ho. Ne vupaj torej nikolj nikomur, ktiri te v' húdo napravla, ino sraven pa pravi, de on greh na· se vsame. Š' komur greh spolovínish, boš enkrat tudi pekel spolovínil.

## 117. Jesus krishan.

Vojáki so sdaj Jésusa prijéli, ino shker· látašti plajh mu isflékevši, ga v' njegovo lastno oblazhílo oblezhejo, ino pelajo ga Krishat. Krish, de ga bodo na· nj perbíli, je sam mogel něsti — ino tako po hudodél· nikovo, ktiriga k' smerti pelajo, gre Jésus, vse se ljudí tare okolj njega, skosi Jerusa· lem na sodíshe. Sodíshe je bilo na Zhe· pínjovzu, po mertváshkih glavah se je tako hrib imenoval, Rimlane so mu Kalvár, Judje Gólgata djali. Š' Jésusam vrèd so dva druga hudodélnika k' smerti pelali.

Vojaki so Jésusa nekaj dálje is mesta pergnáli, pa péšhati jím sazhne pod téšho krisha, ki je bil is těshkih brunov sbít. Mosh jih frézha, Šimon po iménu, is Ziréna domá, ki je ravno is polja šhel. Memo se ravná. Pa kar primejo ga. ino mu krish navalé, ino ga persilijo nòsiti krish sa Je-

sufam. On, Jēsuš, ki je toljkim pomagal, stač nima zhlöveka, de bi se ga samovóljno podstópi!

Taki terdi mi ne bomo, jelite, do terpijózhih ljudí! ne bo naš tréba prošiti, ali pa zlo siliti, ampak radovóljni pomósimo! Kakimu terpzu nadlógo polajšhati, ino pa samimu Jēsušu krish nositi, vše eno je to Jēsušu!

Med ljudmí, ktiri so sa Jēsušam shli, je bilo tudi veliko shénskih. Jokale so. Jēsuš se oherne, ino jim rezhe: „Vé Jerusalémske hzhére! kaj nad mano jokate? Sebe raji ino svoje otroke objokujte! Dokler, poglejte! daevi pridejo, ob ktirih jim srézhne porekó, ktire otrók nimajo. Tistikrat bodo hribe klizali: Padite na naš! ino grižhe: povésnite naš! Zhe se namrezh na selénimu lésu tako godí, kakšina bo s' suham?”

Všmilenje s' nedolshnim terplénzam je kaj lepiga ino hvale vrédniga, to je réf. Pa Jēsušovo terpljenje nozhe ravno golih obzhutlejov v' naš obuduvali. Našhe svelizhanje hozhe Jēsuš, nè našiga mítvanja. Njego-vo terpljenje viditi naj naš s' gròso ino gnu-šénjam greha navlá. Sakaj, zhe je on, go-la nedolshnost ino svetost, on Edínez ozhe-ta, de je greha nápako popravil, tako strashno terpljenje mogel na-se vséti, kolika nadlóga bo šhe le tiste sadéla, ktiri v'svojih grehih terdovratni ostájajo, ktiri se sveli-zhanja branijo, ki ga je Jēsuš greshnikam perpravil?

Vojaki so Jezusu, kadar na Kalvár s' njim pridejo, vina, s' mito ino shòlzhám naméšhaniga, piti dali. S' to pijazho so kríshanze mámili, de niso smertnih bolezhín prehudó zhutili. Jezuš jo pokúsi, pa ne piye, nasaj jo dá. Per lepimu savédu je hotel terpéti ino vmréti, de šhe do sadniga dobro déla. Taki bi mogel vsaki pravi Jezusov sholar biti — ne smel bi sebe glédati, ne smel bi márati nè sa trud nè sa bolezhino, do sadniga pojémleja bi mogel Bo-ga povelízovati, ino v' zhloveshki pridelati.

Ino sdaj — joj, molímo jo molimo njegovo ljubesen do nàf! — kríshajo ga!

Hudodélnika so tudi potlej kríshali, eniga na desnízi, eniga na levízi, tako, de Jezuš v' srédo pride, kakor bi bil nar huji smed-nju. Ta grosna krivíza tedaj je bila hvala sa vse toljke dobrote, ki jih je timu naródu ſkasovàl! Pa v' srédi tih nesnánih bolezhín, med toljkimi grenkótami je krotki ino ljubesnívi Jezuš ſhe okó v' nebó svernil, ino djal: „Ozhe, odpústi jim, sej ne vedó, kaj delajo!“

Do fóls naš more gjínti ta neisrezhéná Jezusova ljubesen do svojih mòrzov, zhe smo kadaj poskúsili, kako zhloveka nehvála, obrék ino krivíza boljí! Sami zhutiti smo perfíleni, de je nekaka vézhi, de ni zhloveshka ta dobrota, ktira naš tukaj sovrash-nike ljubiti v' pervizh vuzhí. Sápa od ster-mènja bi nam mogla saftati, zhe premisli-mo, de je Jezuš, kakor sa vse, zlo tudi

sa te svoje morívze shivlénje dal! Zhe nam tedaj kako rasshalénje serze je, zhe naš, de se maslujmo, spodbáda, v' Jesuovo krotkost ino v' njegovo ljubesen odpuslánko mislimo tistikrat! To nam bo vše kalne misli pregnalo; mož, vso britkost prebiti, nam bo dalo, ino po boshje krotko ino ljubnivo, kakor on, tudi mi homo odpuslali.

Kríshanku nad glavo se je po rimski šhégi vselej tabla perbila, na ktiro je bil vsrök ali urshah njegove smerti sapisan. Pilatush, ker ni od Jésusa nizh hudiga povedati imel, je na njo sapisal: „Jesuf, Nazaréshzhan, kralj Judovski, je ta.“ Ta napis, po hebrejsko, gershko ino latinsko je bil pisani, je veliko Judov bralo. Duhóvshini so se te besede sašramne sdéle, k' Pilatushu gredó ino mu pravijo, rekózh: „Ne bil bi smel pisati: Ta je Judovski kralj, temozh: Ta je djal: Judovski kralj sim.“ Pilatush pa je odgovoril: „Kar sim pisal, sim pisal.“

Jude lé oſrámit je bil Pilatush to storil. Pa, boshjo voljo po nevédama je spolnil. Sakaj, she v'takó poníshanemu stanu, je Bog hotel, de je Jésuf Judovski kralj ino obljuhleni Mefija povédan.

Jesuf kríshavšhi vojáki so sdaj njegove oblažnila vséli, med se jih deljé. Shtiri déle naredé — vsakimu vojáku eniga. Kadar se pa do súknje pride, ki ni bila shívana, ampak v' zélo tkána, so djali: „Ne réshimo je sej, temozh vadlájmo raji sa njo, zhangava de bo.“

Ob ti majhini rézhi lè se je prerókova spolnila: „Moje oblazhila so med· se rasdeljili, ino so sa mojo ſuknjo vadlali.”

Vojáki oblazhila rasdeljivši so per krištu ſedli, ino ga váryajo.

## 118. Jefu na krishu,

Jefu, okervavléno ternjovo krono na glavi, ino v' obras bléd ino vpáden, viši sdaj v' nesnáih bolezhínah na višokimu krishu. Bol ino bol so shebli rane rasganjali, bol ino bol se rasboljujejo, ino krí zré na tla. Vše ljudí se okolj krisha táre, ki ga glédaio.

Duhovni, píſmeji ino ljudski staršhíni so oſhabno pod krish prishli, ſasmehujejo ga, pažijo se mu: „Drugim je pomagal, ſo djali, ſebi pa ne more. Zhe je Kristus, ljúbik boshji ino Israelski kralj, v' prizho naſ is krisha naj ſtópi, ino vérovali bomo va-nj. V' Bogá je vedno ſavupoval, sdaj naj ga otmè, zhe je ref njegov ljubik! Šej je djal ino djal: „Boshji ſin ſim!” Veliko drujih memo hodijózhih Judov ga je ravno takó kljélo, glave ſmajvali, ino va-nj ſo vpili: „De te, de te! Tí, ki boshji tempel podérefh, ino v' treh dnéh poſtaviſh! Sam ſebi pomagaj, sam ſebi, ino is krisha ſtópi, zhe ſi boshji ſin!”

Tudi vojáki ga ſastramujejo, bodili ſo ino mu jéſiha ponujajo, rekózh: „Zhe ſi kralj ino odreſheník Judov, sam ſebe reſhi!”

Nedólshnika, kaj! Ljudí nar vézhi do-

brótnika nè le moríti, ampak poverh she o smertiuih teshávah saframovati, ino vmirsjózhimu v' lize se sméjati, vézhi gerdòbe se pàzh ne da misliti. Kain vše zhlo-vek v' húdo sabréde, zhe vést oglushí, zhe tiste lepshi obzhútleje zhloveshkiga serza v' sebi satáre, ino napuhu, sovrashtvu, ne-voshlívosti ino drugim hudim strastam vrata v' svoje serze odpré! On, angliske dobróte bi bil lohka, je potlej po „Satansko hudòben. Lé strashno to spázhnost ljudí pre-mislići. ino ne bomo se zhudili, zhe je bi-lo vzhlovézenja, terplénja ino smerti boshjiga finú potréba, de jih je odré-shil.

Zlo dveh rasbójnikov jeden, ki sta s' Jesufam vréd krishana, ino, obljbim, kak stári v' pregréhah srjavlèni hudodélnik je bil, ga saframuje ino prekljínja. „Zhe si Kristus tí, se je va-nj pazhil, sam sebi pomagaj, ino nama!” Un pa, mladénizh bleso, ino mlád sspelán, ga je svaril, ino mu rezhe: „De se tudi tí Boga ne bojísh, ki si ravno v' tekimu? Ino pa nama se pravíza godí; plazhlo lé prejémava, ktiro najním délam gre. Ta pa ni nizh hudiga storil.” Potlej je Jesufu rekel: „Gospod! spómní se mene, kdar v' svoje kraljéstvo pridešh!” Jesuf se je do sadniga pojémleja spokorjénim greshnikam prijatla skasoval, rezhe mu: „Gotóvo ti povem! she danši bosh v' Raju per meni.” S' timi besedami mu je Jesuf greh odpustil, ino obljubo dal, de bo v'tisti nedolshni ino svetízhani stan prisheel, ki smo,

— de bi tak né ! — s' rajam vrèd po grehu ob · nj prishli.

Boshje posebno naklonilo je to bilo, da sta bila dva hu · odéleika s' Jesusam vrèd kri · shana. Nedólshno nedólshnost med terdo · vrátnim ino spokórnim greshnikam vidimo létu vmirati — ino torej vso trójino mogó · zho smert. Bres dolga ne moremo vezhi vmréti ; v' svojih gréhih vmereti, se vé, de tudi nóżhemo ; greh tedaj obshalovati ino po · boljshati se, nizh druiiga nam storiti ne ostane. Tode ne odlashájmo tega do sadne ure. Sakaj eniga samiga zhloveka isgled le imamo, de je bil is ksánsja nad graham ino is savupanja v' Jesusa o smertini uri gotovo she otér. Nikar ne menímo, de je she vse dobro, zhe se le na konzu po máshnika poshle. Vite, kmalo sraven spokórniga vmirávza vidimo zhloveka vmirati, ktiri je, kakor se préd rádo godí, tako vmerel, kakor je shivel, desiravno je sam kríshani Je · sus per smerti njegovi bil.

Marija, Jesusova mati; Marija, njé se · stra, Marija Magdaléna, ino smed vuzhénzov edíni preljubi Janes, se ne dajo s' nobeno rezhjó, né s' safrámbo né s' smertino nevár · nastjo ovréti, do sodísha gredo sa Jesusam, ino ozhitno, de so njegóvi, se pokashejo. Sve · sta ljubesen do Jesusa namrežh se ne vstrá · shi né sverkanja né nevárnosti; terdna je, de ji smert kaj ne more. Stale te sveste ljubesnive dushe — prav kakor britke podobe! — so pod krisham, ino s' koljkim vsmile · pjam so v' Jesusa v'timu stanu ino v'tih bo ·

ležhnah pogledovále, kdo premore to isře-  
zhi! Njegovi materi slasti (kej namrežh je  
kaj zhes máterino ljubesen) se godí, kakor  
bi ji v' obé strané ojster mezh serzé résal.  
Jesuf, ko jih vidi tako eden per drugimu  
stati, poln' mile otrozhje ljubesni pervizh  
v' mater pogléda, ino s' ozhmí ji v' Janesa  
migne ino rezhe: „Vish'ga! tvoj sin!” Ves  
ljubesniv potlej v' Janesa pogleda, ino mu  
v' Marijo migne, rekózh: „Vish'jo! tvoja  
mati!” Ino — de ga svéstiga prijatla,  
v' shivlenju ino per smerti se lohka na-nj  
saněšemo! — Janes je Marijo od sih mál na  
dóm k' sebi vsél, ino, kakor bi bila lastna  
mati, je sa-njo skerbel.

Jesuf, ljubi moji! je tukaj na sadno  
uro, kako starishe ljubíte, prav prava  
podoba sa vas. Nè lé v' shivlenju je  
mater sposhtoval ino ljubil, ino sa-njo  
skerbel. Tudi she per smerti jo sposhtuje  
ino ljubi, ino skerb imá sa-njo, de Mariji  
tudi po njegovi smerti ne bo hudó. Slíshish,  
sin! Slíshish, hzhí! tudi tí tako do smerti  
ljubi ino sposhtuj mater (ino, se vé, tudi  
ozheta). — Ino ker starishi vézhi dél pred  
otrózmi vmírajo, tudi na njih stare dní,  
dokler jim smert ozhí ne satísne, ino v'njih  
zádni bolésni jim dobro storí, ino vše svoje  
dní po smerti jih v' zhásti imej. Jesuf,  
povrazhník všiga dobriga, ki se ni hotel is  
svetá lozhiti, préden ni, kako starishe lju-  
bímo, materi skúshnje, nam pa isgléda dal,  
ti bo to tako perpisal, kakor bi bil tí po  
Janesovo njegovi lastni materi vše to sto-  
*Trítji ino zhet. děl.*

ril, ali storila. Tudi tebe bo ljubil ino v' zhaſti te imel, ino vſe lepo ti bo poveril, kakor je Janesu, vite! svojimu ljubimu, svestimu prijatlu povernil.

## 119. Jesuſova smert.

Šé tri ure je Jeſuſ na krihu previſil, ino opoldne je ſhe, kar na enkrat fonze otamni, ſtrashna tmà je nastopila, vſo deſhelo pokrije. Vſi Jeſuſovi ſasmehvávzi ſe preſtráhili ino vmočnili. Vsídano, plashno kakor pred hudim vreménam, je ljudſtvo ſtalo, ino gléda, kaj bo. Tri ure je ſemlja ino nebó v' nozhi ino tmì. Tudi Jeſuſ je mólzhal. Šé je bila vſin to ſtrashna tihòta! ſhe ſo bile Jeſuſu to tri ſtrashne, britke ure! Jeſuſ je bil vef ta zbaſ v' nesnánih bolezhínah. Nefkònzhne teshave, kaj une na oljſki gori! hodijo na-nj. Tudi tisti notrajni toláš ali troſht, ki fi ga nihzher ſam, ki ga le Bog lohka dá, ino ktiri zhloveka lé ſam per ſtrashnih terplénijh ſhe opíra, tudi ta toláš zlo mu je okráten. Vſe terplénje namrežh, kar ga je zhloveku mogózhe, mu je po boshjimu módrimu ſklépu dano poſkúſiti. Ob treh poſoldne, kadar njegovo terplenje do verha perkipí, je Jeſuſ perſerzhno, ino ſ' preljubim ſayupanjam v' ozheta klizal: „Moj Bog! moj Bog! sakaj me ſapuſtiſh?“ — ino prav ſdaj tudi tmà sazhne minovati.

Te besede so pervi konez eden ino dvajsetiga Davidoviga psalma, s' ktirim je David veliko sto lét pred vse to prerokoval, kar Kristos sdaj terpi. Na glas torej nalašč je Kristus ta psalm samolil, de Jude opominuje, kako sdaj sami Davidovo prerokovanje spolnujejo.

Pa bosh! vse je slepo! Komej se je nebo nekoljko spet rasvetlilo, kmalo nesdušihni njegovi sovrashniki kolinejo spet vanj, ino sashmagujejo ga; kakor pred rasvujšdánzi she dan danashni, ktiri ob hudimu vremenu trepetajo, kmalo potlej pa spet po stárim napnèjo. Besede: „ Moj Bog! moj Bog! ” so bile po hebrejsko: „ Eli! Eli! ” Nektiri okolj krisha so te besede is nevumnosti, ali pa she bersh is hudobije nalašč na robe slishali, ino djali so: „ Poſluſhajte! Elijata klizhe. ” Drugi so djali, ino se posmehujejo: „ Zhákite! bomo lé vidili, zhe Elija pride, de ga bo snél? ” Vite, ljubi moi! tako lé imajo she sméh s' Jesusovimi isdihleji, ki se mu is toljkaj bolézhe dushe perglášijo! Vsakimu pravimu zhlovéku bi bili mûsig ino kost preshínilo. Nesdušhni ljudje namrež so neobzhútni, ino saſmehaváviz se nezhéſar ne ána.

Jesus, vedózh, de je vse spolnenø, kar je bilo od njegoviga terpljenja, ino od njegove smerti prerokvániga, lé nekaj svetiga pisma she nè, je potlej na glas savpil: „ Shéjn sim! ” Kmalo bliso krisha je bil jésih v' posodi. Nekdo vojákov tèzhe, ino, gobo vsévshi, jo s' jé-

siham napoju, na terst natakne, ino mu jo, de pije, k' vustam moljí. Pazh réven o- bládlej per taki shgézhi shéji! Shé kak serklej mersle vode ga ne sadéne! Pa s' tim se je mesto svetiga pisma spolnilo: „V' moji shéji so me s' jésiham pojíli.”

Jesuf, jésha savshívšhi, je s' velikim, terdnim glasam savpil: „Dokonzháno je — Ozhe! v' tvoje roke ti svojo dušho isrozhím.” Ino to rékevšhi je glavo nagnil, ino se lózhil.

Ino glejte — semlja se trése, shkale pókajo, grobi se odpérajo, ino sagrinálo ali kròv, ki je v' tempelnu pred svetínjskim visel, se je od spod stròpa do tal po srédam pretergal!

Sraven stojézhi ino s' lastnimi ozhmi vše to vidijózhi stótnik, slasti pa, de po zhlovéshko ni mogózhe bilo glasú, s' kóljkorim per ti prizhi vslíshani Jesuf vmiraje ozhetu dušho isrozhí, je na glas Bogú zhaft dal, na glas savpije! „Gotovo! ta zhlovek je bil pravízhen! je bil boshji fin!”

Tudi v' vojáke, ktiri so bili s' stótnikam vrèd per Jesusu na stráshi, je strah vdaril, kadar so vše to, slasti pa semljo pod seboj se gibati, ino pezhóvje okólj na kup hru-méti slíshali. V' en glas s' stótnikam vši prestrasheni rekó: Gotovo, gotovo! boshji fin je bil!” Ino vše ljudstvo, ki je bilo gledat prihlo, ino vidilo, kaj se godí, je trepetáje na persi terkalo, ino molzhé se raside. — —

Ljubi moji! nar vězhi pergódba Jesu-  
sovih pergódeb je njegova smert. Nebó ino  
semlio tako rekózh je per-nji grossa ob-  
shla — nebó se s' shalostjo prevlézhe — sem-  
lja se gible — sonze oblizhje sakrije — grossa  
preletuje vše stvarí — is Boga posláni strah  
opade tudi divjáshke serza. Ino kakor je  
ozhe nekadaš per sinóvovi smerti oblazhila  
pretergoval, lètu tudi Bog sdaj ravná, sa-  
grinálo v' tempelnu pred svetinjšham, kjer je  
Bog bil v' prizho zhéšhen, je tudi Bog na dvo-  
je prepáral. Vli ti zhudeshi se nam per ti  
toljki sgodbi pomuditi velévajo.

Jesušova smert nam v' pervizh sprizhuje  
Bogá ozhetovo ljubesen do naš.  
Bog, pravi sam Jesuš Kristus, je svét tako  
ljubil, de je svojiga edino rojeniga sinú dal,  
de se, ktiri va-nj verje, vslédni ne pogubí,  
ampak vezhno shivlénje imá. Ako bi  
sdaj lè do tebe ravno to berózhiga kak an-  
gel is nebél prishel, ino bi ti to lè saterdno  
is nebél opravil: „Bog te ljubi!” glej vše  
nizh bi ne bilo to proti ljubesni, ktiro ti je  
Bog skasal, davši v' smert sa-te svojiga  
lastniga sinú. „Tako lè je Bog svét ljubil!”  
bi se moglo s' slatimi zherkami pod všako  
britko martro sapisovati. „Tako je tudi me-  
ne Bog ljubil!” naj bo s'ognjénimi zherkami  
vekomaj tudi v' nashe serza sapisano. Shive  
molitve, terdniga sa v upanja, vóljne  
Pokórhine, gorézhe hvale ino serzhne  
ljubesni smiraj do Boga imejmo sverhan  
dušho. „Sej ga vidimo, de je gola ljub-  
besen!

Jesusova smert nam sprizhuje v' drugizh; de naš Jesus Kristus ljubi. „Nihher pravi Jesus, nima vězhi ljubesni od té, de svoje shivlenje sa svoje prijatle da.“ Jesus pa je zlo sa svoje sovrashnike shivlenje dal. Sakaj, greh je boshje sovrashivo, ino vsaki greshnik boshji sovrashnik. O jémnasta! le v' njegovimu velizhástu si ga mislimo, ki ga je pred sazhétkam svetá per svojimu ozhetu imel, ino s' kákorshinim se je bil na Taborski gori ves v' lužhi ino svetlosti ino v' nebeshki lepoti med Mosesam ino Elijam perkassal; ino sdaj pa ga tukaj na Golgati med dvema televájama sashmáganiga ino sašramovániga poglejmo, s' oternjano glavo, njegov obras v' kervi ino pljunkih, ino njegove dobrótne roke ino noge s'shebli prederte, ino ves njegov shivot v' kervi ino ranah, ino vse to is ljubesni do naš, de naš je odréshil: ali naš ne bo gjinila ta njegova ljubesen? ne bomo ljubili tako naš ljubivšiga? mu ne bomo pokorni, ker tako dobro s' nami misli, ino le našhe svelizhanje ino družiga nozhe ino ne jishe?

Jesusova smert nam v' tretjizh sprizhuje, kako kaj strashniga je greh. De je greh kaj hudiga hudiga, nam szer she lastna věst pravi. Shé per kakimu malimu pregréshku nam krí v' obras stópi, ino le per povedovati slishati hudo pregreho naš běla cbíde, ino pekel, ki ga greshnik v' lastnimu ferzu nóni, je strashen, de nizh strashnejšiga na svetu. Solsé sapeláne nedolshnosti, nepokój po hishah, vboshtvo sapravljiva,

togotnesha svetlo okó, seléni obras nevoshta  
 lívza, presgójoi pogréb neistrésuesha, gola  
 kóst ino kósha nezhístnika nam po svétu  
 okrog naši vsaki vsaki dan dopovdujejo,  
 kakó greh révo ino britkóst ino drujiga ne  
 napravla. Rája sguba, svétov potòp ob Noe-  
 tovimu zhafu, ogenj spod néba, ki je me-  
 sta pokonzhovál, sgímba toljkánj kraljéstev,  
 ino s'he neisrežheno veliko drujih strashnih  
 pergódb, prizha so grehove strashnosti, kaj  
 drujiga? Strašhen je greh, de smert ino  
 pekel nè tako. Po grehu namrežh je smert-  
 na svét prishla, ino greh je pekel postavil.  
 Ino vender kaj je vse to, zhe pomislimo:  
 Tako hud je greh, de sam vsigamogózhni  
 ino vsigavedózhi Bog ni imel s' nizhémur  
 drugim greha strashnih našlédkov isbríſati,  
 de jih je mogel s' smertjo svojiga edin-  
 no rojéniga boshjiga finú. De jo  
 torej greha gerdòbo! Le s' smertjo boshjiga  
 finú ga je bilo mogózhe popraviti! Bol ka-  
 kor vsih drujih siégov bi se ga mogli bati!  
 Kakshina se bo pa s'zhlovekam godila, ktiri,  
 bosh! de bi ga Jesusova smert, ta zhudesh od  
 ljubesni, omezhíla, greh bol kakor Boga ino Je-  
 susa ljubi, ktiri greh na greh nakopáva, kar  
 de bi se ga kesál? Kaj ga neki s'he hozhe oté-  
 ti, ker toljka boshja dobrota per njemu s'he  
 ta nizh ne opravi! Nizh vezh mu ni po-  
 magati, v'bréſen bres dna se terklá!

Jesusova smert nam v' zheterizih spri-  
 zhuije, kako veliziga kaj de je naša sve-  
 stóft ino nashe svelizhanje, kako  
 kaj veliziga s'eno besédo je frézha

náših dúš. De jih tréni ljudí! Pre-  
stupí so věži dél, de bi védli ta dragi biser  
ali perl prav zéniti. Godí se jim, kakor  
komu, ktiri dragi biser najde, pa v' nizh ga  
prodá ino morebíti zlo savershe, ker mu  
zéne ne vé. Pa své naj, kákshin kralj da  
terd milijón sa-nj, ino slata iuo srebra  
strashni kùp naj pred sabo vidi, beseda ob-  
ljubim od zhuda mu bo saftala. Mí pa,  
ljubi moji! nismo s' minózhim slatam ino sre-  
bram, s' drago kervjó nedolshniga, neomá-  
desheoiga jagneta smo od svojih grehov od-  
résheni, s' Jesusa Kristusa kervjó je nashe  
svelizhanje kúpleno, ktiri je pred sveta sta-  
vo per ozhetu bil, ino savolo naš v' zhlo-  
veshki podobi na semljo prishel. Kdor to  
pomisli, ga more zhaſt, ki nam je odló-  
zhena, s' sveto groso navdáti. Ref svetimu  
ino svelizhanimu biti, nobene druge toljke  
škerbi bi ne smel imeti. S' vso mozhjó bi  
si mogel po vezhnu svelizhanju persade-  
vati.

Vmirajózhi Jeſuſ nam je petizh podo-  
ba vſih krepóſt ali zhédnost, po-  
doba popolnama dognáne svetóſti.  
Koljka véra! koljko ſavupanje! Skosi  
vše svoje terplenje fe ozheta dershí, nizh  
ga ne premakne. S' molitujo je terplenje  
sazhél, ino vmirajózhiga pósledna beseda je  
pa lé molituv. Koljka vóljnost! Nizh  
lastne volje nima. Ozhetova volja je tudi  
njegova. Kar ozhe hozhe, on hozhe. Kolj-  
ka pokorſhina!, Pejmo, je djal, de bo  
svet vidil, de jes ozheta ljubim!" S' to be-

Še do gre terpet ino vmar, ino vse je stotil, ino vse preterpel, dokler ne rezhe: "Dokonzhano je." Koljka poter-peshlivost! Sverkanje ino krivize, ki jih hujshih ni, je molzhé prebil; nobena jesa mu ne skalí miliga njegoviga obrasa, nobene toshbe ni is njegovih vúst. Koljka krot-kóst! Zlo do kervárjov, do svojih morívzov imi she ljubesen, s' plavimi, mertváškimi shnabli she sa-nje ozheta prósi. Koljka poníshnost! Vse zhloveshke zhaſti se vána, vse britkosti prebije, med hudodélnike ga štcejejo, njih poglavár mu pravijo, pa vse preterpi. Vsa zhloveshka zhaſt mu ni nizh, de le naš odréšhi. Koljka otrozhja ljubesen! She vmirajózh je sa mater skrbel. Koljka ljubesen, s' ktiro sa prijatla Janesa skerbí! s' ktiro se s' njim krishniga greshnika vsmili! s' ktiro se sa vse ljudí dá! — Zhaſt, veselje, kri ino shivljenje, vse da sa-nje — vdržhati se da, ternje v' glavi, sheble v' ranah, bolezhine ino smert, vse terpi, de le druge svelízha! Vite tedaj, prezhista ljubesen ga je do ljudí ino Boga! Kar v' zelimu svojemu shivlenje, to nam je Jezus tudi slasti per svoji smerti — bres mádesha zhistro serkalo, ki se, kakshini de bodimo, v' njemu vidimo. De bi sej sjutraj ino svézher vanj gledat hodili, de bi se vedno nad njegovo podobo rasgledovali, de bi se sej mí vši v' to podobo spremenili!

Kako je chéštih Jezus, kar zhovek, skosi terplenje ino smert v' svoje velizhaſtvó

shel, ino škosi terpljenje ino smert ob eni  
mu edine poti k' velizhaſtvu isgled  
nam dal, to bomo per Jezusovimu od  
smerti vſtajanju bol ſafliſhali. Torej tukaj  
le ſhe apostelna Pavla navuk: „Jesuſ Kri-  
ſtuſ, ako ravno boshjiga biſtva enaka po-  
doba, ki ni ménil nobene zhaſti Bogú od-  
vſeti, de ſe je Bogú enaziga ſtavil, je ven-  
der le ſvoje velizhaſtro oddjál, ino je hlap-  
zhoſo podobo na ſe vſél, ino je zhlóvek  
po naſhe bil, ino v' zhlóveſhki podobi ſe  
med naſ perkasal, ino ſe je ſam ponishal ino  
pokorniga do smerti ſe naredil, do smerti  
pa na krihu. Tode Bog ga je pa tudi nad  
vſe viſózhine poviſhal, ino imé zhes vſe  
iména mu dal, de ſe njegovimu iménu vſe  
koljéna vklanjajo, v' nebesih, na ſemlji ino  
pod ſemljo, ino de vſi jesíki Bogu h' zhaſti  
ſposnávajo: „De on, Jesuſ Kriſtuſ, je goſ  
pod!“

Tako lè imamo bukve nad vſako britko  
martro, vſe naſ vuzhé, kar potrebujemo —  
nekako ſveto píſmo je vſaka britka martra,  
boshjo besedo berèmo v' njej. Torej lepa,  
zhaſtitliva je keršanska ſtara navada, ſveto  
britko martro na bolji kraj v' hiſhi kam dé-  
vati, vmirajózhim jo v' roke dajati, ino zlo  
tudi na grobóve kriſhe poſtavlati. Bogaboj-  
jéh pogled va-njo naſ k' dóbrimu obuduje,  
naſ od hudiga odverne, naſ med terpljenjam  
prevedri, naſ ob smerti pokrepzhá, ino da zlo  
grobém vedriga nekaj ino veſeliga!

## 120. Jesufov pogrèb.

Kadar so Jésusa ino una hudodélnika kríshali, je bilo pred velikonozhno sebóto tisti dan. Perpravlánje je bilo k' velikonozhni sebóti. Velikonozhnih prasnikov vélki prasnik ino Israelski pervi velikonozhni dan je bila. De trupla zhes prasnike na kríshu ne obvisijo, so Judje do Pilatusha pròsit poslali: De naj kríshankam koljéna rezhe sdrobiti, ino jih is kríshov sueti ino pokopati. Pilatush da vojákam povelje.

Jesuš bi bil f' hudodélnikama vred k malo na sodishu pokopán, ino she poshténiga pokopalísha bi ne bil dobil. Tode v' Jerusalemu je bil bogat mosh. Joshef, is Arimatéje domá. Imeniten sbórník je bil, ino ni bil v' drugih sbórnikov svet ino djanje pervoljil. Jesufov vuzhéniz je bil, tode is strahú Judov na skrivnimu. Bogabojézh, pravizhen mosh je bil, ki je tudi v' boshje kraljéstvo vupal.

Joshef si pogúm vsame, h' Pilatushu gre, ino ga sa Jesuovo telo pròsi. Pilatush se je zhndil, de je Jesuš she mertev. Po stótnika poshle, ino ga vprasha: Zhe je res she mertev? Stotnik mu pové, ino Pilatush je v' Joshefovo proshnjo dovoljil, ino mu prezej telo dati vkashe.

Vojaki, ki jih je bil Pilatush poslal, pridejo mej tim na sodishe. Potokli pervizh so enimu, ino potlej drugimu koljéna, ki

sta bila s' Jesufom vred krishana. Kadar do Jesufa pridejo, ga mertviga vidijo. Ne rasbijejo mu torej kosti. Pa vojákov eden mu je stran she s' fúlizo prebodil, ino krí ino voda se mu je is ferza vljila. Od smerti Jesufove f' tim so se hotli do terdiga preprizhati.

Tudi ob tim — sakaj Jesufovo terpljenje je bilo do vlake sgódbize prerokováno — sta se dva mésta svetiga pisma spolnila. Eno mesto je od velikonòzhniga jagneta sapovedovalo, Jesufova podoba je bilo: „Nobene kosti mu ne sméste slomiti.“ Drugo mesto govorí: „Pregledali she bodo, koga so prebodili.“

Mej tim — she vézher se je delalo — pride Joshef na sodishe, tenjke tenjke, drage tenzhíze je kupil, de jo, Jesufa pokopat, pernese. Nikodém, pred tremi létmi she je bil po nozhi enkrat k' Jesufu prishel, ino she takrat mu je Jesuf svojo smert pravil, se sraven perdrushi, ino je okolj sto liber mire ino alínta pernésel. Ta dva pravizhna mosha tedaj sta Jesufovo telo, ino njuni slushabniki jima pomagajo, lepo slohkama is krisha snéla, ino s'drago dishávo vrèd, po shegi tistih zhasov per pogrébu imenitnih ljudí, ga v'tenzhízo povijeta.

Bliso Zhipínjovza, na ktirimu so bili Jesufa krishali, je Joshef lep ino velik vert, ino na vertu sal grob imel, ki she ni nikolj merlízha v' njemu bilo. V' lepo prostórnno sténo je bil narején, ino, kakor v' hišo, po konzu se je lohka va-nj shlo. Mé-

to sa truplo je bilo v' sténo issékano , de je merlizh v' njemu leshal, kakor bi na pósteli spal. Joshef je bil ta grob sa - se dal issekati , sam danši ali jutri je v' njemu mislil pozhivati. Ker pa je zhas pertiskal, ino se she sebótni prasnik sazhénal, sta Joshef ino Nikodém Jesuovo teló va - nj djala. Potlej pervaljità velik kamen, ki je bil v' duri perpravlen, pred vrata , ino domú sta shalostna shla.

Marija Majdalena , ino nekoljko drugih bogabojézhih shén so Jesuovo teló do groba spremíle — vse v' solsah, se vé. Od britkósti ino shalosti vtrúdene so na vertu spréd proti grobu sédle , ino ga v' grob dévati gledajo. Tudi one bi mu bile kaj posledne zhastí rade skasale. Sklenile torej so per sebi, disháv she nakupiti, ino, kar se sdaj v' náglizi ni moglo sgoditi , Jesuovo telo, beršh ko sebóta mine, she vse lepshi opráviti. Sakaj ob sonzhni mu sahódu je sebóta nastopila, ino v' sebóto je bil ves opravik prepovédan. Judje namrežh so dan od sahóda do sahóda sonza sazhenáli, nè po nashe od polnozhí do polnozhí. S' to misljo se shalostne tudi shené domú vernejo.

Drugi dan torej, to je she tisti dan, kmalo po sonzhni mu sahódu, se duhovni in Fariseji sberéjo, k' Pilatushu jih gre , ino mu rezhéjo: „ Gospod ! Ena nam she le sdaj na misel pride. Ta golùf je djal, dokler je she shivel : V' treh dnévih bom spet vstal ! Vkashi tedaj grob do tretjiga dné s' strásho ostaviti, da ke njegovi yuzhénzi ne pridejo,

de trupla ne vkrádejo, ino ljudém ne rekô: De je od smerti vstal; ino de posledna smotnjáva bujšhi ne bo od perve." Pilatush je djal: „Náte strasho! Pojte ino grob safráshite, kakor véste ino snaste." Ino shli so, ino savarjejo ga, ino ga s' vojákmi ostavijo. Ino pa, de se bres njih véda sej nizh ne premáknie, so she kamen poverh sapezhátili.

Popis Jesufoviga terpljenja hózhemo s' Davidovo ino Isaijavo prerokujo od Kristufoviga terpljenja sklèniti, lepsi bi ga ne mogli. David ino Isaija, obá imata v' vèzh krajih Mesijovo terpljenje v'mislih. V' eden ino dvajsetimu psalmu ga David tako lè govorézhiga popishe:

„ Moj Bog! moj Bog! sakaj me sapustísh? Delezh od otétja je glas mojiga jéka.  
 Moj Bog! po dnévi klizhem, pa se n'o-  
 glásish;  
 Po nozhi, pa ni ga sa-me pokója.  
 Svet si tí,  
 V' frédi hvál Israelskikh prebívašh.  
 V' té so vupali našhi ozháki,  
 Savupváli so, in pa otéval si jih;  
 V' té so klizáli, ino réshvani so b'li,  
 Vupali v' té so, ter niso na framót' osta-  
 jáli.  
 Le jes sim zherv, nè zhlovek,  
 Ljudí sasméshik, ljustva oponáshik.  
 Pázhijo v' mé se, koljkor me jih gléda;  
 Vusta krivijo, s' glavo smajujejo:  
 V' Bogá je savupal, otmuje naj ga,

Reshuje naj ga, sej je ljubik njegov!  
Pa res is telésa she matere ti si me vsdīg-  
nil

Máter' per persih si svést bil she moja,  
Tebi v' narózhe rodíl sim se shé;  
Od telésa matere tí (réf) si moj Bog,  
(Ino jes pa ljubik tvoj réf).  
Ne vnikaj se od mene,  
(Smert'na) tesháva je bliso, pa ni po-  
mozhníka.

Junzov velíko me je obdalo,  
Bašhanski rogázhi so me obsuli;  
Shrélo v'mé so odperli,  
Lévu tergajózhimu, rjovézhim' enáko.  
Vodi sim enako raslít,  
Vše raskleníle kostí so se moje,  
Vóvsku enako se taja ferze po meni,  
Kakor zhepínja mi sahne mozh moja,  
Ino jésik se mi neba prijéma;  
V' smertino parst me polágash.  
Ostopílo me je psov,  
Sháka me je hudobnih oblégla.  
Prebòdli so mi roké in nogé.  
Vše kostí si preshtéjem na sebi.  
Oni pa gledajo, nagledujejo se me.  
Moje oblazhila si med se deljé,  
Ino vadlájo sa súknjo mojò.  
Tí pa ne bodi delezh, o Bog!  
Ti, moja mozh! pomagat mi hiti.  
Otmi moje shivlenje od mezha,  
Psam moje edíno is rók.  
Réshi me lévu spred shréla,  
Od rogov samorógov révesha mene.  
Pravil bom bratam tvoje imé,

V' srédi sberálfha te hvalil;  
 Torej, ví bogabojézbi ! hvalíte Bogá ,  
 Vsi Jakopovi mlajšhi pojte mu hvalo ,  
 Podród Israelov ves se ga bój !  
 Ni je sanizhoval , ni nè studil revesha  
 reve ,  
 Ino ni skril od njega svojga oblizhja ,  
 Vslishal ga je klizhejózhiga v' sé.  
 Od tebe bo moja hvala v' velkim sberálfhu .  
 Svoje obljuhe v' prizho njegovih vérnih  
 opravlam.  
 Jejte torej, réveshi ! ino nasituje se ,  
 Hvalíte Boga ; ví njegovzi ,  
 Vekomaj shivi vashe serzé !  
 Spomnuje se , h' Bógu sprebrázha se vše  
 shirjáva semljé ,  
 Pred tvoje oblizhje padajo vsi ajdovski  
 rasródi .  
 Bogú gre namrežh kraljéstvo ,  
 Ajdam bo kralj .  
 Vsi jedli , molili bodo , semlje véláki ;  
 Pred nj poklekováli ,  
 Kar jih je v' prahu ,  
 Kar je bres shivesha dúsh .  
 (Njih vših) podród mu bo slushil ,  
 V' Gospodov sárod pershtét .  
 Nahajalo se jih bo , rasklizovali bodo věro  
 njegovo ,  
 Naródu , ki se bo rodil , to , kar je storil .\*

Tako lè je David jésar lét pred Kristu-  
 sovim rojstvam prerokovál , kar se je od  
 oljske gore do krisha ino na krishu s' njim

toljko lét potlej godilo. Israelzam je Bog  
 toljkrat ozhitno pomagal, le Mefija se sdí  
 od njega sapushén. Pa njegov ljubik je le  
 vender. On ga je she is matere dal, she na  
 maternih persih pred Herodesham obvarval,  
 ino she per rojstvu je svojiga sinú v'njemu  
 sposnal, ino torej v' spomín, de je njegov  
 sin, po shagi nekdajnih ozhetov, tako re-  
 kózh, na rózhe ga vsél. Mefijove sovrash-  
 nike David perméri hudim divjim volam is  
 Bashanskikh gorá, lémam, samorógam ino  
 divjim psam, osuli so se ga. — Glédaviz bi  
 ne bil Jesufoviga terplenja na krishu bol na  
 tanjko mogel popisati, kakor ga je David  
 tavshent lét popréj. Vše nam popishe: ka-  
 ko ga bodo oponashali, kako se va-nj pa-  
 zhili, kako ga na krish rastegováli; vsaka  
 košhíza se mu bo lohka preshtéla: kako mu  
 roke ino noge prebijali. Popishe nam vso  
 njegovo notrajno britkost, njegovo shéjo,  
 njegove bolezhíne od pretégneniga shivòta,  
 Judov veselje nad njega terplénjam; kako  
 si bodo njegove oblazhila deljili, kako sa  
 njegovo suknjo vadlali ali Jósali i. t. d. Tu-  
 di pové nam, sakaj de bo ljubik boshji tolj-  
 ko terpel. Stare boshje obljube, zhloveka  
 odreshiti, namrežh je na-se vsel, te bo  
 opravil. — Ino potlej se bodo tudi ajdje,  
 vélki ino mali, k'Bogu spreobrazhali. Boshje  
 kraljestvo se bo po vši semlji rasširilo.  
 Tudi ajdje bodo v' Bógu svojiga kralja spo-  
 snali. To boshje kraljestvo, kakor pogosto  
 Jesus v' svojih prílikah, tudi David v' podo-  
 bi tukaj gostvánja popishe, ki je vel svét

k' njemu pováblen. Tudi réveshi ajdje, vélki ino mali, ga bodo jedli, to je, dobrote tega kraljestvá vshivali.

Tudi prérök Jsaija sedemsto lét pred Kristusovim rojstvam je Kristusovo terpljenje, njegovo smert, njegov pogrèb, ino vsróke ali urshahe tega terpljenja tako lè prerokoval :

„Glejte ! mòder bo (Mefija) moj bla-  
pez, imeníten, velik, slo zhaštítliv. Pa, tolj-  
ko ko jih je stermélo nad njim, pokashen bol,  
kakor ktiriga moshá si bodi, je njegov obras,  
njegova postava bol, kakor zhtoveshkiga  
otroka ktiriga si bodi. Tako lè odreshuje  
on veliko ajdovskih naródov. Kralji si vu-  
sta nad njim satiskajo, ker vidijo, kar se  
jim ni nikolj pravilo, ino svedujejo, kar ni-  
kolj niso slíshali.”

„Kdo nam verjame, kar osnanujemo ?  
ino boshja roka komú se odgerne, (kdo jo  
sposná per vših toljkih zhudih )?”

„Kakor mladika (is posékaniga shtóra)  
poganja pred seboj (is satertiga, obóshaniga  
Davidoviga rodú); kakor koreníne obrásik  
is sasuhéne parstí.”

„Nizh postàvniga ni na njemu, nizh  
berhkiga; gledamo ga, pa nizh ga ni vidniga,  
de bi ga sheléli. Njega sanìzhka ! odmézhka  
moshov ! njega bolezhínovza, s' terplenjam le  
v'snánju ! enákza skrivávzu svojiga oblizhja  
od naš ! njega sanìzhka ! Torej ni ga naš  
bilo mar. (Posémliskiga kralja s' posvetno  
zhaštjo ino oblastjo bi mí Judjé le radi).”

„Pa našhe betéshe na-se vsél, našhe bolezhíne je na-se sadél. Gobovimu enako, smo mislili, je vdárjen, od Bogá tèepen ino potlážhen. Pa savojo naših krivíz je preboden, rastert savolo naših pregréh; nam k' miru (našha) pokóra je na njemu, ino s' njegovimi prógami smo mí osdravleni.“

„Zhédi enako vši smo se bili sgubili, všaki po svoji poti se obrazhali; Bog pa je na-nj greh svernili vših naš. Dólg se térrja, ino ponishal se je, ino vust ni odperel, kakor ovza, ki je na plòh pelána; ino, kakor jagne pred stríshzam molzhí, ni vust odperel.“

„Is perpére ino fòdbe ga vlézhejo! kdo popishe njegove (nevsmílene) tedánjze? Odrésan odrésan je is shivih deshele! Sa greh mojiga ljudstva je s' smertjo vdárjen.“

„Per hudodélnikih se mu namenuje pokopalíshe, pa per bogátimu bo imel svoj grob, ker ni nizh kriviga storil, ino ni bilo nobene golfije v' njegovih vustih. Bog ga je hotel f' terplenjam vdáriti.“

„Kadar pa da shivlenje v' greha dòlg, bo otrók vidil, nikolj nè odshivel, ino boshja volja (boshji sklep) se bo po njegovi ròki frezhno isfhla. Po terdimu délu bo sadú vidil do sitiga. S' svojim sposnánjam jih bo veliko opravizhil pravizhni moj hlapiez, inc on je njih grehe nòsil.“

„Torej v' delesh veliko (naródov) mu bom dal, ino mogozhnáke v' róp bo dobíl, ker je svoje shivlenje v' smert dal, ino hudodélnikam pershtét bil, ker je njih mnos.“

gih grehe na-se vsél, ino sa greshnike profil."

Ljubi moji! Isaija, jelite, bi ne bil mo<sup>g</sup> gel Kristusoviga terpljenja bol v'shivo popisati, ako bi ga bil terpeti glédal? Velik, zhaštitičiv bo Mesija, vše bo nad njim stermešo. Pa sadnih bo savershen. Judje bodo posemliskiga kralja sheléli. On ne bo taki. Sato se jim bo studilo nad njim. Greshnik se jim bo sdél, ino menili bodo, de njegove grehe Bog tepe. On pa bode dolg našiga greha plazhoval, sa naš bo terpel. Ino kadar isterpi, bo kmalo po smerti she zheshén, nè med hudodélniki na Kalvarju, per bogatimu bo grob imel. Naroči ino narodi, tudi kralji, knesi ino velkini tega svetá bodo va-nj verovali, ino boshje kraljestvo se bo po dôlgimu ino shirokimu rasrašhalo. Pa zhimú bi vam veliko raslagal, kar sami vidite? Le Isaijove besede: enákiz je skrivavzu svojiga obližhja od naš, bi vam vtegnile tamne biti. Toljko hozhejo rezhi, kakor: gobovim je enak. Gobovi ljudjé namrezh so mogli s'savítim obrasam hoditi, de se jih je vsaki od delezh ognil: nikámor med ljudí niso sméli. To bolésen imeti, ino pa per Bogu v'ozhitni saméri biti, je bilo po Jusovskih nevumnih mislih vše eno. Isaija nam torej s' tim besedami oboje, Jesusovo strashno terpljenje, ino Judov slepoto popishe, ktirim se bo Jesuf bol ko bo terpel, bol greshnik se sdel, ino bol ko ga bodo stiskali, bol se bodo Bogu perkupiti menili.

Jesuſovo od ſmerti vſtajě-  
nje, Jesuſov vnebohòd,  
prihòd ſvetiga Duhá.

---

121. Boshji angeli ino bogabojézhe  
shene per grobu Jesuſa vſtavza.

Jutro tretjiga dné, ino lepo, oblijubim,  
de pervi ſtvarni dan ne lepſhi, je sadnih  
napóknilo. Ino lej, potrèl je, Angel Gospo-  
dov prije is nebèl, h' grobni je stopil. ka-  
men odváljil, ino na nj ſédel. Oblizhje ſe  
mu ſvèti kakor blísk, njegovo oblazhílo ſe ble-  
ſhi kakor ſneg. Od strahú okamnéle. kakor  
bi bile mertve, ſo strashe, popádale ſo, ino  
potlej sbeshé. Jesuſ pa gre is mertviga  
v' novizh shiv ino povelízhan is groba.

Une dobre shene ino ſvèste Jesuſove  
vuzhénke, ki ſe nifo, dokler ni bil pokon-  
pan, od njega ganile, ſo bile s'sarje sasná-  
vo is mesta odrfnile, ino grob objiskat gredó.  
Dragih disháv ino masila ſo bile naku-  
pile, Jesuſovo telo gredó v' masílo dévat,  
poſode neſejo v' rokah. Shalostne ino pobí-  
te govoré po poti med ſeboj. „Pa, kdc  
nam bo, ſo med drugimi rezhmí djale, ka-

men spred vrát groba odváljil!" Velik velik je bil namrežh.

Pa komej stópijo na vert, kar vse kmast lo ostermé. Odvaljen vidijo kamen! Oparjene gredó v' grob, ino, to se vé! nikjér ni Jesusoviga telésa. She bol so bile shalostne, pa lepiga mladéñza saglédajo v' grobu na desni strani, v' dolgimu, kakor sneg, belimu oblazhílu. Angelz je bil, tote tega she niso védle. Stermó ga gledajo, vse so prestrashene, kar na enkrat she dva druga angelza sraven njega stojta. Njuno oblazhílo se je kakor blík svetilo, tamni grob je ves v' svetlobi. She bol jih je strah, se vé; vnikajo se, blešhí jih, od svetlobe so ozhi po sebi vergle.

Ali pervizhini angel jim lepo ino prijasno rezhe: „Vé ljube! ne bojte se! Jest vém, Jesusa jishete, Nazaresbzhana, ki je bil krishan. Zhimú jishete shiviga per mertvih? Vstal je, kar je pred pravil. Balte, ino kraj poglejte, kamor so bili Gospodovo teló poloshili, ino pomislite, kaj vam je pred pravil, dokler je she per vas v' Galileji bil: Zhloveka sin more greshnikam v' roke isdan ino krishan biti, tretji dan pa sopet vstat. Torej urno pojte, ino vuzhénzam ino Petru osnaníte: Vstal je, pred vam gre v' Galilejo, ino vidili ga bote, kakor vam je rekel. Glejte, skusili bote, de je vse tako, kakor vam pravim.”

Shéne, tako prijasno ko je angel s' njimi govoril, so bojézhe ino trepézhe, kar so mogle, is groba hitéle, vse sbeshé. Sas-

kaj velik strah jih je opádel — ino pazh lohka je to per tazih perkasnih is uniga svetá ! — Pa pozhasi si sopet od strahu odsopejo, v' Jesuove besede so mislile, ino koljkorshin je bil lihkar strah, kmalo ravno toljko je njih veselje sdaj.

Ljubi moji ! Bog je Jesusovo vstajenje, prav kakor se je sa njegoviga edinorojeniga sinú spodóbilo, oslavil ino povelízhal. Spod sijózhiga jutrajniha neba so se s' boshjo svetlobo obsónzheni angeli perveselili, semlja, v' spomlad po prásnizhno oblézhena, je trepetala, kakor bi bila boshjo blisho zhutila. Pa vsa lepota neba ino semlje, she kako takó lepo spomladino jutro, pàzh komej le sénza je bilo proti lepoti ino proti velizhastvu vstavza Jésusa.

Jesuovo vstajenje je pa tudi pèzhat, de je Jésus res od Boga poslan. Kadar je bil v' pervizh po Mesijovo v' tempel prishel, je she Jésus govoril od tega sprízhika : „ Poderite ta tempel, je djal, ino jes ga bom v' treh dnévih sopet postavil. ” Njegovi sovrashniki so ga vmorili ino do groba perpravili, sato, ker se je boshjiga sinú imenoval. Sdaj, vite ! ga je Bog v' shivlenje prebúdil ino pokasal, de je resnico Jésus govoril, de je res njegov sin, vezhniga Bogá sin. S' vezhi zhastjó bi ne bil mogel Bog Jésusu pravize storiti, ne bil bi mu mogel s' vezhi zhastjó dati sovrashnikov premagati, ino našhiga svelizhinja dokonzhati. Jesusovo od smerti vstajenje je

obveljáva nedólshnosti ino resnize zhes lásh  
ino hudobijo.

Jesusovo od smerti vstajenje nam je porok ino sprizblej drugiga shivjenja po smerti. Špet shiv po smerti je is groba prishel, ino smerti premagavza, ino noviga boljsrega shivlenja sazhénza se pokashe. Kakor se je Jesusova beseda: „Jes bom vstal,” ravno tako se bo tudi Jesusova beseda spolnila: „Vi bote vstali!” Kakor je sad greha smert, bo tudi sad odrešenja vezhno shivlenje.

Jesusovo vstajenje je pa tudi lepa podoba našega vstajenja. Kakor je Jesus povelízhan, s' poneběsenim telésem, lohek ino nébnat, is groba prishel, ino, vite! kakor on nizh vezh ne vmerje: tako bodo tudi pravízhni s' poneběsenim telésem vstali, ki ne bo vezh vanj nè boleznine nè smerti. Tudi k' njih grobam bodo angelzi perstopili, vstavših se veseljili, ino ve komaj nevmerjózhim po bratovško jim v' roke segali.

Tude she to shíne v' ozhlí, de je ravno jutro perhajalo, de se je ravno spomlád sbudovála. de se je ravno vert obzvétal, kadar je Jesus od smerti vstal. Vstajenja, vite! lepa lepa podoba je vše to. Dokler, le poglej, moje dete!

Vsako jutro sbuduje v'nozh ino spanje satopléno semljo k' novimu shivlenju. Ta ko lè bo njega dní pravo jutro napóknilo, kadar bodo vši, ktiri so v'grobéh, glas sa flishali: „Sbudíte se!” Kdor bi sonze

v' pervizh sa goro iti vidil, bo komej verjel, de se bo she kadaj perkasalo. Ino glei! v' novi svetlobi lepo ino mogózhno persija na nebó. Ravno tako bodo pravizhni, ki po grobéh pozhivajo, vstali, kakor sonze se bodo svetili.

Vsaka spomlad, tako rekózh, je vnóvzhino stvarjénje. Sémlini obras se prenoví, golo, mertvo drévje se prebudí ino v' pérje ino zvétje oblezhe, ino flétnih shivárez ino shivárez pershiví is sémlje, ki so kakor v' grobéh po sími v' njej oterpnene leshale. Prasnik vse stvárjene rezhí, tako rekózh, obhajajo po shirókimu ino dolgimu, ino uno našhe lepshi vstajénje nam pomenujejo.

Zlo vert pred pragam, ino pa vsaka njiva, ino vsaki travnik bukve so, kaž drugiga? Vsako perésize, vsaka traviza po njih nam našhe vstajénje is groba ino našhe vnóvzhino shivlenje na vuho sheptá. Kakor po vertu sémena v'gredé ali na polju v' brasde, se, tako rekózh, tudi ljudjé v'grobe séjejo. Kakor sernize po gredah ali njivah spod semlje oshiví, ino se vsiga mertváshkiga odpravi, ino gre v'rosho ali klas: tako bodo ljudjé nekadaj po boshjih vertih ino njivah, po brátofih, vstajali. „Pshenízhno serno, je djal od vstajéna Jesuf, zhe pod sémljo ne pade ino ne vmerje, ne rodí sadú; vmervshi pa rodí veliko sadú!“

„Glej me, vstala sim! Po moje je Kristus vstal! Po moje bosh tudi tí, o zhlovezek, vstal!“ nam pravi vsaka rosha na

vertu, vsaki klas na njivi, vsaka tráviza v' senoshéti.

Tako lepo lè se oboje boshje bukvé sternejo, natora ino evangelj. Natora ino evangelj oba eno nam pravita. Tudi to lè je lepo, vite ! de se velikonòzhni prasnik, ta prasnik od smerti vstajenja ino lepe nevmerjózhnosti, ravno tisti zhaš létine obhaja, kadar perve lepe rudezhkaste ino béle marézite ino ruméne jiglize tudi sémlino od smerti vstajenje perosnánijo !

## 122. Jesuf se Mariji Majdaléni perkashe, ino potlej tudi drugim shenam.

Marija Majdaléna, svéstih Jesusovih vuzhénok nar svestejšbi vuzhénka, se je bila, préden druge shené, she v' mráku, ko se je komej sarja napózhila, vsa shalostna ino sgol sama do Jesusoviga groba na pot spravila. Torej, préden druge shené, je bila per grobu.

Pa, videvši, de je kamen odválljen, ino grob prasen, se prestráshena k' Petru ino Janesu verne, natvégama jima gre po védat. „Gospoda so is groba vséli, pershaluje k' njema, ino kdo vé, kam nèslí !” ino na náglim se h' grobu nasaj spustí. Druge shené, ktire so bile po njéj h' grobu prishle,

so mej tím she spet odshle, ino nikogar ni bilo. Sama torej svunaj prasniga groba postoji, joka'a je, de solsa solso pobija.

Jokajózh se nekoljko vklóne, ino strahama v' grob pogleda, kar dvoje angelov sagleda. V' belo ita bila oblézhena, ino jeden je sedel, kjer je Jésus glavo, jeden, kjer je noge imel.

Prijasno ji rezheta: „ Shéna ! kaj jokash ? ”

Majdaléna je bila v' toljki shalosti, de je angelov perkasen nizh prav ne basne. Vsa v' Jésusa je samishlena. „ Joj, mojiga Gospoda so vséli, je djala, pa jes ne vém, kam so ga djali ! ”

To rékevshi se shalostna od groba obernne ino solsé se ji vlivajo, kar Jésusa pred seboj stati sagleda, tote ne posná ga she.

Jésus ji rezhe: Shéna ! kaj jokash ? koga jíshesh ? ”

Jésus se ji je bil v' ptuji postavi perkasal, ino Marija je menila, de je vertnar morebíti ; odgovorí mu : „ Leiga, Gospod ! zhe si ga tí vsél, povéj mi sej, kam si ga djal, de ga spet na město nésem. ”

Jésus ji sdaj po svojimu ljubesnívimu njéj snavnimu glasu rezhe : „ Marija ! ”

Ko bi trénil, ga je sposnala. Vsa sama is sebe samáknena savpije : „ O jémnasta, moj vuzheník ! ” ino proti njemu se ispustí, ino pred-nj se foséde, ino koljénov, kakor bi se ga spet sgubiti bala, se mu okljéne.

Jesuf ji je rekel: „ Ne dershi se me tako ; ne grém ſhe né k'ozhetu ( ſhe ostanem ſhe per vas kak zhaf. ) ”

Pa ſoſnániti jo le ven ier hozhe s' miſljo , de ga bo lé ſhe kaj zhafa na ſemlji vidila , de on , ako ravno ſhiv , vender vezh ni tega ſhivlenja , ampak de ſkorej v'nebeſa pojde . Rezhe ji ſhe tedaj : „ Idi k' mojim bratam — tako je ſvoje vuzhénze imenoval — ino povej jím v' mojimu imenu : Ško- rej ſe bom k' mojimu ino vaſhimu ozhetu vſdignil , k' mojimu Bogu ino k' vaſhimu Bógu ! ” ino kar ſpred ozhí ji ſgjine , ino njena ſhalost pa ſe je v' veselje , de ga noben zhloveshki jesik ne isrezhe , ſpremenila . Pregjínena , kakor bi bila v' Raj preneſhēna , je stala na Joshefovemu vertu , ki ſta ſe jutrajno ſonze ino ròſa po njemu vtri- njala .

Nekaj ſhén , ktirim ſo ſe bili uni trije angeli per grobu perkasáli , je na ravnoſt v' mesto perbeshalo . Kar jih je bilo bol od ſhalosti potlážhenih , ſe bol ſlégama proti mestu ravnajo . Kadar po lepih , veſélih ſpomladánskih , od ſonza ſjutraj obſjávanih krájih tako uno pred ſeboj gredó , vſe veſéle nad angelovo besédo , kar jih Jesuf ſam ſrézha , ino veſ nebeſhka prijasnoſt jím rezhe : „ Posdravlene ! ” Še vé , od veſelja ſe vſtrahijo . Kar ſhínile , pred - nj na koljéna padle , ino nóg ſo ſe mu okljenile . Š' koljko ſveto zhaſtjó ino ſ' koljkim straham ni treba praviti ! Jesuf pa jím ljubesnivo rezhe : „ Ne bojte ſe , pojte ino mojim bra-

tam rezite; de naj v' Galiléjo gredó. Ondi me bodo she vezhkrat vidili." Ino per tih besedah je Jesus sginil.

Jesus Kristus, on vstaviz, se pa lé tudi lètu spet vfiga golo, ljubo, sveto ljubesen pokashe. Komej grob sapustivšhi je she pa lé per svojimu dobrótlivimu opravílu, de shalostne tashi ino troshta, de Ijudém solsé tare, de jim veselja pernese. Ker so shénske une mehke ino plashne, se jih ána ino jih nozhe s' naglo perkásenjo ostrashiti; pozhasi se jim da sposnati, ino prijasno po iménu jih imenuje. Tudi vuzhénzam, de si lih sapustivšim ga, pravi on she bratje; pa ljubim dušham, do groba mu svéttim, se le vender nar pervizh perkashe, nar perve jih oveseljí. Ravno tisti je she sdaj on. kdor je on bil, dokler je na semlji shivel; ravno tisti, desiravno v' nebesa povelízhan, she smiram je on. She sdaj on povrazhuje sveštobo ino ljubesen. She sdaj je on per njih, ktiri so pobítiga serza. She sdaj, ktiri se ga s' svesto ljubeseno primejo, se jim, tote nè v' meséno okó, ampak v' serza se jim rasodéva. De ga veselje! Tako v' shivo namrežh per ti sgodbi lohka zhutimo, kakšin neisrezhèno ljubesnív je Jesus tudi she sdaj v' ozhetovimu velizhastyu do naš. De ga veselje!

Nad shalvajózhimi shenami vidiemo staro resnízo poterjeno: „Veliko terpézhe Bog perpeluje v' veselje vézhe.” Koljker vézhi shalost, toljko vézhi potlej ve-

selje. Kadar shalost do verha perkipi, se sadej she veselje glasi. Zlo posledni tash ino trosht, Jesusovo telo she viditi, se je sdelo, de je dobrim shenam okraten, bres mere je bila njih shalost. Pa, glejte, oveselvajozhi angeli se jim ravno takrat perkashejo, Jesus, vmerz, stojí ravno takrat shiv spet per njih. Torej, ti ljubesniva duša, ki terpis! le verjami le verjami: Tudi tvoje terpljenje, rezzi se mu, kakor se hozhi, bo v' veselje spremeno. Verji le — ino med shalostne solse she sdaj se ti bodo vesele meshale.

Ta mila pergoda nam je lepa podoba nashiga prihodniga vida ino snida po smerti. Marija ino njene prijatlize so Jezusa s' lastnimi ozhami vmereti, krí ino vodo is njegove strani tezhi, ino ga mertviga v' grob djati vidile. Iao vender so od smerti vstavshiga Jezusa, desiravno vliga ponebeseniga, ino njegov prijasni obras ino ljubi njegov glas posnale, ino veselje so imele, ki ga noben zhloveshki jesik ne dopové; le kako lepo serze koljkor toljko ga sazhuti. Tako le bomo tudi mi svoje snanze ino prijatle vse ponebesene spet vidili, ktiri nam vmeréjo, ki jih splahnene ino parsténe h' grobu sdaj spremujemo. Siane nam bodo njih liza, sna njih glas. Preljubi sin! preljuba hzhí! vi, ki per ozhetovimu ali maternimu grobu jokate! v' to veselje pomislite, ino oterite si solse! Glejte! lozhítuv, ki jo smert napravi, le malo zhasa terpi; pa kadar se bomo

spet vidili, to bo vēzhno terpélo! Tode is ferza tudi bogabojézhi bodite ino dobri, de vam ne bo viditi se tam veselja kāf kaljil ino sramota; ampak de se bote spet viditi zhistro veselje imeli.

### 123. Shene Jesušovo vstajenje v zhenzam osnanijo, ino vojáki ga duhovnam.

Nar perva, de je Jesušov grob odpert ino prasen, slíshali smo. je bila Majdaléna Petru ino Janesu pernësla. Tako malo sta si bila tega vsvésta, ino toljka rézh se jima to sdí, de oba h' grobu tezheta, kar móreta. Janes je bil hitréjši ino je Petra pretékel, ino je bil préd per grobu. De prav v' grob pogleda, se je perpógnil: béle rjuhe ino prasni grob vidi. Strah ino nekaka sveta grossa ga obíde, ne vupa si va-nj. Peter ga mej tem dojde, ino na ravnost gre va-nj. Prasne rjuhe je vidil, ino, de jih prav premishluje, je pokléknil. Tudi Janes se sdaj v' grob perzhudi, bol na tanjko gre pogledat. Tako lepo ino skerbno so bile rjuhe sravnáne, ino ruta, s' ktiro je bil Jesušov obras odét, je bila tako lepo posebej svita, kakor ponòzhino preobléko kdo, kdor ima zhédno rad, lepo na kak kraj sravná, ino

ne rasmézhe semtertje, ino Jésus tako, obljubim, jo je fizér stravnával. Sdaj v' per vizh se je Janesu misel vternila, od smerti le vender, kakor od pohlévniga spanja, bil vtégnil Jésus vstatí. Vidil ino véral val je.

S' drugimi vuzhénzi vrèd she Janes ni vumél, kar je sveto pismo od Jésusovi ga vstajenja prerokovalo; pa, resnizo is njih sklèniti, so mu sdaj she te rjuhe dovòl. Zhiste dushe namrežh imajo vselej bol ojstro okó, ino ljubesen je bistra, de nizh ne takó. Ker pa se Janes ni prenaglovàl — ino taki tenjki sklepi se she prav depovédati ne dajo — je Janes to sladko vupanje, koljkor se vidi, she v'sé sdaj satíshal.

Sdaj gresta Peter ino Janes domú spet. Tudi drugi vuzhénzi se k' njema sberó. Povéd od prasniga groba jím je shalost ponovila. Shalostni so ino vši opárjeni. Na glas tárnajo ino jokajo, kar shene zhes prag stopejo, ktire so per grobu bile, ino angele lé vidile, ino bres pomúde v' mesto beshale. Povedo jím od svetlih angelov per prasnimu grobu, ino angela besede jím opravijo: „Vstal je, ino vidili, kakor je rekel, ga bote.” Ali vuzhénzi ne verjámejo.

Po tim se je Majdaléna perveseljila: „Gospoda sim vidila”! ino vse od kraja, ino všako Jésusovo besedo, ktiro je govoril, jím pravi ino pové. Pa she tako ko je vuzhénzam terdila, de Jésus shiví, ino de ga je s' svojimi ozhmí vidila, vuzhénzi ji lé vender ne verjámejo.

Poslednizh pride tudi she uno shén, ktire je bil Jezus po poti frézhal. Vse kma-lo ino vse v' veselju prizhajo, de so se jim angeli per grobu perkasali, de so tudi Jesu-sa vidile, s' njim govorile, ino se mu nög okljenile. Pa vse to, kakor v' spanju go-vorjeno, se sdí vuzhénzam, ino niso verjéli. Tode pa tudi shalostni ino bres trošhta ostanejo.

De bi bili preverjétni Jezusovi vuzhénzi, tega, ví vidite, jim ne moremo ozhitati. Silo veliko je bilo opraviti, préden so vérovali. Tode njih nejevéra ni bila is hudobniga, terdovrátniga serza. Veselje, vite: Jezus je shiv! je bilo vse preveliko ino prenaglo, de bi bilo moglo per ti pri-zhi vse va-nje. Pa njih nejevéra našho vé-ro poterdi. Oni, ki so potlej v'to, de Jezus shiví! sami vmerli, se niso slepiti dali. Sad she le sprizhkov je bila njih véra, de nikolj she gotóvshih, ino ozhitnishih.

Tudi she duhóvshini sdaj je is boshje naklómbe Jezusovo vstajénje osnánen, ino to po gospóškino. Is gospóškiniga povélja Jezusov grob várovavši vojaki so zamrezh od strahú spet nakviško skoléhsli, v' mesto pridejo. Shè merlizh je od strahú is njih gledal, vši blédi ino sgubljeni povedó duhóvshini ino starashínam, kaj se je sgodilo. Duhovni ino starashíni se prezej sberó, ino se, kaj storiti, posvetujejo. Sklep je bil, de so vojákam veliko dnarjov dali; rezhejo jim: „Med ljudí govoríte: njegovi vuzhénzi so prishli po nozhi, mi smo spali, ino so

Jesusovo teló vkradili." Vojakam ni bila nizh kaj ta všhézh. Bali so se, zhe sami od sebe kaj taziga rekó, de jih bo rimski poglavár po vojskinih pravízah. Vojáka namrežh na strashi saspávshiga so vojskine pravize per Rimlanih k' smerti obsojvále. Pa duhovni jím rezhejo: „Nikar ne skerbité. Tudi své nsj deshele poglavár, vše bomo s' njim poravnali, de se vam nizh ne sgodí." Vojáki tedaj so dnar vséli, ino, kakor jih je duhovshina podvuzhila, so povsód govorili.

Révna lash je to, jelíte? ino, kakor préd vsaki lshi, se je tudi ti lshi, de je lash, she na zhélú bralo. Sakaj, kako hozhe neki kdo kaj prízhati, kar se je, kadar je spal, sgondilo? Ino pa kako neki bi bili vuzhénzi mogli toljki kamen odvalovati, ropotáti ino med vojákmi hodíti, ino vojakov pa nizher nizh zhutiti, tudi per grobu ref naj bi bili spali? Per všimu timu so Jésusu nevdáni ljudje s' veseljam sa to lash prijeli, ino jo povsód rasnashali, tako, de je bila vše prék med Jude satrósená.

Do danashniga dné imajo she smiraj vši tisti, ktiri so per resnízi nejevérni, nesfrezho, de lshí prerádi verjamejo.

## 124. Jésuf se k'dvéma v' Emaj hodíjózhima vuzhénzama perdrushi.

Ravno tisti dan, ktiriga je bil Jésuf od smerti vstal, sta vuzhénzov dva v' Emajski

terg shla, nekako poltreto uro dalje od Jerusalemskiga mesta. Odkler je bil Jezus mertev, sta bila shalostna. Nizh vezh, ino pa lohka si to mislimo! jima ni bilo v' mestu prebiti, ktiro je tako gerdó bilo, de je Jezusa v'morilo, ino v' ktirimu se ni nobeta lepa beseda vèzh od Jezusa smela pregovoriti. Nad lepoto boshje spomladi, ino s' prijasnimi pogovori se prevedrujeta. Pa vse saštonj! Pogovori jih she lé bol pobijejo, ino vseskosi, obljudim, jima solse v'ozhi perigrájo. Vedro spomladansko nebó se jima zherno, ino kraj ves v'zvétju — joj, ni dolgo, kar je Jezus tód hodil! — se jima pust ino shalosten déla.

Uno shalostno gresta pred sabo, od Jezusa, ino kar se je s' Jesušam sgodilo, od drugiga ne govorita, prijasno si svoje bolezne ino misli toshita, eden drugiga toláshita, kar je Jezus, tote v' nesnani postavi, na enkrat med njima, ino s' njima gre pot. Oba je zhudo lepiga, zhaſtitliviga popotnika, posdravita ga, premishlujeta ga.

On, tudi v' ptuji postavi se ni dalo nje-govo ljubesnivo ferze skriti, jih ves prijasen ino mil ogovori: „Kakshine pogovore imata med seboj? ino sakaj sta tako shalostna?“

Eden nju dveh, Kleofa po imenu, je odgovoril: „Kaj si tí sam ptujiz v' Jerusalemu, de ne vesh, kar se je te dni v' nju sgodilo?“

Jezus jima rezhe: „Kaj taziga?“ Onega! mu rezheta, kar se je s' Jesušam Nazareshzhanam sgodilo, ki je bil mosh preroč, ino mozhen v' besedi ino v' djanju

per Bógu ino per všemu ljudstvu — kako so ga nashi vélki duhovni ino prédzi k' smerti obšodit ino krishat oddáli. Mí pa smo si vupanje délali, de bo Israel odréshil. Ino pa, kar je memo vfiga drugiga — dansi je she tretji dan, kar se je vše to sgo-dilo."

Nekaj shén sizér, sta she djala, ki so njegove vuzhénke bile, naš niso malo ostrashile, ino v' zhudo perpravile. She pred dnévam so svunaj per njegovimu grobu bile, pa niso njegoviga telefa nashle. Prishle ino pravile so, de so se jim angeli perkasali, ter rekli jím: „De shiví!“ Nektiri nashih so per ti prizhi do groba shli, ino res prasniga, kakor so shene pravile, so najdli. Pa njega samiga lé niso vidili!“ Kar vuzhénza létu perpovdujeta, je vše, kar sta védla. Vezh, préden sta is Jerusalema shla, jima ni bilo snániga.

Jesús jima rezhe: „De vaji nespámetnika! de sta toljko kešniga serza verjéti, kar so preroki prerokovali! Ni shlo, kalj, Kristusu vfiga tega terpéti, ino takimu iti v' svoje velizhástvo?“ Ino sdaj sazhne per Mosesu, ino je vše preroke prehódil; ino vše mesta svetiga pisma, v' ktirih je bilo od njega govorjénje, jima raslagá.

Mej tim so bliso terga prishli, ki sta bila va-nj napravlena; pa Jesú se dalej ravná. Le toljko sta va-nj tishála: „Te profiva! ostani sej per nama! vezherí se she, ino dan se je nagnil.“ Ino Jesú je k' njima savíl.

Sa miso je sédil. Vuzhénza okolj nje-  
ga. Vše bogastvo, obljudim, svoje bájtize  
sta pred-nj snosila. She jima je sdaj shaloš  
odlègla, ki sta je toljko prebíla! She je bi-  
lo to vesél vezher sa - nja po dnéh toljke brit-  
kósti! Kakor lepa spomlad, takó je bilo vedrú  
njuno serze, mirno, kakor tihe vezhéra.  
Terdna, ker véšta, de spet shiví, de she  
nikolj nè tako, je bila njuna véra v' Jesusa.  
Ino toljkanj bol je njuna ljubesen do Jesusa  
goréla, ker sta sdaj spreglédala, de je Jesus  
lé is ljubesni vmerel. Srézhe, vstavshiga  
viditi, si komej misliti vupata. Pa veselje  
veselja jih je she le zhakalo. Kadar so tako  
uno per misi sedéli, vsame Jesus kruh v'  
róke, ino je molil nad njim, ino ga preló-  
mi, ino jima ga podá. Jesus kruh podati,  
ino njema se ozhí odpréti, je bilo vše kmalo,  
sposnala sta ga. Per ti prizhi se jima ljub-  
esnívi njegov obras pokashe, ino kakor bi  
se jima bile nebésa cdperle, nizh drugázh  
jima ni. Pa, kakor bi trénil, ravno tisti-  
krat sgine tudi Jesus spred nju.

Bersh ko je mogla od zhuda ino ve-  
selja is njú beseda, rezhetra eden drugimu:  
„Ni serze v' nama gorélo, kadar je po póti  
s'nama govoril, ino nama sveto pismo r-  
skladal?“ Na naglim gresta is sa-mise, ino,  
tako pòsno ko je bilo, natvégama nasaj  
v'Jerusalem jo vdaritá, to veselje tudi dru-  
gim vuzhénzam gresta povédat.

Apostelne ino tudi drugih vuzhénzov  
najdeta vkup. Tudi ti so mej tim zhasam  
od Jesusoviga vstajènja po drugi strani spec

svédili. Jezus, on ljubesnivi prijatel spokérnih greshnikov, se je bil, de ga potoláši, Petru perkusal, ktiriga je nesvestòba v' Jesusa toljkaj boléla. Torej, she od délezha jima djali: „Gospod je res vstal, ino se Simonu perkusal!“ Ino tudi onadva povésta, kako se je bil k'njema Jezus med potjo perdrushil, ino kako sta ga per kruhu bila sposnala.

Ljubi moji! tudi s' to lè milo pergodbo ie od smerti vstavši Jezus Kristus pokásati she tukaj na semlji hotel, kdo nam bo on v' nebesih. On, v sìgavé d, ktiri je ta dva vuzhénza po poti v' Emaj, préden je k'njema prishel, she vidil, ino njune pogovore slíshal, ino v' nju shalostne serza glédal — vidi, kjer kolj smo, tudi naš, ino slíshi naše pogovore, ino vse naše she take skrivne misli on vé. On, per njema bivši, de si ga nista posnala, je vedno tudi per naš, de si ga ne vidimo. Kjer sta dva v' njegovimu iménu sbrana, je on v' srédi med njima. On, zhigar ljubesen ves svet okljéne, ki se je tih dveh mósh tako prijasno vsmilil, ki jih je ponebésen, taki kakoršin je v' nebesih sdaj, odshálit ino obveséljit zlo v' njuno vbogo kózho prishel — tudi naš ljubi on, ino, veselje dajati, ino ljudém shalost obrísati, vezhiga veselja on she sdaj nima. Shè taki tih sdihlej ga gjine, ino vsaka našha solsa, tako rekózh, mu na serze káne. On, ki vse ravná, ino ki jima je vum svetiga pisma odkljénil, ino serza vnel, on nam she sdaj

s' svojim duham v' serze govorí, ino kdor resníze jishe, she sdaj mu jo rasodéva. On, vših povrazhník, ki je vezhérjo s' takim neisrezhénim veseljam povernil, ktiro sta ta dva vuzhénza menila, de jo ptujzu dasta, she sdaj, ino pa tukaj na semlji she povrazhuje on nebeshko veselje dobrim ljudém. She sdaj, kar ptujzu ali réveshu storimò, per njemu toljko veljá, kakor bi bili njemu to storili, ino tukaj ali tam ravno tako berhko, ino vse to s' ravno toljkim veseljam nam bo povernil. Jezus Kristus je ino bo smiram tisti. Kar je on o svoji ponishbi na semlji, ino po vstajenju tiste dní lé nektirim bil na semlji, to je on sa vse sdaj v'nebésih.

Nad dóbri ma vuzhénzama, ki jima je toljko dal veselja, nam Jezus Kristus kashe, kákshini de mí bodimo, ino deleshni bomo enake srézhe. Dobra, sveta volja je bila v' njema. Njuno serze se ni dnárjov, zhasti, ino sláft prijemálo, kaj boljsniga sta jiskála. Zhloveshko odreshéne, boshje kraljestvo, jima je zhes vse bilo. Per svetimu písmu imata veselje, ga raslagati slíshati, je obéma serze poskakovalo. Polna ljubesni sta bila v' Jésusa. Od njega, od nobene rezhí raji ne govoritá, nobene raji ne posluhbata, le on je obéma per serzu. Vsa njuna shalost je, de sta ga sgu-bila, ino, de ga najdeta, nju nar vézhi veselje. Polno ljubesni je v' njema do ljudí. Polno ljubesni eden do drugiga, polno ljubesni do sovuzhénzov, ktirim

k' ljubu skorej tri ure dèlezh po nozhi grešta; polno ljubesni do nesnánza, ki sta, Jesusa gosté menila, de ga gostitá. Globoko v' serzu jima je bila Jesusa beseda: „Ljubite se med seboj.“ Pa tudi Jesufova beseda: „Rasodél, kdor mene ljubi ino mojo besedo dershí, se mu bom,“ se je lepo nad njima spolnila.

Poslednjih nam Jesus she pokashe, kakšin lep konez vfiga terpljenja je sadnjizh. Nam ino njema da isgled nad seboj, de terpljenje sadnjizh k' veselju perpelá. Jesus jima je to is Mosefovih búkuv ino is prerókov sprizhal. Osrimo tudi mi se nekoljko va-nje! Abraham po strafnih boležínah, svojiga preljubiga sinú na germádi viditi, je bil ozhe zeliga svojiga véniga naróda. Joshefa je skosi vodnák ino skosi jézho Bog na kraljév sédesh pelal, ino njegóvzam ino naródu njegovimu ga dobrótnika dal. Mosef se je mogel kraljevemu dvoru ino vsim lepotam ino vsimu veselju kraljeviga dvora odgovédati, ino vbéshen se klátiti, préden je bil Israelski vajvoda ino sakonodaj. David se je mogel léta ino léta po divjih samotah potikati, nobene ure si ni bil shivlénja všest, potlej je bil she le toljki kralj ino boshji péviz. Daniel je bil v' levdák vershen, ino njegovi trije prijatli v' plavsh, potlej she le so bili praviga Boga korenáshki osnanovávzi. Jonata je shrélo zlo morske poshásti poshérlo, trí dní, tako rekózh, je shiv v' njemu pokopán — de potlej veliko kraljévo

město h' pokori ino k' spreoberněnu perpelá. Vše té, ino s'he toljko drujih ino drujih je terplénje svůrilo, ino njih terplénje je bilo drugim frezha ino dobrata. Pa, de nihzher tako, je bil Jesus Kristus poníshan, do krišna ino groba, de je bil, kar zhlovek, takó s' terplénjam dopónnen, de je bil zhes vše povsdiňen, ino de je všiga svetá odřeſhenník od greha, réve ino smerti. Hvalešni vekomaj mu bodimo, de je k' našimu sveřizhanju te terpljenja na-se vsél. Tode tudi terpímo s' njím, de bomo s' njím poveližhani. Drujiga pota jishe k' svelizhanjo, kdor nozhe terpěti, nè tistiga, po ktirimu so Jesus ino vši dôbri ino svéti ljudje v' nebesa shli.

## 125. Jesus se apostelnam perkashe.

Svezher ravno tisto neděljo, ki je od smerti vstal, se Jesus tudi s'he apostelnam rasodéne. Vklùp so bili svežher. S'he pòsno je bilo. Od strahú pred Judmi so vše vrata v' hisho, ki so v' njej bili, saklijeníli ino sa-pháli. Per misi so s'he, ino pogovártjajo se, kar so zhes dan od Jesusoviga vstajěnja fliſbali. Nekoljko jih s'he smiraj ni moglo verjéti, kar na enkrat Jesus per njih sloví v' obédnizi, rezhe jim: „Mir vam!“

Ne da lohka se strah popisati, ki je v' njé vdaril. Bres savéda so ſkorej. Kaj, zlo misli jim hodijo, de bi njegov duh biti vtégnil. Pa ſej ſi lohka mislimo, kakó bi

nam bilo, ako bi nam kak prijatel vmerel, mi pa bi svezher okolj mise sedeli, ki je sam bil toljkrat sa njó, ino on ljubi, objekováni prijatel bi na enkrat med nas v' hišo stopil!

Pa Jesus je ljubesnivo ino prijasno rekel, s' ljubim le njemu lastnim glasam: „Zhimú se toljkani vstráshite, vi ljubi? Kako vam morejo take misli hoditi? Ne bójte se nè. Jes sim — jes Jesus, ki sim bil krishan sa vas. Moje roke ino noge poglejte. Sej nad timi ránami sposnajte, de sim jes.“ Ino roke ino noge, ino svojo stran jih pokashe, rekózh: „Potipajte ino poglejte sej prav! Duh vender nima nè mesá nè kosti, ki jih mene imeti vidite.“

Ali od veselja vuzhénzi she ne morejo verjéti, od zhuda si ne morejo kaj. Ker se vnikajo ino vnikajo, jih Jesus rezhe: „Ali imate kaj jésti?“ Ino pezhène ribe, ino satú so pred nj postavili. Vsame, je, ino, kar ostane, jih nasaj da. Per prijasnosti po domazhe, ki ga med seboj jésti, kakor druge krati, vidijo, jih je she le strah miníl, neisreženo so veseli, svojiga Gospoda spet shiviga viditi.

Sdaj jih Jesus njih nejevéro, ino ter dovrátnost oponosi, de tistim, ktiri so ga vštavshiga vidili, niso hotli verjéti. Ino vum svetiga pisma jih odprè, ino potlej jih rezhe: „Prav to vèdno sim vam pravil, dokler sim per vas bil, de se more vše nad mano spolniti, kar je v' Mosesovih bukvah, v' prerokih ino psalmih od mene pisanih.

Tako je pisano, ino tako je mogel Kristus terpeti, ino tretji dan od smerti vstati. Iao zdaj pa se more v' njegovimu imenu pokora ino odpusbanje grehov osnáni, nar pred Jerusalemzhánam, ino potlej všim posém-liskim naródam. Ví pa boste prizhe vfiga tega."

Préden se je od njih lózhil, jím s'he enkrat rezhe: „Mir vam: kakor je ozhe mene poslal, tudi jes vas poshlem.” To rékevshi je va-nje dihnil, ino jím rezhe: „Prejmíte svetiga Duhá. Ktirim grehe odpuštite, so jím odpus'hèni, ino ktirim jih sadershité, so jím sadersháni.” Ino potlej je spred njih sginil.

Ljubi moji! Jésus Kristus, ki je od smerti vstavšhi v' vuzhénze tukaj díhnil, nam s' tim snámenjam pervizh na snanje da, kaj se is njegoviga vstajénja vuzhimo. Bog namrežh je perviga zhloveka po svoji podobi vstvaril; to lepo podobo v' zhloveku je bil greh skásil; boshji Duh od njega je bil sginil; smerti ino pogublénju je bil v' krémplih zhlovek. Jésus Kristus je hotel zhloveka vfiga prestvariti; gréh sbríssavšhi ga spet v' boshjo zhisto podobo prenoviti; svojiga Duhá mu dati; ino tako ga sa vezhno shivlénje iso svelizhanje per-praviti. Jésusovo vstajénje je bilo tega Prestvarjénja ozhitni perkásik. Kakor je tedaj Bog, perviga zhloveka vstárraje, va-nj dihoil, v' snamenje, de naj boshji Duh v' njemu bo, tudi Jésus v' svoje vuzhénze dihne, ino snámenje jím da, de morejo, ta-

ko rekózh, vši prestvárjeni biti, de ne smé nobeda rézh is ojih persöpsti, kti rá ni po njegovimu duhu, de se nikar sápize greha ne smé v' njih vezh samájati, amoak s' njegovim duham navdáni, ino s' njim vred eniga duha ino eniga shivlènja morejo biti.

Jesús Kristus je tukaj drugizh védno ozhibhvalo napovedal, ki ga je postavil, de bodo ljudje po ujemu od grehov ozhibhvaní, v' boshjo podobo prenovlani ino vezhaiga shivlenja vdeléshvani. Pokora, spreobernénje spazheniga vuma ino serza je sazhétik bilo ino bo svelizhanja, sazhetik prenovlene boshje podobe, sazhetik vezhninga shivlenja. Jesúš torej, dokler je na semlji bil, je greshnike h' pokori perganjal, ino spokorjénim grehe odpushal. „Pokoro delajte,” ē tim je svoj navuk sazhél, ino s' odvéso spokórniha greshnika je ozhib satínil. Sdaj po od smerti vstajenju, ki je she v' boljshimu shivlénju, ki je she na uni strani gròba, ino de svet she sapusha, je to svoje opravilo v'svoje vuzhénze prenésel. Oni, njegovi naméstniki bodo po sih mál h' pokori opominjali. Oni, njegovi oblástniki bodo v' njegovimu iménu grehe odpushali. Tode, kakor pravi njegovi naméstniki, bodo mogli s' ljudmi ravnati; nikomur ne bodo smeli grehov odpushati, kdor v'svojih grehih ostane, ino to toliko boshjo naprávo, se grehov odpraviti, sanemári. Sakaj tazih ljudí grehi ostanejo k' sodnimu dnevu sadershaní.

She gre od imenitnosti nedélje kaj povédati. Ta dan je Jésus od smerti vstal, ino se je vuzhénzam perkasal. Ta dan torej je bil svet svet dan sa-nje. Kakor do sih mál sebóto v' spomín vpervizhine stvarítve, so po sih mál nedéljo v' spomín vdrúgizhine stvarítve, v' spomín zhlovéka v' boshjo podobo prenovleniga, ino v' spomín vezhniga shivlenja prasnovali, zhesar je Jésusovo vstajanje toljkánj lepi porok. Bog obvári tedaj tega dné od tédna, gospodov dan je, s' postopanjem ino s' hudimi déli prelováti, de morbiti nobeniga drujiga nè tako. Vsaka nedelja bodi tudi sa naš našhe nevmerjózhnosti prasnik. Dusho v'dobrih delih vterjat ga obernímo.

## 126. Jésus ino Tomáš.

Eniga apostelnov, Tomasha, ni bilo sraven, kadar se je Jésus vuzhénzam perkasal. Veseli tedaj, bersh ko ga vidijo, so mu djali: „Gospoda smo vidili.” Ino vse od kraja do kraja mu pravijo. Pa Tomashu to ne gré v'misel. Na ravnost rezhe: „Dokler snámenja shéblov v' njegovih rokah ne vidim, ino persta v' ljuknjo shéblov, ino roke v' njegovo stran ne vtáknem, ne verjamem.”

Osem dní potlej so bili vuzhénzi spet v'hishi, v'ktiro so se s. hajali. Tomash je bil sraven, kar Jésus va-njo stopi, desu-

ravno so bile duri saperte; na enkrat je bil v' sredi med njimi, rezhe jim: „Mit vam!”

Potlej se v' Tomasha oberne, ino mu rezhe: „Tomash! poglej mojih rók, ino polòshi perste va-nje! Daj roko, ino dèni jo v' mojo stran, ino ne bodi nejevérn, temozh vérn.”

Tomash se Jésusu k' nogam sžhéne. Ostermel je, samákne se. Kar roke po konzu je vsdignil, ino te lè besede, drugija ni is njega: „Moj gospod! ino moji Bog!”

Jesuf mu rezhe: „Ker si me vidil, vérjesh, Tomash! Srezhni pa tisti, ktiri ne vidijo, ino vender vérjejo.”

Ta lepi perstavik, ki ga Jésuf perstaví, ga je nam perstavil.

Kaj pak de, zhlovek bi ménil, le kak-shino drobtíno zhaza Jésusa po Tomashovo viditi naj bi zhlovek imel srezho, ino vse svoje shivlenje bi dovol imel! Vsi súmi ali zvibli bi na vselej odletéli, v' dóbrimu vterjeni, od budiga bi bili obvárvani, ino obilno pokója bi bilo v' terplenju. Ali, ker pa je taka, ne vidimo ga Jésusa, pa je! nam drugiga ne ostane, kakor de tistim verjáme-mo, ktiri so ga vidili, ktiri so njegove roke ino noge tipali, kaj! — ino to je sej vse, kar se da rézhi — ktiri so perste v' njegovih rók ino nòg ráne, ino roko v' njegovo stran vtikalj; ktiri so to vse svoje shivlenje po zelimu svetu sprizhováli, desiravno niso drugiga dobízhka imeli od tega, kakor preganjanje ino smert. Ino taki so sej vrédni,

de se jím verjáme. Ta véra, zhe je lé shi-va, naš she na semlji svelizhuje, de Tomasha ni bol, ki je Jesufu vstavzu v'pone-běseni obras gledal. S' Tomasham vrèd tudi mí boomo potlej nad Jesusam vidili svojiga Gospoda ino svojiga Boga!

## 127. Jesuf se svojim vuzhénzam per galiléjskimu jéseru perkashe.

Enajstéro vuzhénzov je is Jerusalema na Galiléjsko se vernílo, ino so bili spet na svojimu dòmu. Néki vézher so bili ravní Peter, Janes, Jakop, Tomash, Nata-nael, ino she dva druga vuzhénza v kùp. Peter jím rezhe: „Ribe grem lovit.” Dru-gi pravijo: „Tudi mí gremo s' tebój. K' je-séru gredó, ino so v' zholt postopáli, pa nizh vso nozh ne vjámejo.

She sarja se je napózhila ino prijasno se v' jeseru vtrínja, kar je Jesuf na enkrat na brégu. Pa vuzhénzi ga niso posnali. Kàk popótnik ti bo, bersh ko nè, so me-níli. Jesuf jih saklizhe: „Déteta! se ne da nizh jésti dobiti per vas?” Mu odgovoré: „Nizh nè, nizh nismo vjéli.” Jesuf jím rezhe: „Le na désno stran zholtina mrésho pomezhíte, ino vjéli bote.” Mrésho potopíli so, ino od prerib jo vezh islézhi ne morejo.

Janes, ki je Jesufovo shego nar bol posnal, se v' Petra saveseljí: „Gospod je!” Peter besedo: „Gospod je!” slíshati, je ur-

no suknjo perpášal, rasobléžhen je bil nam-rezh, ino kar v' vodo puhne ino k' brégu plava, de bo préd per Jesušu. Drugi vu-zhénzi se pozhasí sa njim v' zhlonu pelájo, ino so teshkó mrésho pod vodo sa seboj vlékli.

Na suho stopívši vidijo sherjávze per-pravlene, ino ribo na-nj, ino kruha sra-van. Jesuš jim rezhe: „She ríb pernesíte, ki ste jih sdaj vjéli.“ Peter gre urno v' zhlon, ino mrésho na suho slézhi pomaga. Sto, tri ino pedesét velikih ríb je bilo v'nji. Desiravno so bile ríbe toljke, de imajo komej v' mréshi prostor, se vender ni mresha pretergala, kar se je slasti skúshe-nim ribzham velik zhudesh moglo sdéti.

Ribe is mréshe pobravšim, kadar se jih je bilo nekaj spéklo, rezhe Jesuš: „Bal-te, ino jázte!“ Okolj sherjávze posédejo. Tudi Jesuš perstópi. Kakor druge krati vezhkrat v' svojimu shivlenju, je narpréj kruh prijél, ino jim ga rasdá, ino potlej tudi ríbe. Vsi na tihama veséli sedé per timu lè po domázhe prijasnímu kofilu. Ta-ko uno pozhasí se jim je sposnáti dal, de ga ni nikomur tréba vprašbati, kdo de je. Vsi ga posnajo, de je Jesuš.

Po jádi je Jesuš Simonu Petru djal: „Tí, Jonov Simon! ali me ljubish bol od tih lè?“ Peter odgovorí: „Te, te, Gos-pod! Sej věsh, de te ljubim.“ Jesuš mu rezhe: „Pási moje jagneta!“

Jesuš je v' drugizh djal: „Tí, Jonov Simon! ali me ljubish?“ Peter je po po-

prejšino odgovoril: „Te, te, Gospod! Sej vesh, de te ljubim.“ Jezus mu rezhe: „Pasi moje jagneta!“

Jezus je Petra v' tretjizh vprašhal: „Ti, Jonov Šimon! ali me ljubиш?“ Petru se je vsháljilo, de ga v' tretjizh prasha, rezhe mu: „Gospod! vše věsh, tí věsh, de te ljubim.“ Ino Jezus konzha po poprejšino: „Pási moje ovze!“

Ino, gotovo, gotovo ti povém, je perstavil: „Dokler si mlaji bil, si se sam opasoval, ino si shel, kamor si hotel. Kadar pa boš star, boš roke mogel raspéti, ino kdo drugi te bo opásal, ino popelá te, kamor ne boš hotel.“ To je Jezus rekel, de mu pové, ſ' kakšino smertjo bo Peter Bogu h' zhasti nekadaj shivlenje konzhal.

Ljubi moji! ſ' to lepo povédjo nam Jezus sosebno pokashe, de je tudi potlej, odklér je od smerti vſtal, ino tudi v' nebesih perozhetu, on ſhe smiraj ravno tisti ljubesni prijatel vſih res spokórnih greshnikov.

Jezus je veſ z hista ljubesen do spokórnih greshnikov. Š' milostjo ino prijašnostjo je per prijasni jédi tukaj Petru Jezusa trikrat satajívšimu greh odpustil, ker se ga je kasal. Nikar bítve mu ga ne oponosi. Trikrat ga vprášha, ino ga njegoviga greha tako milo ino lepo opomni, de mu ga ſ' besedo ſhe y' misel ne vsame. ſhe svojo zhédo, ki pojde skorej od njé, je Petru v' sosebno ſkerb dal, nō lé ſpet med

*Tréti ino zhet. del.*

K

vuzhénze ga vsél. Ino Peter se mu je bil vender, tako rekózh, trikrat odperségel!

Jesuf hozhe od greshnika ljubesen, drugiga nè. Zhe ga le is serza spet greshnik ljubi, potlej je vse dobro. Taka ljubesen da zhloveku, de se grehov popolnama kslá. Le Petra poglejmo! Ves mile shalosti je poln, de ni Jezusa, vse ljubesni vrédniga, dosti ljubil. Ta ljubesen vse greshnikove misli prenaredí, ino sa všako perlóshnost ga prijéti shène, de greh poprávi. Jezusa, ki ga je bil trikrat satajil, Peter s' vezeljam sdaj tudi trikrat sposná. Ta ljubesen da mozhí dovolj v' zhloveka, de shivlenje poboljšha, de savolo döbriga vše preterpí ino premaga, she smert. Peter, ki je bil le nektire drobtíne zhasa Jezusu nesvét, mu sdaj vše zhas svojiga shivlenja sveštòbo dershí. Jezusa pred is strabú satajívšhi se ne bojí sdaj is ljubesni do njega nè okov nè jézhe, ino rad posréj is ljubesni do njega je vmerel. Prava ljubesen do Jezusa je studéniz všiga döbriga.

Tudi mí tedaj Boga v' Jezusu ljubímo is zeliga serza — ino dovolj je!

128. Jesuf se na gori na Galilejskemu petsto vuzhénzam na enkrat perkashe.

Jesuf Kristus je bil enajstérim aposteljnam ino drugim vuzhénzam na néki hrib na Galilejskemu iti vkasal, de bo per mirulohka v' timu samòtnimu kraju s' njimi govoril; de je res od smerti vstal, jih ondi vse hozhe preprizhati. Enajst apostelnov torej je na ta hrib shlo, ino nad pétsto vuzhénzov se je na nj sbral, de Jezusa zhakajo. Priti ga viditi, so na obras padli, ino ga molijo. Pa nektiri vmeš so she le fúmili ali zviblali. Jesuf torej gre bliszej njih, ino je govoril s' njimi, ino tudi oni vérjejo.

Ino potlej, vse she, de je boshji sin, tako s' svojim vstajenjam preprízhavši, je v' srédo med sberálshe Jesuf stopil. Vse je bilo v' veselju, vse je molilo. Vsih ozhl so bile v' njemu. Sadnizh vézhi dél vidijo na semlji sdaj njegovo obližhje. Dan, de pojde v' nebesa, je bil bliso. Torej, on, od Boga oblastník, je sdaj she s' veliko mogóznoščjo vuzhénzam povelje dal, ljudi namést njega vuzhití, ino obljubil jim je svojo védno pomózh, ino tako je sa vse ljudi vuzheníshťvo boshje postavil, de bo do konza svetá.

„Vsa oblast mi je dana v' nebésih ino na semlji! jím pravi. Pojte tedaj po všemu svetu, ino osnanujte evangelj vli stvari. Vuzhíte vše narode, ino kershujte jih v' iménu ozhetu, sinú, ino svetiga Duhá — ino napelujte jih vše dershati, kar kolj sim vam rekel.“

„Kdor vérje, ino je kershen, bo svežhan. Kdor pa ne vérje, bo pogublén.“

„Snamenja pa, ktire sa vervajózhimi pojdejo, bodo té lè: V' mojimu iménu bodo hudízhe isganjali, nove jesíke govorili, kazhe prijemáli, ino zhe kaj strupéniga pi-jejo, jím ne bo shkódovalo, na bolníke bodo roke pokladali, ino osdravili bodo.“

„Ino glejte, je šhe Jezus djal, jest sim per vas vše dní do konza svetá.“

Tako lè je Jezus ves obséshik svojiga vuka, tako rekózh, v' tri besede povsel. Poglavitni vuk njegoviga vuka je véra v' trójini ga Boga — véra v' Ozheta, vše stvárivíshiga, kar je; ki se nam je v' Kristusu nefkonzhno ljubesen raso-dél — véra v' njegoviga ljudí odreshívshiga sinú, ki mu je ozhe oblást nebés ino semlje isrózhil — véra v' vše ljudí rasfvetlavajózhiga, oshivljajózhiga, posvezhvajózhiga svetiga Duha.

Vsi ljudjé, hozhe Jezus, de bodo v' otroke eniga ozhetu v' nebésih prekersheni, ktiri njegov evangelj na-se vsamejo; ino v' perdoblénze eniga gospoda

Jesusa Kristusa, ino v' templene eniga svetiga Duha, prebivávza v' vših zhistih dušah. Ino pa ſhe vezh: Vſi uaródi na ſemli, ljudjé vših zhasov ino kraje, bo- do, hozhe Jeſuſ, ena boshja dershína, eno boshje kraljéſtvo ino en boshji tempel. Kaj ſe da perſerzhniſhiga miſlići?

To smo tudi mi, ljubi moji! zhe věr- jemo ino pa zhe smo kerſheni, ino pa zhe vše dershimò — ino to naſ Jeſuſ perganja ino perganja — kar je Jeſuſ dershati vka- sal.

## 129. Jeſuſov vnebohòd.

Tako, vite! ſe je Jeſuſ apostelnam ino vuzhénzam s' mnogimi perkásnimi ino raso- dévki po ſvojimu terplenju ino po ſvoji ſmerti ſhaviga sposnavati dal. Shtirideset dni je bil per njih, ino je s' njimi jédel, ino ſe s' njimi od boshjiga kraljéſtva pogovarjal.

Kadar ſo ſe bínkuſhti bliſhale, de ſo bili apostelní ſhe v' Jerusalemu vkup, pri- de Jeſuſ posležnih med-nje, ino povelje jim da, nè hoditi is Jerusalenskiga mesta, ampak zhakajo naj, dokler ſe obljuba ne ſpolni, ktiro ſo is njegovih laſtnih vust ſliſhali.

„Vite, je djal, obljuvik od ozheta obljuhlen vam bom poſlal. Torej v' mestu oſtaníte, dokler ne boſte s' možhjo is

od - sgòrej obdáni. Janes je lé s' vodo keršoval, ví pa bote v' nekterih dnéh s' svetim Duhom keršheni. Ino kadar tedaj sveti Duh v' vas pride, bote mozh doségli, de me bote prizbali v' Jerusalemu, ino po všimu Judejskimu ino Samaríshkimu, ino do sadnih krajov semljé. ”

To isgovorívshi jih seboj Jezus v' Be- tanjo pelá, ino na oljsko goró gre s' njimi. Ljubesnívo jih pogléda na njej, ino roké nad njimi rasprostòril ino molil je nad njimi. Ino blagoslòvi jih, ino vprizho vših je proti nebésam povsdignen. Víši ino víši plava nakvíshko. Poslednizh pride svetel oblak, boshjiga velizhaſtva ogrinálo, ino ga njih ozhém vtégne. V' nebesa je vsét, na boshjo desnizo je sédel. Bog se mu je, tako rekózh, na svojimu sédeshu od- mäknil, ino mu je gospodarstvo nebés ino semlje dal.

Le toljko so vuzhénzi sa njím, sa idizam v'nebésa, gledali, kar dva angela v'bélih oblahšílih na enkrat per njih stojtà, ino rezheta jim: „ Moshje Galiléjzhane ! kaj stojtè ino v'nebó gledate ? Ta Jezus , ki je sdaj od vas v'nebésa vsét, bo nekadaj, kakor ste ga v'nebésa iti vidili, spet prisnel. ” Kar na obras so popadali, ino molijo. Potlej se veséli is oljske goré v' Jerusalém nasaj vernejo, ino všaki dan so v'tem pelnu , ino Boga v' njemu hvalijo ino zhaſté.

Tako lepo lè, vite ! je Jezus svoj opravik opravil, zhigar shivlenje na semlji je bilo gola dobrodélnošt. Tako ljubesnívo ino milo, tako po boshje se je od vuzhénzov lózhil !

Ljubi moji ! Jezusov vnebohòd je lep sprízhik — ni ga lepshiga ino perferznišhiga ! — de so nebësa. Jezusov prijasni odhòd spred vuzhénzov v' nebësa nam ozhitno pokashe, de je tistu gori lè nash dóm ! de je Jezus sdaj v' nebësih ravnno taki mili ino dobrótni nash prijatel, kakoršin je bil vuzhénzov per odhodu ; de vši, ktiri po njegovo na semlji dobro storé ino húdo terpé, tudi enkrat v' nebësa pridejo, ino nebeshko zhaſt v' njih doséshejo. Ne tvésimo se torej toljkaj na semljo, v' nebó srazhájmo ozhi : v' nebesih je namrežh nash dom !

Jezusov vnebohòd je tudi she snamenje ino pòrok njegoviga vdrugzhiniga prihoda. Kakor je bil v' nebësa vsét, bo nekadaj tudi spet na semljo prishel. Nikolj ne posabímo te angelove besede ! Malo jih ga je v' nebesa iti vidilo ; pa vši — tudi mí ! — ga bomo v' oblakih na nebu zhaſtitliviga priti vidili. Torej tako shivimo, ljubi moji ! de bomo veseli lohka njegoviga vdružhniga prihoda !

## 130. Prihòd svetiga Duhá.

Med tim se binkushtini dan napózhi, ki se je v' spomín na Sinaju dane postave obhajal. Vsih dvanajst apostelnov, ki so bili namest Judesha mej tim Matijata isvoljili, je bilo v' sgornizi sbranih, v' ktiri so vezhi dél bili. Tudi Marija, Jesušova mati, ino nad sto vuzhénzov ino vuzhénk je bilo srazen. Vsi eniga duhá so bili, ino ne nave lízhajo se prosliti ino moliti, kar se na enkrat shum, kakor bi bil vihár, na nebu vsdigne, ino je v' hisho pervershal, ino vso napólnil. Ognjéne pljaména, jesíkam podobne, se po sgornizi perkashejo, raste nejo, ino jím po glavah obtizhé; na všaziga glavi je bilo pljame. Vsi sdaj so bili svetiga Duha polni; ino kakor je sveti Duh v' koga dal, so rasne ali mnoge jesike govorili, ino na glas boshje toljke déla povsdigováli.

V' Jerusalemu je bilo tistikrat savolo binkusht silno Israelzov smed vših narodov snániga sveta. Ker so is apostelnov hishe vershánje iti slishali po vsimu mestu, so se s' drugimi Jerusalemzhani vrèd vsi prestrasheni pred apostelnov hisho stekáli. Pa, de vsaki po jesíku svoje lastne deshele apostelne govoriti slishi, nad tim so she le prav ostermeli, ino she bol jih je gròsa? "Kaj je to? so eden drugimu djali. Le po-

glejte, vši ti lè, ki govoré, so sej terdi Galiléjzhane. Kako je she tedaj, de jih vsaki svoje deshele jesik govoriti slishimo? Vsi, vsaki po svojimu lastnimu jesiku, jih boshje velikote slishimo hvaliti! ” Pa tudi taki so bili vmes, de jih ni vstiga tega nizh mär. Posmehováli so se, rekózh: „ Móshta móshta so le prevezh pili.”

Sdaj se Peter s' enajstimi apostelnimi hishe perkashe, ino ogovorí jih, bersh konè, od kod is vishkiga is hishe, de je lohka ljudstvo preglédal. Na glas je besedo povsdignil, rekózh: „ Ví moshje Judje, ino ví vli Jerusalemski prebivavzi! snano vam bodi, kaj se je sgodilo, ino sa slishite moje besede: Niso nè pijáni ti, kakor ví ménite. Sej je she lé sjutraj ob devétih sdaj. Ampak spoluilo se je, kar je prerok Joel prerokoval: „ V poslednih zhafih, pravi Gospod, bom svojiga Duhá isljil nad vse shivòt. Vashi finovi ino vashe hzhére bodo is Boga govorile, vashi mladéñzhi bodo boshje perkasni vgledováli, ino vashi stářzhiki sanje is Boga dobivali. Ino pa, pa; svojiga Duha islijem tisti zhaf po svojih slushabnikih ino slushabnizah, ino prerokovali (is Boga, prerókam enaki, bodo od boshjih rezhi govorili). Ino svelízhan bo, kdor kolj bo v' Gospodovo imé klízal (Boga resnízno zhaſtil). ”

„ Vi Israelski moshjé! poslúshajte, kaj vam she rézhem: Od Jésusa, Nazarefzhana, ví véste, je Bog s'mozhmí, zhudeshi ino

snámenji prizhal, de je mosh on od Bogá bil pooblásten ino med vas poslán: v' srédi vas jih je Bog po njemu détlal. Tega po boshjimu stanovítnimu sklépu ino po niego-vi vézhni prevídnosti vam isdániha Jesusa ste ví sgrabili, ino ste ga po rokah krvíznhnih ljudí na krish perbíli ino vmorili. Pa, Bog ga je spet obudil, ino je smerti njene saderhúle potergal; ker se takó vé, de ji ga ni bilo mogózhe (v' njih) pod svojo oblastjo obdershati."

„Torej ga she David tako lè govorezhiga popisuje:

„Gospoda vidim védno pred ozhmí.  
Na desnízi mi je, de se ne majam.  
Torej, veseljí se moje serzé,  
Ino glaf, vite! shène moj jésik:  
Tudi moj shivót bo s' svéstjo pozhival.  
Ne bosh me pushal v' grobu,  
Ne bosh mi, svojimu posvezhénzu, dajal  
skufhat trohlòte.  
Pot v' shivlénje mi odkáshesh.  
S' veselja spet me bosh napólnil pred  
svojim oblizhjam.”

„Ví moshjé bratje! naj vam smem govoriti na ravnost od tih beséd. Ozhak David je vmerel, ino pokopán bil, ino njegov grob je per nas do današniga dné. Sam sebe torej ni mogel méniti s' temi besedami. Pa, ker je prerok bil ino védel, de se bo Kristus — s' perségo mu je bil Bog to oblju-

bil — is njegove kerví rodil, ino de bo na njegov sédesh posajén: je v' duhu prevídil ino Kristusovo vítajénje préd prerokoval, de njegovo shivlenje ne bo v' grobu ostalo, ino njegov shivot ne bo skufhal trohlöte. Tega Jésusa tedaj je sdaj Bog od smerti obudil! Mí vši smo tega prizhe."

„Na desnízo Bogá tedaj v' nebésa povsdígneni ino oblubleniga svetiga Ducha od ozhetu prejévši ga je on sdaj po naš islijil, kakor samí vidite ino slíshite.”

„Ravno tako je bilo tudi Davidu, ki ni bil nikolj tako v' nebésa povsdígnen, lé od Kristusove povíshbe ino z hasti rèzhi mogozhe: Gospod je mojimu Gospodu rekел: „Sédi na mojo desnízo, dokler ti tvojih sovrashnikov pod noge ne dam.”

„Terdno védi tedaj vša Israelova hiša, de je Bog tega Jésusa, ki ste ga ví krishali, gospoda ino Kristusa postavil.”

Kadar to slíshijo, jím je to v' serze séglo. Djali so Petru ino apostelnam: „Ví moshie bratje! kaj naj storimò?”

Peter rezhe: „Pokóro storíte, ino vša-ki vas kerstiti v' Jésusovitu iménu v' odpuschanje grehov se daj; ino dar bote prejeli svetiga Duhá. Dokler, vasha ino vashih otrók je ta obljava, ino vših, kar jih je sdaj s/he délez od Bogá, ki jih bo gospod našh Bog tudi s/he perklizal.”

To mogózhno prizvanje, ki ga je tu-kaj od Kristusa govoril, je Peter s/he s'mnogim drugim poterdir, ino terdo jih opomí-

nja, de naj se otéti dajo smed Israelskiga naroda, smed tega spazheniga rodú, ki mu je savolo grehov she pogublénje dosoroválo.

Petrova prídiga je ljudí neisrezheno omezhala. Veliko ljudí ga je vbógal, ino prezej se dajo kerstiti, ino she tisti dan se jih je okolj tri jésare spreobernilo, de so Jezusovo véro na-se vséli. Pa she vsaki dan jih je Gospod perdájal ino perdájal, ino per véri v' Jezusa so svelizhanje ino odreshenje najdováli.

Po všemu Jerusalemu je shumélo. Nekar dushe ni bilo v' mestu, de bi ne bil strah v' njó prišel. Ino ker so poverh tega apostelní she zhudeshe ino snámenja delali, je she bol vše stermélo, vše se je bálo. Gròsa Jerusalemzhánov je bila tistih gròs grossa, ktire zhloveka vselej sadévajo, kadar mózh boshjo pred sabo zhuti, ino je rezhi persílen : „Tù je boshji masínez !”

Ktiri so vérovali, so bili védno per pridigah apostelnov, per lomítvi kruha ino molítvi. Vsi eniga duhá so bili med seboj, ino so vše eden do drujiga imeli. Ktiri so bogatéishi bili, so polje ino drugo blagó prodajali, ino, kar iskúpijo, so med vbóshnishi rasdelovali; vsakimu, koljkor je potreboval. Kjer kolj so namrež pravi Jezsovi shólarji, ondi je tudi pòkoi ino mìr. Tudi ozhitao ino bres strahu vsaki dan so se v' tempel sberáli; ino kmalo v' ti, kma-

Io v'uni hifhi sveto obhajilo obhajali; s'veselim  
ino priprostim serzam jed vshivali; vsi skup  
Boga hvalili, ino vsi ljudje so jih zhislali ino  
radi imeli.

Tako lepo le, vite! je Ozhe svojiga  
edino rojeniga sinu oflavil; tako svesto je  
Jesus svojo besedo spolnil; tako terdno,  
vite! ga je sveti Duh prizhal. She sdaj  
jih je veliko veliko svoj greh sposnalo, de  
nisova nj verovali, ino de so ga bili savergli.  
Jesusova rez je ozhitna premagavka. Je-  
susovi morivzi, po krivizi obsodivshi ga,  
so sposnati persileni, de je she kdo drugi  
sodnik, ne le oni; ino kaj velja, she sdaj  
jih strahovi prihodne sodbe obidajo.

Per ti sgodbi, ljubi vi! se nam slasti  
sveti Duh pokashe.

Sveti Duh se nam letu per-  
vzh po snamenjih v' oba narime-  
nitsnishi zhloveshka poz hutka ras-  
sodeva — v' oko ino v' vuhó.  
Boshjiga Duhá ne vidi nobeno vmerjózhe  
oko, nobeno vmerjózhe vuhó ga ne slishi.  
S' ognjénimi pljaméni torej ino s' shumami  
velikiga vihárja je dal na snanje svoj pri-  
hod. Po ognjovo, ktiri nashe oko ras-  
svéti, ino nashe oterpnene vude ogréje,  
tudi sveti Duh nasho pamet rasvetluje, ino  
nashe serze ogréva. Po vetrovo, ki  
v' sagátnih dnévih zhloveska hladí, po sápi-  
to, ktira, koljkorkrat díhneno, nashe shivle-  
nje oshivla, nas tudi sveti Duh o terplénju  
okrepzháva, ino, koljkor krati trénemo,

eshivla v' naš pravo dušino shivlenje.  
 Še vezh : kakor ognjéne pljaména okolj  
 sebe grabijo, kakor te vše vshgó, ino spe-  
 pelé, ino kakor te, kar je gerdiga konzha-  
 jo, ino, kar je dobriga, prezhistijo ino sto-  
 pé ino prenové: tako je tudi, de bo zhlo-  
 veshki rod s' mozhjo svetiga Duhá prenòv-  
 lan, boshja volja. Kakor vihárji obněbje  
 od shkodlivih sopárzhin ozhitujujo ino  
 morje do dna premesňávajo, de se lenó ne  
 všmerdí, ino de kuge ino boléjni ne vstá-  
 nejo: tako se tudi pregrehi, ti dušini kugi,  
 le s' svetim Duham da vbraniti. — De so  
 ognjéve pljaména jesikov podoho iméle, ino  
 apostelní rasne ali vše sorte jesike govorili,  
 to je she to lè lepiga pomenílo, de so nam-  
 rezh apostelní odvóljeni, vše narode s' svo-  
 jo besedo rasvetlovat ino jih k' ljubesni dó-  
 briga vnéti.

Sveti Duh se nam lètu dru-  
 gizh s' svojimi zhudními djánjki  
 ali nastópkí rasodéva, ki jih je  
 v' apostelnih obudil. Préd so bili le  
 toljko uno ne védni — sto ino sto nespametnih vprashánj so iméli, ino she takó kaj  
 ozhitniga ne vuméjo. Ino, vite ! Peter  
 sdaj govorí s' modróstjo ino ognjam,  
 de mezhu po obeh straneh ojstrimu enako  
 vših serza njegova beseda preshine. Le tolj-  
 ko slábi so bili v' dóbrimu préd. Zlo  
 pohlevni Janes je ognj hotel nad město is  
 nebés klízati, ki niso Jezusu v' njega hotli  
 vrát odpréti — ino ravno ti apostelní zlo

Jesušovim mörzam sdaj bratje pravijo : „Ljubi bratje, pokoro delajte !” jim rekó. Le toljko klaverni ino strahlivi so bili pred, per vsaki nevárnostizi so trepetali, vse vpadlo jim je o terplénju. Zlo pogúmni Peter Peter se je she dékle prestrafhil. Vše dúri so od strahú pred Judmi sakljepali. Pa sdaj stópijo s' velikim pogumam na dan, na ves glaf v'prizho zeliga Jerusalema, ino ozhitno v'tempelnu pokašejo ino povedó, de so Jesušovi shólarji. Srežne se sdaj délajo, posnēj bomo to slíshali, de savolo Jesusa sashmáge ino tepešhnize terpé, ino is ljubesni do njega gredó s' veseljam po smert. Vite tedaj, kakšiniga vsiga družiga duhá so sdaj! Kako vši drugázhni so sdaj!

Vsaki zhlovek more po enáko prenarején biti. Sveti Duh ga more s' svojo boshjo možjó pregréti, prefvetliti, prenovíti, preroditi ino vsiga podrugázhiti. Pa tudi zhlovek more od svoje straní, kar je zhlovekoviga, storiti — pokóro more delati ; ino v'mozhi mu jo je s' pomozhjo svetiga Duhá. She per Janesovimu kerstu je bila voda ozhishbe od grehov podoba ; ki je bres pokore ni mogózhe. Boga naj zhlovek prósi ino storí naj, kar samore ; kar zhlovek ne more, storí sveti Duh v' nas. Kdor v' Jesusa vérje ino se kerstiti da, je snotraj od svetiga Duhá kershen ino posvezhén, nè le svunaj omívan. Po pokori ino po svetimu Dubu, po oboji-

mu tedaj, pride žhlovek do dobriga,  
do vfiga noviga ino boshjiga zhlo  
veka v' sebi.

Ino sdaj pa bomo tudi sosebne Jezusove  
besede vumeli: „Kdor ni is vode ino is sve  
tiga Duha prerojen, ne more iti v' boshje  
kraljefstvo.“

*Konec tretjiga Dela.*

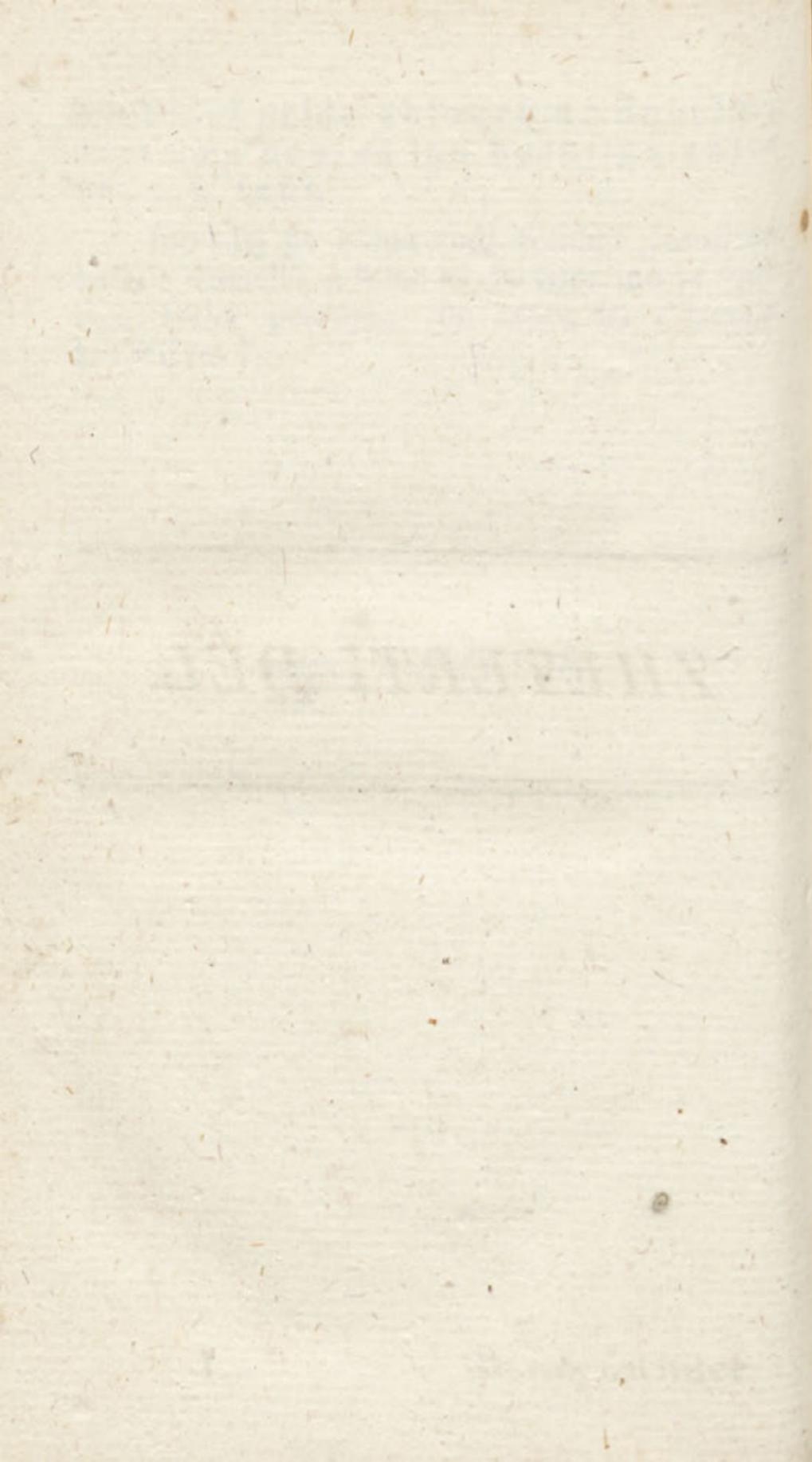
---

# ZHETERTI DÉL.

---

Tréti ino zhet. dél.

L



# Apostólfko djanje.

## I. Peter, Janes ino hrómi zhlovek.

**B**ínkushtinjih prásnikov tiste dní, kadar se je bil sveti Duh na apostelne isljl, sta Peter ino Janes, popoldne ob tréh, ob nadnjih molítvah, gori v' tempel shla. Ob vézhijh godóvih slasti je bilo to popoldánskino opravilo s' veliko zhaſtjó. Tudi sdaj vré ves Jerusalém v' tempel.

Per nékshinjih vrátih v' tempel, ki so bile lepsi od vših drugih, ino ki se jím je per lepih vratih reklo, sedí mosh, hróm, kar je rójen. Vsaki dan so ga lèf nosili, v' tempel gredózhe je vbógajme profil. Mosh namrežh je védel, de pobóshnost ali andoht k' Bogu zhloveka zhloveku tudi omežhuje.

Petra ino Janesa v' tempel iti viditi, jih kaj vbógajme poprósi. Peter ino Janes postojà ino ga premishlujeta, ino Peter mu rezhe: „V' naji poglej!“ Vesel je vanja pogledal. Takih prijétnih ino prijasnih obrazov she she ni vidil? Gotovo, si misli, bom od tih dvéh kaj darú dobil.

Peter pa je djal : „Slata ino srebra nimmam. Kar pa imam , ti dam. V' iménu Jésusa Kristusa , Nazarefshzhána vstani ino s-hòdi. Ino Peter — svést si je bil svoje veléve — ga per děšni roki prime , ino mu na noge pomaga. Ino per ti prizhi so se gleshni ino podpláti hrómiga vterdili. Stal ino hodil je , ino s' njima gre v' tempel , ino od veselja se je sprehajal ino od tal poskakoval , ino boshjo hvalo gnal , de se po všemu tempelnu rasléga.

Vsi ljudé , she poln tempel jih je bil , se osró slíshijózh toljko hvalo , kar vidijo tega mosha hoditi ino skácati. Per ti prizhi ga vli sposnajo , de je ta tisti hrómí mosh , ki so ga k' lepim vratam sedet nosili , de je vbógajme profil. Vše ostermí , vše se zhudi , vše sheljí svéditi , kako de na enkrat tako popolnama hodi. Mosh s-hòdiz pa , vef v' hvaléshnosti , se ne gáne vezh od Petrove ino Janesove straní. Vše ljudstvo je torej k' njema tisbhálo. Peter , viditi toljko neisrezheno ljudi , jím rezhe : „Ví moshje Israelzi ! Kaj stojtè ino se zhudite , ino kaj naji gledate , kakor bi bila ma dva s' svojo mozhjó ino sazhímnastjo timu hrómimu móshu hoditi dala ? — (Nè , nè , ampak véditi vam gre ) : Abrahamov Bog , Isákov Bog , Jakopov Bog , on , Bog nashih ozbákov , je svojiga sinú Jesusa povelizhal , ktiriga ste ví isdali , ino per Pilatushu satajili. Pilatush ga je odvesati hotel , ví pa ste svetiga ino pravizhniha savergli ; profili pa ste ispustiti vam hudodélnika. Njega isvírik

shivlenja ste pa v moríli. Tode Bog ga je spet od smerti obudil. Mí smo tega prizhe. Ino v' njegovimu iménu ino s' njegovo možljó se je sgodilo, de ta zhlovek lè, ki ga vidite, ino vši dobro posnate, terden ino raven v' prizho vaš stoji. Véra v' njega je v' prizho vših vaš timu lè popolnama sdravje pernësla."

„Tode, ljubi bratje! vém, po nevědnosti ví, kakor vašhi poglavárji, ste storili, kar se je Jezusu sgodilo. Bog pa je tako dopolniti dal, kar je s' vustmi vših prerókov pred osnanovál, de bo Jezus Kristus terpéti mogel.”

„Pokoro torej delajte, ino spreoberníte se, de se vam grehi isbrishejo, ino de o svojimu zhasu trošht ino oddihlej sadobitè pred boshjim oblizhjam, kadar Jezusa Kristusa spet poshle, ktiriga vam sdaj osnuijemo. Sakaj sdaj so ga mogle nebesa v' sé vséti, do dnéva, dokler ne bo vših rezhí popráve. Tako je Bog po vustih vših svojih prerókov od sazhétku svetá osnанoval.”

„Le poglejte! she Mosef je vašim ozhakam djal: preroka, kakor mene, vam bo gospod, vaš Bog, smed vaših bratov obudil. Vše ga poslušhajte, kar vam porezhe. Kdor pa ga ne bo poslušhal, bo smed ljustva potréblen. Ino pa vši preroki, od Samuela do tega zhasa, koljkor jih je bilo, so te dnéve napovedováli.”

„Ví ste otrozi prerókov (mlajšhi tih svétih mósh) otrozi ste savése, ktiro je Bog

s'vašimi ozhetmi sklenil, ker je Abrahamu djal: Po nekomu tvoje kervi bodo vsi narodi na semlji odobrjeni. Sa to je Bog svojiga sinu Jezusa, obudivši ga od smerti, do vas nar pervizh poslal, de bi se vsaki vas od svoje hudobijske spreobernil."

She sta Peter ino Janes govorila, kar jo velki duhovni, Saduzéji ino poglavári tempelnove strashe permáhajo. Vsi seleni so od togote, sakač ijudi vuzhitá. Slasti pa se je Saduzéjam kađilo, ki niso vstajenja verovali, de od Jezusa od smerti vstajenje vuzbita. Prijeli so apostelna, ino prejeli jih do jutrajskina dne. Svézher namrežh je she bilo. Tistih pa, ktiri so pridigo slishali, je toliko vero na-se veselo, de jih je le mosh okolj pet jésarov bilo.

Tako lepo le je bil Jezus Kristus potlej, kadar je bil v' nebesa vsét, tudi na semlji povelizhan. Od njega, ki je bil ozhitno o veliki nözhi po hudodélojko kovo krishan, se o binkushtih sdaj ozhitno s' besedo ino djánjam v' tempelu vsimu ljudstvo oklizuje, de je boshji sin ino zhloveshki odreshenik. Tako do dóbriga je Jezus Kristus skasal, de je on res od smerti vstal, ino de res ljudem k' svelizhanju v' nebeshkimu velizastvu shiví. Ravno tako ljubesnivo namrežh ino s' ravno toliko mozhjo, s' kólikorshino je ravnal, dokler je na semlji shivel, je tudi sdaj she révesha v' prizho vseh per vratih v' tempel osdravil, desiravno ga nihzher ne vidi. Tudi po svoji

smerti she, kaj slato ino srebro! vse boljši darove, ktiri va-nj vérjejo, jim je dal. Toljki svunajni vbóshizi ko so bili, od snotraj jih je bogate narétil, ino vših ljudí dobrótnike jih je postavil. Desiravno svunaj sanizhávani ino pregánjani ino v'she-lésje sakovávani, snotraj so bili le vender srežni ino svelizhani. Tako z hastítli-vo, vite! se je evangelj po vu-stih apostelnov sazhé. Dokler je Jesus na semlji shivel, jih je le malo va-nj vérovalo. Pa kmalo po njegovi hóji na krish ino v' nebesa jih jésare ino jésare is ferza ino terdno va-nj vérje, ino kdo jih preshtéje, kar jih je potlej do danashniga dné njegovo véro na-se vsélo. Kakor pés-ka ob morju jih je, ino kakor svésd po nébu. Lepó, sålo se je njegova beséda spolnila: „Potlej, kadar bom povsdignen, bom vše na-se potégnil.”

Ljubi otrozi! On, ravno ta Jesus, ki je bil v' Jerusalemskemu tempelnu osnáovan, se tudi she sdaj po naših zerkvah osnanuje. She dan danashni je on, kdor je on bil. De bi se ta njegova beseda, ki se je she nad miliónimi ino miliónimi ljudí spolnila, sej tudi nad nami dopolnila!

## 2. Peter ino Janes pred vélkim svethim sbòram.

Drugo jutro se vši sbórnikí vélkiga sve-ta sternejo — oba vélka duhovna, Ana ino

Kajfesh, ljudski starashini ino písmenji. — V' srédo sbora so rekli Petra ino Janesa perpelati; ravno tû je Jesus she lé unkrat sodbo saflishoval. Vprashajo jih: „ Is zhi gave mozhí ino v' zhigovimu iménu sta to storila? ”

Peter, poln svetiga Duha, je odgovoril: „ Ví ljudski poglavarji ino Israelski starashini! Ker sva dansi savolo dobróte do škvézheniga zhloveka, s' ktiro je osdravlen, pred sodbo djana: vam ino vsimu Israelskemu ródu naj bo snano, ino se pové: V' iménu Jezusa Kristusa, Nazarehzhána, ki ste ga ví krishali, Bog pa od smerti obudil, v' njegovimu iménu stojí ta zhlovek lé — v' hrómiga sprehòdza pokashe — sdrav ino pokouzu v' prizho vas. Ta Jesus je tisti kamen, ki ste ga ví sidávzi savergli; pa vogleni kamen je lé vender. V' nikomur drugimu ni svelizhanja, ino njegovo, nobeniga drugjega iména ni pod milim Bogam ljudém dániga, v' ktirimu bí se nam svelizhanim da lo biti.”

Tako modro ino zhudno, glejte, je Bog obernil! Ravno v' ti sbórnizi, v' prizho ravno tistih sodnikov, ravno na tistimu mestu, kjer so Jezusa k' smerti obsodili, se sdaj od Jezusa s' besédo ino djanjam osnanuje, de je od smerti obujèni ino povelizhani Jesus odreshenik vših ljudí, de je Jesus v ogledni kamen vše svetosti ino vsega svelizhanja, ino edini svelizhar ljudí.

Duhovni so vse osterméli, ker so Petrov ino Janesov pogum ino njuno serznošt vi-

dili, ino dobro védli, de sta spódniga stanú, ino de se nista nikolj vuzhila; tudi posnajo jih kvalo, de sta Jesuova bila. Ker verh tega zhloveka, ki je bil osdravljen, per njema stati vidijo, she zlo nizh ne vedó rèzhi. Vkasali so jima nekoljko is sbòra stopiti, ino se posvetujejo, rekózh: „Kaj nam je s' tima zhlovékama storiti? Zhudesh, ktiri se je po njema sgodil, je snan she všim Jerusalemzhánam. Ozhiten je! Ne da se tajíti. Pa, de se bol med ljudí ne rasglasí, ojstro jima sashúgajmo, de ne smesta s' nikomur vezh kaj od Jésusa govoriti.“

Potlej so apostelnama spet v' sbórnizo rekli, ino s' povéjo ino saterdijo jima, de nè vezh v' Jesuovimu iménu nè govoriti nè vuzhiti. Ali Peter ino Janes rezheta: „Samí sodíte, zhe bi bilo prav per Bogú, bol vas kakor Boga poslушки? Ne moreva govoriti nehati, kar sva vidila ino slíshala.“ Velki duhovni jima she huji sashugajo, ino s' lépo jib odpravijo; od strahú pred ljudmi si jima nizh shatiga storiti ne vupajo. Sakaj vše ljudstvo je v' boshji hvali bito savolo zhudesha, s' ktirim je Peter hrométa bil osdravil. Tudi she sa to je zhudesh toljko shuma napravil, ker je mosh, nad ktirim se je sgodil, she shtiridesét lét star, ino sdavnaj všim ljudém snan bil, ker je per lepih vratih smiraj sedel.

Peter ino Janes sta, bersh ko na prostor prideta, prezej k' apostelnam ino Jesuovim vuzhénzam shla, ino jim právita ino povésta, kaj so jima duhovni ino ljudski sta-

rashíni shugali: Apostelní ino vuzhénzi, ki jih to slíshijo, so v'en glas besédo vsdigníli, ino moljíli: „O, Gospod, tí nash Bog! ktiri si nebo ino semljo, ino mórje, ino vše vstvaril, kar je po njih! Ti, ki si po Davidovih, svojiga slushabnika, vustih govoril: „Sakaj se ajde togoté? sakaj narodi prasne naklépe ſklépajo? posémliski kralji se stri-najo, naródov knési se ſ-hajajo soper Gospoda ino njegoviga masílenza. Pazh réš! vši v' timu mestu — Herodesh ino Pilatuh — ajde ino Israelzi so se soper tvojiga svetiga finú Jezusa sternili, ki si ga gospodarja pomusal, de so ſpolnili, kar je bila tvoja roka ino tvoja ſodba ſklenila. Ino ſtaj, o Gospod! poglej njih shuganje, ino daj svojim ſluſhabnikam s' vfo ferzhnostjo tvojo besedo govoriti, ino rasprostrì ſvojo roko, de bodo bolníki osdravlali, ino snámenja ino zhudeshi se godili v' iménu tvojiga svetiga finú Jezusa.”

Kadar odmolijo, se je kraj potrélil, ki so bili v' njemu sbrani, vši so bili s' svetim Duham napolneni, ino s' ferzhnim pogúman so boshijo besedo osnanováli. S' veliko možh-jó ino terdó so sprizhvánje apostelní dajali, de je Jezus Kristus, nash gospod, od smerti vſtal, ino velika boshja milost je bila v' vſih.

Ta növi zhudesh je pa lé ſpet ſkasal, de ſavolo Jezusa Bog molitve vſliſhu-je, de je Jezus, ako je ravno v' nebéſa povelízhan, ſhe le ſmiraj per svojih na ſemlji; de jím, kakor je obéral, svojiga

Đuhá dodeluje; ino de jím je bramba ino pomózh per vših nevárnostih ino pregáňbah.

Le is zeliga serza, kakor so apostelní, ljubi moji! v' Boga ino v' Jesusa vérvajmo, le s' savupanjam boshjiga Duha profímo, ino edínost ino ljubesen ímejmo eden do družiga, ino vše to ſhe ſdaj, kar so enkrat apostelní, tudi mí bomo ſkúſili.

### 3. Ananija ino Safira.

Vša mnósh, koljkor koljkor jih je v' Jesusa vérovalo, je bila eniga serza ino ene duſhe. Nobeden smed njih ni blágu rekel, ki ga ima, de je njegovo, ampak vše so eden do družiga iméli. Tode pa tudi ni bilo nikogar, de bi bil pománjenje terpel. Bogati namrežh, koljkor jih je bilo, so hiſhe ino njive prodájali ino iſkuſlene dnarje nosili, ino jih dévajo apostelnám k' nogam, ino apostelní so potlej vſakimu, koljkor je ktiri potreboval, rasdelováli.

Ti pervi Jesusovi vuzhérzi lè so ſzer tudi sató hiſhe ino njive prodajali, ker so previdili, de bodo Jerusalem kmalo sapustiti mogli. Pa de iſkuſleni dnar tudi vbógin vſhivati dajo, to je bila gola ljubéſen. Zhafi so fe ſpreoberoſli, ta ljubéſen oſtane. Svoje hiſhe ſzer nikar ne prodájaj, pa tvoja hiſha naj bo savétje ino perbeshálſhe vſim révesham, ino nikar je prevezh ne líſhpaj, dokler je ſhe kaj réveshoy. Njive ſzer ni-

kar ne prodájaj, pa odertoik ne bodi, ino ne nášipaj njiviniga perdélka na kùp, ne dela j nalaš dragine, ne prodajaj ga predrágo: vbogim kaj ga dájaj. Ljubesen per vi h kristianov eniga do drugiga nam bodi v sna potlejshnim kristianam rasgled, Ljubi moji! rasgled rasgled nam naj bo!

Med bogatéjzmi je bil nekdo, Ananija po iménu. Ananijovki je bilo Safira imé. Tudi on je svojo ujivo prodal, pa s' shénim védam nekaj dnarjov satishal. Druge poneše, ino jih je apostelnam k' nogam djal.

Ali Peter mu rezhe: „Ananija! sakaj si dal svoje serze „Satanu sapelati, oblgávati svetiga Duha, ino perdershovati nekoljko njivine zéne? Ostala naj bi ti bila, ali bi ne bila tebi ostala? ino tudi prodane dnar ali ni bil tvoj dnar? Kako si mogel v' svojemu serzu kaj takiga skleniti? Glej, Bogú si lgál, né ljudém.”

Ananija to slíshavši se szhéne ino na městu je vmerel. Vše je velik strah opadel po sberálshu. Nektiri mladéñzhi smed sberálsha vstanejo, ino ga sadénejo ino isnesó ino pokopajo.

Nekake tri ure potlej je Safira, Ananijovka, prishla. „She ni védla, kaj se je sgodilo. Peter ji rezhe: „Shena! povéj mi, sta sa toljko ino toljko ujivo prodala?” Safira rezhe: „Sva jo, prav sa toljko sva jo.” Peter ji rezhe: „Sakaj sta se Gospodoviga Duhá skushati med seboj pogovori-

la? Glej, tvojiga mosha pogrebzi so she pred vratmi, ino tudi tebe poneso." Ino ko bi trenil, se mu pred nogami s-sede, ino je dušo dala. Mladenzhi pridejo, ino jo mertvo vidijo, ino jo isneso ino sraven mosha pokopajo. Strah ino velika grosa je bila po vse verni čopzhini ali gmajni, ino kdor je to slisal, vse so stremeli.

Ljubi moji! per ti sgodbi je pazh de lohka grossa zhloveka. Jesus ni vse svoje shive dni na semlji nikomur nizh shaliga storil, she le sdravje ino shivlenje je pernesel, kamor je stopil ino shel. Ino, vite, tukaj sta dva zhloveka na enkrat s' naglo smertjo vdarjena. Tudi vam se morebiti to preojstró sdí. Pa ta shiba je vsa po modrosti ino svetosti boshji per vsimu timu.

Ananija ino Ananijovka sta se per vizh s' gerdo hinavshino ino Ishjó pregreshila. Bogabojézha', vsa verna v' Jesusa, polna zhaſti do Jesusovih slushábnikov, dobrodružna do vbojih se delata, ino vender nè to, vse kaj drugiha sta bila. V' srédi sberálska toljko Jesusovih vuzhénzov ino vuzhénk sta apostelnji preshérno v' obras Igála, ino tega nè is kake náglize, ampak is premislika, ino préd sta se pogovorila.

V' drugizh sta tatvíne greh storila, ino pa nè is kake file ali kaj, ampak is gerdobe ino lakovnosti; ino to nad vbojimi, ki jim boshji dar spred vust tako rekózli smákneta. Vse svoje sva dala, se hlijinita, ino mislita si, od dote potlej vboši-

zov do smerti bôva shivéla, ino svôjshino s' dobízhkam poverneno imela.

V' trètjizh sta na tanjko sposnáni resnizi ino svetiga Duhâ notrajinimu glásu nasproti ravnala, ino v' frédi sberálsha toljko svetih dûsh sta bila sama onâdva hudobna ino nesvéta. Vezh pa ko je k' dobrimu pergánjkov, vêzhi ko je resnize sposnánje, vezh ko je lepih isglédov, ino vezh ko je slasti dushnih daróv, toljkanj huji vselej je tudi pregreha.

Sadnizh so hinavshina, ki ima Kristusa v' vustih, ino spako v' ferzu — potuha, lash ino hljimba proti svetiga evangelja vuzheníkam — nesvestoba per blagu, ki je v' potrébe keršanske ópzhine ali sošeske odlózheno — oterpnost ino terdovrátnost proti vunajním ino notrajním nagíbam k' dobrimu — ravno te pregrehe, vite! so tiste gerde pregrehe, ktire so szhasama keršanstvo nar bol spodkopale, ino per mnogih ljudéh ob zhaſt ino spôshtuv perpravile.

Torej je Bog kmalo per sazhétku zérkve všim pribodním zhafam isgléd hotel postaviti, kako se mu take pregrehe gnuſijo. Ravno take ſodbe, kakor Ananija ino Ananijovka, so vrédní, ktiri jih pozhnó. Ino zhesiravno jih Bog s' naglo zhásino smertjo ne vdári, toljkanj huji bo v' vézhnosti sa njé.

#### 4. Dvanajstéri apostelní v' jézhi.

Mnósh mòshkikh ino shénskikh, de so she v' Jesusa Kristusa vérovali, je bila od dné do dné vézhi. Bres shtevila je bilo zhudeshov, ki so se po rokah apostelnov godili. V' póstelah zlo so bolníke h' zéstam ino potam nosili, de bi jih sénza memo gre-dejózhiga Petra obshla, ino de bi od svojih bolésen osdravili. Od vših ondótnih mést so ljudjé v' trumah v' Jerusalemu hodili ino bolníke nosili, ino vli so sdravje dosegáli.

Vite, kako je Jesus po odhódu v' nebo svojo mozh ino ljubesen skasoval, de she préd ne takó, dokler je na semlji shivel. Dolga versta zhudov je vše apostólsko djanje, ino drujiga nè. Smiram bol je na dan shla Jesusova boshja velikost, smiraj bol se je kasalo, de je Jesus zhloveshki pomozhník.

Poglavar duhovnov s' svojo sháko ne more dalej gledati ino mólzhati. Ves raskážhen rezhe en vézher vših dvanajst apostelnov sgrabiti, ino po hududélsko v'mésto jézho jih pomézhejo, v' ktiro so szer le televáje ino vbijavze devali. Po nòzhi pa je Gospodov angel prishel, jézhine duri od-Perel, ino ispelá jih, ino rezhe jim: „V' tempel pojte, serzhno stopíte pred ljudstvo, ino vše te besede shivlénja osnanujte.“ So pokorni angelovimu povélju, ino bersh ko se dan sasná, so shli v' tempel ino vuzhé,

Mej tim je bil duhovnov poglavár veſ vélki ſvet sbral. Kadar fo vſi sbórniki v kup, rezhe po apostelne v' jézho. Brizhi fo ſhli, ino jézho odkljénejo, kar vidijo, de apostelnov ni. Per ti prizhi fe vernejo, ino praviti pertekó: „Jézho smo terdó sakljénenou najdli, tudi ſrashe pred vrarmi prav stati; pa, kadar jo odkljénemo, ni bilo ni-kogar v' nji.”

Velkiga ino druge duhovne, to ſliſhi-józhe, je vſe sderguilo. Samí ne vedó, kaj bi miſlili. Semtertje fo ravno premiſhlováli, kaj ſgoditi bi fe bilo vtegnilo, ali bi fe vtegnilo, kar fe nekdo v' ſbor perogláſi: „Slíſhite! Moshjé, ki ſte jih v' jézho djalí, fo v' tempelnu, ljudí vuzhé.” Tempelna poglavár fe ſ' brízhmi po-nje napravi, tote nè ſ' filo, od ljudí namrežh kamojáni biti fe bojé.

Jih perpelajo, ino v' ſbor poſtavijo. Velki duhoven fe vſdigne, ino jím rezhe: „Ali vam niſmo bili ſaterdili ino ſepové-dali, de ne vuzhíti v'timu imenu? Pa veſ Jerusalem ſte ſ' svojim vukam napoſnili, ino krítega zhloveka (ljudſtva maſhováneſe ſavolo njegove ſmerti) ne marate, nam ſhe na glavo naſhenète!”

Peter fe ſa - ſe ino ſa druge odgovorí, rekózh: „Boga bol kakor ljudí gré poſluſhati. Bog naſhih ozhétov je Jefuſa, ki ſte ga vmorili, od ſmerti obudil. Njega, ki ſte ga ví na kríh perbili, je Bog ſ' svojo vſigamogózhno deſnízo povikſhal, de je ljudí poglavár ino odreſheník, de fe Israelski-

mu ljudstvu pokora ino grehov odpuschanje po njemu da. Ino de je h' timu tako, smo prizhe mi ino sveti Duh, ktiriga jim Bog vsem da, ktiri so mu pokorni."

To slisati, vse po njih shkriple. I so tako so sdivjali, de smert apostelnov sklebiti pertiskajo. Tode Gamaliel sdaj vstane, tudi farisej szer ino pisnej je bil, pa mosh pravizhnih misel, ino vse ljudje so ga v' zhasiti imeli. Noben stan namrezh na semlji ni zlo takó spážhen, de bi ne bilo she kàkih lepih dtish v' njemu. Ne bilo bi torej prav, koga savolo njegoviga statú sanizhovati.

Gamaliel apostelnam nekoliko is sbörnize rezhe, ino potlej pravi sbörnikam : „Moshjé Israelzi! váríte se, ino prav prewísli, kar nad timi ljudmi sklepate. Pred vekaj zhafam, ví véste, se je bil Tévda skvíshkil, ino se je, dové koga, delal, ino okolj štiri sto mosh je bil na-se nabrá; pa vbít je bil, ino kar se jih ga je bilo prijélo, so bili raskropleni ino šaterti. Potlej, ob zhafu popisovánja, se je bil Juda Galilejzhan vsdignil, ino veliko ljudi na-se natvésil: pa tudi on je konez vsél, ino vsa njegova sháka, koljkor jih je bilo, je bila raspodéns. Torej svétujem vam: jénjajte tem ljudém, ino per miru jih pustite. Sakaj lé verjamite! zhe kaj sgol zhloveshkiga pozhénjajo, samó bo raspádlo. Zhe pa so boshje rezhi to, ne bote jih rasderli, ampak she ié pokasati bi se vtegnílo, de se v' Bogá bojujete.”

De jih modre Gamalièlove besede! She dva jésara lét je skorej, kar jih je govoril, ino kerštanstvo, she toljkrat pregájanjo, she lé terdno stoji. Tudi to sprizhuje od kerštanstva, de je kerštanstvo od Boga.

Duhovshina ni mogla tega Gamalielu odrézhi, tako hudobna ko je bila. Poslušali so ga, ino pustili so misli, apostelne moríti. Tode ispustiti jih na ravnošť, tega njih serzé ne prenese. Vse kmalo rekó perpelati, ino jih pretèpsti, ino she enkrat ojstro jim saterdijo, de nè vezh v' Jesufvimu iménu govoriti; potlej jim iti rekó. Veséli so shli spred sbòra, de so bili vrédni délani savolo Jesusoviga iména saframbo terpéti, ino niso neháli vuzhiti vfaki dan v'tempelnu ino po hishah, ino Jesusa Kristusa osnanováti.

Vidimo, jelite, ljubi moji! kako se je Jesusova véra med golimi pregánjbam i vterjala? kako veséli so apostelni to preganjanje terpéli? pa tudi, kako je Bog svoje svéste slushabnike sdaj po angelu, sdaj zlo po Fariséju od jézhe ino smerti védel otéti? Shè sdaj, ljubi moji! so pravi Jesusovi slushabniki doftikrat sasmehováni ino pregájanji; tudi sdaj she nam bodi zhast ino veselje, zhe naš savolo Bogá pregájanjo; she sdaj vé Jesuf svòjzov varvati. ino svudajnoje terpljenje jim s'notrajnim veseljam namestuje ino poverne. Tudi ne poshíla naj jim angela, jih réfhit, kar ni tréba; sto ino sto druih pótov imá. S' besedo kakšniga

pošteniga mosha she vé Bog to dostikrat  
opraviti , po Gamaliélovo jih vbráni,  
že prav sam va - nj ne vérje. Pa krivízo  
taziga preganjánja previdi, ino po Gamalié-  
lovo jo jishe odverniti.

### 5. Shtefan.

Ker je she toljko vérnih bilo , so tòsh-  
be med njimi vstale , de so nektire vdóve  
per vsakdánji delítvi v' némar bile pušhène.  
Apostélni torej poklizhejo vso mnósh vé-  
nih , ino jím rezhéjo : „ To ne gré , de bi  
mí boshjo besedo samudová , ino v' sklédo  
deváli. „ Sedem mosh , ljubi bratje ! isvoljíte  
smed sebe , moshé lepe hvale , polne sver-  
ga Duhá ino modrósti , de jih zhes ta oprá-  
vik postavimo. Mí pa se bomo na molituv  
ino osnanilo boshje besede vlègli. Te be-  
sede so všim vshézh , ino isvoljíli so Shtefana ,  
Filipa ino pét drujih , ino prédi apostélni so nad  
njimi molili ino roke na - nje poloshíli. Ino  
boshja beseda se je bol ino bol rasfhrala ,  
ino vuzhénzov shtevílo se je v' Jerusalemu  
silno naraflo. Veliko duhóvnov zlo je Je-  
susovo véro na - se vsélo.

Ljubi moji ! s' molitijo , vite , sa od-  
sgórni blagoflòv ali shégen je bil vbóshí-  
zov pervi preskerbik per kristianih  
osnován ino vterjen. Ta dobróta se je po-  
tlej po semlji rasfhírla : ta napráva pre-  
skerbka sa vbóge je jésare ino jésare

enakih naprav po svetu pernèla. Kdo preshtéje jésare ino jésare bolníshniz, vbóshniz ino drujih milih podfád ali shtifting, ki jih je toljko med kristiani? kdo preshtéje milióne ino milióne réveshov, ki jim je s'njimi pomagano? Koljko vbóshizov ino bolníkov bi bilo she bres tih prefkerbkov na ravnost poginiti moglo? Takó lè, vite, je bila révenimu zhloveku kershanska véra do-brótniza tudi v' zhasnimu.

Shtefan, poln vére ino svetiga Duhá, se je smèd vših tih isvóljenih vbóshnizharjov nar bol obnáshal, ino je velike zhudeshe iuo snámenja delal.

Nektiri módrizi is tih ino unih shól, ktire so takrat slo blèso flovéle, se nad-nj spravijo, ino se prizhajo s' njim. Pa niso kaj mogli Shtefanovi modrósti ino Duhu, ki je is Shtefana govoril. S' framoto vši divji gredó, ino so nekaj sprídenih mósh skrivaj podshúntali, ino rekó zhes-nj jim prizhati: „Kletuske besede v' Mosefa ino v' Bogá smo ga slišhali govoriti.” Potlej so ljudí ino ljudskih starashín ino písmejov v' Shtefana sdrashíli, ino ga popadejo ino pred sabo v' sbórnizo shenèjo. Potlej perpelájo krivih prízh, ino prizhale so: „Ta zhlovek lè ne jénja od kletvíne zhes svéti tempel ino zhes postavo. Rèzhi smo ga slišhali.” Jesuf, Nazarèshzan, bo ta kraj poderel, ino namést Mosefovih shèg, ki jih je postavil, druge dal.” Vši sedzi v'sbòru so va-nj gledali, de s'ozhmí ne trénejo; v' nebeshki mogózhnosti ino velikòti ga vi-

dijo stati, ino oblizhje se mu je, kakor angelovo oblizhje, svetilo, ino boshja vedrost ino prijasnost se mu is njega vidi.

Poglavar duhovnov se je vsdigbil, ino mu rezhe: „Ali je (kar ti pravijo) res timu takó?“ Shtefan je odgovoril: „Bratje ino ozhetje! posluvhajte!“ Ino potlej je vso sgodovino svetiga pisma prehodil, ino jim skashe, de mu je Bog ino Moses, tempel ino postava v' zhasti; pa tudi, de se je ta zhast nad Israelzmi vselej pogreshala. Ino sklenil je s' timi le terdimi besedami: „Vsi terdovrātneshi ino ljudje neposvezhēniga serzā ino neposvezhēnih vushésh: védno se vstavlate svetimu Duhu. Kakor so se vash ozhetje, tako se mu vi. Ktiriga preroka neki niso vash ozhetje preganjali? Oni, vash ozhetje so osnanovávze tega pravizhēniga morili; vi pa ste njega issdali ino vmorili. Po angelov rokah ste postávo prejeli, tóde je nè dershali.“

To slishati, vse po njih savre, s'sobni od togote so shkripali. Shtefan pa je poln svetiga Duha oko v' nebo obernel, ino boshje velizhastvo, ino Jezusa stati na desnizi Boga vidi. „De te! je na glas savpil, nebesa vidim odverte, ino sinu zhlovekovi ga stati na boshji desnizi.“ Pa vse sazno divjati ino vpiti, ino vushesa si mashe, ino vse kmalo plánejo va-nj, ino is mesta ga kamnjat vlézhejo. Na sónnimu kraju so kamnjávzi oblazhílo is sebe diali, ino ga k' nogami mladéazha varovat dénejo, ki se mu je Savel reklo, ino Shtefana pa so

kamnjáli. Ino Šhtefan pa je molil, ino režhe: „Gospod Jezus! sprími mojo dušo!” Podlej poklékne, ino je glasno savpil: „Gospod! ne pershtévaj jím tega greha!” Ino to isrékevši je dušo dal. Savel pa, ki je kamajávzov oblazhila vároval, je bil tudi v' Šhtefanova smert pervóljil. Ino bogabojézhi moshjé so Šhtefana pokopáli, ino velika shalost je bila po njemu.

Nad Šhtefanom, ljubi moji! imamo, vite, lépo lépo ino polno pódobo praviga Jesušovaiga vuzhénza. Ves je preshinen s' Jesušovim Duham. Samozhista modrost je v' njegovimu vumu. Polno dobrotniga Jesuša ino Jesušovih misel ga je. Boshji mir, nebeshka nedólkost se mu is njegoviga angliskiga oblizhja poblišuje. Vsa keršanska ópzhina mu pravi ino prizha, de je bil ves ferzé ino róka do vbgogih, ino she njegovi sóperniki zlo se ne morejo njegove boshje prijasnosti, krotkosti ino pohlévnosti nazbuditi. Polno lepih djánj je njegovo shivlénje, ino njegovo terplénje ino njegova smert je veséla ino srézhna. Ne bojí se kerví sa resnízo preljiti, ino s' vére ino ljubésni polno molitvu se lózhi. Kdor je Šhtefana vidil, vsaki je mogel rězhi: „Jesus je ravno takо mislil, obzhutoval, dajal, odpushhal, mòlil terpel ino vmerel. Njega, ino pa Jesuša viditi, nekáko vše eno je zhloveku. Oh, ljubi moji! persadenímo si, persadenímo, de bo lepa, dopólnena Jesušova podoba všim ljudém tudi is naš v'ozhí shnila. Srézhno,

kakor boshji ánglizhki, bomo potlej shiveli med seboj, ino po angliško vedri vmerli.

## 6. Filip, ino kraljízhni dnárar is Samorskiga.

Po Shtefanovi smerti so jéli tudi druge Jesušove vuzhénze po Jerusalemu strashno pregánjati. Slasti pa si je Šavel Jesušovo zerkuv podréti persadél. V' hishe lomástil, ki so Jesušovi vuzhénzi v' njih stanovali, ino moshé ino shené je is njih vlázhil ino v' jézho poshilal. Vuzhénzi so torej is Jerusalema beshali, ino se po vsimu Judejskemu ino Samaríshkemu rastrófijo, ino kamor perbeshé, osnanujejo Jesusa Kristusa.

Ino tako je bilo to, kakor préd všako preganjanje, na konzu h' pridu boshje zerkve.

Filip (nè apostel Filip, ampak tisti Filip, ki je bil s' Shtefanam vrèd vbóshnizhar postavljen) pride v' nékshino Samaríshko město, Jesusa Kristusa osnanuje, ino je velíko mertvùdnih, krulovih ino drujih bolníkov osdravil. Vsi vuhó so městnizhane, radi ga poslušhajo. Zhudeshe vidijo, ki jih dela, ino vši po eni misli vérjejo v' Jesusa Kristusa. Veliko veselje je bilo po všimu mestu.

Tako lè je bil tudi tukaj Jesusov evangelijspomladanskemu nébu enak, ki rosa ino

obílnost is njega peršhí, ki vše ogréje ino oveseljí.

Apostelní — ob ti pregánjbi so vši v' Jerusalemu ostali — kadar slishijo, de je tudi Samarija boshjo besedo na-se vséla, poshlejo Petra ino Janesa. Prideta, mestnizhane sta sklizala, pa she kersheni so bili, ino mólita nad njimi, de bi svetiga Duha prejéli. Ino roke sta na-nje devala, ino prejeli so ga.

Kakor se je bínkuſhtini prasnik sveti Duh zhes apostelne rasljíl, je tudi zhes te vuzhénze sdaj prišel. O bínkuſhtih per apostelnih so bile ognjéve pljaména ozhitno snámenje njegoviga prihóda: ravno tako je sdaj rók pokláda ozhitno snámenje njegoviga podéjlka. Ino kakor so o bínkuſhtih, tudi sdaj molijo apostelni, ino s'njimi vréd vši vuzhénzi: sakaj bres shive molitve se ne da dobiti svetiga Duha, de bi naš posvétil ino svelizhal.

Apostelna Filipov navuk poterdívši ino Samarijáne she bol boshjo besedo podvuzhívši gresta sdaj v' Jerusalem nasaj, pa evangelj sta tudi po poti osnanovala. Filipu pa se je Gospodov angel perkusal, ter mu rezhe: „Vsdigni se, proti sòru na zésto idi, ki je is Jerusalema v' Gazo skosi pušhavo. Filip se vsdigne, in gre, kar se imeníten samóriz v' lepi kozhiji perpelá. Vélki dnárar je bil Kandazése, Samorske kraljíze, gospodar vših njénih kás ali dnarníz. Bil je v' Jerusalemu, k' boshji slushbi je bil ſhel, ino sdaj gre nasaj domú, ino

peláje se skosi samotno pušhavo bère ravno  
preroka Isajata.

Branje vzhasi, slasti kadar nimamo  
drujiga opraviti, ino se ravno nizh drujiga  
ne da pozheti, je oboje, vesel ino pod-  
vúzh'n opravik. Modri ino blagi moshjé,  
vite! is dáljnih zhasov ino krajov govoré  
s' nami med branjam is svojih písem, továr-  
shi so nam, tako rekózh, v'naših samot-  
nih stanízah, našhi pajdášhi med hójo ino  
vòshnjo. Tode po Samórzovo pámetni bodi-  
mo per sbéri bukuv, ki jih berémo.

Komej je Filip vós saglédal, kmalo mu  
sveti Duh rezhe: „Stópi ino k'vòsu se  
pedrushi.” Filip tězhe, ino ga slišhi be-  
sele preroka Issajata brati:

„Dolg se térsa, ino ponishal se je, ino  
vust ni odperel, kakor ovza, ki je na plöh  
pelána: ino kakor jagne pred stríshzam mol-  
žní, ni vust odperel. Is perpére ino sòdbe  
ga vlezhejo! Kdo popishe njegove tedánj-  
ze? Odrésan, odrésan je is shivih de-  
siele.”

Dnárar ni tega prerókoviga mesta vu-  
nél, ino torej ga je na glas bral, kakor  
pred zhlovek, ktiri bi rad všako brano be-  
šeo do dobriga premislil. Filip ga prijasno  
govorí, rekózh: „Pa tudi vuméste, kar  
kerete?” Dnárar se is búkuv osrè, ino je  
ostermel nad zhaſtílivim mosham, ki je ta-  
to na naglima per vòsu; odgovorí mu:  
„Kakó bom vumél, sej ga nimam zhlove-  
ka, de bi mi rasióshil!” Ino Filipa prósí  
v kozhijo persésti. „Sedézhimu sraven sebe

rezhe dnárar: „Te profim, povej mi sej, od koga govorí lètu prerok? od sebe, ali od koga drugiga?”

Sdaj, ker je bila boshja prevídnost she vše tako lepo napelála, je Filip vusta odperel, kmalo per tih Isaijovih besédah sazhne, ino mu veséli navuk od Jésusa Kristusa osnanuje. Dnárar je vel vuho va-nj, ino kadar po poti ravno do réke prideta, vesel savpije: „Vishi jo, vodo! Ali me she kaj kershenimu biti sadershuje?” Filip mu rezhe: „Smé se sgoditi, zhe is zeliga serza vérjesh.”

Véra namrežh, ki veseli s' njó boshjo nevidno modrost na-se vsamemo, je všiga dobriga korenína. Bres te notrajne shive vére so vše she take svéte svunajne shege mertve, púste, bres všiga prida ino vše nizh ne velájo.

Dnárar rezhe: „Jes vérjem, de Jésus Kristus je boshji sin,” ino rezhe vòsu osta-ti. Oba ita is vosa stopila, ino na vod gresta ino Filip je dnárarja kerstil. Kmab ko je dnárar kershen, vsame gospodov Duh Filipa. Ko bi trénil ga dnárar ne vidi. Na enkrat, blisku enako, kadar se vtréne ino mìne, mu je spred ozhití Filip sginil. Ti zhudesh je ozhitno samózru prizhal, de mi je bil Bog Filipa poslal. Ves vesel rezhe pognati.

Ker je namrežh prava véra v' Jésusa, ondi je tudi veselje, ondi je vše, kar je kaj frézhe. Veselje nad boshji-mi vsmílbami, pokoj savolo storjènih gre-

hov, trošht o terplénju, veselo shivlenje  
ino vesela smert, lé na pravi véri v' Jesusa  
ravejo taki sadóvi.

Ta kraljízhni dnárar je nar pervi samórz, de je Jesusa sposnal, pa sposnati tudi sasflushil ga je. S' ravnim, poshténim serzam je Bo ga jiskal. Desiravno je v' frédi ajdovskiga naróda shivel, vender le dolo-  
go hójo v' Jerusalem storí, de edinimu pravimu Bógu ozhitno zhaft skashe, is serza  
ga móli v' tempelnu, ktiriga je Bog tisti-  
krat ediniga imel na semlji. Boshja beseda  
mu je bila veselje, de nikolj vézhiga. Smi-  
raj ima sveto pismo per rokah, zlo na pot  
seboj ga jémle. Toljka resníza, ki mu  
je v' dóbri mu, toljka bogabojézhnost,  
take molitve, tako svesto posluhanje  
boshje besede more dóber sad imeti,  
ni drugazh. Bog se s'dopadajenjam rasgle-  
duje nad takimi lepimi dušhami; njegovo  
okó nobene ne sgreshí, vsako poplázha.  
Sposnati se jim da, tudi angela naj bi jim  
bito tréba poslati. Kosha na lizu bodi běla  
ali zherna, to ni nizh, serze lé zhloveku  
zéno da. Vsi dóbri ljudjé, bodo naj she  
kakor mléko béli, ali kakor shúshik zherui,  
so boshja podoba, ino vši enake lepote.

Filip se je potlej v' Azotu najdel, ino  
je od ondód kmalo spet evangelj na vše  
straní od mésta do mésta osnanovál, dokler  
na Zesarejsko ne pride, kjer se je delj zha-  
fa mudíl.

## 7. Enéja ino Tabíta.

Vuzhénzi, ktiri so se o preganjbi po Judejskemu, Galilejskemu ino Samarishkemu raskropili, evangelj od mesta do mesta osnanvajózh, so bili veliko ljudi k' véri v' Jésusa spreobernili. Torej kmalo, kadar preganjanje odneha, je Peter vše te kraje obhodil. Tudi v' Lidsko mesto pride, v' lepimu ino rodovitnemu Saronskemu dolu je stalo. Mosha najde v'néki hishi, Enéjata po iménu. Mertvúden je bil, ino osem lét she ni na nogah stal. Kót hlód je léshal, vsdigovati ino polágati ga morejo, ino mu blásine podkládati. Shé je toljko zhasa léshiz po odreshénju sdihoval! Peter stópi sdaj k' njegovi posteli, ino ljubesnivo ino prijasno mu rezhe: „Enéja! Jésus Kristus te osdravi. Vstani, ino sam si postelo presteli.“ Ko bi mignil, je bil po konzu, ino postelo si prestéle, ino je hòdil: ino de vesel, ino de ni mogel Jésusa Kristusa prehvaliti, to se tako vé. Vsi Lidzháne ino doláne Saronskiga dola so ga zherstviga ino sdraviga vidili hoditi, ino so vli v' Jésusa vérovali.

Tudi mí, ljubi moji! vérimo va-nj! Vsakiga, she taki sdrav ino zherstev naj bo, lohka ravno toljko terplenje sadéne, ino märfikdo, to lè berózh, morebiti v'ravni taki nadlógi sdihuje. Pa, dokler hozhe, naj tvoje terplenje terpí, le potoláshi se! Jésus, Enéjov pomozhaík, she smiram shi-

ví, ino vsako terpljenje, ino torej tudi twoje — joj, veséla bodi dóbra duša! — bo on, sgòdi se she tukaj ali tam, v' veselje ino veselje spreménil. Torej lé vérovaj v' njega — to pernese lé terdni trošč ino tolash.

Ne délezh od Lide so bile Jópe. V' timu méstu je vuzhénka, Tabita po iménu, prebivala. Ne da se dopovédati, koljko vše dóbrega je storila, vbogih velika dobrótniza je bila. Ravno ob timu zhasu je bila sboléla, ino vmerje. Preblékli ino v' gornízo she na páre so jo djali, kar vuzhénzi sa Petra svedó, de je v' Lidi. Dva mosha poshlejo do njega, ino ga profijo, de naj se ne mudí, ampak de naj urno pride. Peter se napravi, ino gre s' njima. Prishevshiga pelajo v' gornízo, kjer je merlizh. Mej tim, de Peter merlizha vidi, ki je samókel po dolgama ondi leshal, komú bi se ne vsháljilo! se to lè perméri: Vše méstine vdove réve se ga osujejo, jokale ino oblazhila so mu kasale, ki jím jih je rájnka Tabita s' lašnimi rokami delala.

Ljubi moji! keršanske shene tisti h zhasov ktirim ni bilo treba kruha s' lašnimi rokami slushiti, niso zhasa s' líshpanjam trátile, vbogim raji so oblazhila shivale. Taka lepa navada bi ne sméla sginiti. Mertvashki pert, nizh drujiga od vfiga she takó líshpiniga oblazhila nam ne bo enkrat ostalo. Ino hvaléshna sólsa, ki jo vbóshiz per nashih párah tózhi, nam je vézhi zhaſt, ino vézhi zéno imá v' vézhno-

sti, kakor vši bisri ino vsa slatenina vfiga svetá.

Peter vùn rezhe vsim, ino je pokléknil ino mòlil. Potlej se v' rajnzo oberne ino je djal: „Tabita! vstani!” Ino ozhí je odperla, ino v' Petra pogléda, ino je po konzu sédla. Ino Peter ji roko podá, ino jo vsdigne. Ino vuzhénze ino vdóve je poklizal, ino jím jo shivo dá, ino vši so imeli neisrehéno veselje. Po vših Jópah je to sašlovélo, ino veliko ljudí je Jesušovo vérona - se vsélo.

Véro tedaj v' Jesuša Kristusa, drujiga nè, je tudi ta zhudesh jiskal. Jesuš Kristus je Tabito od smerti obudil, ker je ozhitno sprizhati hotel, de je on sam od smerti vstal, ino de v' nebésih sdaj shiví, ino de bo njega dní yse merlízhe obudil. Ví, ví! — ktiri po kakimu rajožimu ali po kaki rajnki jokate — v' njega vérite! De je Jesuš Kristus vstajenje ino shivlénje, kaj zhè biti od te vére lepshiga ino vesélshiga per pogrébu?

Peter se je she nekaj dní v' Jopah mudil, ino je per strojárju stanovál, ki mu je bilo „Simon imé.

## 8. Kornéli.

V' Zesaréji je nekdo, Kornéli po iménu, prebival, mosh, de malo tazih. Stotnik vojskine kópe, ki se ji je lashka djalo, je bil, ino s' vsim svojim dómam je lepo ino

po Bógu shivel, veliko je vbogajme dajal, ino je neprenéhama molil.

Prav gorézhe enkrat je molil, kar ob treh popoldne angela sagléda stopiti v' hisho vfiga v'svetlobi. S' ozhmi ga vidi. Angel ga je po iménu ogovoril, ino mu rezhe: „Korneli!“ Korneli je debélo gledal, se vé, ino se je vstrashil. Djal je: „Gospod! kaj je?“ Angel odgovorí: „Tvoja molituv je pred boshje oblizhje prishla, ino pómni ti Bog tvoje boshje daróve. Mósh tedaj po Simona pòfhli v' Jope, ki mu je Peter prímik. Per Simonu strojárju stanuje, ob morju ima hisho. On ti bo povédal, kaj stori, de sve-lizhash sebe ino svoj dom.“

Angel to rékevšhi je sginil. Kornéli pa rózhno dva dershínheta ino eniga bogabojézhiga vojáka poklizhe, ki jih je pod sabo imel; pové jim, kar je angel djal, ino jim v' Jope rezhe. She tisti vézher so odrí-nili.

Drugi dan okolj opoldneta je Peter na hisho shel, per miru mòlti misli na-nj. De so bile hishe ravne na verhu, ino s'objekam ali flonljam obróblene, she véste. Kornélio trije moshjé so se she proti mestu blishali. Peter je bil lázhen, ino obédoval bi bil rad. „Spòdej v' hishi so mu jésti per-pravlali, kar ga boshji Duh samakne, ino njegova lakota je bila Bogú perlóshnost, de ga je s' lepo perkásenjo, bres pomíslika s' moshmí iti, ktiri bodo prishli, podvúzhil.“

Israelzam namrezh so bile nektire jedi prepovédane, ki so bile per ajdih navadne;

ino to slasti tudi sa tega volo, de jih je ta prepoved od pajdáshtva s' ajdmi, od malikovánja ino od drugih ajdovskih pregréh odvrazbála. Sdaj pa je timu raslózhiku jedišlo nehati, ino pajdashtvo s' ajdmi je bilo treba dopustiti, de bi ajdje s' věrnimi Israelzi podomážheni lóshej k' véri v' praviga Bogá prishli. Ker so tedaj bol serdni ali ajfrik Israelzi take jedí she smiram studili, ino nektiri nè le ajdovskih jedí, ampak tudi aide zlo hòdne ino nagnusne delali, je hotel Bog Petra to s' perkásenjo prevuzhiti.

Samákneni Peter vidi s' ozhmí, kakor bi res bilo, nebó odperto, ino nekàka velika rjuha se is neba per vših štirih konzéh na semljo spushta. Peter je ves hrepeneva - njo poglédal, pa vših mnogih shivál, sverín, tizhov ino drugih shivál vidi v' njej, ktirih jesti je bilo Israelzam prepovédano, ino ki so jih savolo tega hòdne ino nagnusne imenovali. Glas pride sa rjuho is nebél, ino rezhe mu: „Peter! vstáni, sakòli ino jéj.“ Peter se od grose sdergne, odgovoril je: „Gospod! tega nè, tega! Moje shive dní ni nikolj nizh hòdniga ino nagnusniga v' moje vusta prishlo.“ Pa glas mu rezhe: „Kar je Bog ozhistil, ne délaj tí hòdno.“ To se je trikrat sgodilo. Ino porlej se rjuha s' shiválmi v' nebó spet vmákne.

Peter, kadar se prevé, je premishloval ino premishloval, kaj bi ta zhudna perkásen pomeníti vtregnla, kar uni trije Korneliovi moshjé, ravno so bili strojárjovo hisho isprashali, pred prag stopijo. Po „Simone“

Vprashajo, ki mu je Peter pršnik. Ravno zdaj rezhe boshji Duh sre všemu samíshlenimu Petru: „Slíshish! trije moshjé vprashajo po tebi. Vstani, dòlj idi, ino pojdi bres pomislika s' njimi. Jes sim jih poslal.” Peter je vstal, ino gre k' moshém, ino jim rezhe: „Mene jishete, jest sim. Kaj taziga ste prishli?”

Moshjé rekó: „Korneliu, stótniku, pravízhnimu ino bogabojézhimu moshu, ves Ju-dovski ród mu to more prizhati, je po sve-timu angelu te v' svojo hisho klizati rezheno, ino de bo vše drugo potlej od tebe sa-slíshhal.” Peter jih je v' hisho pelal, ino pogostí ino prenozhí jih. Drugo jutro je vstal ino s' njimi shel, ino drugi dan potlej proti vezheru je v' Zesaréji bil. Shest vu-zhénzov ga je is Jóp va-njo spremilo.

Korneli je bil mej tim vso svojo rodo-víno ino vše prijatele poklizal, ino je Petra hrepéné perzhakovál. Kadar Peter v' hisho stopi, mu Korneli naproti tèzhe, ino, de bi mu zhaft dal, pred noge se mu vershe. Peter ga pobère, rekózh: „Vstani! tudi jes sim zhlovek.” Korneli ga v' stanízo pelá. Peter, kadar va-njo stópi, ino toljko drú-shino ljudí vidi, je rekel: „Vi véste, kolj-ka gnusòba je Judu, pezháti se s' drugimi na-ródzi, ali pa tudi iti lé v'njih hisho. Pa meni je Bog pokasal, de nobeniga zhlove-ka nè hòdniga sli nagnusniga imenovati. To-rej nisim si pomislovál priti, ker ste po-me poslali. Pa vprasham, sakaj de ste to?”

Kornéli rezhe: „Dánsi shtiri dni sim se do tréh popoldne póstil, ino okolj tréh — nekako osoréj lè — sim domá molil, kar je mosh v' bělo obléžhen, ko bi trenil, pred máno stal, ino rezhe mi: Kornéli! tvoja molituv je vſlišhana, ino twoji boshji darovi so pómneni per Bógu. V' Jope po Šimona Petra s' prímkam pòshli: v' Šimonovi strojároví hishi ob morju stanuje. Povédal ti bo, kadar pride, kaj storí. Ino tisto uro sim po - te poslal, ino prav je, de si pŕshel. Ino sdaj smo vši pred boshjim obližhjam sbráni, slišali bomo, kaj ti je Bog vkaſal, de nam povéj.”

Peter je vusta odperel ino rezhe: „V' resnízi sposnám sdaj, de Bog ni nobén lizogléd. Ampak prijéten mu je všaki po vših naródih, kdor kolj se njega bojí, ino pravízchno ravna.”

„Bog je Israelovim mlajšham po Jezusu Kristusu, gospod je vših rezhí on, mir ino milost osnanovat poslal. Ví véste, kaj se je po Janesovi kershvi ino prídigi préd na Galilejskimu, ino potlej po vši Judovski desheli godilo, kako je bil Jezus, Nazarešhzan, od Boga s' svetim Duham ino s' mozhjó pomásan, ino kako je hodil ino dobro delal, ino od hudizha nadlégovane osdravlal, ker je Bog bil s' njim. Ino vfiga, kar je po Israelskimu ino v' Jerusalemu storil, smo prizhé. Tega Jezusa, kadar so ga na lés kriša perbili ino vmorili, je Bog trétji dan od smerti obudil ino spet ozhitniga ino shiviga iskasal — ně všemu ljudu, ampak nam

po máterino, ktira otroka ohranuje, ga je rešhil, ino nobene ſhe tóljzhkine rezhí ſe sraven ne sposábi. Vsi, bo naj pervi Kristusov apostel, ali nar manjshi kerſhenza, ſo bili po bratovſko ino po ſeſtrisko ſ'ljubéſenjo ſkljéneni. Eniga terplenje je bilo vſih terplenje, eniga veselje je bilo vſih veselje. — De jih konzhaj ljudí! Vsi bi lohka imeli take nebesa na ſemlji, pa toljko ſi jih jo v'pekel spreberne!

Tudi imamo nad Herodesham ſhe straſhni isgléd po ſtrahováni ga napuhá. Kako berſh ſe mu je vſe ſprebernilo! Vſe njegovo velizhaſtvo, vſa njegova ſvetlóſt ſe mu je na enkrat v'ſtrah ino gróſo ſpremenila, ino slobív njegov jesik ſdaj tóshi ino jezhí, vſe drugo ga je menilo. Napúhneshova je na konzu vſelej rada taka, de ſi nè tako vſelej nesnána. Smert je koniez vſe njegove baharije, ino naméſt oſhabnih oblazhíl ga bo prah odéval ino trohlívoſt, ino naméſti ſlatih perſtanov ſe mu bodo zhervi okolj perſtov ovijáli. Smerti póm̄ba torej napuh pobije, de nikolj tažiga.

## 10. Navuki is liſtov ſvetiga apoſtelna Petra.

Ljubi moji! kar je bol posebne ſgodo-víne od vſih dvanajſt apostelnov v'ſvetimu

pismu, ste jo slíshali. Pa tudi she nektiri listi teh svetih mósh, je Bog obernil, de so nashih zhasov dozhákali. Toljkánj so lepi, ne smemo jih v' stran pustiti. Saj nekoljko nar lepshih ino lóshejshih navukov is njih moremo v' misel vséti.

Nar pervi list naj bo list listov svetiga Petra. Ta list je szer tistiga zhosa kristianam pisani. Stiskani, preganjani so bili, med spazhenim svétam so shivéli, ino veliko skushnjáv so imeli premagati. Pa she sdaj se nadlög ino britkost ne smanjka, ino gerdih isglédov ni nizh manj she danashni dan, ino bres skushnjáv, odvrazhvávk od praviga pota, pazh nihzher skosi svét ne prerije. Vsaki dan torej she potrebujemo trošhta v' terplenju, ino opominjanim biti oči hudiga, spodbádanim pa k'dóbrimu. Torej takó beríte ta list, kakor bi bil nalaš vam pisani. Sakaj lé verjemíte: Ako bi vam she sdaj apostel Peter po kakimu angelu list hotel poslati, ravno taki bi bil, kakoršni je ta lè:

„Peter, Jesusov Kristusov apostel, vóshi všim po Boga ozheta previdnosti s' duhá posvézhujo véro ino deléshnost nad Jésusa Kristusa kervjó doségskim védno rásho milosti (boshje) ino mirú.“

„Hvalen bodi Bog, ozhe nashiga Gospoda Jésusa Kristusa, prerodívši naš po obilni svoji milosti, ino (davši) nam s' od smerti vstajenjam Jésusa Kristusa shivo vupanje (vézhniga) shivlenja, ino nestroh-

líviga delésha; ino neomádesheniga ino ne-svenlíviga, v'nebesih nam hraneniga."

„Ker naš toljko svelizhanje, ino pa she perprávleno, zhaka, tote konez dní bo she le rasodéto: veseljite is shiviga se ga, she toljko skushnjáv naj bo, ki jih le sato pre-bívate she kako mervo zhasa, de se vashe vére doskúshnja lepsi pokáshe od slatá, ktiro se v' ognju ozhitihuje. To vam bo hvala, zhást ino sláva ob Jésusa Kristusa rasodénju, ktiriga ljubite, desí ga nikolj ni-ste vidili, ki va - nj vérjete, desiravno vam ga sdaj ni na okó. Ino pa ta véra vam bo neisrežheno ino neisrežheno veselje pernesla, kadar konez svoje vére, svojih dúsh sveli-zhanje, došéshete.”

„Bo torej naj vam per dušhi, kakor komu, ktiri she svoje lédje na pot opašuje, zhujte ino trésni bodite, ino stávite vše svoje vupanje v'miloſt, ktira se vam po rasodéti véri Jésusa Kristusa ponuja. Pokorni otrozi bodite, ino ne shivíte po poprejšnih sláſtih, ki so med vami bile, dokler ste v' nevédnosti bili. Sveti bodite v' vſimu svojimu djanju, kakor je on, tisti svet, ktiri vas je poklizal. Dokler, tako lè je pisan: „Sveti bodite po meni, sakaj jes si m svét. Ino ker ga svojiga ozhetu nje-ga tistiga imenujete, ktiri bres raslózhka med zhlovekam ino zhlovekam vſaziga po njegovimu djanju fódi: v' boshjimu strahu shivíte, kar zhasa she na semljí gostu-jete.”

„ Ne posabíte , de niste ſ' perhlívimi  
režhmi , ſ' ſlatam ali ſrebram rěſheni od  
ſvojiga nezhémerniga ſhivlenja , ampak ſ'  
drago kervjó ſte zhiftiga , bresmadeshniga  
jagneta Jefuſa Kristuſa , odvöljeniga k'va-  
ſhimu ſvelizhanju ſhe pred ſtávo ſvetá , per-  
kasávſhiga ſe pa ſhe lé ob zhaſov iſídu .  
Od njega imate véro v' Bogá , ino ſato ga je  
od ſmerti obudil , ino mu velizhaftvo dal ,  
de je vaſha véra ino vaſhe vupanje terdno  
v' Bogá .”

„ Posvežhujte tedaj ſvoje duſhe ſ' po-  
korſhino do reſnize , ſ' nepohljíneno bra-  
tovſko ljubesenjo ; ino ſ' ravnim ferzam  
ſkerbno ſe ljubíte . Oddeníte vſo hudobijo ,  
vſo golfijo , ino hinavſhino ino nevoſhlí-  
voſt ino vſe opravljanje . Lihkar rojénim  
détetam bodite enaki , hrepeníte po dúſhini-  
mu pametnímu ino nepokashenimu mléku  
( po zhifti boshji besedi ) , de od njega v'  
ſvelizhanje poráſete , ako ſte ſkufili ſej ,  
kako ſladek je Gospod .”

„ Iſvóljeni rod ſte , kraljévo duhovſtvo ,  
ſvet národ , Gospodova perdobnina , de nje-  
gove popolnamosti osnanujte , ktiri vaſ je is-  
tmé na ſvojo zhudno luzh poklizal .”

„ Oh , preljubi ! proſim , proſim ; ptujzi  
fte ino popótniki ; ſdershíte ſe meſnih ſheljá ,  
ktire ſe zhes duſho vojskujejo . Lepiga  
ſhivlenja bodite med nejevérnički , de bodo  
vaſhe lepe dela vidili , ktiri vaſ ſ' hudodél-  
nički ſdaj smírjajo , ino Bogá hvalili , kadar  
jih Bog rasvetlí .”

„Vsaki zhloveshki gospóški bodite savolo Boga podlóshni, bodi si kralju, njemu verhini oblasti, bodi si njegovim naméstnikam, od njega hudodélnikam v' strah, dobrodélezam pa k' hyali postavlenim.“

„Vsaziga sposhtujte: ljubite brate: Bo-  
ga se bojte: kralja v' zhasti imejte.“

„Ví flushabniki (vsi ví podloshni) po-  
korni s' vso zhaftjó bodite gospodárjam, ino  
tega nè lé dobrim ino krotkim, temozh tudi  
sitnim. Sakaj to je (per Bogu) saflushe-  
nje, zhe kdo sato vóljno britkóšti ino krivi-  
ze preterpí, de svojo vést per Bogu zhifto  
ohráni. Kakshina zhaft bi neki bila, zhe  
bi savolo storjènih nàpak savúshnize preje-  
mali ino terpéli? Ampak zhe prav dela-  
józh húdo vóljno preterpitè, to je saflu-  
shenje per Bógu. Ino pa v'to ste pokli-  
zani.“

„Dokler, vite! sej je Jésus Kristus, on  
sam, terpel, ino vam isgled sapustil, de po  
njegovih stopinjah hodíte. Nobeniga greha  
ni storil, ino v' njegovih vustih ni bilo no-  
bene napake. Prekljinan ni kljél, terpijózh  
ni shugal: ampak vse mu je njemu tistimu  
isrózhil, ktiri po pravízi fódi. Naše gre-  
he na svojimu shivótú je nésel na léf, di bi  
mí greham odmerli ino pravizi shivéli: s'  
njegovimi ránami ste osdravleni. Sgublénim  
ovzam ste bili enaki, sdaj pa ste se k' pastirju  
ino varhu svojih dúsh sprebernili.“

„Shénskih snága (de jo posébej v'misli  
vsamem) naj ne bodo odsvunai lepo pleteni  
lasjé, nè s'slatam poobésheni shivót, nè nalish-

pano oblazhilo; temozh snotrajna zhlovék-nja, ki je skrita, nedólshnošt krotkiga ino tihiga serzá jih more snáshiti, kar per Bogu obveljá ino nikolj ne strohní."

„Na konzu: eniga vuma bodite vši; eden drugimu se smílite; bodite polni bratovske ljubesni, vsmileni, pametni, poníshni. Ne povrazhájte budiga s' budim, kléčve s' klétujo: ampak blagoslavlajte she lé; stan kristiana vam she to nakláda, de tudi ví délesh (boshjiga) blagoslòva doséshete.”

„Kdo vam hozhe shkódovati, zhe ste po dóbrimu ognjévi? Pa tudi terpíte kaj savolo pravize, le frézhni ste vender. Ne bójte se njih proténja, ne vpádi vam serze. Shé lé gospoda Jésusa Kristusa is serza hváste ino povíshujte.”

„Tudi odgovor dati všakimu bodite smíram perpravleni, kdor vas po vsróku ali urshahu vashiga vupanja vprasha, ki ga v' sebi imate; tote s' krotkostjo ino zhaftjó. Sosebno pa hrepeníte, de bote dobro vést iméli. Tako bodo s' vashim lepim keršankim shivlenjam, ktiri vas s' hudočelniki smirjajo, osramoténi ino nar lepshi vshugani.”

„Zhe pa je she lé boshja volja, de terpitè, boljšhi je de savolo dóbriga, kakor savolo hudiga terpitè. Sakaj tudi Kristus je sa našbe grehe vmerel, on nedólshni sa naš dólshne, de bi naš Bogú perpélal.”

„Vsaka rézh ima kônez; torej pametni bodite ino zhujézhi s' molítvami. Mem-

Všiga pa imejte shivo ljubesen eden drujiga; dokler, ljubesen sagerne grehov ino grehov. Pregostinzhovajte se radi bres godernauja. Po daru, ki ga je vſlehern saſtonj oč Gospoda prejel, eden drugimu poſtreſite, de bote dobri gospodarji mnogih boshjih darov."

„Vi preljiubi! (she enkrat naj rezhem) ne sdí naj se vam zhudno, de ste s' britkosti ognjam preſkuſhani, kakor bi bilo to kaj noviga. Šhe lé veseljite ſe, de ſte Kristufoviga terplenja ſpolovinarji, ker bo, kadar ſe v' ſvojimu velizhaſtvu perkashe, veliko veliko enkrat vaſhe veselje. Ino pa ſvelizhani vi, zhe ſte ſavolo vére v' Kristufa vkljnjani; namrezh boshji Duh, on ſvir zhaſti ino možhi, poživa nad vami.”

„Le tega nikar, de bi vbijávix, tat. hudodélnik, sdráshbar nad komu ſmed vaſterpel. Zhe pa ſato terpi, de je kristian, naj ga ne bo ſram: Bogú h' zhaſti naj terpi.”

„Vi mlajšhi kristiani (vi mladénzhi ino deklízhi) bodite pokorni poſtařním; ſhe njih starost vam jih zhaſtitи velevá. Ob kratkim: vi eden do drujiga bodite pametni ino persaneſlivi. Sakaj, Bog ſóperva prevéſtneſham, ponishnim pa miloſt ſkasuje.”

„Ponishajte ſe tedaj mogózhni boshji róki, de vaſ o ſvojimu zhaſtu povifha. Vſe ſkerbi oddenite: on ſkerbi ſa vaſ.”

„Bog pa, on Bog vſe miloſti, ktiri naſ je po Jefetu Kristufu k' véznhimu velizhaſtvu perkliſal, on naj vaſ kak majhin

zhas terpěvšte obrázha, vterdi ino pokrepzhá, ino on naj vam da stanovitnošt. Njemu bodi zhasť ino flava od vekomaj do vekomaj. Amen. Mir vam, ktiri ste Jesusovi Kristusovi. Amen.

## II. Navuki is perviga lista svetiga apostelna Janesa.

Ta list je s. Janes starzhik pisal, pàžshe sto lét je bil star. Ljubi ozhe govorí v' njemu is njega; kristiane, ki jim pishe, imenuje svoje ljube otrozhízhe, od hudiga jih opominja, k'dóbrimu perganja. Noben pravi ozhe bi ne mogel perserzhnishi s' svojimi otrozi govoriti. Ta list je tèdaj, kakor nalašh, sa vas, ljubi otrozi! pisani. Tako le pishe:

„Ljubi otrozhízhi! ne ljubíte sej svetá, nè svétoviga. Kdor svét ljubi, v' njemu ni ozbetove ljubesni. Vše namrežh, kar je svétoviga, poshelénje mesá, poshelénje ozhí ino shivétja napuh, ni is ozheta, temozh od sveta. Pa svét prejde s' svojim poshelénjam, le kdor ozhetovo vóljo spólni, ofstane vékomaj.“

„O ví preljubi! poglejte sej, koljko ljubéšen nam je ozhe skasal: boshji otrozi se sòvemo ino smo! O ví preljubi! sdaj sdaj she smo boshji otrozi, desiravuo se s'he ni perkasale, kaj bomo. Pa toljko vémo: ka-

dar se bo on perkusal, mu bomo podobni, ino vidili ga bomo, kakor shin je. Ino vsaki, ktiri imá v-a-nj to vupanje, se po njemu posvezhuje, ki je svet."

„Otrozhízhi! nihzher vas ne sapèlaj. Le kdor prav ravná, je pravizhen, kakor je on pravizhen. Kdor greh dela, je is hudizha, ker hudízh od sazhétko greshuje. Is tega se sposnajo boshji otrozi ino hudízovi otrozi. Kdor kolj prav ne déla, ino kdor svojiga brata ne ljubi, ni is Bogá. Sapoved je namrežh, ktiro ste she od konza flishali, de eden drujiga ljubímo."

„Zhe brate ljubimo, vémo, de smo se is smerti v' shivlénje preseljili. Kdor jih ne ljubi, ostane v' smerti. Kaj! vsleherni, kdor brata sovrashi, je vbíviz, ino ví véste, de noben vbíviz nima vézhniga shivlénja v' sebi ostojézhiga."

„Kaj pa je ljubesen, sposnamo is tega, de je svoje shivlenje sa naš dal. Ino tako smo tudi mi shivlenje dati sa brate dolshni. Posémlisko premoshénje tedaj imej kdo, pa brata naj v' potrébi vidi, ino serzé naj mu sakljéne, kako bi bila neki ljubesen boshja v'takimu? Oh, otrozhízhi! ne ljubímo le s' besedo ino jesikam, ampak s'djanjam ino réf."

„Nad temu (nad to ljubésenjo) sposnamo, de smo per resnízi, ino potlej si per Bogu lohka serzé vmirimò. Zhe naš pa she lastno serzé samézhe, je Bog she vézhi kakor našhe serze, ino on vse vé. Ako nam pa lastno serze nizh ne ozhíta, lé potlej,

ví ljubi! imamo perstópik do Bogá, ino kaf kolj ga bomo profili, vse dòbimo od njega, sato, ker njegove sapovdi dershimò, ino kef storimò, kar mu je prav."

„To je pa njegova sapoved: de v' njegoviga sinú Jésusa Kristusa vérimo, ino eden drugiga ljubímo; tako sapoved nam je dal. Dershiz njegovih sapóved ostane v'nju, ino on v' njemu.”

„Shé naj rezhem, ví preljubi! ljubím se eden drugiga; sakaj, ljubesen je is Bogá. Kdor ljubi, je is Boga rojén, ino Boga posná. Kdor ne ljubi, ne posná Boga; sej je Bog ljubesen. Po timu se je boshja ljubesen do nas pokasala, de je Bog svojiga edinorojéniga sinú na svét poslal, de bi mi po njemu shiveli.”

„Ino v'timu se ta lè ljubesen prav poskashe, de nas je, ki Bogá nismo ljubili, on préd ljubil, ino je svojiga sinú v' správo sa grehe nashe poslal. Preljubi! ker nas je Bog tako ljubil, smo tudi mi eden drugiga dolshni ljubiti. Bogá szer she nikolj nihzher ni vidil; pa zhe se med seboj ljubimo, Bog v' nas prebiva, ino sverhano je njegove ljubesni v' nas.”

„Bog je ljubesen, ino kdor v' ljubesni ostane, ostane v' Bógu, ino Bog v' njemu.”

„Ino zhe smo, kakor je on, takó na temu svetu she tudi mi, potlej je nasha ljubesen popolnama, ino veséli lohka smo sódniga dné. V' ljubesni ni strahú: ampak popolnama ljubesen strah is sebe ispehá. Strah ima she kaj húdiga v' sebi. Kdor se

boji, she ni dopopolnen v' ljubesni. Mi pa Bogá ljubimo, ker naš je nar pervi on ljubil."

„Zhe kdo pravi: Jes Boga ljubim, sovrash; pa svojiga brata, taki je lashniviz. Sakaj, zhe svojiga brata ne ljubi, ki ga vidi, kako more neki Boga ljubiti, ktiriga ne vidi? Ino pa sej je to njegova sapoved: de naj, kdor Boga ljubi, ljubi tudi svojiga blishniga.”

„Nad tim, de njegove otroke ljubimo, lé sposnamo, de tudi Boga ljubimo, ino njegove sapovdi dershimò. Sakaj njegove sapovdi dershati, to je boshja ljubesen. Ino njegove sapovdi niso teshke. Dokler vse is Boga rojeno premaga svét, ino premagalo, s' zhimir se svét premaga, je našha véra.”

„Kdor namrežh veruje, de je Jezus Kristus boshji sin, kdo drugi samore svét premagati?”

„Vémo, de je boshji sin prishel, ino vum nam je dal, de praviga Boga posnámo, ino smo v' njegovimu pravimu sinu. Ta je pravi Bog, ino vézhno shivlenje. Amen.

## 12. Navuki is lista svetiga apostelna Jakopa.

Ljubi otrozi! ta lè list bi se vam slobno perlézhi vtegnil, ker je, koljkor ga je, ves is kratkih ino krépkih isrékov, ino is lepih prílik, Tode v' spomín si jih more-

te porisiti, nè lé brati. O pravimu zhafu vam bodo potlej na misel hodile, ino imeli bote lep dobízhik od njih.

„Ljubi bratje! pravi Jakop, veselje si delajte is tega, zhe vas mnoge skusnijave doleté, ker véste, de skúshnja vashe vére poterpeshlívost napravla. Tode poterpeshlívost more biti do konza poterpeshlívost, de bote popolnama ino bres vse gráje, de ni zlo nizh nad vami pogréshaniga.“

„Zhe komu is vas modrosti manjka, Boga naj je prósi, ktiri všim rad daja bres raslózhka, ino nikogar ne odgánja, ino dalo se mu je bo. Tóde s' véro naj prósi, nè pa, de bi dvómil ali zviblal. Sakaj kdor dvómi, je morskemu od vetra metánimu ino gônenimu valóvju enak.“

„Blagro mu, kdor skusnijavo dostojí; sakaj doškúshen bo (vézhniga) shivlenja krono doségel, obljudil všim njega ljubijóz him jo je Bog.“

„Vsaka dobra daja, ino vsaki popolnoma dar je od sgorej dòlj, od lúzhiniga ozhetta pride, ki ni nobene spremémbje ino nikar sénze sprevernila per njemu.“

„Vsaki zhlovek, ljubi bratje! bodi vurn poslušhati, kesaen govoriti, slasti pa kesaen k'jesi. Sakaj zhlovekova jesa ne storí, kar je per Bógu prav.“

„Torej oddjávshi vso nezhístoſt ino vso hudobno togoto se ſ' krotkoſtjo primite v' vas vsajene besede, ki je vashe dushe sazhímna reſbiti.“

„ Pa délavzi bodite besede, nè le poslushavzi, szer samí sebe golfate. Zhe je kdo le poslushaviz besede, ino nè délaviz, je zhloveku enaki, ktiri svoj všakdánji obras v' serkalu ogledáva, potlej pa gre ino kmalo spet posábi, kakšin je bil. Kdor pa v' slobodnostino ali prostotino popolnama (boshjo) postavo do konza pergléda, ino se je terdno prime, ino je délaviz v' djanju, nè le posablív poslushaviz, taki bo v' svojemu djanju frezhen.”

„ Zhe méní k lo vas, de Bogú slushti, jesíka pa nima v' bersdah, ino svoje lastno serze sapeluje, njegova boshja slushba, ino pa nizh.”

„ Zhista ino nepopázhena boshja slushba per Bogu ozhetu je ta lè: Vdóv ino sirót v' njih nadlögah se polstópiti, ino sebe bres madesha od sveta ohraniti.”

„ Bratje moji! per naši véri v' Jésusa Kristusa Gospoda našhiga, ki je v' velizhastvu, ne veljájo liza zhloveka. Zhe bi v' vase sberálshe mosh v' slatih perstanih prishel ino v' berhkimu oblazhílu; pa tudi kdo vbogi bi prishel v' pustimu oblazhílu; ino zhe ste kmalo v' lepo obléžhenimu s' ozhmí, ino mu rezhete: Léjga! sem sédi, sem! ino zhe vbogimu pa pravite: Tí ondi stój, ali pa: Tù lè sédi k' mojimu podnóshju! ali bi ne delali raslózhika med seboj, ino bi ne bili krivízhni lozhívzi? — Poslushajte, moji ljubi bratje! Ni kalj Bog vbogih na svétu odvóljl? pa s'véro so bogati, ino njegovi ga kraljestva věrbizhi, ktiriga je tistim, ki

ga ljubijo, obljudil? Ino vi bi shli vbóshi za sanizhovati? Prav lé ravnate, kadar sve tiga pisma sapóved, kraljízo vših sapóyed, na tanjko dershítè: *Ljubi svojiga blishniga kakor sam sebe.* Zhe pa se polizih ravnate, greh storitè, ino, de ste prelomvávzi, vam boshji sakou ali boshja postava sposná, „Sodba nevsmilena mu bo, kdor ni vsmiljenja skasoval; vsmileni pa vesél pred sodbo stojí.“

„Kaj pomaga, ljubi vi! zhe kdo pravi, de ima véro, zhe se pa v'djanju po-nji neravná? Ga bo taka véra svelizhala, kalj? Vite, taka véra, ino pa brat ali festra smed val naj oblazhila ino jésti nizh nimata, ino val kdo naj jima rezhe: V'boshjim imenu pojta! ino skúsita, de se pogréjeta ino najésta, ino pa nizh jima ne dajte, zhesar v'sé ino na-se potrebujeta, kaj bo to pomagalo? Ravno tako je tudi véra sama na sebi mertva, zhe nimá dél. Tí vérjesh, postavim, de je lé en Bog. To je lepo od tebe, Ali tudi húdžhi to vérjejo, pa trésejo se. (Véra to-rej bres dél nikogar ne svelízha),“

„Jesik je majhin vudiz, pa velike rezhí napravi. Vite, kaka jískra she velik log sashgè. Tudi jesik je ógenj, en svét nepravíze ga je. Okolj ino okolj vnémá naše shivlenje, is pekla podshigan. Vsaziga rodú svéri, ino ptize, kazhe ino morske poshásti se dajo vkrotiti, ino od ljudí so bi je vkrotene, lé jesika ne more skorej nigher vkrotiti, njega nevgnáno hudo, polno smertniga zhméra. Boga ozhetá s'njim

hválimo, ino ljudí po boshji podobi vstvarjene kólnemo s' njim. Is enih yust gre hvala ino kléčuv! To, ljubi bratje! bi ne smélo tako biti. Tézhe is eniga studézoviga shréla sladka ino kisla voda všakmalo? More figa grosdje, kalj, ino terta fig obrodit?

„Kdor vaš méní, de je moder ino vumen, v' svojimu shivlenju ino djanju naj pokashe s' krotko ino pametno ponósho. Zhé pa ste nasajeni ino imate grenkóto ino kreg v' svojih serzih, ne hvalíte se svoje modrosti, ino ne lgajte soper rešnizo. Taka modrost ne hodi od sgorej doli; ampak posémliška je, meséna, budízhová: sakaj kjer je nevoshličost ino krég; ondi je sbróda, ino nápaka ino nápaka. Odsgórna modrost pa je v' pervizh zhista, ino potlej mirna, odjeniva, pogovórna, vóljua, polna vsmilenja ino dobriga sadú, ino ne terdi le svoje ino se ne hljini. Takó lè, vite, se sad pravíze v' miru med tistimi, ktiri so mirni, seje.“

„Ne opravlajte eden drujiga, bratje! Kdor brata opravlja, ali gerdó sódi, véro opravlja ino obsojuje. Ako pa véro sódish, she nisi délayiz vére, ampak njé sodnika se délash. Ali le jéden je postavodai ino sodnik; ktiri samore otéti ino pogubiti. Kdó si ti, de koga drujiga obsojujesh?“

„Ví pravite; Dánsi ali jutri pojdemo v' to ino to mésto, ino eno léto ostanemo tam, ino kupzhovali, ino dobízhik bomo storili; ví, ki ne véstę, kaj bo jutri. Kaj

néki je vashe shivlenje? Dim, ki se komej perkashe, ino she sgine. Rezite tedaj raji: Zhe bo Gospod-Bog hotel, ino zhe shivimo, bomo to ali uno storili. Vse to slobènje je napzhno."

„Kdor dobro storiti vé, pa ne storí, ima greh.”

„Ví nevsmíleni bogatínci! jokajte ino tuljíte od réve, ki bo prishla nad vas. Lejte! dnjina krátena najémnikam vpije v' nebó zhesf vas, ino krik vashe polje pospravljávshih shanzov je na vušésa prishla gospoda vših stvari. Páslí, mastili ste se na semlji, ino svoje serza tako rekózh na debélo ste pitali. Vashe bogastvo bo strohnélo, vashe oblazhila bodo mòlji snédli, vashe slato ino srebro bo srjavélo, ino njih rjavévshina bo soper vas prizhala, ino ognju enako tudi vas bo snédla. Le jeso, le shibo na fódne dnéve ste si navlékli s'svojimi sakládmi ali sházi.”

„Ví pa ljubi bratje! (ki imate toljko terpéti na semlji), poterpeshlivi zhakajte do Gospodoviga prihoda. Vite, tudi kmet zhaka s' poterplénjam sgódniga ino pósniha deshja do preljubiga sémliskiga sadú. Tako tudi ví poterpíte, ino si serzé dajajte; sej je bliso Gospodov prihòd. Nikar ne toshíte, bratje! eden nad drugim, de si sodbe ne nakóplete. Vite! sodník je pred durmi.”

„Je kdo vas shalosten? Móli naj. Je kdo dobre volje? Bogú naj pòje. Je kdo vas bolán? Po zerkve mašnike naj pòfhle,

ino molijo naj nad njim, s'oljam ga mäsaje v' Gospodovimu iménu. Ino vérina molituv bo bolníku téknila, ino Gospod mu bo prelóshil, ino zhe ima grehe nad seboj, mu bodo odpuščeni."

„Spovedujte med sebój se svojih grehov, ino eden sa drugiga molíte, de se otmete; sakaj serdina ino stanovítna molítuv pravízhniga veliko samore. Elija je bil slaboten zhlovek, kakor mí; s'ferdam je molil, de naj desh ne hódi, ino tri léta ino shéšt mészov ni bilo déshja; ino spet je molil, ino nebó je deshja dajalo ino semlja sad obrodila.”

„Ljubi bratje! zhe se kdo vas od resnize sajde, ino kdo drugi ga spet saverne, le verjáme naj: kdor greshnika od njegove smótene pótí saverne, de dusho od smerti róshi, ino de gréhov ino gréhov sagerne.”

### 13. „Spreobernènje apostelna Pavla.

Sdaj, ljubi moji! od sgodovíne svetiga písma le ſhe pergódbe svetiga apostelna Pavla povédati ostaja. Nad svetim Pavlam vidimo moshá vším zhasam v' snamenje, tako rekózh, dániga, kaj de boshja milost do ljudi premóre, ktiri svojiga odresheníka v' Jésusu sposnajo, ino ktiri se mu is ferza savupajo. Pavlove pergodbe tedaj so, tako rekózh, ſklepálo ino vòsel, de nikolj lepshi-

ga, s' ktirim se Jesusova ino apostelnov sgodovina konzhá. Torej ob kratkim bote nekoljko nar lepshih ino podvuzhnoistih sdaj slishali. S' spreobernenjam tega apostelna, desiravno se je she pred ino kmalo po Shtefanovi smerti sgodilo, sazniimo, de bote vse Pavlove sgolke vkup imeli, ino lohka sapored brali, ino de jih nobene druge sgodbe ne bodo tergale. Poslušhajte tedaj :

Pavla, ali kakor se mu je she takrat reklo, Savla je she smiraj maslovati se nad Jesusovimi vuzhenzmi kuhalo, ino po njih kervi shéalo,

Né lé Jesusovo zerkuv v' Jerusalemu rasdéral, tudi k' vélkimu duhovnu je shel ino ga prosi, mu pisano pravízo v' Damashek dati do ondótnih s-hodniz ali sinagóz; moshé ino shené, kar jih bo tega vuka dobíl, se ponúdi povésane v' Jerusalem pergnati. Vélki duhoven, se vé, mu jo rad da, ino she drujih mósh je shlo s' njim.

Pa ob hóji, ko je she bliso tega mésta, ga luzh naglo is neba osvéti. Obléšhen od nebeshke svetlobe, ino od stréle sadétimu enako, se na tla sverne, ino glas se perglassi is nebés, rekózh: „Savel! Savel! kaj me pregánjaš?” Je djal: „Gospod! kdo si?” Ino Gospod mu rezhe: „Jesus sim jes, ki me preganjas.” Trepézh ino okámnjen je gekel; „Gospod! kaj naj storím?” Gospod mu rezhe: „Vstanji ino v' mésto idi, ino povedalo se ti bo, kaj stori.”

Moshjé, ki so s'njim hodili, so bili vši terdi. Svetlòbo so tudi vidili, ino paž de tudi slishali, de Pavel s'nikomu govorí, pa nikogar nè vidili. Pavel je pozhaſi na noge skomáral. Pa kadar ozhí odprè, kar nizh vezh ne vidi. Presvetlòba te nebeſhke luhí ga je bila oslepila. Torej v' Damashek per roki v'nekoga hisho Juda po iménu ga perpelajo. Tri dní je bil ondi, ino ni nè vidi, nè jédel nè pil, ves zhas je molil. Ta ferzhna, stanovitna molituv, kakor préd sa vſaziga zhloveka, je bila sa-nj perva sazhétniza njegoviga svelizhanja. Bres molitve, kmalo bomo slishali, bi mu vſa ta nebeſhka perkasan ne bila pomagala, desiravno je bila toljki zhudesh.

V' Damashku je Jezusov vuzhéniz, Ananija po iménu, shivel, bogabojézh, svet ino pravizhen mosh. Njemu tri dní potlej je po nòzhi Gospod v' perkasn rekel: „Ananija!” Ananija odgovorí: „Gospod! lej me.” Gospod mu rezhe: „Vstanj ino v'méstne uliza idi, ki se jím v'ravnih úlizah pravi, ino v' Judovi hishi vprashaj po moshu is Tarsa, ki mu je Šavel imé. Dokler, glej! on moli.” Ananija se je savsél, rekózh: „Gospod! po mnogih ljudéh slishim, koljko hudiga je ta mosh tvojim svetníkam v' Jerusalemu storil, ino tudi sem je od vélkih duhóvnov s' oblastjo prišel, vše polovit, ktiri v'tvoje imé klizhejo.” Ali gospod mu rezhe: „Lé idi lé, sakaj ravno ta mosh mi je odvöljena oród, de moje imé pred ajde, ino pred kralje, ino pred Israe-

love otroke ponese, (ino nizh vzh se vam ga ne bo tréba bati). „Shè le pokasal mu bom, koljko vše bo mogel savolo mene terpéti.”

Ravno tisti zhas, kadar je Ananija to perkásen imel, je tudi slépi Pavel enako perkásen v' spanju imel. Tega lè zhaftítli-viga Ananijata yidi k' sebi v' hisho priti, ino na-nj roke poloshiti. de bi spreglédal. „S' to perkásenjo je Pavla Gospod-Bog perpravil, de je rad Ananijam, kadar pride, boshjiga pòsla sposnaj, ino ga poslušhal.

Ananija gre s' dnévam vréđ, ino v' hisho prishevši je k' Savlu stopil, ino roke na-nj poloshil, ino mu rezhe: „Savel, ljubi brat! v' mé poglej! Gospod po poti se ti perkásavši me poshle do tébe, de bosh spet vidil, ino s' sverim Duham napólnen.” Per ti prizhi se je, kakor lufki, nekaj taziga Pavlu od ozhí odlupílo. Je pregledal, kar Ananijata sposná, zhigar obras je v' sanjah vidil.

Ananija mu rezhe: „Bog našnih ozhabkov te je she sdavnaj isvóljl, de bi njego-vo voljo sposnaj, Jésusa, njega pravizhni-ga vidil, ino is njegovih lastnih vúst glas njegov slíshal. Prizha namrezh bosh per vših ljudéh, ino povsód bosh osnanovál, kar si vidil ino slíshal. Ino pa kaj she opresújesh? Vstáni, ino kerstiti se daj, ino svoje grehe omí, ino ozhitno Jésusa sposnaj, de je tvój gospód.” Ino Pavel je vbógal, vstal, ino da se kerstiti.

Potlej je Pavel jedí v' sé vséľ, ino pride spet k' mòzhi, ino je vsaki dan per vuzhénzih v' Damashku. Kmalo tisto sebóto je v' s - hodnízo shel, ino ozhitno pridgoval: De je krishani Jesus res Kristus ino boshji sin. Vše, kar jih to slíshi, se zhudi ino ostermi. „Ali ni ta tist, so med seboj djali, ki je hotel vše po Jerusalemu, kar jih to imé zhaſtí, pokonzhati, ino po to je priſhel, de bi jih svésal ino duhóvnym gnal?“ Terdnéji ino terdnéji je Pavel v' duhu perhajal, ino Judam v' Damashku je tako ozhitno ſkasoval, de je Jesus res tisti obljúbljeni Mesija, de so bili vſi sméſhani, ino kaj mu ne vedó odgovoriti. „Shli so, posvetujejo fe, ino vmoriti fo ga ſklenili. Ino de bi jim ne vſhel, so ga per vſih méſtnih vratih po dnévi ino po nozhi varovati postavili. Pavel je to svédel, ino po nozhi fo ga vuzhénzi v' kóſhu is hifhe per oknu po sidu ispuſtili, ki se je méſtnih vrat tifhala, ino tako je vbéſhal.

Nekaj zhafa potlej je Pavel v' Jerusalém priſhel, v' drúſhino Jesusovih vuzhénzov je hotel. Pa vſi fe ga preſtrahijo, nihzher mu ne vupa, nobeden mu ne verjáme, de bi bil Jesusov vuzhéniz. Tode Barnaba, ki ga je is Damashka posnál, ga vsame ino k' apostelnam pelá, ino vše jim dopové, kako de fe mu je bil Gospod med potjo perkasal, ino kako fe je Pavel v' Damashku Jesusoviga vuzhénza obnésel, ino de ga je ozhitno ino serzhero osnanovál — ino v' veseljam fo ga sdaj, de je Jesusov vu-

zhéniz, med. se vséli. Jesušova žerkuv je bila spet po všimu Judejskemu, Galilejskemu ino Samaríšskemu per miru ino pokóju; narashala se je, ino v' boshjimu stráhu je ravnala, ino polno veselja svetiga Duhá jo je bilo.

Ljubi moji! toljko lepih perstávkov ko bi se dalo k' lepi sgodbi lè perdjati, se jih hozhemo le vender per timu ino per všili pòtlejsknh sgodóvih sdershati, zhe kakshina posebna rézh drugazh ne perněše. Sakaj tako nove ko so vše te pergodbe, pa staro resnízo smiraj poterdijo, ki ste jo she toljkrat slíshali. Tri lepe návúke nám posébno pred ozhi perněšeo :

Pervizh : Jesuš Kristus se je po svoji smerti, po svojimu vstajenju ino odhodu v' nebo ſ' zhudeshmi bres ſhtevlia zhloveshkiga odresheníka ino praviga ediniga ſinú vezhniga ozhet na dan dal, zhigar ljubesen vše obſéga ino obrazhá, ino vše ljudi od huidiga ozhishuje, ino s'ljubésenjo, ktira dobro, ino drugiga názhe, napolnuje.

Drugizh : Nad všimi ref v' Jesuša Kristusa, ino po Jesušu Kristusu v' Boga vervajózhimi so se vére lepi ſadovi kmalo ozhitho pokasali. Te vére ſad je bila ſhiva véra v' Boga, véra hvaléshna ino Boga povikšovati ſhējna, véra pokorna, ſavupna ino poterpeshliva. Te vére ſad je bila perſerzha ſljubesen do ljudí, ljubesen krotka,

persaneſſiva, odpuſtſva, ljubesen polna vſih lepih zhlovezhkih zhédnost.

Tretjizh: Ktirim se je véra v' Jesuſa Kristusa osnanovala, pa de ſo ſe je branili, té vidimo v' vſe húdo ſatoplène. Polne nevédnosti ino vráſh jih najdemon, polne malikvánja, napuha, gerde terme ino ſvojoglávſta, polne ſamopřídnosti ino laſtniga dobízhka, polne ſládnost, jéſe, nevoſhlívosti, ſovrashtva ino vſih drujih pregréh.

Pervo tega trojiga naj naſ vuzhí v' Jesuſa Kristusa vérovati, ino ob njemu v' Boga ozheta, ki ga je rasfvétlič naſ, poſvétit, ino ſvelſzhat, na ſvet poſlal. Drugo naj naſ zhédnosti ino krepóſti poſnémati ſpodbáda, ki ſo jih pervi Jesuſovi vuzhénzi toljko lepih nad ſeboj imeli, njih molituv, njih pokorſhino Bogú, njih ljubesen do bliſhniga, njih poterpeshlívost v'terplenju. Tretje naj napuh, gerdo termo, ino druge gerde stráſti od naſ odvrážha, te pameti otamnovávke ino ſerza pažívke, ki pameti ſhe take zhiste reſníze viditi branijo, ino ſerzé s' ſovrashtvam zlo do dóbriga navdajajo.

#### 14. Pavel ino kruloviz v' Listrih.

O preganjánju, ki ſe je bilo ob Štefanovi ſmerti vnélo, je veliko vuzhénzov is Judejskiga v' Antiohijo na Sirsko beshalo, ino evangeliſt ondi pridgjejo Judam ino *Tréti ino zhet. dtl.*

Gerkam. Boshja roka je bila per njih, ino veliko veliko ljudi vsame vero na-se, ino se spreobernejo. Jesusova Jerusalemska opzhina, ktira to své, je Barnaba tjè poslala, bogabojézhiga mosha, polniga vére ino svetiga Duhá. Barnaba, kadar pride, je vidil, kaj vse je she boshja milost opravila, ino je bil silno vesél, ino jih vse ino sapored opomínja, is ferza ino stanovitno Gospodu svestim ostati. S' svojimi vuki je v' nòvizh veliko ljudstva Bogú perdobil. Od tód je v' Tars shel, Pavla pojishe, ino ga je v' Antiohijo perpélal. Zelo léto sta tù ostala, ljudi vuzhíla, ino tako zherstvo ino shtevílnio ópzhino naprávita, de so Jesuovi vuzhénzi tukaj nar pervizh imé Kristianov dobili, to je, imé takih ljudi, ktiri v' Kristusa, boshjiga masilenza, vérjejo, ino niega zhasté ino posnémajo, ino so s' svetim Duham samí tudi masíleni ino obljíti.

V' Antiohiji je bilo vezh vuzheníkov, de so bili svetiga Duhá polni. Enkrat so dàlj zhaza molili, ino postili se, ino ravno so boshjo slushbo opravlali, kar jim sveti Duh rezhe: „Odlozhite mi Pavla ino Barnaba k' opravílu, ki sim jih na-nj odbrál. Ino is nòviga so vsi spet molili ino se postíli; ino potlej roke na-nja poloshé, ino ju med blagoflòvni ino molitujo odpravijo. Pavel sdaj s' Barnabam obhódi mnoge bol posebne Asiáshke mésta. Povsod najdujeta ferzov, de se jih boshja beseda prijema. Pa tudi ljudi povsód sta dobivala, ktri so jih zhmerno preganjali. Le eno tih

Pavlovi hój poslušhajmo, de bomo vidili, kako mozhno je s' besedo ino djanjam evangelijs osnanoval, ino pa s' koljkimi teshávami ino nadlögami je imel opraviti.

Pavel s' Barnabam pride v' Listro, ajdovsko mesto. Mestnizháne, kakor pred vsemi ajdie, so v' vezh krivih bogov verovali. Pavel jim svunaj na prostoru pred mestnimi vrátkmi praviga Bogá ino Jésusov evangelij osvanuje. Veliko veliko ljudi ga poslušha.

Med ljudstvam je nekdo sedel, ki je krulov na svet prishel, nikolj ni na nogah stal, she wanj je po njih kadaj hodil. Ves vuhó je Pavla poslušhal. Pavel ga sageša, vidil je, de ima vero; njemu se je dalо pomagati, ino na glas je savpil: „Po konzu stopi na noge!“ Mosh poskózhi ino je s-hodil. Ljudje to viditi, kar hrup sašenó: „Bogova sta se pozhllovézhila, ino sta k'nam prishla!“ Barnabu, lep, vid'n mosh je bil, so Jupitar djal, ki je bil njih velki bog; Pavla, ki je bil besedo prijel, so Merkurja, sgovórnosti bogá, imenováli. Pop Jupitarjov, zhigar tempel je bliso mesta bil, je pa s' zvétmi ovénhanih volov perpelal, ino on ino ljudje se jih apostelna ma v' zhaſt boshijo klati perpravlajo.

Pavla ino Barnaba, to viditi, strah ino grossa obletí nad takim gerdim maliková-njam. Oblazhila po sebi sta pretergala, med ljudi planeta, ino, kar sta mogla, vpijeti: „Moshje! kaj to pozhénjate? Vmerjózha zhloveka sva, kakor vi! Ravno osna-

nujeva sej vam, de se od teh běbšin k'pravimu Bógu spreobernité, vſtvári vſhimu nebo ino semljo, ino morje, ino vſe, kar je. Ktiri je popréj ſhine zhase pustil vſe naróde iti po ſvojih potih; pa jenjal ſe pa vender ni napovedovati ſpod neba nam dobro dělaje, desh ino rodovitne zhase dájaje, ino s' obilním ſhivesham naſhe ferza rasvesélva-je." S' vſim pogovarjanjam ſta komej ljudí perprávila, de ſe jima boshje zhaſti ſkas- vati ſdershé.

Tako ſlo pa, ko ſo ti ljudjé apostelná zhaſtili, le malo zhaſa je ta zhaſt terpéla. Sakaj zhloveshki hvali ni nikolj veliko vupati. Ktiri danſi zhloveku ſkorej boshjo zhaſt ſkasujejo, ino ga ſ' róshami obděvajo, vſe lohka, de te bodo ſajtro ſ' kámnjami lužháli, ino ſhiviga te hotli rastergati. Taka ſe je tudi apostelnama v' Listrih go- dila.

Judov namrežh is drujih měſt, po kři- rih je Pavel ſhe préd evangelj osnanoval, je v' Listre priſhlo, ko ſta bila komej ljudí potihnila, ino tako ſo jih podpiháli, de Pavla ſ' kamenjam napnějo. Od kamenja ſe ſeféde, ino je bres ſaveda oblèshal. Ljudjé ſo menili, de je mertev, ino ſvunaj me- ſta ga vlezhejo. Šhalostni ino klaverni ga oſtopajo, ktiri ſo bili v' městu Jesusovo věro na- ſe vséli, kar Pavel na enkrat vſtane, ino je s' njimi v' město naſaj ſhel. Vſe pre- rád jih je imel, de bi jih prezej ſapuſhal. Šterméli ino veseljili ſo ſe, de Bog zlo-

tako zhudno svđje is she takih nevarnosti  
otmè.

Drugi dan sgódej je s' Barnabam vrèd Listre sapustil, de bota tudi she drugim mestam evangeliј osnanovala. Pa nekaj zhasa potlej prideta sazheto délo dokonzhovat spet nasaj v' Listre. Kakor préd lepe dushe namrežh, nobene nevarnosti se ne bojtà. Serze vuzhénzam podpérata, opominjala sta jih véri svéstim oftati, ino slasti pa jim perporozhità, de v' boshje kraljestvo se lé skoši terplénje hodi. Potlej sta növi ópzhini nekaj starashín, ali, po fidájno govoriti, duhovnov, na duhovsko posvetila, préd pa se postila, molila, ino jim roke nalošila. Ino sdaj jih vse vkup Gospodu, ki so vanj vérovali, perporozhità, ino odrínila sta, ino tudi po drujih krajih sta keršanstvo stavila.

Ino poslednizh prideta frezhno v' Antiohijo nasaj, od koder sta bila shla, ino v' ktiri se jima je bilo opravilo, ki ga sdaj dokonzhata, s' savupanjem v' boshjo milost v' pervizh dalo. Kmalo, kadar prideta, sta vse keršansko ópzhino vkup poklizala, ino povésta jim, kaj je vse Bog po njema storil, ino kako je tudi ajdam vere vrata odperel, ino veseljili so se, ino pa Bog vši so hvalili ino povsdigovali.

## 15. Pavel ino „Sila v' jézhi.

Pavel sdaj je bil nekoljko zhaba v' Antiohiji, ino boshjo besedo osnanuje. Potlej je she enkrat vše mesta, ktirim je pred evangelj osnanoval, obhoditi sklenil, brate bo objiskal, vidil bo, kako jim je. To pot si „Silata, Lukesha ino Timoteja, vsga blagiga mladénzha, tovarshe pervsáme. Od vse opzhine ali gmajne v' boshjo milost perporózhani so odrinili. Kershanske opzhine ino sošiske po vših mestih objiskavši, v' veri pokrepzhávši ino pokórshino do apostolskih ino starashínskih vukov vsim saterdívši Pavel sdaj sam ne vé, kam bi se obernil evangelj osnanovat. Bog pa mu je to po nozhi v' sanjski perkasni povédal. Nekdo po Mazedónsko obléžhen stojé v' sanjah pred Pavlom mu rezhe: „Na Mazedónsko pridi, ino pomagaj nam!“ Po ti perkasni so se Pavel ino njegovi továrši kmalo po morju na Mazedónsko prepelati jískáli. Vsi štirje namrežh so preprízhani, de jih Bog Mazedónzam evangelj osnanovat namenuje. Veseli so shli v' barko, ino frezchno ino na ravnost so v' Filipe, v' velko Mazedónsko mesto, prishli.

V' timu toljkimu mestu, v' ktirimu shive dushe ne posnajo, so nekoljko dni natihim tizhali, molili ino premishlovali. Pervo seboto pa gredó pred mestne vrata h'reki, ker so slishali de so molitve ondi.

Séigli so, ino Pavel se s'shenami pogovorja, ktire so se s'-hajale. Ena smed njih, shkerlataríza, imenitna ino premóshna gospá, Lidja po iménu, je bila sošebna bogabojézhniza. Tudi ga poslušha, ino Bog ji je serze odperel, de ji je mar bilo, kar Pavel vuzhí, ino s' vso svojo hifho vrèd se je kerstiti dala. Véro v' Jésusa Kristusa pa je per ti prizhi s' lepo kershansko ljubésenjo sprizhala. Lepo prósi kmalo po kerstu Pavla ino njegove továrshe, ino rezhe jim: „Zhe ménite, de sim svesta Jésusova vuzhénka, prosim vas, k' meni pojte na dom, ino per meni bodite.” Ino ni jim odjénjala, de so mogli iti.

Pavel ino Sila sta enkrat molit shla, kar ju súshna frézha, ki je dubá védeshke iméla, iuo veliko svojim gospodarjam perveshvávala. Sa Pavlam ino Silatam se spustí, ino je vpila, rekózh: „Ta mosha lè sta Bogá prevélkiga slushabnika, ioo svelizhanja pot vam osnanujeta!” To jima je vezhkrat pozhenjala. Pavel se je tega navélizhal, osrè se, ino je njé duhu rekel: „V' iménu Jésusa Kristusa ti vkashem, od njé se pobéri!” Ino tisto uro jo je sapustil.

Gospodarji njéni, ker vidijo, de je ves dobízhik odlétel, so Pavla ino Silata sgrabiли, ino na mestni terg, kjer so bile sodbe, jih vlézhejo, ino pred mestno gospósko obá postavijo, rekózh: „Ta dva mosha lè, Juda, naške mesto premotujeta. Shège se naš silita vuzhiti, ki nam jih Rimlánam

ne gré na - se jemati, ino shpógati." Vše ljudstvo od vših krajov je pěvrélo ino se va - nja grosí. Mestna gospóška pa rezhe oblazhíla is nju istergati ino jih bizhati, ino vša kerváva v' jézho pelati. Jezhárji terdo jih várovati vkashejo. V' nar huji jézho ředaj jih vtákne, ino v' kládo jima noge déne.

O polnozhí sta Pavel ino „Sila molila, ino Bog je nju molítuv všlischal. Ránenima ino rasbolénima, desiravno s' nobeno nogo ne moreta ganíti, jima je le vender neisrezhèno lohka per serzu. Neisrezhèno veselje kipí po njema, ne moreta ga v' sebi obtíshati, na glas sta se v' boshjo hvalo ispustíla, vši jih slíshijo po jézhi. Ino, vite! potrèš je na enkrat, ino jézha se sgible do tál; vše dúri, ko bi trénil, se odprejo, ino vše shelésje je od nju odletélo. Jezhár puhne vel prestrashen is spánja, vše vrata vidi do tezhája odperte, mezh isdéra, ino sabòsti vel sméšhan se hozhe. Sakaj, menil je, de sta jetníka potegnila.

Pavel savpije, kar móre: „Ne storí si, ne stori si nizh shaliga; sej ſya obá tū! Jezhár je ostermel. Is te posébne rezhí, de bi bila moshá všbla lohka, pa de sta vender v' jézhi ostala, se mu je ozhitno njuna nedolshnost vidila, ino is potréša je vidil, de imata Boga sa - se. Luzh rezhe vpíhati, ino je v' jézho k' Pavlu ino „Silatu perhitel, ino pred noge se jima sverne, rekož: „Ljuba gospoda! kaj naj storím, de bom svelížhan?" Rezheta muč „Vérovaj

v' Jesusa Kristusa, ino svelizhan bosh ti ino tvoj dom." Kar is jézhe jih je pélal, ino njemu ino njegóyzam, ki so pertekli, sdaj raslagata boshjo bésedo. Per ti prizhi ſhe tisto nozh jih obá k' ſebi na dom vſame, ino rane s' velikim vſmilenjam jima ismije, ino kerſtit ſe je dal s' vſo svojo hiſho vrèd, ino jima jéđ napravi, ino vſa hiſha je bila v' veselju, de je bila véra sdaj per vſi hiſhi v' Bogá.

Véra v' Jesusa tedaj tudi to pot ni bila bres lepiga ſadú, veselje nad Bogom ino ljubesen do ljudí, je tudi tukaj per ti prizhi pognala.

Ponòzhni potrèſ je bil vſe mésto ſplashil. Komej ſe je dan sasnàl, bersh poſblejo méſtni gospódje brizhe do jezhárja, ino rekó mu: „Prezej ispústi moshóva!“ S' vefeljam gre jezhar to Pavlu povedat, rekózh: „Méſtni gospódje ſo mi vaji ispuſtili rekli. Ipuſhénna ſta tedaj — ino frezno hodita.“

Ali Pavel, ako ravno je ſavolo Jesuſa voljno britkosti preterpovál, pa nad ſeboj kristian ino evangélski vuzheník le vídesa, de bi bil kaj hudiga storil, ni hotel imeti, ino rekel je: „Bres vſiga ſaſliška, bres vſe ſodbe ſo naji, naji Rimlana, ozbitno tepli ino v' jézho ſaperli, ino ſdaj naji bodo, ménijo, ſkrivaj iſ mesta odpravlali? Shé nè! tega pa nè! Ampak ſamí naj pridejo, ino (de ſe našina nedolshnoſt pokashe) ſamí nàj naji iſ jézhe popelájo.“

Brizhi so shli, ino to mestaim gospodam o-pravijo. Slo je gospódam pergrélo, kadar slíshijo, de sta Rimlána. Rassháljiti namrežh Rimlána, ki so takrat skorej s' všim svetam vkasovali, je bilo rassháljiti veš rimski národ, ino she mnogo mésto so savolo kaj ta-ziga terdó postrahováli. Mestni gospódje so tedaj natvégama tū, ino so Pavla ino Silata sa saméro profili, ino is jézhe jih pelájo ino pogovarjajo, de bi s' lépo is mesta shla. Is jézhe gresta na ravnost na Lídini dom. S' všimi, kar jih je po mestu v' Jesusa vérovalo, ino s' njó she vidi gresta pred odhódami. Vñi so se bili na njéni dom s-shli, ino so bili v' velikim veselju, de je Bog tako zhudno Pavla ino Silata reshil, ino de se jih je gospófska tako zhaſtitivo ispustiti persílena vidila. Ino sdaj sta Pavel ino Sila slová vséla, ino jim navukov dasta, ino jih opominjata, de naj svésti Bogú boda. Ino potlej v' Tesalóniko ino v' Beréjo odrí-neta, ino tudi tód sta keršanskikh ópzhia ino soféšk med enákimi pregánjbami po-stavila.

## 16. Pavel v' Atenu.

Pavel po svojih apostólskih hójah pride do Aténa, Geršhkikh deshél vélkiga mesta. Nar omíkanshi národ so bili Gerki na semlji. Njih velko mésto je bilo v' nar lépshimu kraju na svetu, ino pa rezhi se smé, nar lépshi mesto. Sale poslópja, berhki tem-

pelni ino dragi stebri s' mnogimi podobami na njih so is njega v' nebó kipéli. Vse vumenosti ino vedenosti so bile tukaj. Ino per vših svojih vumenostih ino vuzhenostih so bili ljudje tih krajoy, kar vero tizhe, tako nevedni ino nevumni, de so kipe ino podobe is slatá, srebrá ino kámenja naréjane po boshje zhaſili.

Pavlu, ki je po mestu hodil, ino njih tempelne ino te rezhi vidil, se je vshaljilo, de je to mesto zlo tako běasto ino malikvávsko. Torej nè lé v' s-hodnizi, ki so jo v' Atènu imeli, Judam, ampak tudi Gerkam. kjer je bil kraj, je navuk dajal, od malikvanja k' pravimu Bogu jih savrâzha, ino jim evangelj od Jésusa Kristusa ino od prihodniga od smerti vstajenja osnujuje.

Tudi tistih vuzhénih, ki se jim modrijáni ali módrizi pravi, je sraven perhlo, prizhali bi se bili radi. Nektiri so djali: „Kaj she pravi ta kvasè?“ Drugi rezhejo: „Nove bogóve, koljkor vidimo, osnanuje.“ Ta-ko le vse nesuáno se jim sdí, kar je Pavel od Jésusa pravil. Na Areopág torej, na mesta vélki terg, kier so bile sodbe, ga pelajo. Ondi mu rekó: „Ali se bo dalo svediti, kakšin je ta nôvi vuk, ki ga perpovdujesh?“ Vse nove rezhi govorish nashim vushésam, svedli prav bi radi, kaj de je. Sberálshe je bilo silno veliko. Kaj noviga povedati ali flishtati namrezh je bilo v' timu mestu skorej vse opravilo nè lé Atenjanov, temuzh tudi ptujzov v' njemu.

Pavel je v' ſrédo sberálſha ſtopil, ino rezhe: „Atenjáne! Jeſt vidim is vſiga, de ſo ſlo bogóvi per vaſ v'zháſti! Ino pa kadaſ ſim po vaſhimu mēſtu ſhel, ino tempelne ino altarje ogledával, ſim altár naſhel, na ktirimu je ſapisano: „Neſnanim u Bogu.” Kar tedaj po nevédama zhaſtitè, vam jes osna- nujem. Bog, ktiri je ſvét, ino vſe, kar je na ſvétu vſtvaril, ne prebíva po tempelnih, ki ſo jih roke délale; ſej je neběl ino ſemlje goſpod. Tudi ſ' zhloveshkimi roka- mi ſe mu ne ſtréſhe, de bi, poſtavim, zher- fa potrebovál; ampak ſhe lé vſim ſhivle- nje, ſapo ino vſe daja. Vſimu zhloveshkí- mu ródu is eniga je dal po vſi ſemlji prebí- vati, ino od vékomaſ jím je zhaſe ino kraje posémlifkiga prebiválſha odlózhil, de Boga jiſhejo, ali ga bodo najdli ino otípali kalj, deſiravno od nikogar ni dèlezh. Sakaj v' njemu ſhivimò, gíbamо ino ſmo. Tako ſo zlo tudi vaſhih pévzov nektiri djali: „Nje- go v ſaród ſmo.” Ker ſmo tedaj boshje rodovíne, ino boshja podoba, ne ſměmo miſ- liti, de je boshje biſtvo kaj ſlatu, ſrebru ali kámenju podóbniga, ki ſe ſ' zhloveshko vumétnostjo ino miſljo isdólba. Bog je ſzer zhaſe te nevédnosti ljudém pregledal, tóde ſdaj pa on vſim ljudém povſód pokoro osnáni. Sakaj dan je odvóljl, ino tisti dan bo ve- ſólni ſvec po moſhu ſodił, ktiriga je h'timu odlózhil ino vſim ljudém ſprizhal, ſ' tim, de- ga je od ſmerti obudil.”

Do ſih mál ſo vſi Pavla terdo poſlu- ſhali, ino kar je rekel, ſo mu prav dali:

Pa sdaj, kadar od vstajenja mertvih govoriti slisnijo, se mu nektiri posmehujejo, nektiri pa rekó: „Od tega te bomo še slishali.“ Ino Pavel stopi smed sberalska. Nekaj malo jih je prezej s' njim shlo, ino so vero na - se vseli, ino med njimi Djonísi, Aténski imeniten sborni gospod, ino nek shina imenitna gospá, Damarid po imenu.

Tukaj, ljubi moji ! imamo trójine ljudí de boshjo besédo od Boga, od Kristusa, od pokore, od vstajenja, od sodbe ino od vézhniga shivlenja poslušhajo. Pa koljki raslozhik ! Nemární domishli vávi ljudjé, ki jim per nobeni rézhi prava resniza ni, se sa vše to niso smenili, posmehujejo se zéli ti rézhi, ki je ne vuméjo. Slóshni, toshlívi, měsni ljudjé je szer ne savershejo na ravnost, pa premisiliti ino prevdariti to rézh ino storiti takó, to so do slóshnihiga zhasa odloshili, ki ga nikolj ni. Lé tisti, kar je boljshih, vsamejo Pavlov navuk prezej na - se, ino so vérovali, ino prezej tako storili. S'ktirimi tih trojih, ljubi moji ! de dershite, jelite, vam ni treba veleváti ?

## 17. Pavel v' Koríntu ino v' Efesu.

Is Aténa je Pavel v' Korínt shel. Drugo veliko veliko mesto Gershke deshele je bilo. Letu je Israelza, Akvilata po imenu,

najdel, pertar je bil. Akvilovki je bilo Priszila imé. Ker je bil Pavel ravno tega déla, je per njema v'délo stopil, ino v' hisho se k'njema vseli. Tako si je kruh skosi téden saflushovál. V' seboto pa v's-hodnizo hodi, ino je vuzhil, ino Jezusa Kristusa terdo Judam ino Gerkam ino s' obilnim duham osnanoval. Ino Akvila ino Akvílovka sta bila per pervih, de v' Jezusa Kristusa vérjeta. Ino nè lé onádva ino nekoljko drugih Israelzov, tudi veliko Gerkov je vérona-se vsélo, ino se kerstiti dajajo. Pavel se je tedaj dolgo zhasa v' Koríntu mudil, ino obilno keršansko opzhíno ali sošefsko je postavil v' Koríntu.

Is Korínskiga mesta po mókrimu ino po fúhimu she vse kraje délezih okolj ino okolj Pavel obhòdivši je v' Efes, v' vélko mesto male Asie, prishel. S' velikim veseljam she tudi tukaj dvanajst kristianov najde. Tri mésze vuzhí tukaj v' Judovski s-hodnizi — ino ker so po navadi Judé vézhi dél terdovratni cestali — je potlej v' vuzhívnizi ali sholi imenitniga mosha, Tirana po iménu, she dve léti navuke imel, ino Jezusova véra se je med vse Asiane, Jude ino ajde, rassnánila. Tudi zhudeshe, ino pa nè majhinih, je Bog po Pavlovih rokah délal. Zlo njegove rute so na boloike pokladali, ino bolníki so osdravili. Ves Efes je stermel, sveta gròsa jih obhaja, ino Jezusovo imé se je slo rasflavloválo. Veliko vérnikov je hodilo, ino se svojih popréjshnih dél ispovedujejo, pravijo jih. Ino

veliko, ktiri so pred vrashi vganjali, jih je bukve nosilo, ino v' prizho vlih jih sshgèjo, desiravno so okolj pédefet jésarov freberníkov veljale. Tako mozhno lè je boshja beseda rafla, taka terdna se je kasala.

Po tih vrashnih bukvah sej mende nikomur dan danashni ne bo shal. Prasne vére, ino vrashi so séme, is ktriga veliko hudiga is zhloveshkiga ferza perrase. Pa tudi bukvam, ktire nejevéro vuzhé, gre ògenj. Nejevéra s' korenino vred zhloveshko ferze skasi. Nizh dôbriga ino lépiga ne pride vezh is njega. Obójne bukve, vrashne ino nejevérfske so hude, pa hude ino hude, vite! so tudi bukve, ktire v' greh sapelujejo, ino greh sagovarjajo. Take bukve, kadar so lepo pisane, ino pa slat kosarz, ki je svunaj s' roshami prepréšen ino ovéñhan, ino snotraj poln strupa ino smerti! V' krajnski besedi — bodi ga Bog sahvalen! — ni szer tazih bukuv, pazh pa v' némshki. Torej kdor némshko sná, várije naj se, de ne bo vsiga tjè v' en dan bral. Starishov, duhovnih pastirjov, vuzhénih ino svetih mósh naj vprasha.

V' Efesu je savolo Jesusoviga vuka velik hrup vstal. Ajdje niso le veliko bogóv, tudi veliko bogin so vérovali. Efesháne so sosebno bogino Diano zhaftili, ino tempel, ki ga je v' Efesu imela, je bil velik ino lep, de malo tazih na semlji. V' Efesu je bil frebrár, Demétri po iménu, ki je Djá-niniga tempelna freberne templizhke, ino

Diano v' njih delal, ino tudi drugim srebrarjam veliko saslúshika dajal. Vse tega déla tedaj, mójstre ino hlapze, ino kar jih je per ti kupzhiji kaj obresti imelo, spravi Demetri vkùp, ino rezhe jim: „Moshje! vi véste, koljko perdóbka je vse per timu délu. Pa vidite ino slishite tudi, de ta Pavlast Pavel skorej po vsi Asji, nè le po Efsu, veliko ljudstva odverne ino pregovarja, ker pravi, de s' zhloveshkimi rokami délaní bogóvi niso bogóvi. Pa nè le našte délo je saftati v' nevarnosti, tudi tempel toljke bogíne bo nizh, ino njéna velikòta, ki jo nè le Asia, ampak vesòlni svet zhaftí, bo pròzh.” To slishati, jih je togòta slomila, ino v' en glas sakrizhe: „Velika bogína je Eféshka Diana! ino vse mesto je hrumejo. Vse, kar je noge imelo, dère na glédalshe, kamor se je ljudstvo o sploh potrébah sberati navado imelo. Ino sgrabili so Gaja ino Aistarha, dva Mazedónzhana, Pavlova tovarsha, ino jih sabo vlézhejo. Pavel hozhe med ljudí iti, ino hrup potolashiti, ito tovarsha otéti, ali vuzhénzi ga niso pustili. Tudi nektiri Asiaski gospodje, ki so mu bili priyatli, ga poshlejo profit, de naj ne hodi v' glédalshe. Sakaj strashna smeshnjáva strashni hrup je bil. Vsak svojo so gnali ino vpili, ino veliko jih samih ne vé, pokaj so pvréli. Sudje so sdaj nekaziga Aleksandra pred seboj rili. Sadnizh se mu smed derháli pomore, ino ga na vishávo postavijo, de naj ljudí pogovorí. S' roko je magnil, de tiho, ino sagovorí. Pa komej

so zhutili, de je Jud, de torej ne vérje v' bogíno, ino vsekmal je vpilo: „Velika bogina je Eféshka Diana!“ Dve uri je to neprenehama terpélo.

Poslednizh stopi mestni pisár na noge, vmókniti vkashe, ino sazhne: „Kdo neki ne vé, de Eféshko mesto bogino Diana posebno zhaftí? Ker se to ne da odrèzhi, kaj je toljkiga hrupa tréba? Vmiríte se, ino ne bodite nespametni. Ta mosha, ki ste jih perpelali, ona se nista nè nad tempelnam pregreshila, nè vashe bogíne vkljinjala. Zhe pa se imajo Demetri ino drugi njegoviga déla zhes koga pertoshiti, sej je pravíza, sej so gospóške, toshijo naj. Zhe vam gre she sa kako drugo rézh, vše to se da v' pravizhnemu sboru poravnati. V' nevarnosti tóshenim biti smo savolo danashniga rasboja, ino pa she skasati ne moremo, kdo je kriv tega stéka.“ To isgovorívši je ljudém saksebi rekел. Ino tako je bilo hrupa konez. Shé bi bilo voshiti, de bi she sdaj takih nespámetnih ljudí ne bilo, ktiri se v' hrupe spushajo, de samí ne vedó, sakaj; ali pa sej, de bi bil vselej kak taki pameten mosh kje, kakoršin je bil ta Efeshki pisár, ktiri bi ljudí tako pametno ino po-blévno védel vtolashiti.

Tudi ta povést poterdi, kar ste she v' sgodbah stariga sakóna slíshali: De podóbe moliti, ali podóbam vum, savéd ino skrivino mózh perpisováti, bi bilo ajdovska dagnúsa. Ta povést ino sgodba pa je tudi she rok o délam lep navuk — ino torej

tudi marsíkomu is vaš, ljubi vč, ino to lé  
hozhemo she nekoljko premisliti!

Pavel, on naródov ino naródov vuzhe-  
ník, on toljki mosh, je rokodél bil, ino si  
je kruh s' tim flushil. Nihzher se tedaj ne  
framuj, se vuzhiti kaziga rokodélstva. Po  
vsi pravizi zhaſt vſa gre rokodélam, ino  
vſelej je rēſ, kar stari prigovor pravi: Ro-  
kodélstvo ima sláto dno, ino kruh se ga ni-  
kolj ógnil ne bo. Pa tudi komur se ni tre-  
ba kaziga rokodélstva vuzhiti, naj rokodéle  
ſposhuje. Po njih rokah dobivamo vſako  
oblazhílize, ki ga nójimo, vſaki grishlej  
kruha, ki ga snémo, vſe orđde per hishi,  
ino pa hishe ino poſlópije, ino she ino ſhe  
drujih perpráv.

De je bil Pavel sal pertar, to je bilo  
njegov nar mánji raslózhik. Tudi njegov  
vum je bil rasvetlén, ino njegovo ferze je  
bilo lepo, nè lé roka je bila perurna. S' ro-  
ko je bil per dělu, s' duham per boshjih re-  
zhéh. Persadeníte ſi tedaj, nè le ſvojiga  
rokodélstva prav ſe navuzhiti, nè lé enkrat  
mójstrovia iména, ampak ſhe bol imé bla-  
gih ino dobríh ljudí ſaſluzhiti. Rokodélstva  
navuzbiti ſe, je lé ſhe kaj majhniga. Bogá  
ino ſvoj konez prav ſposnati, ino takó  
boljshi ino boljši perhájati, lé to je ve-  
liko, ino to da ſhe lé zeliga zhlovéka.

Akvila ino Akvílovka ſta Pavlu rada  
děla pervoſhíla, ker je bil lepa duſha, nè  
lé vuméten dělaviz, ino velika ſrézha je  
bil Pavel per hishi. V' obojimu poſnemajte  
Pavla, ino zhe pojete dànsi ali jutri po-

svojimu délu kam na ptuje, povsod nar bólji mójstri vas bodo jemali, ino velika frezha per märskaki hishi tudi ví bote lohka.

Kakor v' Korintu, je tudi po drugód Pavel po rokodélstvu kmalo snanzov dobil. Sdrúshnize rokodélov, ki jih imajo rokodeli po všemu poshtěnímu svetu, imajo ve-liko dobriga, ino tudi vam svoje dní bo- to prav prishlo. Kjer pa se rokodéli strinajo, kakor so se v' Efesu, de hrupe na-pravlajo, se nikar vmés ne meshájte.

Od srebrárjov v' Efesu ni bilo lepo, de so s' svojo vumétujo vráshi podperáli, ino de so se is dobízhka resnízi vstavlali. Shè dan danashni märskak rokodél ino märskdo drug vráshi is dobízhka sagovarja ino ter-di, ino märskdo tudi sa kakshine s-hode, sa kakshino bóshjo pót se po Demétriovo poganja. Kaj ! märskak rokodél, mnógi, ktiri na dobízhku shivé, gredó ino na rav-nost k' grehu, k' nesfrámni nöshi, postavim, ali k' pjànbhovanju ljudém stréshejo. Tóde taki dobízhki nimajo téka.

## 18. Pavel v' Troadi.

Pavel Eféshke kristiane poklizavši, opomínjavši, slovó od njih vsévši ino Mazedonsko ino nekoljko Gershkiga obhodi- divši, pride v' Troad, v' mestize ondi, kjer je nekadaj imenitno mesto Troja stalo. En téden se je pomudil. V' nedéľjo so se vš

Troashki kristiani v' nekoga veliko obédnizo s-fhli, sveto réshno telo prejét. V' obédnizi je bilo veliko lamp pershgánih. Pavel je pridigo imel, ino ker je drugi dan iti mislil, se je tako vgrél, de je bila pónozh, préden je kdo védel. Mladénizh, Evtih po iménu, se je bil na odperto okno vsédel, ino, ker je Pavel predolgo govóril, ga dremáviz posili, omáhnil ino is tretliga shtuka ali is tretje klade je v' uliza padel. Ko ga samoklo búiti slíshijo, je vše po sberalshu stréla preletéla. Eden sa drugim vderó, ino mertviga so nashli. Pavel je shel, ivo se po mladénzhu skléne, ino mehko se ga okljéne, ino okolj stojézhim rezhe: „Bres skerbi! shiv je! Ino, vite! ref je oshivel, ino spet shiviga perpelajo v' obédnizo. Vše je v' veselju, vše stermí. Nevrúdeni Pavel pa je she do jutra na vuk imel. Potlej je kaj maliga jédel, ino odríne.

Mladénizh Evtih, ki je tako bres skerbi v' oknu sadrémal, je pazh svésta podóba nespremishlene mladofti. Naj vas to opominja, ví ljuba mladoft! de se varjeté tazih dúshinih ino telefnih nevárnost. She marskakimu mladénzhu so shivlénje vséle, pa she v' vězhi nesrézho so ga po duši pahnile, ino veliko ljudí v' strah ino shalost perpravile. Kaz:ga Pavla namrežh ni vselej per rokah, de bi nespremislik popravil, ino is strahú ino shalosti spet veselje narétil.

## 19. Pavlovo slovo v' Efesu od starashín.

Po svojih pôtlejnih hójah je Pavel v' Mišlisko mesto prishel. Milèt ni bil délezha od Efesa. Pa, ker se mu je mudilo, de bo binkushtini prasnik v' Jerusalemu prasnovál, mu ne dopustí zhas v' Efes iti. Po ondótne starashíne torej poshle, de naj se v' Milèt snidejo. Ino tem zhaftítlivim moshém, kadar so prishli, stojézhim okolj sebe sdaj rezhe:

„Vi véste, kako sim od dné, kar sim v' Asio prishel, ves zhas med vami ravnal, kako sim sa Bogá s'vso poníshnostjo v' solsah ino pregánjbah delal, ki so mi jih salesvávzi Judje napravlali ; kako vam vzh nisim samólzhal, kar sim mislil, de bi vam bilo korístno; ampak ozhitno, ino po domóvih vse sim vas vuzhíl, ino Judam ino Gerkam k' Bógu se spreoberniti, ino v' nashi-ga gospoda Jesusa Kristusa vérovati sim osnanovál.“

„Ino sdaj pa sim, nekáko svéstan, od duha v' Jerusalem gnán, ino sam ne vém, kaj se mi bo ondi godilo, lé sveti Duh mi v' všakimu mestu napoveduje, de me shelésje ino britkosti zhakajo v' Jerusalemu. Pa sa vse to ne maram, ino tudi moje shivlénje mi ni predrago, de le svoj ték dotèzham, ino opravilo dostoјím, ki sim ga, evangelj boshje

milosti osnanovati, od gospoda Jezusa Kristusa prejél.”

„Ino sdaj glejte, jest vém, nihzher vas, ki sim imel hójo med vami, de sim vam boshje kraljéstvo osnanoval, ne bo mojiga oblizhja vezh vidil. Torej danashni dan vam prizham, de sim nedólshen, zhe vas bo kdo pogublén. Dokler, nisim se vam vnikal vsliga boshjiga sklépa osnaniti. Zhujte tedaj nad seboj, ino nad vso boshjo zhédo, ki vas je sveti Duh shkofe zhes njo postavil, vladati boshjo zerkuv, ki jo je s' lastno kervjó perdobil.”

„Dobro previdim, de po mojimu odhodu derézhi vukóvi med vas pridejo, ktiri ne bodo zhedi sanéfli. Kaj! is sréde vas bodo moshjé stopáli, krive navuke vuzhili, ino vuzhénzov na-se nabéráli. Torej zhujte, ino pómnite, de nisim tri léta odnéhal, nè po nòzhi nè po dnévi, v' soisah vas vslakiga opomínjati.”

„Ino sdaj, ljubi bratje! Bogú, ino njegove milosti besedi vas perporozhím, on je mogózhen dovolj, do verba dosídati, ino odvóljeni délesh vših posvezhènih vam dati. Od nikogar vas nisim hotel nè slatá, nè srebrá, ne oblazhila. Sami dobro véste, de so té lè roke perslushíle, kar sim jes, ino kar so moji továrshi potrebovali. S' vsim, ino tudi s' tem sim vam pokasal, de tako se more delati ino slabim pomòzhi, ino Jezusovih beséd se spómniti, ki jih je rekel: „Svelízhanšhi dajati je, kakor prejémati.”

Pavel, to rékevšhi, poklékne, ino moli so on ino oní. Velik jóm se sazhné. Okolj vratú se mu oklépajo, ino nar téshji Jim dé, ker je djal, de ne bodo vezh njegoviga oblizhja vidili. Še do barke ga sprémijo.

Oh, otrozi! molíte, molíte, de bi Bog všim keršanskim sošéskam take svéste, ljubesnive ino neobréstne pastirje dal, kakoršin pastir je Pavel bil. Pa tudi, de bi všaki keršanski pastir nad svojim dušham take savúpne, pokorne ino hvaléshne ovzhíze imel, kakoršini so bili lètu Efešáne do Pavla.

## 20. Hrup nad Pavlam v' Jerusalemu.

Is Miléta se je Pavel s' Lukesham ino továrfshmi po morju v' Tir perpelal, ker je v' timu méstu barka vkladála. Tudi v' timu imenitnimu méstu je Pavel k' svojimu velikimu veselju she kristianov nashel. Sklénil je zel téden per njih ostati. Vso mogozho ljubesen mu skashejo, ino vše so persadjáli, pregovoriti ga, de bi v' Jerusalem ne hodil, ker so v' duhu previdili, kaj ga ondi zhaka. Ali Pavel si ne da tegá isbíti. Kadar téden mine, de gre, ga vši, tudi otrozi ino shene, is mesta do morja sprémijo. Na brégu pokléknejo Pavel ino oni, ino molijo. Potlej vsame slovó,

od vših, od všakiga posebej, ino nad všimi je mòlil, ino potlej gre v' barko. Oni pa se s' britkim serzam domù vernejo, pa polni svetiga mirú.

Is Tira se Pavel v' Ptolomajd pelá, ino Jesusov navuk je bil she toljkaj raslhírjen, de Pavel k' svojimu veselju, kamor kolj pride, she povsòd kristianov najduje. Tudi tukaj jih objishe, ino je en dan per njih ostal.

Drugo jutro gre is Ptolomajda po suhimu v' Zesaréjo. Prezej gre k' Filípu, nekadaj dnárarja is Samorskiga kerstívshimu, ktiri je she smiraj evangelj osnanovàl. S' svojimi štirimi hzhermí, štirimi svetimi, od Boga rasvetlènimi divízami, je lasten dom imel v' Zesaréji, ino Pavla ino tovarshe s' veseljam je v' hisho vsél.

Pavel je dálj dni v' Zesaréji ostal. Enkrat so vši vérní Zesarézhane per njemu, kar prerok is Judéje, Agab po iménu, pride. Pavla vglédati, vsame, od prerokoviga duhá gnán, per ti prizhi Pavlov pas, ino roke ino noge si svéshe, rekózh: „To pravi sveti Duh: Tistiga, zhigar je ta pas, bodo v' Jerusalemu takо lè Judje svesáli, ino ajdam dali.” Vši se prestrashijo, kadar to slishijo, lepo, s' sôlsnimi ozhmí profijo Pavla, de bi ne hodil v' Jerusalem. Pavel je pa djal: „Kaj jókate, ino mi serzé téshire? Nè lè svésati se dati, tudi vmreti v' Jerusalemu sim savolo Jesusa perpravlen. Ker ga ne morejo preprositi, so vtíhnili, ino djali: „Naj se sgodi boshja volja!“

Po tistih dnēh tedaj so Pavel ino továrshti pobráli, ino gredó. Nekaj Zesaréjskih kristianov ga do Jerusalema sprémi. Maašona pa — smed Jesufovih pervih ino nar svestéjsnih vuzhénzov je bil, ino lastno hišho je v' Jerusalemu imel — so mu slasti she sa to perdali, de bodo kmalo strého v' Jerusalemu Pavel ino tovaršti imeli. Tako lepo lè vſi so bili sa - nj ſkerbni.

Vſi kristiani silno veséli so bili, kadar je Pavel v' Jerusalem prishel. Kmalo drugo jutro gre k' Jakopu s' vſimi továrfši; smed vſih ápostelnov sgol sam je bil ravno v' Jerusalemu. Vſi starashíni so se bili per njemu ſ- ſhli. Posdrávevſhi jih, jím Pavel na dolgo vſe perpoveduje, kaj je po njemu Bog nad ajdmi storil, ino vſi hvalijo Bogá, kar jih ga je ſluſha.

Potlej je Pavel tudi she obilne daróve oddál, ki so jih bili premóshniſhi ajdovſki kristiani sa vboge vérne Israelze sloſhili, ino vſaki dan je ozhitao v' tempel hodil. Tudi Judov is Asiáſhkih méſt, po ktirih je Pavel ajdam evangelj oklizoval, je bilo h' prasniku v' Jerusalem prishlo. Kar v' tempelu ga sgrabijo, komej ko ga vgledajo, ino na vſe preterganje so vpili: „Jerusalemzhane, pomagajte! Ta lè je tisti zhlo- vek, ktiri po vſih naródih ino krajih zhes nash národ, zhes postavo ino zhes to sveto mesto krive navuke satróſa.” Ljudſtvo, ki je bilo v' tempelu, per ti prizhi v' Ravla ſrohní, ino po zelimu méſtu séga hrup. Derhalí od vſih strani vréjo. Vše tisti

v' Pavla, is tempelna ga vlezhejo, ino vrata uruo sa seboj sakljenejo, ino ga sverkajo ino bijejo, ino kmalo per tempelnovimu pragu ga hozhejo vnoriti.

Rimskimu jeserniku vojskiniga verhela na Jerusalemskemu gradu, je bilo mej tim pernefheno, de je ves Jerusalem nakvishko. S vsemi vojakmi ino stotniki per ti prizhi se vsdigne, ino hiti. Ker jesernika ino vojakov priditi vidijo, so nehalni Pavla biti.

Vite, rimski vojaki ali soldatje so ta paut vgnali, ino apostelnu Pavlu shivlenje oteli! Vojashki ali soldashki stan tedaj nas ne brani le svunajnim sovrashnikam, tudi domazhe deshele ohrani, de so per miru, ino de kaj krishim ne gre, ino premoshenje ino shivlenje varje mirnimu deshelanu. Dvakrat toljka zhat tedaj mu gre.

Jesernik perstopi, ino rezhe Pavla prijeti ino krishim vkljeniti, ino vprasha, kdo de je, ino kaj de je storil? Pa vse Judje vse krishim so vpili, de jesernik od vpitja ino hrupa besede ne raslozhi. Na grad torej rezhe Pavla gnati.

Grad je bil na vishavi sraven tempelna. Po shirokih kamnitih shtengah ali stopnizah se je v' grad shlo, ino veliko jih je bilo. Na verhu pred vratmi je bila ravnata. Vojaki s' Pavlam do stopniz perrivshi, ga morejo sdaj savolo sse ljudi sadeti ino nesti. Sakaj vsa mnosh ljudi je sad pertiskala, vpili so: „Spravi ga! k' smerti ga!“

Pred vratmi v' grad, ko ga ravno va-nj pelati hozhejo, rezhe Pavel jeserniku po gershko: „Ali smém kaj s' teboj pregovoriti ? ” Jésernik se sazhudi : „ Lejte ! kaj snash Gershko ? Kaj nè , tisti Egipzhan fi , jéli ? ki si bil une dní rasbòj napravil , ino rasbojnikov shtiri jesare pelal v' pushavo ? ” Pavel odgovorí: „ Jes nè ; ampak jes sim Israeliz , is Tarsa v' Zilizji domá , mesta vslim snaniga. Te prosim , perpusti mi , de ljudi ogovorim. Jésernik mu rezhe , ino Pavel stópi na verhino stopnizo , od kodar je po vših ljudéh vidil , s' roko jím tiho biti migne. Vše je vtihnilo.

Po hebrejsko sazhne : „ Ví moshjé , ljubi ozhetje ino bratje ! poslughajte odgovor , odgovorim se vam . ” Kadar ga po hebrejsko govoriti slishijo , she bol potihnejo . ”

Pavel , ki je svoje desheláne , deshravno osleplène , toljkaj ljubil , ino ker bi jih bil rád k' véri v' Jesusa ino k' svelizhanju perpravil , vsame od konza kmalo njih lastne duhovne na prizho , de je préd on sam Jesusa ino njegove vuzhénze strupéno preganjal ; potlej jím svoje zhudno spreoberne-nje od kraja pové , kakor smo ga she v'mislih iméli. Ino de se odgovorí , saksj ajdam evangeliј osnanuje , je she perstavil , de je od perviga nar préj Israelzam v' Jerusalemu evangeliј osnanovati hotel , pa Gospod mu je v' perkastni povelje dal : „ Idi ; delezh med ajdovske narode te hozhem poslati . ” Do sih mál ga vši per miru poslughajo. Sdaj

pa se je njih stara pika do ajdov pokasala. Strašni glas, ko bi trénil, všikmalo so sa-gnali: „Strani takiga is svetá; ni vréden, de shiví!“ Kaj! ed togote so oblazhilo snad sebe tergali, ino prah nakvishko metali.

Jésernik she sdaj ne vé, per zhému je. V'grad rezhe Pavla gnati ino bizhati. Svéditi, isfiliti hozhe is njega, kaj se je ljudém tako strašno saméril. Shé k' stebru ga s' jeméni pervesujejo, kar Pavel sraven stojézhi-mu stótniku rezhe: „Ali pa sméste Rimla-na, préden je obsójen, bizhati?“ Stótnik to slíshavši gre naglo k' jeserniku, ino mu rezhe: „Pomisli, kaj delash! ta zhlovek je Rimlán.“ Jésernik je sam sdajzi prištel, Pavlu rezhe: „Povej mi, tí si Rimlán?“ Pavel je djal: „Rimlán.“ Jesernik rezhe: „Jes sim se s' teshkimi dnarmi v' rimlánsvo vku-pil.“ Pavel rezhe: „Jes ga po rojstvu imam.“ Per ti prizki so odstopili, ktiri so ga tépsti bili naméneni: gredó. Jésernika pa, ko je svédel, de je Pavel Rimlan, je she to skerbélo, de ga je bil vkljéniti rekел.

Ali kdor kaziga tudi nar spodnishiga zhloveka rasshali, bi ga moglo she veliko bol skerbéti; ker se Bogú she veliko bol saméri, kakor se je, kdor je Rimlana tépel, Rimlanam. Sakaj, toljziga kaj ko je tistikrat Rimlan bil, vše kaj vézhiga je le vender boshji kraljéshzhan ino prihodni nebéshzhan, kar je všaki zhlovek.

## 21. Pavel pred velkim sbòram.

Drugi dan rezhe jésernik, Klavdi Lisia se mu je djalo, duhóvshini ino zelimu vélkimu sbòru vkup. Potlej vkashe Pavla is jézhe perpelati, ino ga v' sbòr postaviti, na tanjko zhè saflishati, kaj se imajo Judje zhes-nj pertoshiti.

Pavel, on nedólshne vestí, je vesél v' sbòr stopil, v' ozhi jih pogleda, ino s' timi lé besedami se sazhne odgovarjati: „Vi moshje, ljubi bratje! s' vso dobro vestjó sim pred Bogam ravnal do danashniga dné!“ Ananija pa velki duhoven mu rezhe po sobéh dati. Pavel mu rezhe: „Bog teobil, tí pobélena sténa! Tukaj sedíš, de bi me po postavi sódil, sakaj torej me soper postavo bítí velévaš?“ Okolj stojézhi sodjali: „Vélkiga duhovna bosk klijél?“ Pavel odgovorí: „Ljubi bratje! nisim včádel, de je vélki duhoven. Ne bil bi szer tega storil. Pisano je namrežh: Prédnika svojiga Ijudstva ne kólni.“

Te besede bi mogli tisti slasti pómnniti, ktiri si zlo nizh is tega ne storé, de deshélsko ali duhovsko gospóško vkljínjajo.

Pavel je sdaj ozhitno vidil, de per ti sodbi ni nobene pravize. Tako voljno ko je vso krivizo rad savolo Jesusa prebíl, perpushénih pótov, orét se, vender nozhe sa muditi. Ena rézh se mu sdí, kakor nalášh. Polovízo sbòra je bilo „Saduzéjov, polovízo

Fariséjov. „Saduzéji so terdili, de ni nè vstajenja, nè angelov ino duhov. Fariseji so obóje vérovali, ino per ti rézhi so prav imeli. Pavel tedaj, od mladiga per Gama-ljèlovih nogah po Farisejskemu yuku v' véri podvužhèn, gre ino savpije: „Moshje ino bratje! Jes sim Farisej, ino sin Fariséja! Savolo vupanja v' vézhno shivlenje, ino savo-lo (vére) v' vstajenje od mertvih sdaj lètu pred sodbo stojím.” Kar vsdignejo vši Fariséji se, ino se sa Pavla potégnejo, ino djali so: „Nizh hudiga ne najdemo nad tim zhlovekam. Zhe pa je angel, ali kaki drugi svelizhan duh s' njim govoril, tega ne moremo Bogú braniti.” Pa tudi Saduzéji se skopízhjo, ino odrekó. „Siln prepír, strashno vpitje vstane. Hrup ino vék smiraj vézhi je perhajal, de se jesernik sbojí, Pavla bi rastergati vtegnili. Strashi torej rezhe v' sbòr, ino po sili is sbòra vséti, ino na grad pelati ga rezhe.

Pavel je bil tedaj spet v' jézhi, ino, vidili bomo, sa-nj je bila sdaj grosno shaloštna. Sosebno se mu je moglo ináko storiti, de ga njegov lastni rod ni poslushhal, ino de je tako strashno hud va-nj, ktiriga je toljko Pavel ljubil, ino toljkaj svelizhati jiskal. Ali Jésus ga je po nozhi v' lépi perkasni potolasbil. Ves mil ino prijasen se je v' temni jézhi sraven njega perkalsi, ino ljubesnivo mu rezhe: „Le stanoviten, Pavle! kakor si me v' Jerusalemu, me bosh tudi v' Rimu sprizhovál.”

Vuzhimo se tuletu, de v' stiskah ino preganjbah se smé vsaka nedolsnha poskusiti, ki jo pamet svétuje: pa sosebno savupanje se more le v' Bogá staviti. Kjer nobena zhloveshka modróst ne isdá, ino kjer ves zhloveshki trosht odneha, trosht ino pomózh hodi ondi od Bogá.

Sraven vidimo, kako je Jezus Kristus svojo véro, ino po njej frézho v si h narodov na semlji smiraj bol ino bol rasshiral. Kar se je v' nesnanimu Nazaretu na tihimu perzhélo, se sdaj v' obéh velkih mestih tedájniga svetá, v' vélkemu mestu Judstva, ino v' velkemu mestu ajdstva, ozhitno ino slovězhe rasosnanuje.

## 22. Pavlov séstrinik.

Kar je Jezus Kristus Pavlu obljubil, mu je tudi spolnil, ino to vše slohkama, ino famo od sebe se je dalo.

Kmalo s' sasnávo drujiga dné se nekaj Judov sterne, ino saperséshejo se, nè jésti nè piti, dokler Pavla ne vmoré. Nad shtrideset jih je v' ti perségi. Nekoljko jih gre k' vélki duhovshini, ino ji povedó: „S' strashno perségo smo se saperségli, kar grishleja nè pokusiti, dokler Pavla ne vmoremò. Torej velki sbòr vkashite na jutrajsjni dan, jésernika pa profíte, de vam she enkrat Pavla perpelá. Ti rézhi bol do tónjkiga, rezíte, bi radi prishli. Mí pa bo-

mo perpravleni, de ga vbijemo, préden bo prishel." Ta nesdúshni naklèp je bil duhóvshini vshézh, ino tako sklénejo storiti.

Pavlova sestra je sinú imela, ino ves ta naklèp je slíshal. Na grad gre ino to Pavlu pové. Pavel poklizhe eniga stótnika, ino mu rezhe: „Prosim te, pěli tega mladéuzha k' jéserniku, nekaj mu imá povédati." Stotnik mu seboj rezhe, ino ga k' jéserniku pelá, ino mu rezhe: „Pavel, jetník, me je profil, tega lè mladéuzha k' tebi peslati; nekaj ima ſteboj govoriti."

Jésernik je mladéuzha prijasno per roki prijél, ino ga strán pelá, ino mu rezhe: „Kaj mi imash povédati?" Mladénizh rezhe: „Judje ſo ſe te proſiti pogovorili, de bi jím ſajtro Pavla ſhe enkrat v' sbòr perpélal. Bol do dóbriga bi ga radi ſaſliſhali, ti po-rezhéjo. Pa nikar jím ne verjámi! Sakaj nad ſhtirdefét mósh mu po ſhivlenju ſtréſhe, ino ſaperségli ſo ſe, nè jéſti, nè piti, dokler ga ne konzhájo. She vſe je perpravleno, lè tvojiga povělja ſhe zhakajo." Jésernik odpravi mladéuzha, pa terdo mu je saterdil, nikomur nizh praviti, de mu je to povédal. Ino ref ni nikomur nizh sínil.

Kmalo rezhe jésernik dvéma stótnika-ma priti, ino jima povelje da: „Sapovejta perpravlenim biti petsto pěſhzam, ſedemdeſet kónjkam, ino poverh ſhe dvesto kopéjnikam. Nozój ob treh pojdejo v' Zesaréjo. Tudi ſkerbita, de ſe bo Pavel kam poſaditi imel, de pojésdi, ino de ſe ſdrav ino zél do oblastníka Féliksa perpravi.

Jesernik je tudi list do oblastnika pisal; taki le je bil: „Klavdi Lisia shlahcnimu Féliksu, deshéle sprédniku, sdravje! Tega moshá, ki ti ga poshlem, fo Jude sgrabili, ino she morili. Jes sim s' vojsko prisbel, ino jim ga is rôk otél, ker sim svédel, de je Rimlan. Svéditi hoté, kaj imajo zhes-nj, ino kaj de ga tóshijo. sim jim ga v' njih sbòr pèlal. Ali vidil sim, de je le savolo nekàkih vpráshb njih vére vfa tatoshba, nè pa, de bi kakshin smerti ali shelésja vrédni sadólsnik nad sabo imel. Ino ker mi je povézano, de mu Judov po shivlénju stréshe, ga k'tebi poshiem, ino tudi toshníkam sim k'tebi rekel, de naj per tebi toshujejo, kar imajo zhes-nj. Sdrav ostaní!“

Stótnika sta svesto povelje spoñila. Vojaki ali soldatje vsamejo Pavla med-se, ino ob dani uri odrinejo, ino she po nòzhi ga v' Antipatrid perpelajo. Péshzi se nasaj ondi na grad v' Jerusalem vernejo, kónjki pa ga sprémijo v' Zesaréjo, ino so list deshéle oblastniku dali, ino Pavla pred-nj postavili. List prebravši, vprasha oblastnik, in ktire deshele de je Pavel? Ko se mu pové, de is Zilizie, mu rezhe: „Prav je! De le tvoji toshníki pridejo, te bom saſlišhal.“ Mej tim zhafam pa ga rezhe v'sodníšnizi varovati; bila je lep dvòr, ktiriga je bil Herodesh, s' Vélkiga perdévkam, postavil.

Ljubi moji! blagi mladénizh, po ktiriju je Bog Pavlu shivlénje otél, jélite, vam Tréti ino zhet. dèl.

R

je slasti savolo ljubesni do vujza, ino savolo svoje svestosti ino molzhézhnosti všežb? Persadenite si torej, de mu bote enaki. Po kaki ljubi, svesti ino pravízjni dušhi vé Bog na tihim dostikrat veliko dobriga nasnováti, kar bo zhes sto ino sto lét she ljudém k' svelizhanju, ki she nasdavnaj vezh na semlji ne bo.

## 23. Pavel pred Fèliksam deshélnim oblastníkam.

Pét dni potlej gre Ananija vélki duhoven sam v' Zesaréjo, ino s' njim nekoljko ljudskih starashín. Tudi besédnika perpelajo seboj, Tertúla, de bo govoril. Pred Fèliksa stopijo, Pavla tóshit. Pavel je perpelán, ino oblastník séde na sódni stòl.

Tertúl perstopi, sazhél je: „K lkji mir pod teboj vshivamo, ino koljko lepih po-právkov je od tvoje skerbnosti po nashi desheli, to, o imenitni Feliks! boimo vselej ino povsód s' vso mogózho hvalo sposnali.“ Kadar se je s' to perlisnostjo oblastníku per-kupiti skusil, rezhe: „Pa, de te predolgo ne nadléshujem, te profim, de nas, ker porézhem, po svoji stari dobróti ino krotkosti sašlišhi. Nashli smo, de ta lè zhlovek — v' Pavla pokashe — je prava kuga na svetu, de po vesólnimu svetu Judam sdrashbe napravlja, ino de je sprédnik Nazareshzhánske

puntarske vére. Kaj! zlo tempel je skušhal oskrúni. Mí smo ga tedaj prijéli, ino hotli po svoji postavi soditi; pa Lisia jésernik, je vmeš prishel, ino nam ga po sili smed rók vsél, ino per tebi nam ga tóshiti vkasal. Vše to, kar ga tóshimo, zhe she lé na tanjko iti mislifh, bosh sam lohka od njega svédel." Vélti duhoven ino starashóni so perterdili, ino perterjajo, de je rél tako.

Potlej je oblastnik Pavlu govoriti mignil. Pavel pogleda Feliksa, ino ob kratkim, pa krepkó se odgovorí: „Ker vém, de si she veliko lét sodník tega naróda, se toljkaj ferzhuishi lohka sa - se odgovorím. Kmalo tukaj lè v' Zesaréji lohka svésh, de je she lè dvanajst dní, nizh dálj, kar sim od tód v' Jerusalem molit shel. She govoriti s' komu v' tempelnou me niso vidili, kar v' njemu hrup med ljudstvam napravlati. Patudi po s- hodnizah nè, nè kje drugi v' méstu. Vliga tega, kar me dolshé, ne morejo nikar stvárize skasati. Rad pa, ino na ravnost ti povém, de po véri, ki ji krivo-vérstvo pravijo, slushim svojih ozhákov Bogú, ino de torej vše vérjem, kar je v'poslavi in prerokih pisaniga, ino de imam vupanje v' Bogá, ino tudi oni ga imajo, de bo od mertvih vstajenje pravízhojih ino nepravízhojih, ino persadévam si tedaj, per Bogu ino per ljudéh dobro vést iméti. Zhes nekoljko lét pa sim v' Jerusalem nasaj prishel, narodu svojimu vbogajme pernést, ino Bogú poverh v' tempelnu dár ino obljube

opravit. Na tihama bres shuma opravlajož zhiga me je nekaj Asiáških Judov sgrabilo, ino so hrup zhes-me napravili. Ti Judje bi mogli tū biti, ino oni tóshiti me, zhe imajo kaj do mene. Pa tudi tí lè naj govoré, kaj krivizhniga so nad menoj dobili, kadar sim vprizho v' njih sboru stal? Te besede mendè sej nè, ki sim jo v' frédi njih sbòra, ino pa prezej glasno isrékel: Savolo vstajenja od mertvih sim dansi od vas tóshen?"

Feliks vidi, de Pavla lè is sovrashvla ino is slepiga serda toshijo. Pa vender she sklep odlošhi, ino je djal: „Kadar jesernik Lisia pride, vas bom saſlifhal." Do tistih mal da stótniku povelje, Pavla varovati, pa mehko ino lepo mu rezhe s' njim ravnatí, nizhésar mu kratiti, tudi nikomur njegovihih nè braniti k' njemu priti ino mu strézhi.

Nekaj dní potlej pride Feliks s' Drusílo, svojo sheno, bila je Israelka, spet v' sodnìshnizo, ino rekel pred-se je Pavlu, ino ga od vére v' Kristusa poslufha. Ker pa je Pavel od pravize, zhilstosti ino od prihodne sodbe govoril, se Feliks vstrafhi, rezhe mu: „Sdaj lè pojdi; kadar bom bol zhafa imel, te bom she spet poklizal." Ino pa rés she vezhkrat je po-nj poslal, ino se s' njim pogovárjal; pa lè, ker je ménil, Pavel mu bo dnarjov ponudil, de bi ga ispuſtil.

Lakomnost ino krivíza tedaj ste bile na pótì, de ni Feliks od vére v' Je-

rusa rad slíhal. Ali zhaſt je to ti véri, de ſe hudobníku ne perléga.

Tako je dve léti menſlo. Poslednizh je Felikſ ob ſluſhbo priſhel, ktiro je tako hudo opravlal, ino drugimu je dána. Tiſti namrežh, ktiri pred Bogom prav ne ravnájo ſadnizh radi tudi per Ijudéh ob zhaſt ino veljávo pridejo. Felikſ pa, Judam ſhe poſtrézhi, je Pavla v' jézhi popuſtil.

## 24. Pavel pred oblaſtníkam Porziam Festam, ino kraljam Agripam.

Nóviga oblaſtníka, Porzi Fest mu je bilo imé, kadar je priſhel, ſta kralj Agripa, ino njegova ſeſtra Berníka, posdravit ſhla. Nekaj dní ſe per niemu v' Zesaréji pomuditá. Vélda duhóvſhina, ki ji ſovrashtvo do Pavla nobeniga pokoja ne da, je Festa kmalo, ko je priſhel, ſ' toſhbami zhes Pavla oblégla. Fest je to toſhbo zhes Pavla kralju v' miſel vsél:

„Felikſ, mu rezhe, mi je létu moſhá ſapertiga puſtil, ſavolo ktiriga ſo me, ko ſim v' Jerusalemu bil, velka duhóvſhina ino Judovſki ſtarashíni nagajali, de bi jim ga k' ſmerti oboſodil. Pa djal ſim jim: Rimlanov navada ni, koga obſojováti, préden niſo toſhenza toſhníki v' prizho, ino préden odlóga ne prejme, ſe odgovoriti ſavolo ob-

dólshbe. Ker pa so lèf prishli, sim bres odláshka kmalo drugi dan sedel, ino rezhem mosha perpelati. Pa toshniki, kadar se oglasijo, niso védli nizh taziga zhes-nj povedati; vse kaj hujiga sim si domishloval. Ne-kake prepírshine savolo svoje vére so lé s' ujim imeli, ino od nekaziga Jésusa, ki je vmerel, ino Pavel pa je terdil, de shiví. Ker se v'vse to nisim svédel, sim ga vprashal, ali bi ne hotel v' Jerusalem iti, ino ondi sojen biti? Pa Pavel je odgovoril: Préd Zesarjovim sódnim stolam stojim, ino préd tim stolam me gre soditi. Judam nisim nobene krivize storil, kar sam bol vésh. Zhe sim kaj kriviga ali smerti vrédniga storil, ne branim se vñreti. Zhe pa vse vkop nizh ni, kar me toshijo, jím mene nihzher ne more isdajati. Pred Zesarja klizhem." S' svojimi svétniki govoril, ino sposnal sim mu: Pred Zesarja si klizal, pred Zesarja te bom poslal. Ino varovati sim ga rekел, dokler ga do Zesarja poslati perloshnost dobim."

Kralj Agripa rezhe Festu: „Vender bi rad slíšhal tega mosha.” Fest mu rezhe: „Sajtro ga bošh.”

Drugi dan prideta kralj Agripa ino Berenika s' veliko zhastjó v'sodnishnizo, ino obdajana s' vójskinimi jeserniki ino s' vso vélko mestino gospodo. Fest jih v'sprash-vávnizo pelá, ino rezhe Pavla perpelati, ino je djal:

„Kralj Agripa! ino vi vſi moshjé, ki ste tukaj! Vite tukaj tega lè! vſa Judov-

shina je savolo njega v' me tishala, s' enim glasam so v' mé vpili, de ne gre, de bi she shivel. Pa najdel sim, de ni nizh smerti vrédniga storil. Ker pa je sam pred Zesarja klizal, sim ga do njega poslati sklénil. Pa she sdaj nimam nizh terdniga Gospolu od njega pisati. Torej pred vas, ino slasti pred te, kralj Agripa, ga perpelám, de po vdrúghini prepráshbi sej vender kaj pisati dobím. Sakaj, nevumno se mi sdí, jetníka poshilati, ino sakaj se poshle, povediti ne véliti."

Agripa rezhe sdaj Pavlu: „Perpušheno se ti je odgovoriti.”

Pavel je roko sprostòril, ino odgovor sazhne: „Srézhniga se delam, ljubi kralj Agripa! de se dansi sa vse, zhesar me Judje dolshé, pred t boj lohka odgovorim, slasti sato, ker vse vésh, ino tudi shege ino navuke per Judih posnašh. Torej, prosim te, poterpi me!”

„Kar tedaj moje shivlenje od mladiga tizhe, ker je med mojim naródam v' Jerusalemu bilo, ga vši Jndje vedó. She slavnaj sim jim snán, ino zhe hozhejo prizhati, bodo povédali, de sim po nar ojstréjsšimu vuku nashe vére, po Farisejskemu vuku, shivel. Ino sdaj morem tukaj v' sodbi stati savolo vupanja v' obljubo od Bogá našim ozhakam dano, ktiro tudi našnih dvanajst rasródov dosézhi vupa, ino po nozhi ino po dnévi Bogu slushi. Savolo tega vupanja, ljubi kralj Agripa! sim od Israelzov tóshen. Je mogózhe, de bi se tudi

Israēl zam neverjētno sdélo, de Bog mertve obuduje?"

"Tudi jes fizér sim sam per sebi ménil, de se morem Jesušovimu iménu is vše mozhí vstavlati, kar sim se tu si. V' Jerusalemu, od vélke duhovshine oblast dosegshi, sim veliko svetníkov v' jézhe poméetal, ino pogosto ino po vših s-hodnizah sim jih jiskal, ino Jesusa vkljicjati silil, ino kadar so se obsojováli, k' njih smerti sim pervaljvál. Kaj! taki divják sim bil, de sim jih zlo v' ptuje mésta preganjal."

"Taki sim tudi s'oblastjo ino pověljmi od vélke duhovshine v' Damashek shel, kar po poti v' řádi dnéva, ljudi kralj! vidim, de luzh, kaj sónzhina svetloba! mene ino moje továřshe od neběs obsyéti. Vsi smo na tla padli, ino jes sim glas slishal rězhi mi po hebréjsko: „Savle! Savle! kaj me preganjash?” Sim vprashal: „Gospod! kdo si tí?” Gospod je odgovoril: „Jes sim, Jesuš, ki me pregaujash. Pa vstáni, ino na noge stópi! Sato se ti perkashem, de te v' svojiga slushabnika ino v' prizho vfiga, kar si vidil, odyoljim, ino vfiga, kar ti bom she rasodéval. Od tvojiga, ino od vših naródov te bom otél, ki te k' njem poshlem, de jim ozhí odprěsh, de se od tmě k' luzhí, is hudizhove oblasti k' Bogu spreobernejo, ino de po véri v' mé odpuschanje grehov ino svelizhanja délesh per svezhěnih dobójo.”

"Po ti neběshki perkasni, ljudi kralj Agripa! nisim bil dálj nejevéra; narpréj

Danashzhánam, ino potlej Jerusalemzhánam ino po vslmu Judéjskemu, ino pa tudi ajdam sim pokoro delati, ino se k' Bogu spreoberniti, ino pokore vrédni sad dajati osnanovál. Ino to je ves vsrok ino urshoh, de so Judje v' tempelnau v' mé planili, ino vmoriti me skusheli. Tode s' boshjo pomozhjó she dan danashni tū stojím, ino malim ino velkim prizham, ino, kar so Moses ino preróki prerokovali, nizh drujiga ne govorím: De bo namrežh Kristus terpel, ino de bo perviz on vstajzov od smerti, ino de bo po njemu Israelskemu, ino vslmi narodam luzh na semljo persjala.

Kadar se Pavel tako odgovarja, je Fest, on Rimljan, ki ni ne svetige pisma posuál, nè Jesusove sgodovíne védel, na glas savpil: „Pavle! tebi se měšha! tvoja prevuženost te je ob vum perpravila.”

Pavel mu rezhe: „O dragi Fest! ne měšha se mi nè, resnizo ino pamet govorím. Kralj tū lè, ki mu ravno sato na ravnost govorím, to vše dobro vé. Nizh tega, mislim, mu ni skritiga. Sej se v' nobenimu kotu ni godilo. Verjamesh prerókam, kralj Agripa? Verjamesh jim, jes vém.”

Agripa rezhe: „Le she kaj maliga, ino Kristianu biti me pregovorish!”

Pavel odgovorí: „Malo ali veliko! Pred Bogom sheljím, de bi vši vši dànsi me flislijózhi, nè lè tí, taki bili, kakorštin sim jes, svunaj tih lè okòv.”

Kralj, oblastnik, Bereníka ino vši sraven sedézhi, so vstali, kadar Pavel to re-

zhe, na stran gredó, ino se pogovarjajo; vši enako so djali: „Ta zhlovek pazh ni nizh storil, kar bi bilo smerti ali shelésja vredno.” Agripa je Festu she poverh djal: „Ta mosh bi se lohka ispuštil, ako bi ne bil pred Zesarja klizal.”

## 25. Pavlova nevarna voshnja po morju.

Ker je bilo Pavla v' Rim do Zesarja poslati skléneno, ga s' nektirimi drugimi jetniki vred stótniku zesarškiga vára, Julju po iméau, oddajo. Pavel s' Lukesham, ino Aristarham — is ljubesni sta se s' njim v'to dolgo nevarno voshnjo spustila — stopi v'barko, ino barka gre bres pomudka na morje. Kmalo drugi dan so she v' imenitnimu tershnimu mestu, Sidonu, frezno vstávili. Tudi v' timu mestu je bilo she prezej kristianov; Juli je s' Pavlam lepo ravnál, ino ga puští te svoje prijatle objiskat iti. Ino lepo so ga sprejeli, ljubesnivo mu postréshejo, ino s' všim ga preskerbé, kar mu je na pot tréba.

Vite, tako lè ljubesen bodézhe póti skosi shivlenje, tako rekózh, povsód s'róshami potrésa!

„Spet gredó is Sidona, ino se dalej pelájo. Ker pa so jim vetróvi nasproti, morejo vèlik ovnjik nareediti, ino se sád sa Zipram pelati, ino frezno pridejo v' Listre

na Lishko. Ondi je stótnik Aleksandriško barko is Egipta najdel, s'shitam vloshéno, ki je ravno na Lashko hotla. S'jetniki vred gre prezej va-njo. Savolo nasprótnih vetróv dolgo dni pozhasí lésejo, sadnih doséshejo Krétniski otòk, ino vstavijo v'nekimu kraju, ki se mu je v' lepimu brodu reklo, nè dèlezh od Talasanskiga mésta.

Ker je she posno v' jesen bilo, ino ker je bila vòshnja po morju savolo vihárjov nevarna, jim Pavel svétuje, ino pravi: „Ljubi moshje! jest vidim, voshnja sazhéna teshava na biti, ino nè le vkláda ino barka, temozh tudi našhe shivlenje je v' veliki nevarnosti. Tukaj svétujem zhes simo oštati.” Barke gospodár pa ino kermar sta djala: „Ker je v' timu kraju brod neperpráven, v' Feníke naj bi se raji shlo, de bi se ondi presímilo: drugótno morsko mesto tega otóka so bile Feníke. Nè Pavlu, tima dvema je bol stótnik verjél; ino pa všim po vézhi-mu v' barki je bil ta svet vshézh. Kakor préd ljudjé, so ravnali; manjshiga sléga se ogibajo, pa ne pomislijo, de she lé v' vézhiga gredó.”

Ker ravno pravi véter pervlézhe, so berfh menili, hala! na ravnost bomo v' Feníkih; odrinili so, ino ob Krétniski desheli se memo pelajo. Ali kmalo pervi dan sazhne silna burja vihati, ino f'tako filo se je v' barko vperla, tako jo podí, de si jo brodníki sastónj vshugati persadévajo. Pustiti jo morejo. Proti malimu otóku, djalo se mu je Klavda, gnáni, so ravno komej she zhola

otéli, ki je per vsaki barki; ino na vše preterganje morejo delati, de barka na klézhet ne perletí. Drugi dan she strashnýshi vihár rjòve, ino barko Ŀ' toljko silo semtertje lufka, de se more vkláde v' morje poméhati. Tudi tretji dan she huji, ako bi bilo mogózhe, je lomaštíl. Vše perséshe, kar je roke imélo, ino zlo barkino oródje pomézhejo v' morje. To strashno vrème je nekaj dní terpélo. Vše obněbje je bilo Ŀ' zhernimi oblaki satamnéno, ino nè sonza, nè svésde ni bilo saglédati. Vše vupanje shivlenje otét je sgínilo; od strahú ino trepéta se nikomur v' barki ne ljubi vezh Ŀ' zhem ogreshiti.

Pavel je is ferza molil, ino njegova možituv je vslíshana. V' srédo sdaj stópi ino jím rezhe: „Ví ljubi moshje! Moj svet bi bili mogli poslušbati, ino nè odrívati is Kréte: tako bi si bili nesrézho ino sgubo odvernili. Saj sdaj si dajte dopovédati, ino ferzhni bodite; nobeden namrežh naš ne bo ob shivlenje prišel, le sama barka se bo potopila. Sakaj nozójshino nozh se mi je angel Bogá perkusal, ktiriga tím, ino ktiriga zhastím, ino mi je rekел: Ne bój se Pavle! pred Zesarjam ti gre stati, ino glej, Bog ti je vših shivlenje podáril, ktiri se Ŀ' teboj vósijo. Torej, ljubi moshje! le ferzhni bodite! dokler, jest Bogú vupam, de se bo sgodilo, kakor je oblijubil. Na otok naletéti pa moremo.”

Mej tim je shtirnajsta nozh po odrí mbi nastopila, ino she védno jih morje góni

ino mézhe. O polnoz'í se brodníkam do-  
sdéva, de se k' suhimu perblishujejo. Globo-  
zhino smérijo, ino dvajset feshénov je bilo.  
She nekoljko dalej gre barka, ino spet mé-  
rijo, ino morje je bilo le pétanjst feshénov  
globoko. To je bilo snamenje, de so bliso  
suhiga. Serzhno se vši veselé, pa bali so  
se, de bi barka na shkalovje ne perletéla,  
ino de bi se ne vbila. Shtiri mazhike ver-  
shejo is sadniga kerma v' morje, de bi bar-  
ko vstanovili. Vše je dnéva shélno, komej  
ga dozhakujejo. Nektiri brodníki pa bi bili  
radi is barke vshli, ino is barke zholti ispu-  
shajo, ino so k' videsu djali, de bi tudi  
per prédnimu kermu radi mazhkov pometa-  
li, de bo terji barka stala. Pavel kmalo  
zhuti, kaj mislio, ino flótniku ino voja-  
kam rezhe: „Zhe tí v' barki ne ostanejo,  
ne bote otéti.” Vojaki so per ti prizhi  
verve odsekali, ki je zholti na njih vísela,  
ino zholti je v' morje padel, ino valovi so  
ga odgnali.

Proti jutru, kadar se daniti sazne, spravi vše ljudi Pavel vkup, koljkor jih je bilo v' barki, dvésto shést ino sédemdeset dúsh; med-nje stopi, ino jim rezhe: „Danši je she shtirnajsti dan, de ste bres jádi, ino ogreshili skorej se niste. Torej protim vas, vshite kaj, tega je tréba, de se ohranite. Ne bojte se; las na glavi se vam ne bo sgu-  
bil.” Pavel to rékevši vsame kruh, sa-  
hvali Bogá vprizho vših, ino si ga odlomi, ino je jádel. Ker drugi to vidijo, saznejo boljši vólje perhajáti, ino so tudi jedli,

Isglédi namrežh vselej bol sdajo, kakor beséde. Kadar se najedó, so tudi ves drugi shivesh v' morje smetali, de barko she bol polajshajo.

Tazhaf se dan storí, ino subi svet vidi-jo pred seboj. Pa kraj jím je ptuj ino nesnán, ino samí ne véjo, kej so. Satok vi-dijo, to je, v' suhi svet stojézhe morje, med sténami v' savétju po obeh stranéh. Va-nj, zhe se bo dalo, mislijo barko posiliti. Mazhke porujejo is mórga, jadra sprostrejo, sa věsla primejo, ino v' kraj priti so jískali. Pa na súpino perleté, ino barka se na dvoje prekóle. Kakor bi bil vsidan, se je prédni kerm nataknil, ino sadniga so valóvi ras-bíli.

Vojaki isdérajo mèzhe, pomoriti hozhe-jo jetníke, de bi jim ktiri ne odplaval ino ne vshel. Stótnik, Pavla slasti bi bil rad per shivlenju ohranil, jím je vender vbra-nil, ino vkashe: „Ktiri snajo plavati, naj nar pervi v'morje poskazhejo, ino na suho plavajo. Potlej bodo drugim po deskah ino barkinih shpriklah na suho pomògli.” Tako se storí, ino vši so frezhno na suho prishli, nihzher ni vtònil, ino, kakor je Pavel préd povédal, nikomur nizh shaliga se ni sgodilo.

Ljubi moji! nad Pavlam ne vidimo lé modriga ino bogabojézhiga, ſ' zhloveka vézh-nimi potrébamii snaniga moshá: tudi v' zhaf-nih potrébah, v' filah, v' ktirih she takim pámetnim pameti smanikuje. v' ktirih junákam serze vpade, ostane Pavel neprestrá-

fhen; pokójin stojí ino se ne gane; per všimu vě moder svet dati, všim serze podpreti; všim, kar jih je bilo s' njim v' nevarnosti, je shivlenje otél. Lastni njegov navuk, ktiri se tako lepo spolni nad njim, hozhemo she lètu lè pertisniti: „Bogabojézhnost je sa vse dobra, ino obljubo ima fidajniga ino prihodniga shivlenja.”

## 26. Pavel v' Malti ino v' Rimu.

Kadar so bili she vši na suhimu, she lè svedó, de se Malta ti desheli pravi. Še od vših je voda zréla, ino po zelimu shivotu se od mrasa trésejo. Poverh she desh lije, ino mersel véter vlézhe. Maltnizhane so bili ajdje, pa lepo ino prijasno so te vtoplénze sprejeli. Nar préj jih kàm pelajo, kjer ni vétra ino deshja bilo, ino so derv manosili, de òginj naredé. Tudi Pavel nosi derva. Berstú je sagrabil, ino ga na òginj nese. Ino, na! v' berstju, de Pavel ne zhuti, je gad tizhal. Od vrozhíne veš sdrashen je is berstja v' Pavla puhnil, ino se mu okolj roke ovije. Maltnizhane, mu viditi gada od roke vísiti, pravijo med seboj: „Gotovo! vbijaviz je ta zhlovek! Ne pustí ga praviza shivéti. Lih toljko de je morju odshel, ino she strupa ga bo konez.” Pavel pa je shivál v' òginj otrésel, ino nizh mu ne dé. Ljudje so menili, sdaj sdaj bo otékel, per ti prizhi se bo s'-sédel, ino bo

vmerel. Dolgo zhakajo, ino ker vidijo, de se mu zlo nizh ne sgodí, ptevershejo misel, ino, Bog je, so djali.

Ljudjé tega otóka, ki so Pavla kmalo vbijavza, kmalo Boga délali, so obakrat napzhno sodili. Pa obé napzhni sodbi ste is pravih obzhutkov vstajale. Vsakimu zhloveku namrežh je v' serze vrojeno, de posébne hudobije Bog tudi posebno strahuje. Vsakiga zhloveka per posébnih otekikh is nevarnost nekàkshina sveta gròsa preshíne, boshjo blisho sazhuti. Blager mu, v'zhigar serzu ti sveti obzhutki niso odmerli, ino kdor se, kaj hudiga storiti, ojstre strahvavke, boshje pravize, bojs, ob fili pa s' svéstjo v' boshjo vsmileno ljubesen vupa!

Publi, vládnik otóka je v' timu kraju otóka grafshino imel. Toljke ljubesni se skashe, de je vse is barke vanjo povabil, tri dní jih s' vsim preskerbí, ino mej timu gleda, de jih je po otóku rassèlil. Permérilo se je ravno, de je Publioov ozhe terdo bolán bil. Starzhik je bil merslizhen ino grishav vsekmal; vezh ni bilo sa-nj sdravja. Pavel gre v' hisho k' njemu, ino je nad njim molil, ino roke na-nj polóshil, ino per ti prizhi je osdravil. Kadar se to rasglasí, ljudjé od vših straní s' bolníkmi pertisnejo, ino vse je Pavel osdravil. Ves otòk je v' veselju, vso mogózho zhaſt skaſujejo Pavlu ino továršham. Pavel je tri mesze v'otoku ostal, ino lohka si mislite, koliko dobriga je storil. Kadar se zhas perbliv

cha, de pojdejo, so jím otozháne barko s' všim saloshili, kar kolj se je sdélo, de bo med voshnjo Pavlu ino tovarsham prav prisihlo. Tí pa so v' barko postopali, ki je is Aleksandrije v' Malti símila, ino odrinejo.

Nad timi otozháni sosebno dve lepe lastnosti vidimo. Do potrébnih so bili dobratliivi, do svojih dobrótnikov hvaléshni. Kjer se te dve zhédnosti, dobratlivost ino hvaléshnost, pogreshate, ondi je sólsina doljina svét. Kjer ste per dòmu, vše terpljenje posladkáte, ino is fréde terpljenja ondi veselje tézhe.

Med to pélo pridejo pervizh v' Sirak, Sizilskiga otóka nar lepsi mesto. Tri dni se mudé v' njemu. Od tod pridejo v' Règijo, Kalábrishtko mesto. Ker se shest dní potlej véter po vólji nakljužhi, so prezej odrinili, ino dva dni potlej so bili v' Puteolih, ino péla je nehála. Kar je she do Rima bilo, so péshi iti mislili.

Tukej je Pavel kristianov sadel, veliko jih je she po všimu Lashkimu bilo. Silno dobro se jím sdí, de ga vidijo, ino en téden ga per njih ostati profijo. Pavel je bil pervólja, ino tudi blagi Juli mu je rad storiti rekел. En téden se torej pomudí.

Pa tudi v' Rimu so she tudi kristiani svédli, de Pavel pride. Toljke zhaſti ino ljubesni so bili do njega, tako ga sheljé viditi, de mu jih veliko is Rima nad dvajset úr delezb, do Apioviga terga, naproti pride. Ta Ápi je bil shlahčen Rimlan, ino to

zésto je bil narétil, ino Rimlane so mu tu kaj snamenje h' zhasti postavili. Kar jih ne more tako dèlezh iti, mu gredó vender dvanajst úr naproti do kraja, ke se mu je per treh lópah reklo. Pavel je bil grosno vesél, ko jih vidi, ino je Boga hvalil, ino dvakrat toljko serza dobí.

S' njimi v' drúshini dojde na konzu v' Rim, tedajno velko mesto zeliga svetá. Stótnik da sdajjetnske poglavitniku zefarskih shivotárjov, ino ta — dobri Juli obljudim je to isprofil — ni Pavla v' jézho vtaknil, ampak v'mestu kje po svojih mislih si smé domú pojiskati ; lé vojaka ali soldata mu da, de je s' njim hodil.

Perve tri dní je Pavel po navadi moslil ino premishlovál, ino evangelj v' timu toljkimu mestu se osnanovat perpravla. Potlej prófi bólze Judov, k' njimu priti. Pridejo, ino she se zhudijo, de ga s' vkljénenimi rokami vidijo, ino straven njega vojaka, ki ga varuje. Pavel torej jim rezhe : „ Ljubi moshjé ino bratje ! nizh nisim pregréshel nè v' našh národ, nè v' shege naših ozhakov, ino vender so me vkljéneniga v' Jerusalemu Rimlanam isdali. Rimlane so me sodili, pa nizh smerti vrédniga nad mano dobili, ino prezzej so me ispuštiti hotli. Ker pa Judje niso bili tega vóljni, sim pred zefarja klízal, pa nè, de bi mu hotel svoje rojáke toshiti ; temozh pertilen sim bil, nobeniga drugiga peta ni bilo. Ino prav sato sim vas priti profil. Nizh nimam zhes svoj narod, ampak she le is serza ga imam rad, ino ga

Ijubim. Le viditi vas sim shélel, de s'vam govorim. Sgol savolo Israelskiga vupa namrezh — ino tudi vash je ta vup — nosim te le shelési na sebi."

Odgovoré mu: „Nobeniga pisanja nismo is Judejskiga savolo tebe dobili, tudi kar je bratov lef prishlo, nam ni nihzher nizh hudiga od tebe povédal. Pa radi bi te vender slishali, kaj vuzhish. Toljkó namrezh vémo od nôviga vuka, de se mu povsod odrekuge.“ Dan mu dajo, kdaj ga bodo prishli poslušhat.

Sgovorjéní dan pridejo she sjutrsj na njegov dom. Pavel jim ves navuk od boshjega kraljestva rasloshí, vše sprizhke is Mošesa ino prerókov od Jésusa jim dopovduje, ino od jutra do vezhera se s'njimi vbija. Nekoljko se jih da preprizhati, nekoljko jih ostane nejevérnih. Samí med seboj se spró, ino, kadar it vstajajo, jim Pavel lé she to rezhe: „Pazh ref je sveti Duh po preroku Isaiju nashim ozhakam govoril: Idi k' timu narodu, ino rèzi jim: S' svojimi vushésmi bote slishali, pa nè vuméli; s' lastnimi ozhami vidili, pa nè sposnali. Sakaj, tega naroda serze je terdovratno; vushésa si mashé, s' ozhami mishé, de bi s'ozhami ne vidili, s'vushésmi ne slishali, de bi v'njih serzé sposnanja ne bilo, ino de bi se ne spreobernili, ino de jih ne osdraviti. To-rej snano vam bodi, de je tudi ajdam to zvelizhanje odlózheno, ino oni bodo poslušali.“ Ko je to isgovoril, so Judje v'kregu ino prepíru spred njega shli.

Pavel pa je šhe dve léti v' najéti hiši stanovál, ino prijasno jih sprejéma, kdor k' njemu pride, ino boshje kraljéstvo je osnanovál, ino Jezusa Kristusa pridgovál, ino nihzher mu ne brani.

## 27. Navuki is listov svetiga apostelna Pavla.

Ljubi moji ! spremíli smo svetiga Pavla spostelna po njegovih téshkih hójab do Rima. Povsód, kamor pride, smo ga s' besedo ino djanjam Jezusa Kristusa osnanovati vidili. Pa to mu šhe ni bilo dosti. Tudi dáljne kerfhangske ópzhine ino sošéfske povsód, kjer je bil, je pod ferzam tako rekózh seboj nosil. Opominovál, svaril, tolashil tudi f' písmi ali listmi jih je, ino vso svojo lepo dušho je v' teh odgernil. De vam lé tiste sošéfske v' misel vsamem, ktire so vam is apostólskiga djanja snane, pisal je, postavim, is svojih hój do kristianov v' Rim ino v' Korínt. Kaj ! šhe is Rima is jézhe pishe do kristianov v' Efes, v' Filipe ino na Palestinsko. Desiravno imajo ti lepi listi marskaj v' sebi, kar je sa vas ino sa marsikòga pregloboko, ki se ne da prezej od vsaziga vuméti : pa veliko navukov je le vender v' njih, ktiri is tih listov lepo ino vesélo, kakor svésde spod ponozhniga néba, v' naš svétijo. Te lepe ino lohkéjši navuke tukaj

ta vas nalašč odbérem, ino po posebnih napisih rasstavim. V'ojstro réd se szer ue da-jo vši spraviti; pa tudi to naj vas na svésd-nato nebó opómni. Le lepo ino ljubesnívo je po nòzhi osvédenu nebo nad nami, zhe-siravno svésde niso sverstene, kakor bi jih na trák nabrál.

Nar pèrvizh hózhemo Pavlov navuk od svete trojíze, od Ozheta, Sinú, ino svetiga Duha saſlišhati.

„Kar se da od Boga véditi, je ljudém snano. Bog to sam jím je pred ozhlí nastavil. Njega szer ne vidimo; pa njegova vezhna mozh, njegovo bögstvo se nad všako Ištvarjó na svétu ozhitno kashe, ki jih je vstvaril, tako, de nimajo nobeniga isgóvora, (ktiri ga sposnati nozhejo). Všaka hiſha ima mojstra, de jo stavi: Bog pa je tist, ktiri je vše vstvaril.“

„Mnókrat, ino po mnogo od nekadaj je Bog po prerokih nashim ozhakam govoril; poslednizh pa nam je po svojimu si u govoril, ki ga je naslédnika ali vérba všiga postavil, ino po ktirimu je tudi svet vstvaril. On, njegoviga velizhaſtva svetlost ino njegoviga bistva podoba, s'besedo svoje vši gamogózhnosti vše nòsi, ino naš od grehov ozhisháva, ino na desnízi boshjiga velizhaſtva sdaj sedí; toljkaj memo angelov je povsdígnešhi, kolikor imenitnishi imé memo vših angelov je doségel. Komu angelov namrežh je Bog kadaj rékel: „Moj sin si tí!“

„Kak kratek zhas je bil fizér memo angelov pomanjšan, ino je smert preterpel; pa s' slavo ino velizhastvam je potlej ovézhan, ker je po sklepú boshje milosti sa vše smert pokusil. Sakaj, tako je moglo biti: On namrežh, ki je vše sa-nj, ino vše po njemu, ki mu je veliko otrók v' velizhastvo shlo pelati, ino sazhétniku njih sve-lizhanja biti, je vše to s' svojim terplenjam dokonzhati mogel. Po všemu je mogel svojim bratam enak biti, de je vsmilen ino svet vélki masnai per Bogu sa-nje, ino de je ljudí grehe isbrisal. Ker je namrežh sam sku-shan bil ino terpel, tudi skushanim lohka pomaga.“

„Ker imamo tedaj nad Jésusam, boshjim sinam, velkiga, v'nebesa predervšiga, masnika, dershimo se vére va-vj. Nimamo nè vélkiga masnika, de bi s' nashimi slabostmi ne mogel vsmiljenja imeti; she lé vše drugo, lé greha nè, je sam na sebi po nashem skushal. S' svéstjo torej se perblishajmo k' sedeshu njegove milosti, de milost ino vsmiljenje o potrébnimu zhasu doséshemo.“

„Kako neki bi is-hajali, ako bi toljko svelizhanje od sebe odrinili, ki je bilo od konza sej od samiga Gospoda osnaneno, ino potlej od tistih med nami vterjeno, ktiri so njega samiga flishali? — Ino h' zhemuje je sam Bog č' zhudeshi ino snámenji, ino s' mnogimi mozhmi ino č' podelítuju svetiga Duha is gole dobrote sprizhovánje dal?“

„On, Jésus Kristus, je podoba nevideniga Boga, ino pervéniz pred vso stvarjá.

Sakaj vše je skosi njega vštvarjeno v' nebesih ino na semlji. vše vidno ino nevidno, bodo naj nebeshki sédeshi, bodo naj nebeshke gospóshine, bodo naj nebeshke kneshije ali druge nebeshke mozhí: vše je skosi njega ino sa njega vštvarjeno: on pa je prél, kakor vše, ino v' njemu obstojoí vše. On je glava zerkovniga telésa; on je sazhétk vstajenja ino pérvénez od smerti vstavázov, de tako povsód on pérvuje. Bogú ozhetu namrež se je poljubilo, de v' njemu vša popónamost prebiva, ino de je vše po njemu s' Bogam spravleno, ino de je on s' svojo na krishu preljito kervjó mir med nebelsmi ino semljo postavil."

„Od tód lè se pokashe velika boshja ljubesen do naš, de je Kristus, ko smo she greshniki bili, sa naš vmerel. Teshko bi se dal kdo dobiti, de bi sa pravizhniha vmerel. Ker smo tedaj, dokler smo she njegevi sovrashniki bili, s' Bogam skosi smert njegoviga sinú spravleni bili: toljkánj bol bomo sdaj, she spravleni s' njím, ino she prijatli njegovi, v' njegovimu shivlenju sve lízhani. Zhe je Bog na nashe, kdo bo sop per naš? Sej svojimu lastnemu sinu ni sanésel, temozh sa naš vše ga je dal, kako bi nam neki s' njím vred ne bil vfiga dal? Je-sus Kristus je našha modrost, našha praviza, nashe posvezhenje ino odreshenje od Boga nam dan. Vsi sakladi ino shazi modrosti ino vuzhenosti so v' njemu skriti.“

„Ako ste tedaj Gospoda Jésusa Kristusa dobili, tudi shivite ino ravnajte se po

njemu. Va - nj se vkoreninite, na - nj se si -  
dajte, vterdite se v' veri, podvuzheni ste  
v' njej; serze od hvale naj van kip. Varite  
se, de vas nihzher s' posvetno modrostjo ino  
prasnimi sleparijami ne savodi, ki jih ljudje  
po zhloveshkih vgibih ino posvetnih she-  
gah terdijo, ktire niso po Kristusu: ino v'  
njemu le vender vsa polnota bogstva telensko  
prebiva."

„Milost Boga, nashiga svelizharja, se  
je vsim ljudem perkasala, ino nas vuzhi,  
de se pregreshnosti ino posvetnim sheljam  
odgovejmo, ino de tresno, pravizhno ino  
bogabojezhe na timu svetu shivimo, ino de  
svelizhano vupanje, ino prihod velizhalta  
nashiga velikiga Bogá ino svelizharja Jezusa  
Kristusa pozhakajmo, davshiga sam sebe sa  
nas, de nas je od vse krivize odrasil, ino  
de nas je ozhitil, ino de je is nas prijetne,  
po dobrih delih hrepenezhe ljudi sa - se na-  
pravil.“

„Gotova beseda, ino vrédna, de se je  
vsaki prime, je ta le: De Jezus Kristus je  
greshnike svelizhat na svét prishel. Kakor  
je po gréhu jéniga famiga v' vse ljudi po-  
gublénje vdáriло: tako pride po jéniga fami-  
ga pravizi v' vse ljudi opravízbenje ino shiv-  
lenje. Kakor se je is nepokórschine eniga fami-  
ga zhloveka veliko greshnikov sgodilo: ta-  
ko jih bo s' eniga pokorshino opravízhenih  
veliko. Kakor je tedaj greh k'smerti kralj-  
vàl: tako tudi milost k' vezhnemu shivlenju  
kraljuje ino nas opravizhuje, po Jezusu Kris-  
tusu, gospodu nashimu.“

„Kristus je od mèrtvih vstal, ino je pervina prespávzov. Kakor je po enimu zhloveku smert na svét prishla, pride tudi vstajenje od smerti po enimu. Ino kakor morejo savolo Adama vši vmréti, bodo tudi savolo Kristusa vši oshivleni. Kakor je Jesus Kristus vmerel, pa spet vstal, bo tudi Bog v' Kristusu saspávše spet v' shivljenje poklizal. Kaj! kakor je Kristus po ozhetu zhaštítlivi mòzhi od smerti vstal, tudi mí she sdaj novo shivljenje ravnajmo. Zhe ste tedaj s' Kristusam po tim takim od smerti vstali, kar je o sgorej, jishíte, kjer Kristus na ozhetovi desnizi sedí. Per tistimu, kar je sgorej, nè kar je na semlji, bodi vash vum ino vashe serzé.”

„Ne sramujem se evangelja; sakaj boshja mozh, vše va-nj verovajòzhe svelizhat, je v' njemu. Kar se mi je préd dobízhik sdélo, se mi sdaj sguba sdí, kar Kristusa posnám. Kaj! vše, pravim, je sguba proti neisrezhènimu Jesusu Kristusu, mojimu Gospodu, odklér ga posnám. Savolo njega vše drugo sgubo délam, vše mi je smèt, de lé Kristusa dobím, ino pravizo doséshem, ki je is vére v' Kristusa Jesusa, ki je po véri is Bogá. De njega posnam, mozh njegoviga vstajénja v' sebi obzhútim, de sim njegoviga terplénja deléshen, ino njegovi smerti podóben, ino, de po njegovo tudi jes vstajenje od mèrtvih dobím, to je moja edína frézha. Kristus je moje shivljenje, ino vmréti mi je dobízhik.”

„ Ker se je Bogá, našiga svelizharja, dobróta ino perljudnost nad nami perkasala, naš je, tote nè po délih pravize, kar smo jih mi storili, ampak po gòli svoji milosti naš je svelizhal s' preroda kòpljo ino s' prenovitujo švetiga Duh, ki ga je obilno po Jesušu Kristusu, našimu svelizharju, na naš isijíl, de se, opravizheni s' njegovo milostjo, po vupanju vérbizhi sgodimo vezhniga shivlenja.“

„ Ali ne véste, de ste boshji tempel, ino de boshji Duh v' vas prebiva? Kdor pa boshji tempel oskrúni, ga bo Bog pokonzhal; dòkler, boshji tempel, kar ste ví, je švet. Ino pa tempel shiviga Boga ste. Bog sam pravi: „ V' njih bom prebival; med njimi bom hodil; jes bom njih Bog, ioo oni bodo moje ljudstvo. ” Ker imamo tedaj toijke obljube, moji ljubesnivi! zhiste od všiga mádesha dušhe ino telésa se ohranimo, ino v' boshjimu strahu dokonzhujmo svoje posvezhénje.“

„ Opominjam vas torej: po duhu ravnajte ino mèsniga poshelènja ne bote pozhenjali. Mesó namrezh soper duhá, ino duh soper mesó posheluje: eden drugimu sta si soper. Dèla mesá pa so, všakim je snanot kurbáctvo, nagnúsnost, nesfrámnost, nezhístost, malikovánje, savdajanje, sovrashivo, sdrashbe, ferd, napenanje, krég, nàpake, raspertije, nevoshlívost, vbijanje, pijanzhovanje, poshréshnost, ino vezh takiga. Od ktirih dél vam povém, kar sim vam she vezhkrat povedal: De ktiri take rezhí dela-

jo, ne bodo boshjiga kraljéstva dosegli. Duhá sad pa so: ljubésen, veselje, mir, poterpeshíost, prijasnost, dobrota, persanáshnost, krotkost, svestost, pametnost, sdershnost, zhlost. Kristusovi pa so mesó s' vsemi hudi mi sheljami ino slástmi vréd nad seboj kri shali. Ako tedaj v' duhu shivimò, po duhu tudi ravnájmo."

„Ktiri so po mésu (ktiri telésne poz hutke poslušhajo), tudi po mésu mislijo (so mésniga duha, meséni ino v' posemlisko samishleni). Ktiri pa so po duhu (ktiri duha poslušhajo), mislijo po duhu (so duhoviga duhá). Mésniga duhá biti je smert; duhoviga duhá biti je shivlenje ino mir. Mésni duh je boshji sovrashnik, ino ne podklóne se boshjim sapovdim, ino pa ne more se jim, ker je nemogózhe, de bi mesenáki po boshji volji ravnali. Vi pa niste po mésu, temozh po duhu, zhe saj vender boshji Duh v' vas prebíva. Kdor nima Kristusoviga duhá, ni njegov, ino lé tisti, ktiri se boshjimu Duhu vdajo, so boshji otrozi. (Tudi porok nevmerjózhnosti ino prihodniga od smerti vstajenja nam je boshji Duh). Ako namrežh je Kristus v' vas, teló naj tudi savolo greha vmerje, duh lé vender savolo opravíshťva shiví. Kaj! zhe duh Jesusoviga od smerti obúdza v' vas prebíva, bo on, obudívši Kristusa od smerti, po svojimu v' vas prebivajózhimu Duhu tudi vashe vmerjózhe telésa spet oshivel.“

## 28. Véra, vupanje ino ljubésen.

Véra, vupanje ino ljubesen so snotrajnje boshje kraljéstvo nôtri v' zhloveku, ino torej duh zeliga keršanstva. Kako kaj velikiga, lepiga ino veséliga Pavlu so te tri zhédnosti, te tri matere vših dnejih, bomo is tih lè njegovih navúkov vidili:

„Po véri rasvumémo de so svetóvi s' boshjo besedo vstvarjeni, ino de se je is nevidijózhiga vidijózhe sgodilo. Po véri je Abel Bogú boljšhi dar od Kajnoviga opravil, ino, de je pravizhen, sprizhovanje dobil, ki mu ga je Bog sam per opravilu njegovih darov dal; ino po njéj on she mertuv govorí. Po véri je Noe v'boshje rasdénje od she nevidnih rezhi ponishno se vdál, ino barko, ohranit svojo hisho, delal; s' ktiro je ob enimu svét obsojval, sam pa vérbih pravize, ki se po véri doséga, se sgódil. Po véri je Abraham boshji velévi pokorn bil, ino na pot shel v' deshelo, ktiro mu je bilo v' délesh dobiti obljuhleno; shel je, pa sam ni védel, kam gre. Po véri je v' oblljubleni desheli ptujiz prebival, ter, Isaku ino Jakopu enako, v' shotórjih stanoval, ki sta bila ravno te obljuhe sovérbihza; nádjal se je namrežh mésta, ki ima terden stan, ino ktiriga mojster ino sidár je Bog. Po véri je Abraham, ko je bil skušan, Isáka darovat shel, ino svojiga edínzhika je v'dar pelal, na ktiriga so prejéte

obljube govorile; ker mu je bilo rezheno: Po Isaku se ti bo sarod imenoval. On pa je mislil: Mogozhen je Bog, de ga she od mertvih lohka obudí, ino pa réf is groba, koljko drugazh? ga je nasaj dobil. Po véri na prihódno je Isak Jakopa ino Esava blagoslòvil; po véri je vmirajózhi Jakop Joshefova finova, vsakiga posebej, blagoslòvil; ino ravno tako po véri v'Israelskih otrók prihódni is-hòd is Egipta je vmirajózhi Joshef svoje kostí seboj vséti poselje dal. Vsi ti so v'véri v' boshjo obljubo vmerli, préden so obljubo doségli; lé od délezh so jo vglefováli, od délezh lé posdravili so jo, tako rekózh; ino so si ptujzi ino popótniki na setnji djali. Ktiri pa tako govoré, pokashejo, de she lé domóvja jishejo. Po boljshimu, nebeshkimu, domóvju, so hrepéneli. Torej se pa tudi Bog sam, ki jim je ta dom perpravil, njih Bog imenován biti ne framuje."

„Véra je storila, de so starishi mladorojèniga Mosefa, ker so lepo, blago déte vidili, déte tri mésze perkriváli, ino se niso kraljove sapovdi bali. Po veri ni hotel Mosef, kadar je velik bil, Faraonove hzherí sin imenován biti; s'boshjim ljudstvam raji terpéti, kakor greha zhasno veselje imeti, je isvóljl. Safrámba, ki jo je savolo vére v' obljbleniga odreshenika prebival, mu je bila ljubshi od vfiga Egíptovskiga bogastva; ker je povrazhílo gledal. Po véri je is Egipta vshel, ino ga ni bilo skerh kraljove jése; nevidijózhiga namrežh, kakor

bi ga vidil, se je dershal. Po véri je Moše velikonòzhno jagne klati, ino Israelzov domóve s' kervjó pokròpiti rékel, de se jih un ne dotakne, ki je pervaenshtvo moril. Po véri so Israelzi, kakor po suhimu, skosi rudézhe morje shli; Egiptane pa, ki so to skushali, so potonili. Po véri so se Jerehúnski sidóvi poderli po sédemdnévnemu obhodu okolj njih. Ino pa, kaj bi she govoril? Zhaza bi mi smanjkoválo, ako bi Gedeona, Davida, Samveja ino preróke s' kaj vèzhim v' misel jemal. Kraljestva ino kraljestva po véri so vshugali, pravizo délali, oblube doségli, lévam shréla samaštováli, silne ognje sadušhili, ojstrim mèzham vshli, smertine bolésni prebili, na vojski se po junashko obnashali, ino tábore ino tábore sovrashnikov raspodili. Matere so svoje otróke, od smerti prebujene, nasaj dobivale. Drugi so se savolo vére raji strashno múzhiti ino martrati dali, ino niso hotli, ako ravno se jim ponuja, ispusheni biti, de bi boljshi vstajenje dobili. Drugi so bili saframováni, tepéni, v' shelési ino jézhe dévani, kamenjáni, prepisovani ino preshsgovani, pésovaní, obglavlováni. V' ovzbnah ino kosínah so hodili, v' pomáojkanju, v' nadlogah ino stiskah; po pušhavah, po gorah, po ljuknah ino raspórkih so se potikali — pa svét jih ni bil vréden!"

"Ker imamo tedaj prízh toljki oblák okolj sebe, ki nas obdaja: odloshimo vso tésho, ki nam je na póti; oddenímo gréh, ki nas opovéra; ino s' poterpeshlivostjo te-

zímo ték, ki ga imamo téžhi odkasaniga. V' Jesusa Kristusa glejmo, sazhévza ino dokónzhnika vére, ktiri je namest veselja, ki bi ga bil lohka imel, krish raji terpel, ino ga vše sašramovánje ni nizh maral; sdaj pa sedí na desnizi boshjiga sédesha. Lé v'nje-ga mislite, toljko sópernost od greshníkov prebívshiga, de ne omagate, ino de vam serze ne vpade. Sej se she vender per vojski soper gréh (soper sapelovánje) do kerví niste branili!"

„ Véro iméj (o zhlovek!) ino dobro vést. Ktiri so dobro vést savergli, so tudi, kar véro tizhe, na klézhet savosíli."

„ Opravizheni tedaj po véri, imamo mir s' Bogom, ino od vúpanja, boshjih otrók velizhaſtvo dosézhi, se veséljimo lohka. Kaj! v'sredi nadlóg se lohka veséljimò, ker vémo, de nadloga poterplénje, poterplénje doskúšhenstvo, doskúšhenstvo pa vupanje napravi; ino vupanje pa ne déne na framòto. To vupanje nam je varn ino terden dersháj po shivletju, ino skosi pert, (ki nam she un svet sagrins) noter v'svetínj-she (nebés) predère, kamor je predná-miz, Jesuf, vézhni velki maſhnik, va-nje she-shel."

„ Is serza sheljimò, de vsaki is vaf ravno to ſkerb do konza ſkashe, dokler se njegovo vupanje spolni, de ne bote otóshni, ampak de ste posnémávzi po véri ino poterpeshjivosti she obljudleni délesh doséghih; ino de imamo, ker Bog saj ne moré

igáti, terden trosht, kadar se s' shivim vupanjam obljudleniga dershimo."

„(Zhe ob nadlögah vupanje sgubité), tako trosht posabite, ki ga modrost v' svoje otroke daja: „Moje déte! nikar ne sanemárvaj Gospodoviga vúrenja, ino ne vpadí ti ferze, zhe te strahuje. Sakaj, kogar Gospod ljubi, ga strahuje, ino vsakiga otroka, ktričiga rad ima, tépe. V' strahu corej radi mu ostanite; kakor s' svojimi otrózi Bog s' nami ravná. Kej je néki otrok, de bi ga ozhe ne strahoval? Tudi naši teléšni ozhétje so naš strahovali, ino vender smo jih sposhtovali: ali ne bomo toljkaj bol ozhetu duhov pokórni, de bi po njegovi volji shiveli? Oni so naš po svojimu sdénju lé nekaj malo zhasa v' strahu imeli: Bog pa naš po našim pridi vúri, de njegovo posvezhénje došéshemo. Vsako krotízhenje, to je, dokler terpí, se ne sdí vesélo, temozh shalostno; tode potlej perráse vúrjenzam is njega sad pravíze ino lep pokoj ino mir.”

„(Poglejte, zhe vam teshkó dé, dobro delati ino hudiga se varovati, v' prihodno povrazhilo). Vsakimu po njegovih delih bo enkrat povernil: Zhaft, slavo ino nevmerjózhnost vsim s' poterpeshljivostio ino dobrimi dělmi vezhno shiylenje jishézum: jeso ino ferd pa prepírnikam, ki se resnizi ne vdajo, ino krivizi véro imajo. Nadloga ino stiska sadéne vsléherno zhloveshko dušho, ktira hudo déla — zhaft pa, slava ino mir vsakimu, ktiri dobro dela! — Ne motíte se; Bog se ne sasmehuje, Kar zhlovek

féje, bo tudi shèl. Kdor sa svoje mesó féje, bo tudi od mesá trohlòbo shèl. Kdor pa po duhu féje, bo od duhá vezhno shivlenje shèl. Torej, nikar ne opéjs'hajmo dobriga delati; ino tudi shéli ob svojimu zhasu neprenéhama bomo. Torej, dokler she zhas imamo, storímo všim dobro, slasti pa domázhim po véri. Ali ne véste: Ktiri v' tekàvnizi tekó, vši szer tekó, pa lé jeden dobí zéno. Tako tedaj tezite, de jo dobitè. Ino kdor v' glédalshe na mózh hódi, se všiga sdershuje — ino to, de svénliv (hráshov ali drugi taki) vénez préjme; nam pa se sa nesvénliviga godí."

„(Vši v' vupanju vezhniga shivlenja delajmo dobro, ino slége preterpímo, ino nikar ne opéshajmo). Kaj je she, zhe tudi našh zhlovek, kar ga je svunajniga, skopernuje, snótrajni se lé vender od dnéva do dnéva ponòvla. Sakaj, našhe fidájnje memo trenózhe terplénoje nam vézhno, obilno obilno velizhaftvo o sgórej napravla. Ne gledamo torej vidshine, temozh po nevidshini; sakaj, kar se vidi, je lé nekoljko zhafa; kar se ne vidi, pa je vézhno. Mí vémo, de Bogá ljubiózhim vše k' dóbrimu sdá — dòkler, od konza jih je she isbral, ino odložhil, de so podobi njegoviga sinú enaki, ino on tako pervéniz med veliko bratmi. Ako smo tedaj, kar boshji Duh našhimu duhu prizha, boshji otrozi, smo tudi boshji vérbizhi, ino Kristusovi sovérbizhi; samo, zhe s' njim terpimò, de bomo s' njim tudi povelízbani. Ino per timu jes ménim, de se

*Trétji ino zhet. dèl.*

T

terplénje fidajniga zhafa ne móre permérjati prihodnimu velizhaſtvu, ki se bo nad nami rasodélo. Nobeno okó ni vidilo, nobeno vuhó ſlišhalo, v' nobeniga zhloveka ferzu se ni sagibalo, kar je Bog tiftim, ki ga lju-bijo, perpravil."

„(Zlo smerti ino grobu pobere vſtati vupanje grðso). Kar se ſeje, je trohlivo, ino kar vſtane, nestrohlivo; kar se ſeje, hòdno, kar vſtane, zhaſtlivo; kar se ſeje, ſlabo, kar vſtane, terdno; ſeje ſe teléſno teló, vſtalo bo duhovno teló. Kakor pervi zhlovek is ſémlje ſémlísek; tako je vdrug-zhini zhlovek is nebél nebéſhek. Ino kakor sdaj podóbo Adama, posémliskiga ozhe-ta, na ſebi nótimo; bomo tudi podobo Je-susa Kristusa nöfili. Ino pa, to je, drugázhina je ſvetlòba ljune, drugázhina ſvetlòba svéſd — ino svéſda od svéſde ſe v' ſvetlobi lózhi. Ravno taka bo per od smerti vſtajjanju.”

„Konez vſe ſapovdi je ljubéſen is zhifstiga ferza, is dobre věſtí, ino is vére bres hlijímbe. Vſa ſapoved je ſpolnena, zhe ſe ena beseda dershí: Ljubi ſvojiga bliſhniga, kakor ſam ſebe. Lé kdor ſvojiga bliſhniga ljubi, ſpolni ſapoved. Šapovdi: ne přeſheshtvaj, ne vbijaj, ne kradi, ne prizhaj po křivimu, ne po-sheluj, ino kar je drujih tazih, vſe to je v'ti lé besedi ſadéto: Ljubi ſvojiga bliſhniga, kakor ſam ſebe. Ljubesen ſvojiga bliſhniga nizh hudiſa ne poznae. Ljubesen je tedaj vſih ſapoved polnòta. (Tudi lé lju-

besen je po tim takim prava vuzhenost). Vuzhenost napihuje, ljubesen pa poboljsha. Zhe si kdo na svojo vednost kaj domishluje, she ne ve, kako gre kaj vediti. Kdor pa Boga ljubi, mu je pravo sposnanje od Bogata dano."

„Snam naj vse zhloveshke jesike, kaj! po angliko snaj govoriti, zhe pa ljubesni nimam, bronzhezh bron sim, svonézh krogul, drujiga ne. Mózh prerokovati naj imam, vse skrivnosti naj vém, vso vuzhenost naj posédem, tako vero naj imam, debi goré s' njo prestavlal, zhe ljubesni nimam, nisim nizh. Vse svoje premoshénje naj med vboge rasdám, svoje telo naj nensem, ino shiviga shsgáti naj se dám, zhe pa ljubesni nimam, vse to mi nizh ne pomaga. Ljubesen je poterpeshliva, je dobrótna: ljubesen ni nevoshliva, ne pozhné nizh nápzhniga, se ne napihuje, ni vkasliva, ne jishe lastniga dobízhka, se ne da sdrashiti, ne misli nizh hudiga, se ne veselji krvíze, pazu pa pravíze ino resnize; vse prebije, vse veruje, vse vupa, vse poterpí. Ljubesen nigdar ne nehá; prerokováne bo minulo, jesiki bodo jénjali, ino vuzhenosti preshle; le nekoljko namrezh vémo, lé po nekoljko prerokujemo. Kadar pa pride, kar je popolnama, bo minulo, kar je nekoljkiga. Sdaj pa ostane vera, vupanje, ljubesen, to troje; tote ljubesen je narvezhi med timi.

## 29. Pergánjbe k' dolshnóstim, opomímbe od gréhov.

Kdor ima na véro ino na vupanje vterjeno ljubesen, ima seruo keršanstva. Pa, kakor se sónzhni shárk v' màvrizi v' mnoge farbe raszépi, ino lugh so lé vender vše: tako se tudi ljubesen v' zhloveshkimu shivlenju perkasuje, de je sdaj ta, sdaj una zhedenost, pa ljubesen je smiraj — ino ravno tako je greh pománjkanje ljubesni. H' takim zhdenostim ali krepóstim naš Pavel toljko lepo perganja, ino toljkáni naš pred grehi svarí, de se vam bo vsháljilo, vém, per tih lè navukih, ino s' novim veseljam k' všimu dóbrimu navdáne se bote zhučili.

„To vam povém, ino po Gospodovimu povélju vam prizham, de ne shivíte sej vezh, kakor shivé ajdje, po nezhémernosti svojih misel, ki so satàmneniga vuma; ki so po nevédnosti, ki je v' njih, ino po slepoti svojiga serza délezb od shivlénja Boshjiga; ki se oterpneni samí slástim padajo, ino vso mnogo nezhístost vgánjajo. Ví se niste taziga Kristusa navuzhili, zhe ste od njega sej slíshali, ino v' njemu podvuzhèni. Sačaj, ta lè je njegoviga vuka resniza: De stariga zhloveka po poprejshnimu shivlénju is sebe slezíte, po svojih smót poshelènju popážheniga; ino pa de se po duhu v'svoji-

mu vumu prenovíte, ter noviga zhloveka na - se oblézite, zhloveka po Bogu vstvárjeniga, v' pravízi ino v' pravi svétosti."

„Préd ste bili tmà; sdaj pa ste po Gospodovi véri luzh. Ravnajte kakor lúzhini otrozi. Luzhini sad je v' goli dobróti, pravízi ino resnizi. Presodujte, kaj je Bogú vshézh, ino ne delajte se deléshnih tåme nerodovitnih dél, svaríte she lé. Sakaj, kar skrivaj delajo, je tudi lé povédati gerdó.”

„Ljubi bratje! Sa boshjo milost vaš prosim, v' shiv, svet, Bogú dopadliv dar se Bogú dajte, ino pa netna bodi vašha boshja slushba. Ne srazhujte se po timu svetu, ampak v' vuma prenòvbi se podrugázhite, de bote samí skusili, koljkanj dobro, lepo ino popolnama je vše, kar je boshja volja.”

„Dokler ste bili grehovi fushni, se vé, de niste bili pravízi v' sapovdi. Tode pa tudi kakshjn sad ste imeli takrat od tega, zhesar se sdaj samí framujete? Konez tega je smert. Sdaj pa ste od greha oslobođeni ali sproštěni, ino pa v' boshji fushnosti ste, ino vašh sad je posvezhénie: ino konez tega je vezhno shivlenje. Dokler, grehovo plazhílo je smert; dar boshji pa vezhno shivlénje, v' Kristusu Jésusu našimu Gospodu.”

„O vi preljubi! zhe kako keršansko opominjánje, zhe nadléshnost ljubésni, zhe enaki duh, zhe mila perserzhnost she kaj per vaš sdá: dodelajte mi veselje, ino bo-

dite sej vši eniga vutna, vši enake ljubesni, vši eniga serza, vši ena duša, ino vši eno mislite. Bodite boshji posnemávzi, ki ste njegovi preljubi otrozi, ino po ljubesni ravnajte. Sej naš je tudi Kristuf ljubil, ino je sam sebe sa naš v' dar ino v' Bogú prijétno koljíno dal. V' en vum vši se oblezíte, ví, ki ste isvóljenzi, svetníki ino ljúbiki boshji; v' per serzhuo všmilenje, v' dobroto, v' ponishnost, v' krotkost, v' poterpeshlívost. Vaša ljubesen naj bo bres hinavshine; po bratovško se ljubíte; eden drugimu she naproti zhaſt nesíte; per ſkerbi sa druge ne bodite sanikerni. Vſe, kar storíté, naj se v' ljubesni sgodi. She enkrat! memo vliga imejte ljubesen éden do družiga; dòkler, ljubesen je vše popolnamosti vés, ona ljudí ſkljéne."

"Ne posabíte dobroděinosti, ino podéljhine; take posvezhníne namrežh fo Bogú všhézh. Radi per pomósite sokristiánam v' potrébah. Radi ptujze ohranujte. Veselíte se s' vesélimi, jokajte s' jokajózhimi. Kdor vbógajme da, všaki is dobre volje ino is serza naj da, nè is nejevólje ali ſile; dòkler, veseliga dávza ima Bog rad. Ino pa sej je Bog mogózhen sadòsti, vam všaki dar, ki ga drugim is ljubesni podáste, obilno ino sverhanlo lohka poverniti, de imate vliga vſelej dovolj, ino de vam she sa vſake edíne dobre déla ostáne. Sej je tako lè pisano: On deljí ino vbógim daja, pa njegova dobrótnost se vékomaj ne rasdá, nikolj ji ne smanjka. Kdor ſkopó ſeje, bo

tudi skopó shèl ; kdor pa obilno séje , bo tudi obilno svojo obilnost shel. Bog tedaj , ktiri sévzu séme v' roko pokláda , ino kruh k' jéli napravla , on naj vam to vašho sétvo obogáti , ino naj vam veliko perdélkov da vaſhe pravize , de bote imeli obilno ſhe h' toljkim dobrotam , ino de ſe po naſ s' njimi ſerza k' hvali boshji obudé. Sakaj , boshji daróvi nimajo lé tega dobriga , de je vbógiim kristianam s' njimi pomágano , temozh tudi veliko boshje hvale je is tega , ker , te dobrote vshívaje , vbógi Bogá hvalijo , de svojo vero v' Kristuſov evangelj tako lepó v' djanju ſkashete , ino njim ino vſim potrébnim ſ' pripróštim ſerzam dobro storité. Ino pa vſi v' ljubesni do vaſ bodo per Bógu ſa vaſ profili , de vam je Bog tako obilno dobróto v' ſerze djal .”

„ Kar je mogózhe , ino koljkor je per vaſ , imejte mir s' vſimi ljudmí , ino ſamí ſebe jiſhíte posvetiti ; dòkler , nihzher ne móre bres tega Boga gledati . Eden drujiga preneſite , ino eden drugimu odpuſtíte , zhe ſe ima kdo zhes koga pertóſhi : kakor je Gospod vam odpuſtil , tudi vi eden drugimu . Ne povrazhajte hñida ſ' hñidim ; dobro jim voſhíte , ktiri vaſ preganjajo — dobro jim voſhíte , ino ne kolníte jih . Vſiga prepíra ino prasne zhaſti ſe ogibalte . Is poníshnosti naj vſaki vſakiga drujiga vezhiga déla kakor ſam ſebe . Né ſvojiga , ampak drujiga prid naj vſaki jiſhe ; en ino ravno tiſti duh namrežh more v' vaſ biti , ktiri je v' Jeſuſu Kristuſu bil .”

„Molite bres prenehája. Stanovitní bodite v' molitvi, ino s' hvalo v' njej zhujte. Ali jejte, ali píte, ali kaj drujiga delajte, vše storíte k' boshji zhafti. Vse, kar kolj storitè s' besedo ali djanjam, vše storíte v' iménu gospoda Jezusa Kristusa, Boga, naši-  
ga ozhetu, po njemu hvalijózh. Per všimu hvalíte Bogá všeley, kar kolj se sgodí, sa-  
kaj to je volja boshja, ki vam jo je všim po Jezusu Kristusu rasodél. Nizh ne sker-  
bíte; temozh per vsaki molitvi l' proshnjo ino hvalo povejte na ravnost svoje nadloge Bogú.“

„Kristusova beseda s' vso svojo modrostjo naj obiluo per vaš prebiva, ino veliko sadú obrodí. Vuzhíte ino opominjajte se eden drujiga s' psalmi, s' hválnimi ino duhovnimi pésmi, ino s' od boshje milosti gjínenimi ferzmi pojte Bogú. Ognjévi bodite v' duhu; ino terdo sluhíte Gospodu; nikar ne shalihte svetiga Boshjiga Duhá, ki ste na dan odreshénja s' njim sapehzáteni! Glejte sej, de ne bo nihzher boshji milosti nepokorn; de kakshina shérka korenína med vami ne poshène. de ne bo sadushovála, ino de se jih po njej veliko drojih ne oskrúni. Kristusov mir naj v' vaših ferzih poškakuje, ki ste v' enimu telésu k' njemu povábljeni, sa kar bodite hvaleshni. Boshji mir, ki vso pamet prefeshe, naj vaše ferza ino vaše misli v' svestobi Jezusa Kristusa obvárje.“

„Sízér pa, ljubi bratje! veséli bodite; popolnama bodite; eniga vuma bodite; mir

imejte med sabo — ino Bog mirú ino lju-  
besni bo per vas. Védno bodite veselí !  
Višeley se v' Gospodu veseljíte. „She rezhem ;  
Veseljíte se !”

„ Zhujézhi bodite ; stanovít ni bo-  
dite v' véri ; mòshko se obnašhajte, ino  
bol ino bol se vterjujte. Veseli bodite  
v' vupanju : poterpeshlí vi v' terplénju ;  
stanovitni v' molitvi. Vse, kar je res-  
nízhniga, kar je framoshlíviga, kar pra-  
vízhniga, kar svetiga, kar ljubesníviga, kar  
hvate vredniga, kar je kake zhednosti, kar  
lépiga, to vam bodi v' misli.”

„ Sovrashíte húdo, dóbriga se der-  
šíte ; persadeníte si po dóbrimu, nè lé  
pred Bogom, temozh tudi pred ljudmí ; ne  
opéshajte dobriga delati. Vse premislite,  
kar je dobriga, ohraníte. Vfiga se váríte,  
zhe tudi lé vides hudiga ima. Sheljím, de  
bi bili v' dóbrimu modri (ino dobro pod-  
vuzhèni), ino dì bi vam vse hudo bilo ne-  
snáno.”

„ Ne sdíte se sami sebi mo-  
dri ; ne domishlujte si veliko od  
sebe, temozh misli ponishnih na-se vsa-  
míte. Zhe kdo od sebe méni, de je kaj,  
ker ni nizh, sam sebe golfá. Lé vsaki naj  
svoje lastno délo premisli, ino tako naj ima  
zhašt sam v' sebi ; pa ne jishe naj je per ko-  
mu drugimu. Vasha pámetnost bi mogla  
vsakimu v' ozhí shíiniti.”

„ Ví preljubi ! ne mašhujte se sa-  
mi ; she lé is póti pojte jési ; pisano je  
namrežh : Moje je mašhováneje ; jes bom

povrazhoval, pravi Gospod. Ampak, zhe je tvoj sovrashnik lazhen, našti ga; zhe je shéjin, piti mu daj. To délaje mu bošh sherjávze na glavo nagrénil (oméhzhal ga bošh, kakor terto sherjávza, de je vóljna potlej, ino se rada víti da). Ne daj se od hudiga premagati; temozh premagaj húdo s' dóbrim."

„Varite se tòshb ino právd. Shé to prizha od nápzhnosti med vami, de so toshbe med vami. Bošh! de bi raji krvízo terpeli! bošh! de bi raji šhkodo imeli! Shé lé ví pošhkodujete — ino pa to svoje brate! Ali ne véste, de krvízniki ne bodo boshjiga kraljestva vérhali?”

„Zhe se rasserdítè, nikar ne greshujte; nikolj ne hòdi sonze zhes vašho jéso sa góro, ino ne dajajte satanu v' svojimu serzu prostóra. Vsa sabavlívost, vsa jésa, vsa nejevólja ino vše vpitje, vsa klétuv s' vso hudòbo vréd se od vas pobéri! Ampak dobrótni ino vsmileni bodite eden do družiga, ino radi eden drugimu odpusťajte, kakor je Bog v' Kristusu vam odpuſtil.”

„Ne pogublujte ino ne sanizhujte drujih). Kdo si tí, de ptujiga hlapza sódish? Svojimu gospodu stojí ali pade. Pa stal bo; sakaj, Bog je mogózhen sadosti, ga postaviti. Tí pa kaj sodish svojiga brata? ali pa túdi tí kaj sanizhujesh svojiga brata? Sej boomo vši pred Kristusovim sódnim stolam stali. Všaki naš bo sa - se Bogú odgovor dajal; nizh vezh tedaj ne sodímo eden družiga: ampak to raji oblo-

dite, de spotíkleja ali pohujšanja vezh svojimu bratu ne nastavlate. Tudi prevréd ne sodite, dokler Gospod pride; on bo v' skrivnòbe ino tamo posvétil, ino she tako skrite misli serza rasodél: ino takrat bo vsaki (ktiri jo saſlushi) per Bógu hvalo imel."

„(Vsaktiri se poshténo ino pravizhno preshívi). Nihzher ne ganúj ino ne gòlfaj brata per kupzhiji. Kdor je kradil, vezh ne krádi; dela raji naj, ino kaj dobriga naj s' svojimi rokami pozhnè, de bo she vbogim v' potrébi kaj dati imel. Takim (ktiri ne delajo, neródno ravnajo, ino se v' vsako rézh vtikajo) zapovémo, ino opominjamo jih v' iménu Jésusa Kristusa, Goſpoda nashiga, de naj per pokóju delajo, ino svoj kruh jedó. Zhe kdo delati nozhe, naj tudi ne jé.“

„Vashe ravnánje naj bo bres lákomnosti, ona je malikovánje prav rézhi; ino s' tistim, kar imate, bodite dovoljní. Sej je Gospod obljudil: Ne bom te sapustil, ne bom te posabil. Torej s' svéstjo ino mirni smémo rezhi: Moj pomozhnik je Gospod: ne bojím se, kaj bi mi zhlovek vtégnil storiti. Velik dobízhik pa je bogabojézhnost s' sadovoljnostenjo. Nizh niſmo na svét seboj pernèſli, ino gotovo tudi is njega nizh seboj ne poneſemo. Ako imamo tedaj shivesh, ino s' zhem se oblezhi, dovoljni bodimo s' tem. Ktiri hozhejo bogatéti, se v' ſkuſhnjávo ino budizhove sánke sahomotájo, ino v' velíko nepotrénih ino ſhkodli-

vih sheljà, ktire ljudí v' pogublènje ino konzhanje pogrésnejo. Sakaj, ljubesen do dnarjov je korenína vfiga hudiga. Bogabojézhnost pa je k' vtimu dobra, ino ima obljubo tega ino uniga shivlenja. Shé je to resnizhna beseda, ino vredna, de jo vsaki prime."

„Ne dajte se sapelati: Hudi pogovori skasé lepe nráve (lepo saderšanje). Odpravite is sebe vše lashnístvo, ino resnizo govorite vsaki s' svojim blishnim, ker smo si vudje med seboj. Nobene gerde besede naj ne bo is vašnih vúst, ampak lé dobre, ktire podvuzhé ino poboljšavaajo, de poslušhavzam prida pernesò. Vaše govorjenje naj bo vselej polno prijétnosti, ino sabéleno, tako rekózh, s' njo, de véste všakimu, kakor se spodóbi, odgovoriti.”

„Ne vpijánovajte se s' vinam, ki so nezhístost ino vše neródnosti v' njemu; ampak svetiga Duha se napolnste, ino pojte ino prepevajte Gospodu v' svojimu serzu, ino védno dajajte hvalo Bogú ino ozhetu sa vše v' iménu naštega Gospoda, Jésusa Kristusa.”

„Kurbánja ino nobene nezhístosti naj ne bo med vašmi slíshati, kakor se to kristianam spodóbi; tudi nè gerdih, nespámetnih ino nespodóbnih kvánt ino búrk. Dòkler, vediti vam gre, de noben kurbír, noben nezhístnik (koljkor malikovávzi, tatjé, lákomniki, pijánzi, klévizi, televáji) ne bo delésha imel v' kraljéstvu boshjimú ino Jésusa Kristusa. Ne dajte se sej od ni-

kogar ſ' prænimi besedami sapelati ; sakaj ſavolo takih pregréh hódi jéſa boshja nad otroke nejevére. Ne delajte ſe jih tedaj de-léshnih."

„ Glejte, ljubi bratje! de ne bo v' nikomur vaſ hudo bno nejevérno ſerze, ino de ſe od ſhiviga Boga ne odverne. Ampak ſamí vſaki dan ſe perganjajte, dokler ſe ſhe dànsi ſòve, de kdo vaſ od grehove fláſti ne oterpne. Sakaj, lé toljkánj ſmo Kríſtusovi, koljkor per od sazhétkā storjénimu ſklepu (va-nj vérovati, v' njega vupati ino njemu pokornim biti) do konza ſtanovitni ostanemo.”

„ Zhe ſe, reſníze ſposnánje ſhe enkrat doſégvſhi, ſpet rade olino v' greh ſpuſtimò, nam nobene darítve vezh ſa grehe ne oſtane: ampak strashna ſodba ino maſhovaviz boshji ògenj naſ zhaka, ki bo ſ' njim ſvoje ſopernike poſherel. Shé kdor je Moſeſovo poſtavo prelòmil, je, zhe ſo bille dvé ali tri prizhe, bres vſmilenja ſhivlenje ſgubil. Lé premiſlite tedaj, ali tiſti ne ſaſluhi ſhe huji ſodbe, ktiri boshjiga ſinú mandrá, krí (nóviga) ſakóna, f' ktiro je poſvezhèn, ſanizhuje, ino Duhá milosti ino gnade ſaſhmaguje? Sej ga vender poſnamo djavſhiga: „Moje je maſhovánje; jes bom povernili.” Ino pa lé: „On, Gospod, ſam bo imel ſodbo zhes ſvoje ljudſtvo.” Jój, strashno je v' roke ſhiviga Bogá paſti!”

„ Torej, ví preljubesnívi moji! ki ſte mi bili vſelej pokorni, nè lé dokler ſim per vaſ bil, temozh ſhe bol gotlej, kar me ni

per vas, ſ' straham ino trepétam ravnajte svoje svelizhanje. Sakaj, Bog je, ktiri po svoji dobri volji hotéti ino storíti v' vas na-pravla ( on daja v' vas, njegovo voljo hoteti ino storiti ). „Storite vſe dobro bres godernanja ino obotavljanja, de bote priprósti, nedolshni otrozi boshji, ki ni nizh nad njimi grájati, ino ki ſe ni v' ſrédi hudobniga ino spážheniga rodú nizh zhes-nje pertóshiti, med ktirimi ſe, kakor luzhi, ſvétite na ſvétu.”

„Shé enkrat, ljubi bratje! Bodite moji posnemavzi, ino tifte glejte, ktiri tako shivijo, kakor naš vidite. Sakaj veliko jih tako shiví, od ktirih ſim vam ſhe doftikrat pravil, ino ſpet vam v' ſolsah povém, de ſo Kristufoviga krisha ſovrashniki. Njih koniez je pogubljenje, njih Bog trébuh, ino v' neſramnoſti jishejo zhaſt, ker ſo vſi v' po-ſvétno ſatelebáni, Naſh prebívik pa je v' nebésih, od keder ſe tudi naſhiga svelizharja Jefuſa Kriſtuſa nádjamo, ktiri bo naſhe hòdno teló v' ſvojimu preteléſenimu enakiga ſpreménil ſ' mozhjó, ſ' ktiro ſi vſe rezhi lohka podvershe.”

## 30. Rasne dolshnóſti stanóv do stanóv.

Pavel lepo ſ' príliko pokashe potrébo mnogih stanóv na ſvétu, ino potrébo mno-

gih darov ino slùshb po kerštanstvu, ino  
is tega Pavel potlej dolshnósti stanov  
fnuje.

„Kakor imamo v' enimu telésu veliko  
vudov, pa vsi vudje nimajo eniga opravila;  
tako smo, koljkor naš je, v' Kristusu eno  
teló; po sámesu pa smo, koljkor naš je, vši  
eden družiga vudje.“

„Taki tedaj imamo po milosti, ki nam  
je doshlà, mnoge ali rasne darove. — Kdor  
ima tedaj flushbo, naj svojo flushbo oprav-  
la; kdor vuzhí, naj se vuzhbe dershí; kdor  
svari, naj svari, kakor gre; kdor darove  
daja, naj jih v' pripróstosti podeljuje; kdor  
je zhes druge, naj bo to s' skerbjo; kdor  
vsmilenje skasuje, naj ga s' veseljam.“

„Vsaki bodi gospófski podlóshen,  
ktira je zhes - nj; sakaj od Boga je gospoška,  
od nikóder drugód, ino kar jih je, vse so  
od Boga postavljene. Kdor se tedaj gospoški  
vstavlja, se boshji rédi vstavlja, ino nepo-  
kórniki samí sebi ojstro sodbo nakopavajo.  
Oblaſtniki niso tistim, ktiri dobro delajo,  
ampak tistim, ktiri hudo delajo, so strashni.  
Zhe tedaj nozheſh, de bi se ti bi-  
lo treba gospoſke bati, prav storí, ino  
hvalo bosh od njé imel. Sakaj boshja flu-  
shábniza je, tebi k' pridu. Zhe pa hudo de-  
lash, se imash sa kàj bati; ne nòsi namrež  
zaſtonj mezha, temozh, ona, boshja flushábniza,  
je maſhyávka, de ga ojstro strahuje,  
kdor hudo déla. Silno potréba je tedaj, de  
ste podlóshni, ino to nè samo is strahú, te-  
mozh is vestí. Ravno sato tudi davke da-

jate ; boshji flushábniki so namrežh, ino ravno sató se morejo sgol te flushbe deršati. Dajte tedaj vsakimu, kar mu gre: dázijo, komur gre zážija: zestovíno, komur gre zestovina; sposhtovánje, komur gre sposhtovánje: zhaſt, komur gre zhaſt. Memo vſiga vas lepo proſim, de fe proſh- nje ino molitve, perporózhbe ino hvale godé sa vſe ljudi, ſlaſti ſa kralje, ino ſa vſe gospóſke, de bi vam po njih dano bilo, mirno ino pokójno shivéti s' vſo pobóshnecijo ino nedólshnostjo. To namrežh je lepo ino prijétmo per Bogu, naſhmu ſe elizbarju, ktiri hozhe, de bi vſi ljudje sveliznani bili, ino k' ſposnanju ſeoize priſhli."

„Starashinam (po danáshno duhovnam ali maſhnikam) ktiri ſoſéſko ali ópzhino lepo vladajo, gre dvakrat toljka zhaſt; ſlaſti, ktiri ſe s' vukmi ino pri- digami vbijajo, ino vam boshjo besédo raslagajo. Próſimo vas tedaj, ljubi bratje! posnajte jih, njé svoje obdelovávze, ki ſo Gospodovi naméſtniki med vami, ino vas opomínjajo. Iméjte ſavolo tega, kar vſe nad vami storé, ſoſebno ljubesen do njih, ino v' miru shivéti s' njimi. Pokorni jim bo- dite ino podlóshni, ki ſo vashji prédniki ino nad vashimi duſhami zhujejo, od ktirih bo- do nekadaj odgóvor dajali. Ravnajte ſej, de bodo s' veseljam svojo dolshnóst storili, ino de jim ne bo tréba nad vami sdihovati; sakaj, to bi vam nizh prida ne nagnalo. Tudi pravi ſveto písmo neki: Délaviz je ſvojiga plazhila vréden! ino v' Moseſovi

postavi je pisano : Vòlu, kadar (shito) veršhí, ne otórbaj góbiza. Ali je morebiti lé vòl Bogú v'fskerbi ? ali ne pravi tega sofebno savolo ljudi ? Gotovo ! tudi savolo naš je pisano. Hlapez, ktiri òrje, ali mláti, si sej síné vupanje delati, de bo tudi per sádu kaj imel ? Ker smo vam tedaj duhovao rézh sjali, ali je to toljkiga kaj, de kaj vafhiga telefniga shánjemo ? Ali ne véste, ktiri altarino slushbo opravlajo, de od altarja tudi shivesh prejémajo, ino, ktiri evangelij osnanujejo, jim gre od evangelja shiveti. ”

„ Jes hozhem, de moshjé, kadar mólijo, povsód zhiste roké proti nébu vsdigujejo, ino de se jese ino kréga sdershé. ”

„ Ravno tako tudi shénstvo ; poshteno naj se oblázhi, ino s'framoshlívoštjo ino poníshnostjo naj se zhédi ; nè pa s' lásoimi saplétki, ali s' slatam ino shlahtnimi kámeni, ino s' drago obléko ; ampak, kakor se shénfskim spodobi, ktire bogabojézhnost kashejo, s' dobrimi déli. ”

„ Ví moshjé, ljubíte svoje shené, kakor je Kristus zérkuv ljubil, ino sam sebe sa-njo v' odreshílo dal. Vslaki vaš imej rad svojo sheno, kakor sam sebe, ino ne boidite terdí ino saderízhni do njih. ”

„ Shené naj bodo svojim moshém podlóshne, kakor Gospodu ; sakaj mosh je glava shene, kakor Kristus glava zérkve. Kakor je tedaj zérkuv Kristusu podlóshna, naj bodo tudi shene svojim moshém. V' zhasti naj ima moshá shena. ”

„Vi ozhetje (ino mater) ! ne dras  
shíte ino ne togotíte svojih otrók, de jim,  
vše lohka, ferza ne pobijete ; ampak po volji  
Gospoda jim strah dajte, ino lepo jih redite  
ino vuzhíte ino opominjájte. ”

„Vi otrozi, bodite pokorni svojim  
starisham po kershansko ; sakaj to je prav  
ino Gospod - Bogú vshézh. Sposhtuj ozheta  
ino mater ! to je vših sapóved perva sapóved,  
h'ktiri je oblijuba perstavlena : Tako se ti bo  
dobro godilo , ino bošh dolgo shivel na  
semliji. ”

„Stáreji moshjé naj bodo trésni,  
sposhtováni, pámetni, sdiáve vére , vši v'  
ljubesni ino poterpeshlívosti. ”

„Ravno tako naj stáreji shene sve-  
tiga shivlenja bodo, ino njih pogóvorí pod-  
vúzhni. ”

„Vuzhé slasti mlaji shéne naj pamet,  
de svoje moshé ino otroke ljubijo , de bodo  
pametne, zhiste, trésne, pridne gospodíne,  
dobrotlive ino svojim moshém podlóshne.”

„Ravno taki naj mlaji moshjé bo-  
do ; zhisti, trésni , pámetni. ”

„Pravo vdóvo, ki je sapushéna, imej  
všaki v' zhaſti. Ona pa naj svoje savupanje  
v' Bogá staví, ino naj bo nozh ino dan per  
molitvi ino próshnijah. Zhe ima otroke ali  
vnúke, naj se ti pred vším vuzhé domá svòje  
sposhtováti, ino svojim starisham ljubesen s'  
ljubesenjo povrazhavati; sakaj tako je Bogú  
vshézh. Vdóva pa , ktira sláftno shiví, je  
shiva mertva. Take se navadijo léne po  
hishah létatí; pa nè lé léne, ampak tudi

jesízhne so, ino vše hozhejo véditi, ino blebetájo, kar ne gre. Te je tréba na boljšhi shivlenje savrazhati. ”

„ Ví gospodárji (ino gospodínje)! dajte hlapzam (ino déklam) po pravízi ino kar jim gre; pustíte shuganje; sej véste, de je vash ino njih gospod v' nebefih, ino de se per njemu ne gléda po lízih. ”

„ Zhe kdo (gospodár ali gospodinja) sa svoje ſkerbi nima, ſlaſti sa svoje domazhe, je véro satájil, ino je huji od ajda. ”

„ Ví hlapzi (ino dékle) bodite pokórni svojim zhaſním gospodarjam v' vſimu, ino ne ſluſhíte jim lé na ozhí, de bi ſe ljudém lé perkupili, temozh v' pripróshini svojiga ſerza, is boshjiga ſtrahú. Ino kar kolj storitè, is ſerza radi storíte, kakor bi gospodu (Jesuſu) to storili, nè ljudém; ſej namrežh véſte, de bo vſakimu, kar kdo dobriga storí, od Gospoda povereno; on, gospod (Jesuſ) ſam vam bo nebefhki déleſh h' povrászhiſlu dal. Sluſhíte torej, kakor bi Kristuſu, njemu, vashimu Gospodu, ſluſhili. Še rězhem! Hlapzi (ino dékle) morejo svojim gospodarjam podlóshni, ino per vſimu (kar je prav) poſtréshni biti, jim nè naſaj jeslati, jim nè ismikati; ampak per vſaki rézhi lepo ſvetlóbo jim ſkasati, de bo zhaſt per vſimu naſhi véri v' Bogá, naſhiga ſvelizbarja. Kdor, kakorkolj krivizo dela, bo plazhilo svoje krivi ze doſégel, bodi ſhe gospod ali hlapiez; sakaj, Bog ſe ne ravná po lízih. ”

„ Bogatínz i tega ſvetá nai ne bodo viſokih misel, ino nikar naſj ſavupanja v'

neobstojézhe bogastvo ne stavijo, temozh v' shiviga Bogá, ki nam vliga obilno v' shivesh daja. Dobro naj storé, s' dobrimi déli naj bogaté, radi naj dajo, radi podeljé, ino tako naj si lep saklad sa prihodno nakladajo, de vézhno shivlenje doséshejo. ”

Zhe koga kakšin greh po hití, ga ví, ki ste po duhu, v' duhu krotkosti posvaríte; pa sam sebe poglej, de sam v' skushnjavo ne saletish. Eden drugiga bréme ali butaro nosite; ino tako bote Kristusovo sapóved spolnili. Mí, ki smo terdnéji, moremo slabosti manj terdnih s' poterpeshlívostjo prenèsti, ino nè samí sebi dopádati; sakaj, tudi Kristus ni sam sebi dopadal. Vsaki svojimu blishnimu v' dobrimu dopádajte de mu bo k' poboljšanju. ”

„ Ne opustíte, popotnikov, zhe mórete, prejémati; sakaj tako so nektiri po nevédama, lejte, angele pod strého iméli. ”

„ Spómnite sejetníkov, ino s' njimi vred v' okóvih se mislite, ino pa ljudí v' nadlogah; ino mislite, vše lohka, de tudi vas enake nadloge sadénejo, ker ste lé vender tudi ljudjé, ino s'he v' telésu. ”

(Póследnih) vas próximo, ljubi bratje! svárite neródneshé, obveseljujte pobito-dúshne, ne sapustíte slábih, ino s' včimí bodite poterpeshlívi. ”

## 31. Apostelna Pavla list do Timotéja.

Do sih mál, ví ljubi, ste lé posámesne navuke is svetiga Pavla Apostelna listov slíshali. H' sklépu poslухajte she en zél list, ino lé nekoljko maliga, kar bi ví ne vuméli, ga je opushéniga. Ta list je Pavel is Rima is jézhe, malo pred svojo smertjo, svojimu ljubimu Timotéju pisal, ki je bil mladénizh, pa she sal shkòf. Ako ravno kaka beseda semtertje, ktira pa tudi sa vas ni bres vuka, lé shkofa sadéva, vender vsaki mladénezh zelo písno lohka na-se oberne, ino pa mladénshtvo slasti se veliko lohka is njega vuzhí. Beríte tedaj ta list s' velikim pomíšlikam!

„Pavel po volji boshji Jésusov Kristusov apostel, de omanuje obljubleno vezhno shivlénje, ki ga po njemu došéshemo, sheljí svojimu preljubimu sinu Timotéju gnado, milost ino mir od Boga ozheta, ino od gospoda naštega, Jésusa Kristusa.“

„Bogá hvalim, ktirimu po svojih predézhikih ſ' zhitlo vestjó sluhim, ino neprenéhama per svojih molitvah nozh ino dan te v' spomínu imam. Kadar se tvojih sóls per slovésu spómnim, me serzhne sheljé obhajajo, te viditi, de bi se te navesélil, ker mi je véra v' misli, ki je bila bres hinávshi ne she v' tvoji bábizi Lojdi, ino v' tvoji

materi Evnízi, ino tudi v'tebi je, jes vém. "

„ Torej opominjam te (ob sidajnimu pre-gájanju), vnámi v'sebi spet gnado boshjo, ki je v'tebi po mojih rokah, ki sim ti jih na-te polóshil. Sakaj, nè strahú Duhá, am-pak Duhá mozhí, ljubesni, ino trésnosti, ino ferzhnosti nam je dał Bog. Ne sramuj se tedaj evangelja našiga Gospoda, nè mene, ki sim savolo njega v'shelésju; temozh delaj ino terpi nadloge, ki nam jih evangelj na-shene, po vši mózhi, ki ti jo Bog da. "

„ Sakaj, lé poglej, on naš je odréshil od všiga greha, ino k' svetosti povabil — nè po našimu saflushénju, temozh po milimu svo-jemu ſklépu, ki ga je zhes naš od vekomaj v' Jesufu Kristusu narétil, sdaj pa ga f' perká-senjo tega našiga svelízharja, smert saterv-shiga, ino shivlénje ino nevmerjóznoſt rasdanívshiga, rasodél. To vesélo osnanilo osnanovat sim jes naródam prídigar, apostel ino vuzheník postavljen. Ino to je, sakar vše to terpim. Pa nisim osramoshilén. Vém namrežh, v' koga vérujem, ino preprizhan sim, de je doſti mogozhen, kar mi je v' roke daniga, tudi ohraniti do tistiga dne. "

„ Vtíſni tedaj, moj sin, sdravi vuk, véro ino ljubéſen v' Jefusa Kristusa, globoko v' sé, ino taki bodi. Ohráni drago nam isrozhé-no hraniſlo po v' naš prebivajózhimu svetimu Duhu. Bodи terden v' gnadi, ki nam jo Jefus Kristus da. Ne bój se nobeniga truda ino nobene tesháve per evangelju, tí, ki si Jefu-ſov Kristusov vojshák. Nihzher, kdor se sa Bogá ino njegovo kraljéſtvu vojskuje, se v'

posvétne konderzíje ne sahomotáva, temozh, tistimu, ktiri ga je isvótljil, jishe dopasti."

„Pa tudi, ako se kdo vojskuje, ni krónan, zhe se prav ne vojskuje. Tudi kmèt more pólje obdélovati, předen perdélik vshima. Tí me vumésh, kaj hozhem; sakaj Gospod ti bo per všimu právo sposuánie dal.“

„Pómni resnízo védno, de je Jésus Kristus, on Davidov mlajšhi, od smerti vstal. Tisto veselo osnanilo je to, savolo ktiriga sim do jézhe ino shelésja preganjan; tote boshja beséda se ne da vkljéniti. Vše to rad prebijem savolo isvóljenih, de tudi oni po Jésusu Kristusu svelizhanje ino vézhao velizhástvo doséshejo. Sakaj vekomaj resnízha na je ta lè: Zhe s'njim vmerjemo, bomo tudi s'njim shivéli; zhe s'njim dostoјimò, bomo tudi s'njim kralováli: Ako pa njega satajimò, bo tudi on naš satájil. Tode, zhe bi bili tudi mi nesvésti, on lè vender svešt ostáne, ino ne more sam sebe satajiti. (Sakaj, kadar nesvéste satajívze savershe, tudi s'tem svojo besedo dopolni).“

„Vari se mladostnih sheljá! hrepéni pa po pravízi, po véri, po ljubésni ino po mihu ino pokóju s'všimi, v'Gospoda is zhistiga serza klizhejózhimi. Dershi se resníze ino vízhi jo, nevúmnih ino nepodvúznhih pogánjb pa se ogibaj; sej věsh, de lè krége napravlajo. Boshjimu slushabniku pa se ne gré prepirsti, temozh krotkimu do vših biti, vuzbézhimu, poterpeshlívimu, de resníze sóperníke pohlévno svarí; vše lohka, de jim Bog ſhe pokóro dá, ino de resnízo

sposnájo, ino de se is hudízhove saderge istresovajo, ki jihima po svoji volji v'njéj vjéte."

"She to vedi, de bodo posledne dni nevarni zhafi prishli. Ljudje bodo takrat, ktiri le sebe ljubijo, lakovni, baházhi, prevsétni, sashmagovavzi, starisham nepokorni, nehvaléshni, nesdušhni, nevsmíleni, bres vére ino svestobe, opravlivi, nesdershni, nevkrótni, dóbrega sóperniki, isdajázhi, preshérni, napíhneni, ktiri bol sládnost ljubijo od Boga — ino zhe imajo k' videsu she kaj pobóshnosti ali brumnosti, njéniga duhá ni vender stvárize per njih. Takih ljudí se varuj. Sakaj spážheni so, ino véra se jih ne prime. Pa to ne bo dolgo; sakaj njih nespamet bo na konzu v'sim snana."

"Sej věsh moj vuk, moje ravnánje, moje mísli, mojo véro, mojo pohlévnost, mojo ljubesen, mojo poterpeshlivost o preganjbah ino nadlogah, ki sim jih postavim v' Antiohiji, v' Ikoniji, v' Listrah prebít: pa te pregánjbe so prebite, ino Gospod me je is v'sih otél. Ino v'si, ktiri hozhejo pobóshno ali brumno v' Jesusu Kristusu shivéti, bodo preganjánje terpéli. Hudobni ljudje ino sapelivzi pa gredó smiraj pred sabo v' hudobiji, smóteni, ino druge motijózh."

"Tí pa bodi tistimu svést, kar si se navuzhil, ino kar ti je isrozhéniga; sej věsh, od koga si se navúzhil. Ino ker od mladiga sveto pismo snash, te pazh lohka, ob véri v' Jesusa Kristusa, k' svelizhanju smodri. Vše namrežh, kar je v'njemu pisaniga, je od boshjiga Duhá vdíhneno, ino dobro k' pod-

vuzhénju, k' svarjénju, k' poboljšhovánu, k' vúrenju v' pravízi, tako, de je boshji zhlo-  
vek po njemu k' vsléhernimu dobrimu délu  
popolnama, ino perpráven."

„Sarotím te per Bógu, ino per Jesusu  
Kristusu, ki bo nekadaj sodil shive ino mert-  
ve — osnanuj (boshjo) besedo, ne odjénjak,  
bo naj perlóshno ali neperlóshno, prepri-  
zhovaj, pròsi, svári s' vso poterpeshlívostjo  
ino s' vterdikimi. Sakaj zhaf bo, de ne  
bodo sdraviga vuka terpeli, ampak si bodo  
vuzheníke napravlali, ktiri jim po njih she-  
ljah vuhésa shgatájo. Ino resnizi bodo vuhó  
vmikali, ino se na prasne kvánte obernili.  
Tí pa zhuj per vsimu, ino bodi moder, delaj  
ino terpi, ino ostani evangelja svest vuzhe-  
ník, ino do táníziga svojo slushbo spolni.  
(Ne pushaj v' némár te moje poslédee pròsh-  
nje). Sakaj, vmorivshina sim she, ino  
zhaf mojiga lozhènja je bliso. Tode lepo  
sim se svojo vojsko vojskovál, svoj ték sim  
konzhál, véro ohránil. Ino sdaj, me lé she  
pravíze króna zhaka, ki mi jo bo Gospod  
tisti dan dal, on pravizhni sodník: tode nè  
samo mèai, temozh tudi vsim, ktiri se  
njegovizá prihóda veselé.”

„Híti škorej k' meni priti; Dema nam-  
režh me je is ljubesni do svetá sapustil, ino  
je v' Tesalóniko shel. Sam Lukesh je per  
meni. De so me vse Asiaški prijatli popu-  
stili, ti je snano. Bog daj dobro Onisèforovi  
hihi. Dostikrat me je pokrépzhal, ino se  
ni mojiga shelésja framoval. Kmalo, ko sim  
v' Rim prishel, me je vse prejiskal, dokler

me ni najdel. Koljko dobriga mi je v' Efesu skasal, sam nar bol věsh. Gospod naj mu savolo tega na sódni dan milost skashe pred Bogam."

„Per mojimu pervimu odgóvoru (pred zesarjam Nerónam) mi ni nihzher na strani stal; vši so me řapustili — nikar naj jim Bog ne saméri! Ali Bog mi je bil na strani, ino mi je wózh dal, de sim Jésusa Kristusa ſpridam odprízhal, ino vše (Rimsko) ljudſtvo me je ſliſhalo. Ino tako sim bil lévu is shréla otét. Ino tako me bo Gospod od všiga hudiga odréſhel, ino v' svoje neběshko kraljéstvo predjál. Njemu bodi slava od vekomaj do vekomaj! Amen."

„Posdravi Prishko, Akvilata, ino vše Onisé rove. Vsi bratje te posdravijo. Skerbi ſej, de ſhe pred simo pridesh."

Jesú Kristus, on Gospod, naj bo per tvojimu duhu. Gnada, naj bo per vših vas. Amen."

## 32. Raslhírenje kerštanſtva po všimu svetu.

Ljubi moji! kar nam sveto pismo od Jésusa Kristusa, ino njegovih apostelnov pové, ſte po vězhimu ſliſhali. Per ſklépu ſda) ſgodovíne is svetiga pisma ſhe ob kratkimu poglejmo, kako ſe je kerštanſtvo, ino

ſe kerſhanſtvam neisrežhēna ſrézha, po vſi ſemliji rasſhírla.

De je Pavel v' Rim, vélko mésto o vſiga Ajdſtva ino zeliga tiflikrat ſnániga ſvetá priſhel, ino Rimlanam od Jeſuſa Kristuſa ſprizhovavje dal, ino de ſe je v' Rimu, ſe ktirim ſo bili ſkorej vſi narodi nekdajniga ſvetá ſapleténi, kerſhanska véra prijéla; de ſo Jeruſalem, Israelsko vélko mesto, kmalo po Pavlovimu prihódu v' Rim, Rimske vojske rasdjale, vše tako, kakor je Jeſuſ pred prerokoval; ino de ſo Judovſke deshele minile, ino tudi v' Kristuſa vervajózhi Israélzi ſe po vlimu ſvetu raſtróſiti perſiléni bili: ſe tim je bophja prevídnoſt kerſhanſtvu pot med vſe narode po ſemliji nadélala, ino evangéljska luh je ſdaj ſonzu enako, kadar iſ ſa-gore perijáva, staro nózh ajdſtva raſdanováti, ino vſe narode raſvetlováti sazhéla.

Vef ajdovſki ſvét ſe je od konza kerſhanſtvu v' bran poſtaſil, kakor ſo ſe pred Israélzi. Tristo lét ſo bili kristiani nevſmíleno pregáñjani. Véđno je bil rábelnov mězh v' njih kervi, dívjim ſverínam ſo jih kládli, na germádah ſhgali, in ſhe ino ſhe buji ino ſtrashnéji muke ali martre ſo ſi ſa-nje iſmiflovali. Pa, apostelnam enako, ktiri ſo evangéljsko reſnízo, od ktire osnanovánja niſo ſtvarize zhaſniga dobizhka imeli, na konzu ſ' ſvojo laſto ſervjó ſapezhátili, ſo tudi drugi kristiani vefeli po ſmert hodili, ino vmirajózhi reſnízo kerſhanſtva, ktiro ſo ſami nad ſebój ſkusili, terdili. Pôflednizh je reſníza premagala, ino kerſhanſtvo je ſmed

vsička pregašanja s' vso svojo lepoto zhaſtitivo na dan stopilo ino obveljálo.

Namešt Jerusalemskiga tempelna, tega ediniga tempelna, v' ktirimu se je ob starimu svetu pravi shivi Bog molil, je po vsimu svetu neisrezheno veliko zerk u v sidovje pomolilo, de se je Bog v' njih zhaſtil, ino njegova sveta beseda osnanovala. Ino h' temu so ſhe sdaj vše kerſhanske zerkve odložbene, ino vſaki zerkovni turn je nataknen perſt, tako rekózh, ki v' nebesa kashe, ino osnuje, de Ijudjé v' njih prebivajo, ktirih miſli v' nebesa puhté.

E v a n g e l i je bil v' vše jesíke preſta-  
len, ino po vſih jesikih osnanován, ino, de  
nobene bukve toljkrat na svetu, je bilo sveto  
piſmo prepísano, ino vſaki kúp natíſneno ino  
natíſneno.

K r i s h , ki je bil préd nepoſhtèn, ino  
kar gavge ali viſlize per naſ, je bil sdaj  
zhaſt — ino po vſih turnih se je svétil;  
kralji ino zefarji so slatiga nosili, ino na  
vſaki kraljévi kroni se je vtríujal.

S z haſama ſe je kerſhanſtvo po vſi ſemlji  
rasfhírilo. Nikjér vèzh ni svetá, de bi kri-  
ſtianov ne bilo. Šemlja ſe v' ſhtiri ali pét  
krájov rasdeljuje, v' Evropo, Asijo,  
Afriko, Amériko ino Australjo.  
V' Evropi smo mi. Krajska deshela je  
proti vſi Evropi, kar pridni ſéloik proti  
Krajski desheli. Ta krajiz ſemlje je bil  
njega duí is sgol ájdov; ſdaj je ſkorej is sgol  
kriſtianov. Po vſi ſhe vèzhi Asiji, ino  
po vſih njénih neismérnih deshelah ſo kri-

ftiani sasjáni. Deshele ino deshele po Ameriki so v'keršanskí véri; ino od léta v'léto se po timu toljkimu krajzu semlje keršanska véra raslhíra, ino je ves trošte vbóigiga samóřskiga súshna. Tudi pod shgézhim obnébjam A frike je Jesuovo imézhesjheno; ino osnanováno v'Australiji, ino dèlezh sa séverjam po sadnih kótih semljé, ki so v'vezhnímu lédu, se she Jesuove vére lépi nebefhki sádesh rasráscha. Ino kar ni nikolj noben zhloveshkí modriján s'svójim vukam poskušhal, she do danashniga dné se sveti ino bogabojézhi moshjé med teshávami ino nevárnostmi trudijo, tudi she do vših drugih dáljnih divjih naródov evangelj perosnánit, ino to nebefhko dobróto med nje perněst.

Tudi naša Krajska deshela, ljubi moji otrozi, kakor vézhi dél vše Evrópine deshele, je bila pred keršanstvam pusta, ino naši nekdajni sprédniki so bili divji ino nevédni ljudjé. Nikjér ni bilo nobene zérkve, nikjér nobeniga svonú, de bi se bil oglásil. Nepopónama ino krive sapopádké so od Boga iméli, ino malíke molíli. Pa she sveti Pavel je bliso naših deshél perprídgoval, ino nektiri hozhejo, de je sveti Lukesh, Pavlov tovarsh, po naših krajih shé keršansko véro osnanovál. Temu naj bo, kakor hozhe, toljko je gotovo, de se je po naših krajih sgodaj keršanstvo sazhélo. Bogabojézhi od Boga rasfvetljeni moshjé is dáljnih deshél so vbogi ino pregánjani tód hodili ino ljudém evangelj osnanovali, de bi njih čamni vym resfvetlili, ino njih rrávov

srovíno otesáli. Slasti pa se je is Akviléje keršanstvo po tódnih krajih rasširalo, ino kmalo po Kristusovih zhasih se bère od šhkófov v' Akviléji, v' Terstu, v' Emóni, kar je danashna Ljubljana, v' Zélju, na Ptujim i. t. d. V' Akviléji je bila potlej vélka šhkofija, ki so bile druge tódine šhkofije pod njó. Ali smo bili Slovénzi she tistikrat ino od njega dní po tih krajih, ali zhe smo se she lé posnéji va - rje vseljili, she ni med vuzhénimi dognáno. Toljko je gotóvo, de so Slovénzi, ki jih dan danashni nad pedesét milijónov po Estražhkih, Turshkih ino Mošhkóvhkých deshelah prebíva, ino nobeniga drugiga naróda ni toljko, neismérne prostóre she tistikrat po Evrópi v' oblasti imeli, de jih je en odród tudi v' tódine deshele ségal, ino de so potlej vse te deshele sagostili. Hude vojske so sdaj s' Rimlani sdaj s' drugimi narodi imeli, ino so bili kmalo na verhu, kmalo spòdej. Szhasama so tudi vši Slovénzi keršansko vérona - se vséli.

S' keršanstvam, kakor vše druge deshele, ktire so ga na - se vséle, je tudi Slovénze, nashe sprédnike, po tódnih ino drugih deshelah neisrezhena frézha sadéla, ino sverhanø dobrót ino dobriga jim je pernëflo.

Keršanstvo je ljudém njih nar vézhi potrébe rasdanílo, ino pokasalo jim njih slepoto ino spázhnost, njih odstóp od Bogá; ino v' edíno pót, se k' Bógu poverniti, jim posvetílo. S' keršanstvam vrèd je bilo

vuzhenístvo sa vesóni zhloveshki ród postavleno. Vsaka fára ima od tistih mál svoje vuzheníke, v' vsaki zerkvi je príshniza, is ktire sej enkrat vsaki téden boshja beséda glas dá. Kar so Jésus ino apostelui vuzhili, sa popádik v'sih svelízhanských resníz, se is njé osnanuje, ino bogati ino révini imajo pravízo ino odperto pot do njih. V' vsaki kershanski hishi, de lé brati snajo, je evangelj najti, ki ima resníz v' sebi, de zele bukvárniče nè toljko. V' kershanstu lepo podvuzhéní otrok sdaj bol Bogá posná, ino bol vé, zhimú de je zhlovek na svetu, ino pa kaj de bo enkrat is njega, kakor nekadaj she toljki ino she takо slovézhi ajdovski módrizi.

Jesufova véra je v so zhloveshino pred rugázhila, ino po njéj shivijózhe ljudí v' z h e d n o s t n e ljudí prenaredila, ajdovske pregréshne gerdòbe ino nagnúsnosti pa odprávila. Vše zhloveshke serza je predélala, ino, kakor dobro dervó samo od sebe dobro sadje obrodnje, so tudi lepi nrávi (lepo sadershanje) sa takimi serzmi samí od sebe prishli. Kershanstvo je ljudí na dan dalo, ki se jih svét nikolj dosti ne bo nazhudil, in ki jih tudi sóperniki kershanstva, kako so bili mòshki, dobri ino sali, ne morejo prehváli. Ino de je lé kershanstvo vše to napravilo, to skufhnja vuzhí; sakaj, kiér kolj so ljudjé, namést de bi bili po Jesufovi véri shivéli, zhesiravno so njé zherko v' zhafti imeli, njé duhá posabili, povsót je nekdajna divjota spet med - nje vdarila, ino, de bi

tak nè! Šhe dan danashni je taka. Šhe dan danashni, kjer kolj so ljudje, kar keršanstvo tizhe, mersli ino sanikerni, ino kjer kolj véra péšha, tudi lepi nrávi slabé, ino sdivjujejo. Praviza, ljubesen svojiga blishniga, svestoba, savupnost, trésnost, framoshlivost ino poshtenje sginajo, ino kriviza, nevsmílenje, lash ino golfija, sapravlivost, nezhifost, présheshtvo, samomörstvo, ino, kar je gerdih pregréh, gredo na dan.

Jesusova véra je nekaj velikiga, nekaj nebéshkiga med zhlovéshko shivlenje pernësla, ino vše zhloveshke sadéve posvetila. Jesusova véra je ſhe lé kraljam ino njih kronam pravo lepoto dala, ino podlóshnih vše ferza jím naklonila, ki ſo boshji naméſtniki. Jesusova véra sakónsko vés perterdi ino posvetí, ter starishe na otroke, ino otroke na starishe s' ſposhtvanjam ino ljubéſenjo nakljéne. Keršanska véra nedolshnost varuje, ino sa otrozbji navuk ſkerbí. Kmalo po rojſtvu ſhe per kerſtu je otrok Bogú posvezhén, ino starishi, ino bòtri, starishov naméſtniki, ſe per kerſtu ſhe savéſhejo otroka lepo rediti, ako bi starishi prevrédi vmréti vtelnili. Keršanska véra ſkerbí ſa vboge, ſa bolničke ino vmirávze, ker v' ferza s' svojim vukam ljubéſen vnéma, ino svoje ſluſhabnike do njih bolnih ino smertinih pôstel tróſhtat ino mir nesit poſhila. Toljko dobrótlivih vuzbívniž vbóshniz ino bolníshniz po vſi Evropi ſo keršanskiga sazhétka ino omíſlika. Ino, v' ſhivlenju ino v' smerti réveshu zhloveku njegove nadlöge polajſhá-

vavšhi , tmu tudi ſhe po vrédnos sa pogrèb ino pokopalíſhe ſkerbí , ino njegóvzam pa s' vupanjam ſolse otáre , de ſe bodo na unimu svetu ſpet vidili . Gotovo ! lé Jefuſova véra je edína prava toláſhniza , nobene take toláſhnize ni v' potrébah , ſilah ino nadlogah , nobene take per ſmerti !

Sgodovína nam ſkosi oſemnájſt ſto lét , kar je Kristuf rojen , dolgo rájdo vélkih mósh , kraljov , vojſhákov ino vuzhénih odkashe , ki ſo per edini kerſhanskí véri reſnízo , mózh , zhédnoſt ino ſveto krepóſt , pòkoj ino blagóſt najdli , ino to ſamí povédali . Vsaka létniza , ki jo berémo ali piſhemö , naſ vélke , po ſvelizharju na ſvét perneſène blagóſti ino ſrézhe opomnuje ; ino pa do ſidájnih zhasov ona oſtane . Naſhe vſakiga imé je imé ſvetniſka ali ſvetnize , ino zhe ſo ſhe taziga níſkiga stanú bili , véra v' Jefuſa Kristufa jih je poshláhtila , zhes vſo derhál měſnih ino v' ſemljo ſatelebánih ljudi povſdignila , v' nebeſhzhane preſtváriла , ino od vſih naródov zheſhénim biti jih je vrédnne ſtorila .

Ino ſ' timi dobrótami ſa véznoſt , ki jih je kerſhanſtvo vſim narodam perněſlo , je tudi neisrežhen o veliko zhaſnih dobrót bilo ſkljénenih .

Pervi evangelijski osnanovávzi niſo lé lepſhih nrávov ali lepſhiga ſaderſhánja ſ' Jefuſovim nebeſhkim vukam med ljudi perpravili , tudi pusto ſemljo po mnogih krajih ino deshelah ſo ſ' ſvojim pridam poboljſhali , k met jiſt v o ogibali . Njih nevtrúdena ,

pridna roka je tamne, prerašhene, sagoshene lóge ino gójsde pretrebila, de je sonze v' njé moglo, ino pólje je is njih. Shlahtno sadje, shlahtne shita ino sémena, ki jim she iména pred nihzher ni védel, so pernësli, ino deshele so bile sdaj lepshi ino ljudjé premóshnišhi, ino ljudjé so, svoje poprejšhino pustó ino semtertino shivlenje opustívši, polje obdelávati saszhéli, ino od svojih rók prida shiveli. Tako lé je evangelj divje naróde vkrótil, ino pusháve v' raje spreménil. Slasti po Némshkimu je bila taka.

Tudi v užhenostnosti ino v umetnosti je Jesušova véra sbudila ino pognála, ino te so nasproti veliko spet véri v' zhloveshko serze perpomògle. Vše lepe déla stavstva ino sidavstva ino malaríje perpisemo Jesušovi véri. S' sveto gròso stópi zhlovezek v' zhastitlive stare zerkve, ktire she dan danashni od bogabojéznosti naših sprédnikov prizhajo. Vélna zérkuv v' Rmu je, tako rekózh, na semljo povésneno nebó, ki v' nebesa kipí — ino vsaka vasiza ima svojo zérkvizo, ino nè lé dushini trošti ino pokoj dobíva v' njéj kmet, temozh is svoje niške, sagátne kózhe tudi v' svetléjši ino zhédnishi prebiválshe se v' njéj vidi predjániga, kar ga tudi svojo lastoo hisho zhédnou ino vetróvino iméti opominja. Pospravlena ino zhédná, kakor zérkviza, more biti hisha. Na presnétshi malarji, ki jih je kadaj svét imel, so Jesušovo sgodovíno — njegovo ròjstvo, njegovo spremeněnje, Jesušovo posledno vezhérjo — s' lepotó ino prijétnostjo na dan

smála li, de svét she ni nikolj préd kaj takšiniga vidil, ino she sto ino sto lét se vše ozhi v'te mále samikujejo, ino she se jih ne morejo nazhuditi. Ino pa tudi na kmétih se vzhaf po zerkvah kakšina podoba, posnémik tih lepot, dobí, de ni neprijétna, ino de zhloveka gjine ino obuduje, ino de na boshje njegove misli ravná. Zlo v' pěviza ino gódiza je Jezusova véra nekaj boljšiga ino boshjishiga pernësla, ino obá, ktiri bol ta bol, sta si boshjo hvalo povsdigniti persadjala. Nova pétve se je sazhéla, ino zerkovnih pěsem, lépih ino prijetnih, so bile polne sdaj zérkve. Lepi s vonovi, ki v' nedéljo jutro ino v' seboto vezher, v' vélke prasnike, per pogrébih, zhloveka toljkánj gjinejo ino všiga samáknejo, so keršanske vére naprávik ino omíslík — ravno tako tudi v ór gle, ktire s' sto ino sto gerlimi zhloveku Bogá sdaj sméhkama v' serze pojó, sdaj s' hrumam grefkniku v' persi sa grumé, ino s' glasov ino glasov sternenim zurkam dušho do nebels poberó.

Ino tako lè je keršanska véra všo podobo semlje spremenila, ino ves svét prestvarila, ino sdaj po ti, sdaj po uni strani perpomògla, de je svét bol omikan, ino de divij vèzh ni.

Ne bilo bi prav, ako bi se tukaj she sveti Kiríl ali Ziríl v' misel ne vsél, ki je bil s' svojim bratam Metódijam Slovénzam nè lè vére, temozh tudi bránja ino pisánya vužheník, ino ki se mu savolo tega vézhi dél Slovénzov apostel pravi. S' Laškimi

ino Nemškimi duhovni je bilo teshko ravati, ker Slovenskiga niso snali. Torej nekako pred jesar letmi so trije Slovenski knesi ali vajvodi, Rostislav, Svatopluk ino Kozel, ki ga tudi Hezil ino Hezilo pishejo, ino ki je nekoliko Vógriskiga, vso Slavónjo, vélko Shtajerskiga ino Krajskiga, ino morebit tudi ves Korotan pod oblastjo, ino per Ptujimu sédesh imel, do Gréshkiga zesarja v' Konstantinópel po vuzheníkov poslali. Sporozhé mu: „Naša deshela je kershena, tote vuzheníkov níama, de bi naš napelovali ino vuzhíli, ino nam svete bukve raslagali: Samí ne snamo né Gréshkiga né Latínskiga, ino ta pravi takó, ta takó: ne rasložimo tedaj svetiga pisma vuma ino moží. Vuzheníkov nam tedaj poshlite, de naš bodo besede ino vum svetiga pisma vuzhíli.“ Takih vuzheníkov namrežh bi bili radi, ktiri so slovénko snali, de bi jim boshjo besedo ino sveto pismo po slovénko raslagali. Kiríl ino Metodi, dva brata is Tesalónike domá, ki sta terdno Slovénko snala, se kmalo napraviti dasta. — Na Slovénko prideta, ino né lé evangelj osjanovála, tudi slovéniske zherke sta Slovénzam naredila, ino vse sveto pismo sta jim szhásama preslovenila, ino Slovénzi so bili grosno veséli, ker so boshje zhuda v' last nim ujesiku slishali ino brali. Vsi Moškoviti, Serbláne i. t. d. beró she dan danashni to Kirílovo sveto pismo, ino tudi Krajin, Shtajerz, Koróshiz, Hrovát, Dalmatínz,

Zhezh, Tersizhan, Gorizhan i. t. d. bi se lohka va-nj svédel, ko bi Kirílove zherke posnáli; tote szhasama so jih po naših deshlah Latínske odrínile. Lepši szer od Kirílovih so Latínske, pa pre malo jih je, devét jih mánjka. Ino ravno sato je krajsko teshko brati ker móremo dostikrat po dve zherki stakniti, de glaf sapishemo, ino dostikrat edino zherko sdaj drugázh sdaj drugázh isrékati. Sveti Karil je vsakimu slovénškimu glásu svojo lastno zherko dal, ino, kar to tizhe, Némzi, Latínski, Franzósi, vši naródi naj se gredo skriti proti njemu. S'Latínskimi zherkami szér, pa po Kirilovo, ljubi otrozi! hozhemo tudi mí v' prihódno pisati, ino torej zherk, kar nam jih mánjka, pernaredíti. Ino na Dúneju she delajo se, ino zhe Bog dá, k' létu osórej bi jih she iméti vtegvili. Svetiga Kirila ino Metódija pa hozhemo védno sposhtováti ino posébno zhaštiti. Slovénška apostelna sta, kershansko véro sta med nami vterdila, ino veliko sta si, Slovénze otesati, persadjála; ino zlo prav pisati ino brati, kar smo ravno pravili, she dan danashni se od njih dvéh vuzhimò.

De jo kershansko véro, de je toljko dobriga ino lepiga ljudém, ino tudi nam Slovénzam, pernesla! Smiraj bo zhudno, de she dan danashni poshténi ino vumni svét lé do ondi feshe, doklér se kershanstvo isstégne, ino de unkraj kershanstva lé frovi, nevédni ino divji naródi prebivajo, ki si ni zhlovek né sebe né svójiga med njimi vsvést, ki ljudi, kakor mí shivíno, prodajajo ino kupujejo,

ino ki se samí malo od shivine lózhijo. Dejo frézho, de smo Kristiani!

Ino sdaj, ví ljubi moji! zhe pomislimo kako de je Jezus Kristus, ki je ves v' sanizhbi rojen bil, ki ni na svetu imel, kamor bi glavo našlonil, ino ki je na krishu vmerel, on sgol sam to toljko saštávo k' vših ljudí svelizhanju vterdil, kako de je bres zhloveshke pomózhi, bres blagá, bres zhloveshke oblasti ino mogózhnosti toljko frézho ino toljko dobrót na vekomaj na semljo pernésel: naš ne bo she sgol to preprizhalo, de je keršanstvo kaj boshjiga? ino mu ne porežemo, de mu je v' glavi sjigrálo, ako bi koga ne bilo toljke frézhe már? ali ko bi ji zlo kaj nespodobniga rekel? — —

Mí, ljubi moji! frézho sposnájmo, de smo po keršanskikh starishih, ino na Keršanskimu rojeni; prav obernimo toljko boshjo dobróto, ki naš je po Jezusu Kristusu sadéla, ino ktira do današnih dní v' mésto ino v' vás séga, ki so mu v' njéj; ne odrivajmo svelizhanja s' nespámetjo ino nespemíslíkam od sebe, ki ga je Bog všim ljudém po Jezusu Kristusu perpravil.

Ino, ljubi ví, to si sdaj she v' roke sésimo, préden sgodbe svetiga pisma sklénemo!

O ví prejlubi! serzé se mi terga sdaj, ko vas sapušham, ino v' nevarnosti mislim, ki vas sapelati po svetu zhakajo! Torej lé she to lé besedo vam rezhem; pravi prijatel sim vam:

Dershíte se Jezusa Kristusa — radi mislite va-nj, radi ga poslušhajte, nje-

gove isglede posnemajte, v'mislih ino v' serzu  
ga nosite, ino, kar delate, povsót ga imejte  
v' ozhéh! Radi hodíte v' zerkuv, ino k'  
boshji slushbi ino besédi, ino desiravno sdav-  
naj she sholo pustívši, berite pogósto sgod-  
be svetiga písma, ali pa she sveto písmo  
tudi nòviga sakóna.

Dershíte se J esu sa K rist u sa —  
ljubíte ga, ino skasujte svojo ljubésen do  
njega s'djanjam po njegovimu vuku se rav-  
náje. Bol ko se bote po njegovimu vuku  
ravnali, bol bote is svojiga lastniga serza  
svédli, de je od Bogá njegov vuk, ino on  
pa boshji sin. Ino bol ko bote J esu sa K ri-  
stusa is skushnje sposnávali, bol prijasen ino  
ljubesnív se vam bo sdel, ino bol ino bol se  
bote preprizhal, de je lé per njemu frezha  
ino svelizhanje najti.

Dershíte se J esu sa K rist u sa —  
ino obvárovani bote od nápzhnosti sveta,  
terdno saflómbo per všimu terplénju bote  
imeli, ino lepó on vam bo ozhí satísnil, ino  
k' sebi vas tistu góri v'svoje kraljéstvo vsél,  
kjer bote bólji imeli, kakor tukaj na semli.

Bog vas obvári — ino milost naštiga  
Gospoda ino svelizharja J esu sa K rist u sa naj  
bo per vas!

*Konec sadniga déla.*

# POGRÉSHKI.

<i>Stran Versta</i>		<i>Namešt</i>	<i>Běri</i>
5	5	je	jo
5	7	vuzhénzhimi	vuzhénzimí
19	7	shivlenju	shivlenje
33	28	se	so
38	12	saflúshzhinim	saf lúshzhinim
59	21	on	oni
63	8	shelésu	sheléso
65	28	uavdati	navdati
67	28	on	oni
69	11	oshlátane	oshlátane
73	22	hi	ki
77	18	zhloveka."	zhloveka ? "
96	27	nevárnasjjo	nevárnostjo
99	32	jésih	jésih
100	1	jésiham	jésiham
100	6	jésiham	jésiham
102	27	she	she
105	26	shivlenje	shivlenju
111	32	Réši	Réš'i
117	13	strashé	strashé
130	5	strashí	strashí
157	31	díhneno	díhnemo
168	5	zhigovimu	zhigavimu
175	10	Jerusalemu	Jerusalem
179	29	osnován	osnován
199	10	Plajshí	Plajsh
215	12	flushí	flushi
233	21	ispustili	ispustiti
241	6	vmóčkniti	vmóčlkniti
257	12	sadólsnik	sadólsnik
292	23	padajo	podájo





~~Chewing gum~~ 8  
chewing gum 90  
cigarettes 65  
cigars 63  
to car 20

~~Chewing gum~~ 95  
~~Chewing gum~~ 28 1/2

180 1/8

180  
13 50 100  
23 50 100  
~~4 1/20~~ 20  
~~127.50~~ 50  
180  
23 20

250

168

518

100

48

48

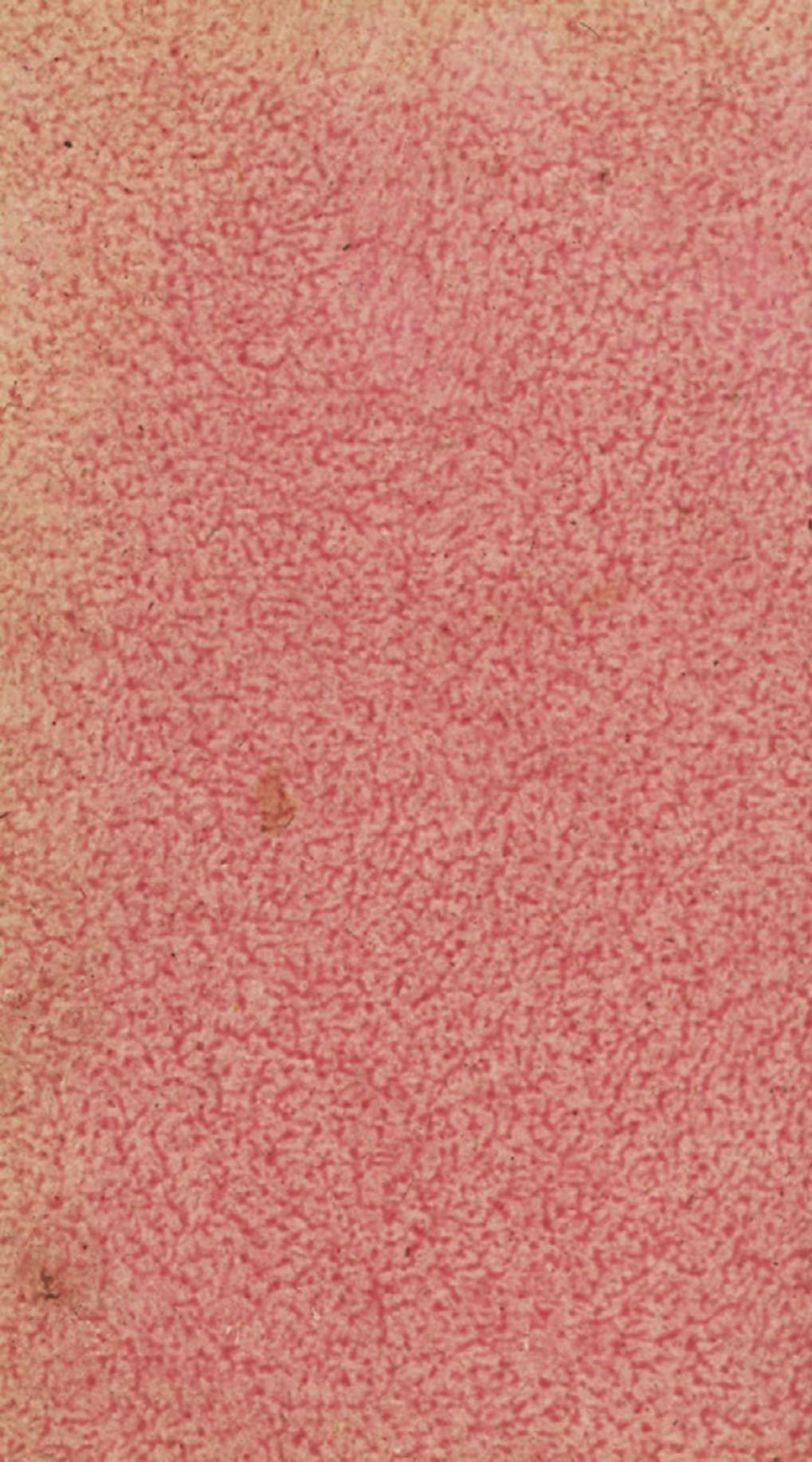
80

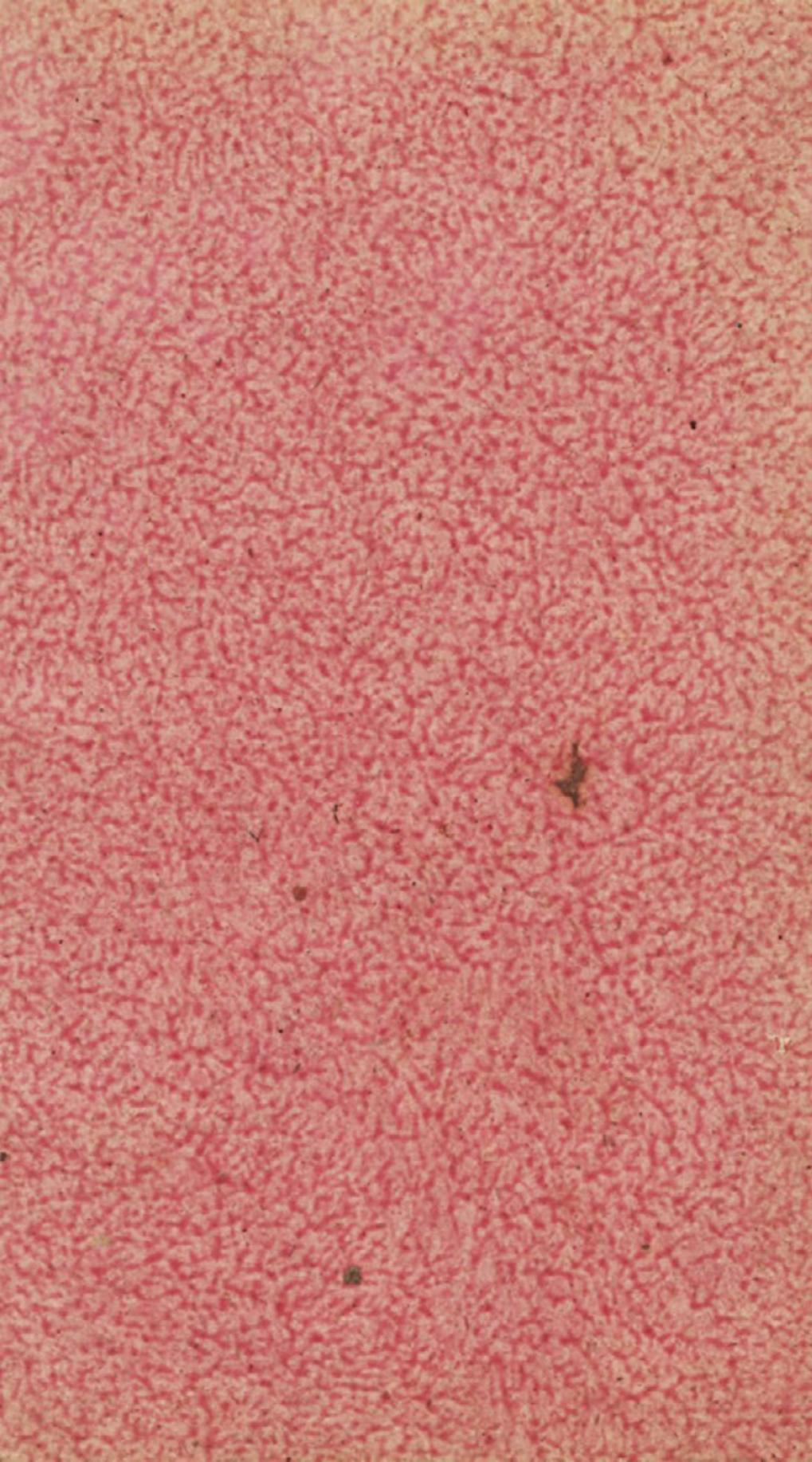
100

48

20

250





SLOVANSKA KNJIŽNICA LJUBLJANA

K RA

B 34/3-4



9640659

COBISS 0